

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Doktora Tezi

**TÜRKİYE’DE YAYIMLANAN ÇOCUK DERGİLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞININ
BELİRLENMESİ: DOĞAN KARDEŞ DERGİSİ ÖRNEĞİ**

Hilal GÜRLER
ORCID: 0000-0002-7553-1143

Danışman
Prof. Dr. Mustafa YILDIZ
ORCID: 0000-0003-4088-5926

Konya – 2022

TEŞEKKÜR

Çalışmamın her aşamasında yanımda olan, bilgi ve tecrübeleriyle bana yol gösteren, öğrencisi olduğum için kendimi şanslı hissettiğim değerli danışman hocam Prof. Dr. Mustafa YILDIZ'a teşekkürlerimi sunarım. Çalışma boyunca desteklerini esirgemeyen Tez İzleme Komitesi'nin değerli üyeleri Doç. Dr. Murat ATEŞ'e ve Dr. Öğr. Üyesi Yahya ÇIKILI'ya çok teşekkür ederim. Bu süreçte düşünceleriyle çalışmama yön veren ve tezime katkı sağlayan Prof. Dr. Hakan KURT'a, Doç. Dr. Serdar DERMAN'a ve Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL'e çok teşekkür ederim.

Eğitim hayatım boyunca bana destek olan ve bulundukları sayısız fedakârlıkla bana güç veren annem Şenay TEZCAN'a ve babam Mustafa TEZCAN'a teşekkürü bir borç bilirim. Her zaman yanımda olan kardeşlerim Hacer TEZCAN'a ve Nisa Nur TEZCAN'a çok teşekkür ederim. Bana her zaman destek olan değerli eşim Selçuk GÜRLER'e ve varlığıyla güç veren canım kızım Simay GÜRLER'e tezimi kendisine ithaf ettiğimi belirterek çok teşekkür ederim.

Son olarak, doktora eğitimim boyunca 2211-A Genel Yurt İçi Doktora Burs Programı kapsamında beni destekleyen Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığına teşekkürlerimi sunarım.

Hilal GÜRLER

Mayıs 2022

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	v
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	v
TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU	vii
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	viii
KISALTMALAR.....	ix
ÖZET	x
ABSTRACT	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Varsayımlar	5
1.5. Sınırlılıklar.....	5
1.6. Tanımlar	6
2. ALAN YAZIN.....	7
2.1. Söz Varlığı.....	7
2.1.1. Söz varlığının tanımı ve kapsamı	7
2.1.2. Söz varlığının içerdiği unsurlar	10
2.1.3. Söz varlığının önemi	27
2.1.4. Türkçenin söz varlığının özellikleri.....	31
2.1.5. Söz varlığı ile kelime sıklığı arasındaki ilişki	33
2.2. Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Söz Varlığı.....	36
2.2.1. Dört temel dil becerisi ile söz varlığı arasındaki ilişki	36
2.2.2. Ortaokul Türkçe dersi öğretim programlarında söz varlığının yeri.....	39
2.2.3. Söz varlığının gelişiminde metinlerin yeri ve önemi	52
2.3. Çocuk Dergileri ve Doğan Kardeş Dergisi.....	54
2.3.1. Çocuk dergilerinin tarihine genel bir bakış	54
2.3.2. Doğan Kardeş dergisi	58
2.4. İlgili Araştırmalar	85
2.4.1. Söz varlığı ile ilgili araştırmalar	85
2.4.2. Doğan Kardeş dergisi ile ilgili araştırmalar.....	105
3. YÖNTEM.....	109
3.1. Araştırmanın Modeli	109

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	109
3.3. Veri Toplama Teknikleri	110
3.4. Verilerin Toplanması.....	110
3.5. Verilerin Analizi.....	110
4. BULGULAR	115
4.1. Doğan Kardeş Dergisindeki Temel Kelimeler	115
4.2. Doğan Kardeş Dergisindeki Özel İsimler	116
4.3. Doğan Kardeş Dergisindeki Deyimler	117
4.4. Doğan Kardeş Dergisindeki Atasözleri.....	119
4.5. Doğan Kardeş Dergisindeki İkilemeler	121
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	123
5.1. Tartışma.....	123
5.1.1. Söz varlığı çalışmalarına yönelik tartışma	123
5.1.2. Doğan Kardeş dergisindeki temel kelimelere yönelik tartışma.....	125
5.1.3. Doğan Kardeş dergisindeki özel isimlere yönelik tartışma	130
5.1.4. Doğan Kardeş dergisindeki deyimlere yönelik tartışma	132
5.1.5. Doğan Kardeş dergisindeki atasözlerine yönelik tartışma	133
5.1.6. Doğan Kardeş dergisindeki ikilemelere yönelik tartışma	134
5.2. Sonuç	135
5.3. Öneriler.....	140
KAYNAKLAR.....	142
EKLER.....	152
Ek-1. Doğan Kardeş Dergisindeki Temel Kelimeler	153
Ek-2. Doğan Kardeş Dergisindeki Özel İsimler.....	316
Ek-3. Doğan Kardeş Dergisindeki Deyimler	359
Ek-4. Doğan Kardeş Dergisindeki İkilemeler	379

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2. 1. Çalışmalarda belirlenen sıklık frekansı en yüksek 20 kelime.....	35
Tablo 2. 2. Harf İnkılabı öncesi çocuk dergileri.....	56
Tablo 4. 1. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 temel kelime.....	115
Tablo 4. 2. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 özel isim	117
Tablo 4. 3. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 deyim.....	118
Tablo 4. 4. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan atasözleri	120
Tablo 4. 5. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 ikileme.....	121
Tablo 5. 1. Kelime sıklığı çalışmalarında tespit edilen sıklığı en yüksek 20 temel kelime....	128

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2. 1. Kelime hazinesi ile üretici ve alıcı kelime hazineleri arasındaki ilişki (Onan, 2013)	12
Şekil 2. 2. Genel dilin söz varlığıyla uzmanlık alanı söz varlığı arasındaki ilişki (akt. Aksan: 2018).....	25
Şekil 2. 3. Temel dil becerilerinin etkileşiminden oluşan anlam evreni (Sever, 2015: 27)	38
Şekil 2. 4. Doğan Taşkent- Doğan Kardeş dergisi 1964-nisan	60
Şekil 2. 5. Doğan Kardeş, ön kapak, 1945, sayı: 1	62
Şekil 2. 6. Doğan Kardeş, ön kapak, 1961, sayı: 508	62
Şekil 2. 7. Doğan Kardeş, ön kapak, 1969, sayı: 27	63
Şekil 2. 8. Doğan Kardeş, ön kapak, 1977, sayı: 30	63
Şekil 2. 9. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 556	64
Şekil 2. 10. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 559	64
Şekil 2. 11. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 555	65
Şekil 2. 12. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 16	65
Şekil 2. 13. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 12	66
Şekil 2. 14. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 4	66
Şekil 2. 15. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505	67
Şekil 2. 16. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 15	67
Şekil 2. 17. Doğan Kardeş, 1945, sayı: 1	68
Şekil 2. 18. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 12	68
Şekil 2. 19. Doğan Kardeş, 1953, sayı: 240	69
Şekil 2. 20. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505	69

Şekil 2. 21. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 31	70
Şekil 2. 22. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 41	70
Şekil 2. 23. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 550	71
Şekil 2. 24. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505	71
Şekil 2. 25. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 30	72
Şekil 2. 26. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 43	72
Şekil 2. 27. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 27	72
Şekil 2. 28. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 16	73
Şekil 2. 29. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 30	73
Şekil 2. 30. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505	74
Şekil 2. 31. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 556	74
Şekil 2. 32. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 24	75
Şekil 2. 33. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 502	75
Şekil 2. 34. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 16	76
Şekil 2. 35. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 511	76
Şekil 2. 36. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 550	77
Şekil 2. 37. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 502	77
Şekil 2. 38. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 41	78
Şekil 2. 39. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 1	78
Şekil 2. 40. Doğan Kardeş, 1973, sayı: 41	79
Şekil 2. 41. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 42	79
Şekil 2. 42. Doğan Kardeş, 1945, sayı: 1	80
Şekil 2. 43. Doğan Kardeş, 1949, sayı: 161	80
Şekil 2. 44. Doğan Kardeş, 1957, sayı: 547	81
Şekil 2. 45. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 555	81

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 4. 1. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam özel isim oranları.....	116
Grafik 4. 2. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam deyim oranları	118
Grafik 4. 3. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam atasözü oranları	119
Grafik 4. 4. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam ikileme oranları	121

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Türkiye’de Yayımlanan Çocuk Dergilerindeki Söz Varlığının Belirlenmesi: Doğan Kardeş Dergisi Örneği başlıklı tez çalışmamın toplam **364** sayfalık kısmına ilişkin, 28/05/2022 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%9** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

28/05/2022

Hilal GÜRLER

Prof. Dr. Mustafa YILDIZ

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

28/05/2022

Hilal GÜRLER

KISALTMALAR

akt. : aktaran

Alm. : Almanca

Ar. : Arapça

bk. : bakınız

DK: Doğan Kardeş dergisi

ed. : editör

Far. : Farsça

Fr.: Fransızca

İng. : İngilizce

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organisation for Economic Cooperation and Development)

PISA: Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (Programme for International Student Assessment)

TDK: Türk Dil Kurumu

UNESCO: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

vs. : vesaire

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
Doktora Tezi

TÜRKİYE’DE YAYIMLANAN ÇOCUK DERGİLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞININ BELİRLENMESİ: DOĞAN KARDEŞ DERGİSİ ÖRNEĞİ

Hilal GÜRLER

Türkçe eğitiminin amacı, öğrencilerin temel dil becerileriyle birlikte üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesidir. Bu becerilerin gelişmesi de öğrencilerin söz varlığının zenginliğiyle yakından ilgilidir. Ülkemizde çocuklar için hazırlanan kaynaklardaki söz varlığı unsurlarının seçiminde belirli bir ölçüt bulunmamaktadır. Bu nedenle, çocukların yaş ve seviyelerine uygun söz varlığı listelerinin oluşturulması, çocuklara yönelik hazırlanacak olan kaynaklarda da bu listelerin esas alınması gerekmektedir. Öğrencilerin söz varlığının zenginleşmesinde önemli yeri olan kaynaklardan biri de çocuk dergileridir. Dergiler çocukların eğlenerek öğrenmelerini sağlayan ve onların pek çok alanda gelişmesine imkân veren yardımcı materyallerdir. Türk çocuk edebiyatı ve çocuk dergiciliği açısından önemli bir yere sahip olan Doğan Kardeş dergisi, Türkiye’de uzun yıllar yayımlanarak birkaç kuşağın eğitim, kültür ve sanat hayatına katkıda bulunmuştur. Araştırmanın amacı, Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarını (temel kelime, özel isim, atasözü, deyim, ikileme) tespit etmek ve bunların sıklık dizinini oluşturmaktır. Araştırmada Doğan Kardeş dergisinin çocuk dergisi kimliğini koruduğu 1945-1978 yılları arasında yayımlanan sayıları incelenmiştir. Doküman incelemesi yönteminin kullanıldığı araştırmada veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında, dergi türünde olan kaynağın sayılarına ulaşarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Kelime listelerinin oluşturulmasında ve analiz edilmesinde ise “.txt” uzantılı metinlerde yer alan kelimeleri sıklıklarına göre dizen ve kelime sıklık istatistiği yapan Cibakaya programı kullanılmıştır. Cibakaya programı kullanılmadan önce programın ve çalışma kapsamının gerektirdiği şekilde çekim eklerinin silinmesi, noktalama işaretlerinin kaldırılması gibi çok sayıda düzenleme yapılmıştır. Yapılan düzenlemelerden sonra 412.856 söz varlığı unsuru elde edilmiştir. Elde edilen veriler programa yüklenerek söz varlığı unsurları listelenmiş ve sıklık değerleri belirlenmiştir. Listeler üzerinde tekrar ayrıştırma işlemi gerçekleştirilerek her bir unsur için ayrı ayrı tablolar oluşturulmuş ve sonuçlar değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, temel kelimelerin yanında 18.554 özel isim, 7.424 deyim, 39 atasözü ve 2.878 ikileme tespit edilmiştir. Toplam söz varlığı unsurunun %4,49’unu özel isimler, %1,79’unu deyimler, %0,009’unu atasözleri ve %0,69’unu ikilemelerin meydana getirdiği belirlenmiştir. Bu oranlara bakıldığında dilimizin önemli zenginliklerinden biri olan atasözlerinin yeterli seviyede olmaması dikkat çekicidir. İncelenen derginin roman, hikâye, şiir, efsane, masal, çizgi roman, tiyatro, gezi yazısı, mektup, biyografi gibi çok sayıda metin türü bulundurması, o dönemin çocuk edebiyatındaki söz varlığını tespit edebilme imkânı vermektedir.

Anahtar kelimeler: Çocuk, Çocuk dergisi, Doğan Kardeş, Söz varlığı, Kelime sıklığı.

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Turkish and Social Sciences Education
Turkish Education Program
Doctoral Thesis

THE DETERMINATION OF VOCABULARY IN CHILDREN’S MAGAZINES PUBLISHED IN TURKEY: THE CASE OF DOGAN KARDES MAGAZINE

Hilal GÜRLER

The aim of Turkish education is to develop students' high-level thinking skills along with their basic language skills. The development of these skills is closely related to the richness of the students' vocabulary. In our country, there is no specific criterion in the selection of vocabulary elements in the resources prepared for children. For this reason, it would be beneficial to create vocabulary lists suitable for the age and level of children and to take these lists as a basis in sources to be prepared for children. One of the sources that have an important place in enriching students' vocabulary is children's magazines. Magazines are auxiliary materials that enable children to learn while having fun and enable them to develop in many areas. Dogan Kardes magazine, which has an important place in terms of Turkish children's literature and children's magazines, has contributed to the education, culture and art life of several generations as it is a children's magazine that has been published for a long time in Turkey. The aim of the research is to determine the vocabulary elements (basic vocabulary, proper noun, proverb, idiom, reduplication) in Dogan Kardes magazine and to create their frequency index. In the study, the issues of Dogan Kardes magazine, which were published between 1945-1978, which preserved its identity as a children's magazine, were examined. In the research, in which the document analysis method was used, the data were analyzed by descriptive analysis. In the first stage of the study, the sources in the magazine type were accessed and transferred to the computer environment. In the creation and analysis of the word lists, the Cibakaya program, which arranges the words in the texts with the ".txt" extension according to their frequencies and makes word frequency statistics, was used. Before the Cibakaya program was used, many arrangements were made, such as deleting inflectional suffixes and removing punctuation marks, as required by the program and the scope of work. After the arrangements made, 412.856 vocabulary items were obtained. The obtained data were loaded into the program, vocabulary elements were listed and frequency values were determined. Separate tables were created for each element by performing the parsing process on the lists again, and the results were evaluated. As a result, besides the basic words, 18.554 proper nouns, 7.424 idioms, 39 proverbs and 2.878 reduplications were identified. It has been determined that 4,49% of the total vocabulary element consists of proper nouns, 1,79% idioms, 0,009% proverbs and 0,69% reduplications. Considering these rates, it is striking that proverbs, one of the important richness of our language, are not at a sufficient level. The fact that the examined journal contains many text types such as novels, stories, poems, legends, fairy tales, comics, plays, travel writings, letters, and biographies gives the opportunity to determine the vocabulary in children's literature in that period.

Key words: Child, Children's magazine, Dogan Kardes, Vocabulary, Word frequency.

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sınırlılıkları, varsayımları ile temel kavramlarına ilişkin tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Söz varlığı çalışmaları dil alanında yapılan araştırmalar arasında önemli bir yere sahiptir ve bu alanda yapılan araştırmaların temelinde de kelime sıklıklarının tespit edilmesi yer almaktadır. Her dilde bazı kelimelerin diğer kelimelere oranla daha çok tekrar edilmesi sıklık çalışmalarının yapılmasını gerekli kılmaktadır (Karadağ, 2005: 28). Özellikle Avrupa’da söz varlığı ve kelime sıklığı ile ilgili araştırmalara ayrı bir önem verilmektedir. Bu alanda yapılan ilk önemli çalışma Edvard L. Thorndike’in 1921 yılında yayımladığı “Teacher’s Word Book” adlı eseridir. Thorndike eserinde çocuk edebiyatından 625.000, klasik İngiliz eserleri ve İncil’den 3.000.000, ilköğretim ders kitaplarından 300.000, günlük gazetelerden 90.000, mektup vb. yazışmalardan 500.000; aşçılık, ticaret, çiftçilik vb. konulardaki kitaplardan 50.000 civarında kelimeyi ele almış ve bunun sonucunda en sık kullanılan 10.000 kelimenin alfabetik olarak listesini vermiştir (Thorndike, 1921: iii). Ardından 1944’te Thorndike, Irving Lorge ile birlikte çalışmasını genişleterek eserini “The Teacher’s Word Book of 30.000” adıyla yayımlamıştır (Thorndike ve Lorge, 1944). 1953 yılında West tarafından hazırlanan “A General Service List of English Words” ile Kucera ve Francis tarafından 1967 yılında yayımlanan “Computational Analysis of Present-day American English” adlı çalışmalar da kayda değer araştırmalardır. Avrupa’da bunların dışında da pek çok çalışma bulunmaktadır ve günlük hayatta çok tercih edilen kelimeler, araştırmalar yoluyla belirlenmeye çalışılmaktadır.

Türkçe Sözlük’te (2009: 1130) “Dilde bir sözün kullanılma oranı, frekans” olarak tanımlanan kelime sıklığı dil öğretimi açısından çok önemlidir. Bir dildeki kelime sayısı ne kadar çok olursa olsun günlük dilde kullanılan kelimelerin sayısı, tahmin edildiğinden çok azdır ve en çok birkaç bin kelimeyle sınırlıdır (Aksan, 2009: 19). Kelime sıklığı çalışmaları bir dilde en çok kullanılan bu kelimeleri tespit ederek dil öğretimine büyük katkılar sağlamaktadır. Kelime sıklığı tespit edilirken yazılı ya da sözlü kaynaklardan kelime havuzu oluşturulur. Daha sonra bu kelimeler çok kullanılan az kullanılanlara göre sıralanır ve liste oluşturulur. Listede belirlenen en çok kullanılan kelimeler o dile ait yapılacak olan çalışmalar için önemli bir kaynak ortaya koyar. Türkçede sık kullanılan kelimelerin tespit edilip bunların gerek ana dili gerekse

yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılması ve ders kitabı, çalışma kitabı, dergi, roman vb. kaynakların bu listeler ışığında hazırlanması gerekmektedir. Aksan (2009: 20) sıklık çizelgesinde bulunan ilk 1000 kelimeyle normal metinlerin %80'inden daha fazlasının anlaşılabilirliğini ifade etmektedir. Buna göre kelime sıklığı çalışmalarıyla belirlenen ilk 1000 kelimenin öğretilmesi dil eğitimi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Kelime sıklığı dışında önemli bir konu da söz varlığı unsurlarının belirlenmesidir. Söz varlığı konusunda Türkiye'de akla ilk gelen isimlerden biri olan Doğan Aksan (2018: 15) söz varlığını; kelimelerin ötesinde ve o dile ait atasözleri, deyimler, kalıp sözler, kalıplamış sözler, terimler ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bir bütün, olarak ifade etmektedir. Buradan da söz varlığının kelime hazinesi ve diğer önemli yapıları da içine alan, daha geniş bir kavram olduğu anlaşılmaktadır. Yine Baş (2006:103) da söz varlığının sadece sözlükte ifade edilen kavramları karşılamadığı ve bu kavramların hepsini kapsayan daha geniş bir kavram olduğunun üzerinde durmuştur.

Ülkemizde söz varlığıyla ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında zaman -öğrencilerin söz varlığını belirlemeye yönelik olanlar hariç- çalışmaların ders kitapları ile çocuk kitapları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Arslan Kutlu, 2006; Baş, 2006; Ekmen, 2009; Apaydın, 2010; Mert, 2010; Ergüzel ve Kirik, 2012; Uludağ, 2010; Turhan, 2010; Uluçay, 2011; Gündoğdu, 2012; Öz, 2012; Türkben, 2012; Uyar, 2012; Büyükhellaç, 2014; Gökçe, 2014; Özlek, 2014; Sever ve Karagül, 2014; Kavalcı Göktepe, 2015; Aktaş, 2016; Doğan, 2016; Esen, 2016; Uzuner Yurt, 2016; Akın, 2018; Anaz, 2018; Kaçmaz, 2018; Uslupehlivan, 2018; Yolcu, 2018; Oruç, 2019; Karabulut, 2019; Akdemir, 2019; Yavuzkılıç, 2019; Özdemir, 2019; Fidan, 2019; Kargın, 2019; Süğümlü ve Eraslan, 2019; Türkben, 2019; Şen, 2019; Ziya, 2019; Çetinkaya, 2020; Mete, 2020). Ders kitabı ve çocuk kitabı dışında çocuklara hitap eden diğer kaynaklar üzerinde de çalışmaların yapılması ve söz varlığı öğretiminin belli bir ölçüte dayandırılması gerekmektedir.

Çocuk dergilerinin özellikle ilköğretim çağındaki çocuklar için önemli bir yardımcı materyal olduğu bilinmektedir. Dergiler sayesinde çocuklar eğlenerek öğrenmekte ve çeşitli alanlarda kendini geliştirmektedir. Özellikle dergilerin çocuklardaki dil becerilerinin gelişimine katkı sağlaması ve söz varlığını zenginleştirmesi çalışma alanımız gereğince önemlidir. Anlama ve anlatma becerileri olarak ifade edilen okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin temeli öğrencilerin söz varlığına dayanmaktadır. Bu durum da öğrencilerin okuduğu dergilerdeki söz varlığı unsurlarının tespit edilmesini ve kelime sıklığı listelerinin

hazırlanmasını gerekli kılmaktadır. Buna rağmen, geçmişten günümüze kadar ülkemizde yayımlanan çocuk dergilerinin sahip olduğu söz varlığı üzerine yeterli çalışma yapılmamıştır. Ayrıca çocuklara yönelik hazırlandığı ifade edilen dergilerin dil gelişimi açısından çocukların yaş ve seviyesine uygunluğu; Türkçenin söz varlığına ait atasözleri, deyimler, ikilemeler vb. unsurlara verilen önemi, dergilerdeki kelimelerle çocukların temel kelime hazinesinin örtüşme düzeyi gibi konular üzerinde durulmamıştır (Baş, 2005: 320). Bu açıklamalardan hareketle Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarını ve bunların kullanım sıklığını tespit etmek araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Çocukların dil gelişiminde kelime edinimi önemli bir yere sahiptir. Çocuklar okuma ve dinleme becerileri aracılığıyla alıcı kelime hazinesine kazandırdığı kelimeleri, üretici kelime hazinesine ve bu yolla da konuşma ve yazma becerilerine aktarmaktadır. Bu süreçte çocukların ve çocuklara yönelik hazırlanan materyallerin sahip olduğu söz varlığı unsurlarının tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır (Baş, 2006). Sever (2002: 192) metinlerin öğrencileri hem hayata hazırlaması hem de onların dil becerilerinin gelişmesine katkı sağlaması üzerinde durmuş ve Türkçe eğitimindeki hedeflere ulaşmadaki esas aracın metinler olduğunu ifade etmiştir. Metinler dil becerilerinin gelişimiyle birlikte öğrencilerin söz varlığının geliştirilmesinde de büyük öneme sahiptir. Öğrenciler ders kitapları başta olmak üzere yardımcı kitaplar, roman, şiir, hikâye vb. edebî eserler ya da çocuk dergileri vasıtasıyla sürekli olarak metinlerle karşı karşıya kalmaktadır. Bunlar sayesinde yeni kelimeler, atasözleri, deyimler, ikilemeler, kalıp sözler öğrenmektedir. Burada karşımıza çıkan en büyük sorun, bu metinlerin öğrencilerin yaş ve seviyesine ne kadar uygun olduğudur. Özellikle kullanılacak kelimelerin seçimi ve yer verilecek olan diğer söz varlığı unsurlarının öğrencilerin seviyesine uygun olması gerekmektedir. Çünkü öğrencilerin söz varlığının gelişimi büyük oranda onlara okutulacak olan metinlerin içerdiği söz varlığı unsurlarına bağlıdır (Süğümlü ve Eraslan, 2019: 631). Özellikle her yaş grubuna özel kelime listelerinin bulunması ve hazırlanacak olan metinlerde bu kelimelerin esas alınması gerekir. Demir (2016: 148) öğrencilerin yaş ve seviyelerine uygun kelime listeleri esas alınarak hazırlanan kitap ve diğer kaynakların hem okuma becerisinin hem de söz varlığının gelişiminde büyük önem taşıdığını belirtmiştir. Ayrıca bu materyaller sayesinde söz varlığı gelişen öğrencilerin anlama, yorumlama ve dili etkili kullanma becerileri de gelişecektir. Yine benzer şekilde Göçer (2009: 1007) de öğrencilerin okudukları metinleri ve dinledikleri konuşmaları tam olarak anlamaları ve yorumlamaları için söz varlığının önemli olduğunu ifade etmiştir.

Söz varlığı unsurlarının öğrencilere aktarılmasıyla birlikte hangi yaş grubundaki öğrencilere hangi kelimelerin öğretileceği konusu, söz varlığı çalışmalarına kelime sıklığı çalışmalarının da dâhil edilmesini gerekli kılmıştır. Kelime sıklığıyla ilgili araştırmaların temel amacı; insanların günlük hayattaki iletişimleri sırasında en çok kullanılan kelimelerin öncelikli olarak ve erken yaştan itibaren öğretilmesidir (Vardar, 1983: 3-7). Ders kitabı, roman, hikâye, çocuk dergisi vb. kaynakların tespit edilen bu kelimelerin öğretilmesine uygun şekilde hazırlanması önemlidir.

Araştırmanın temel amacı, Türkiye’de çocuk dergiciliği açısından önemli bir yere sahip olan Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve bunların sıklık dizinini oluşturmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Doğan Kardeş dergisindeki temel kelimeler nelerdir ve bunların kullanım sıklığı nedir?
2. Doğan Kardeş dergisindeki özel isimler nelerdir ve bunların kullanım sıklığı nedir?
3. Doğan Kardeş dergisindeki deyimler nelerdir ve bunların kullanım sıklığı nedir?
4. Doğan Kardeş dergisindeki atasözleri nelerdir ve bunların kullanım sıklığı nedir?
5. Doğan Kardeş dergisindeki ikilemeler nelerdir ve bunların kullanım sıklığı nedir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Dergiler çocukların eğlenerek öğrenmelerini sağlayan ve onların pek çok alanda gelişmesine imkân veren yardımcı materyallerden biridir. Ülkemizde çocuk dergileriyle ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında zaman bunların genel olarak “*çocuk eğitimi, değerler eğitimi, derginin içerik ve yapı özellikleri, eski harfli derginin yeni alfabeye aktarımı, derginin çocuk edebiyatı ve eğitim bilimleri açısından incelenmesi*” vb. konular üzerinde durulduğu görülmektedir. Çocuk dergilerinin söz varlığını tespit etmeye yönelik ise yeterli bir çalışma yapılmamıştır.

Türkçe eğitiminin amacı, öğrencilerin temel dil becerisiyle birlikte üst düzey düşünme becerilerinin(eleştirel düşünme, problem çözme vb.) geliştirilmesidir. Bu becerilerin gelişmesi de öğrencilerin söz varlığının zenginliğiyle yakından ilgilidir. Anlama ve anlatma becerileri bir bütün hâlinde kazanılır ve bu bağlantıyla kazanılan dil becerileri bireylerin ana dilindeki yetkinliğini belirler. Yani bireyler anlam evrenlerini bu ilişkiler zincirinde kazanır ve onu anlama-anlatma becerileri doğrultusunda geliştirir (Sever, 2015: 27). Bu durum, çocuklar için hazırlanan kitap, dergi vb. kaynaklardaki söz varlığı unsurlarının dikkate alınmasını gerekli kılmaktadır. Söz varlığının ilköğretim çağı öğrencileri açısından önemi, gerek çocukların sosyal

ve zihinsel gelişimlerinde gerekse ilköğretim için hazırlanan eğitim programlarında da vurgulanmıştır (Baş, 2005: 319).

Türkiye’de çocuk edebiyatı ve çocuk dergiciliği açısından önemli bir yere sahip olan Doğan Kardeş dergisi; uzun yıllar yayımlanarak birkaç kuşağın eğitim, kültür ve sanat hayatına katkıda bulunmuştur. İçinde roman, hikâye, masal, şiir, tiyatro, efsane, biyografi, gezi yazısı, mektup vb. çok sayıda metin türü bulundurması o dönemin çocuk edebiyatındaki söz varlığını tespit edebilme imkânı vermektedir. 1945’ten 1978’e uzanan 33 yıllık bu uzun süreçte dünyada ve Türkiye’de yaşanan değişimler ile bunun dile yansımaları, o dönemlerde Türkçede kullanılan kelimeler, atasözleri, deyimler vb. söz varlığı unsurlarını yansıtması ve bunların sıklığını göstermesi açısından büyük öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Kelime havuzunun geniş tutulması ve örneklemin uzun yılları kapsayacak şekilde alınması da daha çok söz varlığı unsuruna ulaşabilme fırsatı vermektedir. Sadece derginin kendi içinde ilk yıllarında ve son yıllarındaki yayınlarında bile kullanılan kelimelerin değişikliği görülmektedir. Bu da söz konusu derginin dildeki değişimleri yansıtmada önemli bir kaynak olduğunu göstermektedir. Neredeyse yarım asır boyunca yayımlanan bir dergi olması sebebiyle içinde o dönemlere ait pek çok iz barındırmakta; eğitimden sağlığa, bilimden sanata, ekonomiden güncel olaylara kadar o dönemleri yansıtmaktadır. Araştırma, geçmişin güçlü bir dergisi aracılığıyla Türkçenin söz varlığı zenginliğinin ortaya çıkarılması ve söz varlığı öğretiminin belli bir ölçüte dayandırılmasına dikkat çekmesi açısından önemlidir. Ayrıca, Türkiye’de çocuk dergilerinin söz varlığı üzerine hazırlanan ilk lisansüstü tez çalışması olması yönüyle de önem taşımaktadır.

1.4. Varsayımlar

Bu çalışmada, söz varlığı ile ilgili yapılan incelemeler sonucu elde edilen verilerin Doğan Kardeş dergisinin bütün sayılarını yansıttığı varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Çalışma, Doğan Kardeş dergisinin çocuklara hitap ettiği ve çocuk dergisi kimliğini koruduğu dönem olan 1945-1978 yılları arasındaki 33 yıllık süreçte yayımlanan sayıları ile sınırlandırılmıştır. Bu dönemde dergi sayısının çokluğu nedeniyle dörder yıl arayla (1945, 1949, 1953, 1957, 1961, 1965, 1969, 1973 ve 1977) sistematik olarak ocak-nisan-temmuz-ekim sayıları incelemeye alınmıştır. 1945 yılı temmuz sayısı ise ulaşılamadığı için çalışmaya dâhil edilmemiştir. Ayrıca derginin eski ve yıpranmış olması nedeniyle yırtılma, okunamama vb. sebeplerle eksik olan bazı sayfaları bulunmaktadır.

Çalışmada incelenen söz varlığı unsurları; temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler olarak sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Çocuk: Yalçın ve Aytaş (2008: 13) *çocuk* kavramını “İki yaşından ergenlik çağına kadar büyüme dönemi içinde bulunan insan yavrusu; henüz ergenlik dönemine erişmemiş kız ve erkek” olarak tanımlamıştır.

Çocuk Dergisi: Ciravoğlu (1999: 183) *çocuk dergilerini* “Çocukların eğitim, bilim, bilgi ve görgülerini, genel kültürlerini, toplumsal olarak meydana gelen bazı olaylar ile çevre sorunlarını ele alan ve çocuklara bilinç aşılayan süreli yayınlara *çocuk gazete ve dergileri* denir” ifadeleriyle açıklamıştır.

Söz Varlığı: Aksan (2018: 15) söz varlığını sadece kelimelerin ötesinde o dile ait atasözleri, deyimler, ikilemeler, kalıp sözler, kalıplamış sözler, terimler ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bir bütün olarak ifade etmektedir.

Kelime Sıklığı: Kelime sıklığı Türkçe Sözlük’te (2009: 1130) “Dilde bir sözün kullanılma oranı, frekans” olarak tanımlanmaktadır.

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN

2.1. Söz Varlığı

2.1.1. Söz varlığının tanımı ve kapsamı

Bir toplumdaki en etkili iletişim aracı olan dil, aynı zamanda ait olduğu toplumun kültürünü gelecek nesillere aktaran önemli bir araçtır. Sosyal bir varlık olan insan, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek; karşısındakini anlayabilmek ve uzun yıllar boyunca edindiği kültürel unsurları geleceğe aktarabilmek için dile ihtiyaç duyar. Ancak içinde pek çok karmaşık yapıyı barındıran ve çok yönlü bir sistem olan dilin sadece iletişim özelliği üzerinde durmak onu açıklamada yetersiz kalacaktır. Dil alanında çalışanlar gerek dünyada gerekse Türkiye’de dilin farklı yönleri üzerinde durarak onu değişik tanımlarla açıklamaya çalışmışlardır. Chomsky’nin ifade ettiği üzere dil; sınırlı sayıda kelime ve kuraldan yararlanarak sınırsız sayıda cümlelerden oluşan bir bütündür. Yani denilebilir ki dil sistemi açık uçlu ve üretken bir sistem olduğu kadar aynı zamanda sınırlı ve koruyucu bir özelliğe sahiptir. Saussure ise dili, o dili konuşanlara dağıtılmış bir sözlüğe benzetir. Konuşan kişi söyleyeceklerini bu sözlükten seçerken yine dinleyen de bu sözlüğe göre karşısındakini anlamaya çalışır. Aksan (2009: 55) ise dili “düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan ögeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü ve gelişmiş bir dizge” olarak ifade etmektedir.

Dil, hemen düşünölemeyecek kadar çok yönlü ve değişik açılardan bakıldığında farklı özellikleri ortaya çıkan, bazı gizli yönlerinin ise anlaşılamadığı bir varlıktır. Aynı zamanda insan ve toplumun bir parçası olan bilim, teknik ve sanat gibi bütün alanlarla bağlantılıdır. İnsan açısından bakıldığında dil; insanın dünyadaki yerini ve değerini belirleyen; duygu, düşünce ve isteklerini açığa vurmasını ve başkalarıyla iletişim kurmasını sağlayan en önemli araçtır. Haberleşme açısından bakıldığında, dünyadaki haberleşmenin en gelişmişidir ve yine toplum açısından bakıldığında en başta üzerinde durulması gereken bir araçtır. Dil olmadan insanların bir arada yaşamaları, birbirlerini anlamaları ve sonuç olarak aralarında bir bağ oluşturarak toplum olmaları mümkün değildir. Bir insan topluluğunu millet yapan bağların en güçlüsü olan dil; insanları vatanına, milletine, geçmişine sıkı bir şekilde bağlar ve kuşaktan kuşağa devam ederek onları geçmişle gelecek arasında bulunan zincirin bir halkası hâline getirir. Toplumun yaşayışı, dünya görüşü, inançları, yaşam felsefesi, bilim ve sanata katkıları gibi pek çok özelliği o toplumun diline yansır ve bu sayede bütün bunlar o toplumun dilinden

öğrenilebilir. Örneğin; bir araştırmacı, hakkında hiçbir bilgisi olmadığı bir toplumun dilini öğrenip sadece o dilin söz varlığını incelediği zaman ait olduğu toplumda nelere önem verildiği, toplumun ne durumda olduğu, hangi toplumlarla ilişki kurduğu vs. pek çok bilgiye ulaşabilir. Sonuç olarak, insanın ve uygarlığın en önemli aracı ve belirtisi olan dil, bir milletin kültürünün de aynasıdır (Aksan, 2009: 11-13). Bu sebeple bir dilin gücünü ve değerini ortaya koyan; o dili konuşan milletin maddi ve manevi kültürünü, dünya görüşünü, yaşam koşullarını ve deneyimlerini de yansıtan söz varlığı unsurları büyük öneme sahiptir.

İngilizcede “vocabulary”, Almancada “vocabular” ve Fransızcada “vocabulaire” ile ifade edilen söz varlığı Türkçe Sözlük’te “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler” (TDK, 2009: 1807) olarak tanımlanmıştır. Bu sebeple alan yazında söz varlığı ifadesi söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük dağarcığı, kelime hazinesi, kelime serveti gibi çok sayıda farklı terimle karşılanmaktadır. Her ne kadar genel tanım bu şekilde verilse de dil üzerine çalışan araştırmacılar söz varlığını farklı şekillerde tanımlamışlar ve kapsamı konusunda değişik fikirler öne sürmüşlerdir. Banguoğlu (2007: 141) dilin canlı bir organizma gibi olduğunu ifade etmiş ve zaman içinde ihtiyaçlara göre sürekli yeni kelimeler türeterek ve diğer dillerden kelimeler edinerek söz varlığını zenginleştirdiğini, bazen de bazı kelimeleri eskitip kullanmayı bıraktığını belirtmiştir. Korkmaz (2019: 218) ile Hengirmen (2009: 248) de söz varlığı ile kelime hazinesinin aynı kavram olduğunu belirtmiş ve bir dildeki bütün kelimelerden meydana geldiğini ifade etmiştir.

Verilen tanımlara bakıldığında söz varlığı ifade edilirken sadece kelime üzerinde durulduğu görülmektedir. Bu alandaki çalışmalarıyla Türkiye’de önemli bir yere sahip olan Aksan (2018: 15) ise söz varlığını, sadece kelimelerin ötesinde ve o dile ait atasözlerinin, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplamış sözlerin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bir bütün olarak ifade etmektedir. Buradan da anlaşılabacağı üzere söz varlığı ifadesi kelime hazinesini ve diğer önemli yapıları da içine alan daha geniş bir kavramdır. Yine Baş (2006: 103) da söz varlığının sözlükte ifade edilen kavramları karşılamadığını ifade etmiş ve bu kavramların hepsini kapsayan daha geniş bir kavram olduğu üzerinde durmuştur. Göçer (2009: 1026-1027) ise belirtilen kavramların aynı gibi algılandığını ancak kullanım alanlarında değişikliklerin bulunduğunu ifade etmiştir. Karadağ’ın (2013: 8) da belirttiği gibi söz varlığı, bir dilin kelimeleri ve kelime üstü birimleri olarak ifade edilen ikileme, atasözü, deyim gibi anlamlı dil birimlerinden meydana gelen bir bütündür.

Toplumların yaşam koşulları ve çevrelerinin dil üzerinde büyük etkisi vardır. Bir toplumun dili ve dolayısıyla kelimeleri onların çevresel faktörlerinden, kullandıkları aletlerden, hayata bakışlarından izler taşımakta ve böylece o dilin ait olduğu toplum hakkında bilgiler vermektedir. Bu durum sadece farklı dillerde değil aynı dilin lehçe ve ağızlarında bile değişebilmektedir. Whorf'a (1965: 15) göre Avrupa dillerinde “kar” kavramını karşılayan tek bir kelime bulunurken Eskimo dilinde sulu kar, düşen kar, yerdeki kar vb. kar çeşitleri bulunmakta ve farklı farklı isimlerle bilinmekteydi. Azteklerde ise buz, soğuk ve kar kavramlarının hepsi aynı köke getirilen değişik eklerle ifade edilmekteydi (akt. Aksan: 2018: 17).

Toplumsal hayatı devam ettirebilmek için gerekli olan kültür aktarımı dil aracılığıyla gerçekleşmektedir. Dil sadece bugüne değil hem geçmişe hem de geleceğe ait bir iletişim aracıdır. Kültürün ve özellikle de sözle ifade edilen manevi değerlerin taşıyıcısıdır (Porzig, 1985: 11). Bir toplumda insanların hayatı anlamlandırması ve çevresinde gelişen olayları algılaması onların sahip olduğu dil ile bağlantılıdır. Bununla ilgili olarak Aksan şu düşünceleri ifade etmektedir:

“Kuşaktan kuşağa aktarılan dil, o toplumun bireylerini, düşünce biçimi açısından da koşullandırmaktadır. Burada aynı nesnenin birkaç değişik dilde nasıl, birbirinden farklı algılanarak adlandırıldığını gösteren ve W.von Humboldt’tan Weisgerber’e, Amerikalı dil bilimciler Sapir ile Whorf’a uzanan bu görüşü doğrulayan birkaç örnek vermekle yetinelim: Türkçede kırkayak sözcüğüyle anlatılan böcek (julus terrestris), batı dillerinde genellikle Latincesine (milipeda) dayandığı anlaşılan ve “bin ayaklı” anlamına gelen sözcüklerle adlandırılır (Fr. mille-patte, Alm. Tausendfüßer). Almancada aynı zamanda schnurfüßer “ip ayaklı” ve eski metinlerde “bin bacak” anlamına gelen Tausendbein karşılıkları vardır. İngilizcedeki centipede ise “yüz ayaklı” anlamındaki başka bir Latince kökene dayanır. Doğudaki bir başka Hint-Avrupa dilinde, Farsçada yine “bin ayaklı” anlamına gelen (/hezar.pa:/) sözcüğüyle karşılaşıyoruz. Türkçedeki adlandırmada, bu dilde kırkın çokluk anlatan bir sayı oluşunun payının bulunduğu kanısındayız (Kırk yılın başı, kırk tarakta bezi olmak, kırk ev kedisi, kırk kapının ipini çekmek gibi deyimler burada anımsanmalıdır)” (Aksan: 2018: 16-17).

Sonuç olarak, söz varlığı bir dile ait olan kelimelerin yanında o dilin sahip olduğu atasözleri, deyimler, ikilemeler, terimler, kalıp sözler, yabancı kelimeler vb. unsurları da içeren çok geniş bir kavram; bir toplumun maddi ve manevi kültür öğeleri ile yaşam biçiminin kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlayan önemli bir araçtır.

2.1.2. Söz varlığının içerdiği unsurlar

Kelime hazinesi/ temel söz varlığı

Araştırmacıların kelime hazinesine yönelik farklı görüş ve değerlendirmeleri bulunmaktadır. Bunun sonucunda da “kelime hazinesi” ifadesi çalışmalarda farklı isim ve tanımlarla karşımıza gelmektedir. “Söz varlığı, söz dağarcığı, kelime dağarcığı, sözcük varlığı, kelime serveti” vb. ifadeler kelime hazinesi için kullanılan diğer isimlere örnek olarak verilebilir. Türkçe Sözlük’te (2009: 1807) *söz varlığı* ile *kelime hazinesi* eş anlamlı olarak kabul edilmektedir ancak bu durum bazı çelişkileri ortaya çıkarmaktadır. *Kelime hazinesi, sözcük varlığı, kelime serveti, kelime dağarcığı* aynı anlamda kullanılabilir ama *söz varlığı* ve *söz dağarcığı* ifadelerindeki *kelime* ve *söz* arasındaki farkı incelemek gerekir (Karadağ, 2005: 18).

Korkmaz (2019: 174) kelimeyi “Bir veya birden çok ses öbeğinden oluşan, aynı dili konuşan kişiler arasında zihinde tek başına kullanıldığında belli bir kavrama karşılık olan somut veya belli bir duygu veya düşünceyi yansıtan soyut yahut da somut ve soyut kavramlar arasında ilişki kuran dil birimi” şeklinde ifade etmektedir. Ergin (2009: 95) de kelimeyi, “Mânâsı veya gramer vazifesi bulunan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğu” olarak tanımlamaktadır. Ergin (2009: 216) kelimeleri anlamları ve görevleri bakımından isim, fiil ve edat olmak üzere üç gruba ayırmaktadır. İsimler ve fiiller anlamlı kelimeler, edatlar (*bağlama edatları, son çekim edatları, ünlem edatları*) ise görevli kelimelerdir. İsimleri de kendi içinde *isim, sıfat, zamir, zarf* olarak sınıflandırmıştır. Korkmaz (2019:175) ise kelimeleri isim ve fiil olarak iki ana başlıkta toplamış; isimleri de kendi içinde *isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, ünlem* olmak üzere yedi gruba ayırmıştır. Çalışmamızda Ergin’in (2009) görüşleri esas alınarak kelimeler isim, fiil ve edat olarak ifade edilmiştir.

Karadağ *kelime* ile *sözü* ayrıntılı olarak şu şekilde açıklamıştır:

“Sözcük, kelimeye karşılık olarak üretilmiştir. Söz kelimesinden küçültme ekiyle oluşturulmuş bir kelimedir ve bu itibarla sözden daha küçük bir birimi karşılamaktadır. Sadece bu kelimeye bakarak sözün sözcükten daha üst bir birim olduğunu söylemek mümkündür. Esasen söz ile kelime/sözcük birbirinden farklı

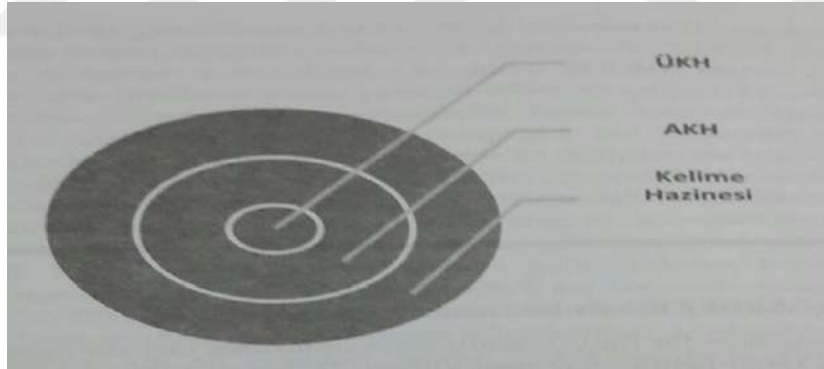
kavramları karşılamaktadır. Söz kelimesi sö- Eski Türkçede ‘düşünmek, konuşmak’ anlamına gelmektedir. O hâlde söz konuşmaya ait bir kavramdır. Konuşma tek boyutla ele alınamayacak kadar karmaşık bir sistemdir. Vurgu, tonlama, jest ve mimikler konuşmayı karmaşıklaştırmakta ve konuşmanın bu unsurları sözün birer parçası olarak karşımıza çıkmaktadır” (Karadağ, 2005: 9).

Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere içinde kelimeyle birlikte başka unsurları da barındıran *söz* kavramıyla *kelime* kavramı birbirinden farklıdır ve kelime hazinesi ile söz varlığının birbirinin yerine kullanılması doğru değildir. Araştırmacıların birçoğu da bu görüşe göre çalışmalarını yapmıştır. Aksan (2018: 15) söz varlığını kelimelerin ötesinde ve o dile ait atasözleri, deyimler, kalıp sözler, kalıplamış sözler, terimler ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bir bütün olarak ifade etmektedir. Buradan da söz varlığının kelime hazinesi ve diğer önemli yapıları da içine alan daha geniş bir kavram olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Aksan (2009: 17) kelime hazinesini *temel söz varlığı*, *çekirdek sözcükler* ve *kalıt sözcükler* olarak adlandırmakta ve bunların bir dilin söz varlığını oluşturan unsurların başında geldiğini ifade etmektedir. Ayrıca temel söz varlığının insan yaşamında önemli olan kavramları yansıtması üzerinde durmaktadır. *Göz, kulak, baş, el, ayak* gibi organ isimleri; *et, balık, su, buğday* gibi temel gıda maddeleri; *inek, koyun, at* gibi yakın ilişkide olunan hayvanlar; *al-, ver-, gel-, ye-* gibi sık kullanılan fiiller; *bir, beş, on* gibi sayı isimlerini temel söz varlığına örnek olarak vermiştir. Aynı kavram için Almancada *grundwortschatz*, İngilizcede *basic vocabulary*, Fransızcada *vocabulaire* kavramlarının kullanıldığını da ifade etmiştir.

Dilde bulunan herhangi bir kelimenin temel söz varlığına dâhil edilmesi için gereken bazı ölçütler bulunmaktadır. Bu ölçütlerden birincisi yukarıdaki paragrafta da belirtildiği gibi insanların yaşamında birinci derecede önemli olan kavramları (*göz, beş, iç-, ver-* gibi) yansıtmasıdır. İkinci ölçüt ise bir kelimenin yeni unsurları ve yeni kelimeleri türetme gücüne sahip olmasıdır. *Alt* kelimesi *altyazı, altyapı, altgeçit* gibi kelimeler oluşturarak türetme gücünü göstermektedir. Bunların yanında kelimenin halkın genelindeki kullanımının esas alınması, anlam aktarmalarıyla kelimenin kullanım alanını genişletme gücü ve farklı deyimler arasında kullanılması gibi ölçütler de söylenebilir (Aksan, 2009: 18). Hengirmen (1998: 355-356) de benzer şekilde temel söz varlığını insanların hayatında birinci derecede önemli olan, çok kullanılan ve tarihî süreç içinde en az değişiklik geçiren kelimelerin oluşturduğu bütünlük şeklinde ifade etmektedir. Sonuç olarak, bu çalışmada *kelime hazinesi* ile *söz varlığı* kavramları

farklı kavramlar olarak esas alınmış ve kelime hazinesi, söz varlığı unsurları arasında yer alan bir alt başlık olarak değerlendirilmiştir.

Kelime hazinesi ile ilgili bir başka konu da araştırmacılar tarafından farklı şekillerde sınıflandırma yapılmasıdır. Kelime hazinesi, anlama ve anlatmaya yönelik özelliklerinden hareketle aktif-pasif (etken-edilgen), üretici-alıcı, kullanma-kavrama, gerçek-potansiyel, şifreleyici-şifre çözücü vb. terimlerle tanımlanmıştır (akt.: Kurudayıoğlu, 2005:10). Okuma ve dinleme; anlama becerileri olarak adlandırılırken, konuşma ve yazma; anlatma becerileri olarak ifade edilmektedir. Bu sebeple anlama becerileri anlatma becerilerine göre daha pasif kalmakta ve alıcı durumda bulunmaktadır. Yani insanlar okuma ve dinleme sırasında pasif, kavrama, edilgen, şifre çözücü, potansiyel ve alıcı durumdadır. Konuşma ve yazma sırasında ise aktif, kullanma, etken, şifreleyici, gerçek ve üretici durumdadır. Bu iki grubun içinde yeni bir sınıflandırma yapmak gerekmektedir. Yani insanlar anlama faaliyetleri sırasındaki kelime hazinesinin tamamen aynı yönde olduğu söylenemez. Bu durum anlatma faaliyetlerinde de geçerlidir (Baş, 2006: 106-107). Onan (2013: 245) da okuma ve dinlemede kullanılan alıcı kelime hazinesinin konuşma ve yazmada kullanılan üretici kelime hazinesinden daha geniş olduğunu ifade etmektedir. Bu ilişki Şekil 2.1.'de gösterilmektedir:

Şekil 2. 1. Kelime hazinesi ile üretici ve alıcı kelime hazineleri arasındaki ilişki (Onan, 2013)

Karakuş (2002: 121) ise kelime hazinemizdeki kelimeleri aktif ve pasif olarak iki gruba ayırmıştır. Konuşurken ve yazarken rahat bir şekilde kullanabildiğimiz kelimeleri aktif; zaman zaman duyduğumuz ya da bir yerde okuduğumuz zaman anladığımız kelimeleri ise pasif olarak nitelendirmiştir. Genel olarak bildiğimiz kelimelerin kullandığımız kelimelere göre daha fazla olduğunu ve kişinin aktif kelime hazinesinin zengin olmasının ona kendini ifade etmede büyük kolaylık sağladığını aktarmıştır. Yine Göçer (2009: 1028) de benzer şekilde kelime hazinesinin aktif ve pasif durumu üzerinde durmuştur. Öğrencilerin ilk defa karşılaştığı kelimeleri önce kısa

sürekli bellekte depoladıklarını ve tekrar kullandıklarında uzun süreli belleğe geçirdiklerini yani pasif durumda olan kelimeleri aktif hâle getirdiklerini ifade etmiştir.

Kelime hazinesi aktif- pasif ya da üretici-alıcı gibi farklı ifadelerle tanımlansa da temeli aynıdır. Gerek ana dili öğretiminde gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde üzerinde durulması gereken konulardan biridir.

Deyimler

Bir dilin söz varlığını ortaya koyan en önemli unsurlardan biri olan deyimler, anlatılmak istenen düşüncelere renk katar ve onları daha ilgi çekici hâle getirerek aktarır. Türkçe Sözlük'te (2005: 517) deyim “Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, ilgi çekici bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir” olarak tanımlanmaktadır. Aksan (2009: 35) ise deyimleri birden çok kelimenin bir belirli bir duygu, kavram ya da durumu ifade etmek için bir araya gelmesi ve nadiren de olsa tek bir kelimenin yan anlamda kullanılmasından oluşan sözler olarak ifade etmektedir.

Elçin (1993: 642), deyimleri esas anlamından uzaklaşarak yeni bir kavram ortaya çıkaran kalıplaşmış sözler olarak açıklarken Aksoy (2014: 52) çekici bir anlatım özelliği olan ve genellikle gerçek anlamından farklı bir anlamı bulunan kalıplaşmış kelime toplulukları ya da tümce olarak ifade etmektedir. Karaağaç (2013: 229) ise deyimleri tek tek parçalardan oluşmasına rağmen, anlamlı olarak parçalanamayan ve bir bütün olarak bulunan söz öbekleri şeklinde açıklamaktadır. Baş (2006: 109-110) da deyimleri; yeni bir anlamı ortaya koymak için gerçek anlamından uzaklaşan ve bir düşüncüyü birden çok sözle ifade eden kalıplaşmış söz grupları olarak tanımlamaktadır.

Tanımlara bakıldığı zaman kalıplaşmış olmaları deyimlerin önemli bir özelliği olarak karşımıza gelmektedir. Buradan da anlıyoruz ki aynı anlama gelse bile deyimlerdeki kelimeler başka kelimelerle değiştirilemez. Karşımıza gelen bir diğer özellik ise deyimlerin genellikle birden çok kelimedenden oluşması üzerinedir. Aksan'ın (2009: 35) tanımında nadiren de olsa tek bir kelimedenden de oluşabileceğinden bahsedilmektedir. Aksoy (2014: 39) da 1965'e kadar özel bir kavramı ifade eden bazı ekli kelimeleri deyim türü olarak kabul ettiğini ancak daha sonra bu görüşünü değiştirdiğini ifade etmiştir. Deyimlerin bir diğer önemli özelliği ise genellikle mastar ekiyle kullanılmalarıdır. *Göz kulak olmak, yüreği yanmak* gibi.

Aksoy (2014: 48) ayrı ayrı yazılan kelimelerden anlamları birbirine yakın, zıt olanlarla sesleri birbirine benzeyenleri ya da kelimelerden birinin anlamsız olan ikilemeleri deyimlerin

bir parçası olarak görmektedir. *Eski püskü, aşağı yukarı, oldum olası* gibi. Aksan (2018: 60) ise deyimleri ve ikilemeleri ayrı başlıklar olarak değerlendirmektedir. Çalışmamızda da Aksan'ın görüşleri esas alınmış ve deyimler ile ikilemeler ayrı başlıklarda değerlendirilmiştir.

Püsküllüoğlu (1995: 7) deyimleri ifade ederken anlatıma akıcılık ve çekicilik katması üzerinde durmuştur. Ayrıca çoğunun gerçek anlamının dışında ayrı bir anlamı olan, genellikle birden çok kelimeden oluşan kalıplaşmış kelime topluluğu olduğunu belirtmiştir. Yine Hengirmen (2007: 7) de deyimlerin anlatımı etkileyici ve güzel hâle getirmesi üzerinde durmuş ve genellikle mecaz anlamda kullanılan, toplumun kabul gördüğü kalıplaşmış sözler olarak tanımlamıştır.

Aksoy (2014: 38-43), deyimlerin biçim ve kavram özelliklerini şu şekilde ifade etmiştir:

Deyimlerin Biçim Özellikleri

1. Deyimler kalıplaşmış sözlerdir. Bir deyim kelimeyi değiştirilip yerine aynı anlama gelecek bir kelime bile konulamaz ve söz dizimi değiştirilemez.

2. Deyimler kısa ve özlü anlatımı sağlarlar.

3. Deyimler en az iki kelimeyle oluşturulurlar ve biçim bakımından iki kısma ayrılırlar:

a) Kelime grubu şeklindeki deyimler: *adamakıllı, ağırbaşlı, püf noktası* vb.

b) Cümle şeklindeki deyimler: *İncir çekirdeğini dolduramaz.*

Deyimlerin Kavram Özellikleri

1. Deyimler bir kavramı belirtmek için bulunmuş özel bir anlatım kalıbıdır ve genel kural olan bir söz değildir.

2. Deyimlerin amacı, bir kavramı özel kalıp içinde ya da çekici, hoş bir anlatımla belirtmektir.

3. Deyimle atasözü arasında sınırdan kalmış sözler bulunmaktadır.

4. Deyimler kavram bakımından da iki kısma ayrılır:

a) Deyimlerin çoğunda kalıplaşmış sözün anlamı kelimelerin gerçek anlamı değildir. *Devede kulak, ömür törpüsü, çantada keklik* vb.

b) Bazı deyimlerde kalıplaşmış sözün anlamı kelimelerin gerçek anlamı dışında değildir. *Çoğu gitti, azı kaldı- İyi gün dostu- Yükte hafif pahada ağır* vb.

Aksan ise deyimleri anlambilim, söz dizimi, ses özellikleri ve toplumdaki gelişmeleri yansıtması açısından olmak üzere dört bölümde incelemiştir. Anlambilim açısından bakıldığında benzetme ve aktarmalar gibi dilin anlatım gücünün artmasını sağlayan anlam olaylarını ifade etmiştir. “Gözleri fal taşı gibi açılmak” benzetmeye, “ömür törpüsü” aktarmaya örnek olarak verilebilir. Türkçede özellikle somutlaştırmanın önemli bir yeri vardır. Anlatımı zor ve soyut olan ifadeler somut davranışlardan, doğadaki nesnelerden yararlanarak somut olarak aktarılmaktadır. “Turnayı gözünden vurmak”, “diken üstünde oturmak” deyimleri buna örnek olarak verilebilir. Söz dizimi ve kuruluşu açısından bakıldığında önemli bir çeşitlilik göstermektedir. Kuruluşunda isim, sıfat, fiil, edat vb. farklı kelime türleri görev almaktadır. Söz diziminde genellikle mastarlarla kuruldukları görülmektedir. Bunların yanında cümle, isim ve sıfat tamlaması ile ikileme şeklinde olanları da bulunmaktadır. Ses özellikleri açısından bakıldığında kulağa hoş gelen; şiir dilindeki ölçü, uyak ve tekrar gibi özellikler karşımıza gelmektedir. “Herkes gider Mersin’e, biz gideriz tersine”, “leb demeden leblebiyi anlamak” deyimleri örnek olarak verilebilir. Toplumdaki değişiklikleri ve gelişmeleri yansıtması açısından bakıldığında ise deyimler yine önemli bir yere sahiptir. “İki dirhem bir çekirdek” deyimindeki dirhem kelimesi eskiden kullanılan bir ağırlık ölçüsüydü. Şu an kullanılsa bile deyimde yaşamaya devam etmektedir. Deyimlerden bazıları unutulmuş, bazıları ise yaşamaya devam etmiştir. Özellikle Dil Devrimi ile Arapça ve Farsça kelimelerle birlikte bunların yer aldığı diğer söz varlığı unsurları da unutulmaktadır. “Ahfeş’in keçisi”, “sebilhane bardağı gibi dizilmek” deyimleri örnek olarak verilebilir. Toplumsal gelişmelerin etkisiyle yeni deyimler de ortaya çıkmaktadır. Buna “masaya yatırmak” deyimi örnek olarak verilebilir (Aksan, 2021: 98).

Deyimler bir dilin zenginliğini ve anlatım gücünü ortaya koyan önemli unsurlardandır. Aynı zamanda millete ait pek çok unsuru içinde taşır ve bunların gelecek nesillere aktarılmasını sağlar. Bir milletin neye güldüğü, neye ağladığı, hangi konularda hassas olduğu vb. pek çok konu bu ifadelerde gizlidir. Bunların içinden bazıları yok olurken bazıları da binlerce yıl boyunca yaşamaya devam etmiştir. Aksan bununla ilgili olarak şu düşünceleri ifade etmektedir:

“Deyimler kimi zaman yüzyıllar boyunca hiç değişmeden, kimi zaman sözcüklerinde yenilenmelerle yaşamakta, yeni deyimler de aktarılabilir. Bundan aşağı yukarı 1300 yıl önce kullanıldığını Köktürk yazıtlarından bildiğimiz '(birinin) sözünü kırmamak' anlamına gelen deyim o çağda 'söz' demek olan, bugün

sav biçiminde geçen sab ile kurulmuştu: “Meniñ sabımın' sımadı” ('benim sözümü kırmadı' Kültigin, güney 11). Bugün gönlüne göre, gönlünce biçiminde kullandığımız anlatım biçimi de o zaman aynıyle geçmekteydi: “Kıynıg köñlüñçe ay, ben saña ne ayayın tidi” ('Cezayı gönlünce ver, ben sana ne diyeyim dedi'; Tonyukuk I, kuzey 8). Türkçenin bu en eski kaynaklarında adı sanı yok olmak “atı küsi yok bolmak” deyimi geçiyor (Kültigin, doğu 25); ayrıca, bugün yaşamayan ödiñe küni tegmek 'ödüne haset girmek' (Bilge Kağan, doğu 29-30), adak kamşatmak 'ayağı sendelemek' (Kültigin, kuzey 7) gibi deyimler kullanılıyordu” (Aksan, 2018: 39).

İfadelerden de anlaşılacağı üzere deyimler kendi anlamını kaybetmeden dilin doğal gelişimiyle birlikte günümüze kadar gelebilmiştir. Bir milletin önemli kültür unsurlarından biri olan deyimlerin içinde o dili konuşan topluma ait büyük bir dünya bulunmaktadır. Toplumun en ince zevkleri, hayalleri; çeşit çeşit benzetmeleri, mecazları, en değişik kavramları ile söz ustalıkları o küçücük yapının içindedir (Aksoy, 2014: 47). Ait olduğu toplumun hayata bakışı, yaşam şekli, geçmişi, gelenekleri vb. pek çok özelliğini deyimlere bakarak anlayabilmek mümkündür. Aynı zamanda deyimler kalıp sözler arasında en yaygın olarak kullanılan türdür (Karaağaç, 2013: 229).

Atasözleri

Arapçada “nush, nasihat”, Farsçada “pend” ve İngilizcede “proverb” ile ifade edilen atasözleri Türkçe Sözlük’te “Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş söz, darbimesel” (TDK, 2009: 155) olarak tanımlanmaktadır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere atasözleri bir milletin uzun yıllar boyunca edindiği tecrübeleri aktaran önemli bir kaynaktır ve içinde millete ait maddi ve manevi pek çok kültür özelliğini barındırır. Bu yönüyle atasözleri toplumu yansıtan bir aynaya benzetilebilir. Halkın içinden doğar ve nesilden nesile aktararak devam eder. Bu yönüyle de kültürün en önemli taşıyıcılarından biridir. İnsanların giyim kuşamından değer yargılarına, doğayı algılamasından kullandıkları aletlere kadar her şeyi içinde barındırır. İnsanların sevinçleri, dertleri, değer yargıları, hayata bakışları, düğünleri, insan ilişkileri ve daha fazlası bu sözlerdedir. Bazen bir dedenin öğüdü, bazen bir annenin acısı, bazen bir dostun yaptıklarında saklıdır. En eski halk kültürü ürünleri olduğu için de her çeşit bilgiye bu sözlerden ulaşmak mümkündür. Toplumu bütün içtenliği ve doğallığıyla yansıtır ve bu anlamda millî kimliğin en önemli göstergelerinden biri olarak görülür.

Aksan (2018: 41), atasözlerini “Bir dilin söz varlığı içinde yer alan atasözleri, bir toplumun bilgelikliğini, deneyimlerini, dünya görüşünü ve anlatım gücünü yansıtan, yüzyıllarca yaşayabilen sözlerdir” şeklinde tanımlarken Aksoy (2014: 37) “Atalarımızın uzun denemelere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce veya öğüt olarak düsturlaştırarak ve kalıplaşmış şekilleri bulunan öz sözler” olarak tanımlamaktadır. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere atasözleri ile ilgili tanımlarda atalarımızın yaşadığı deneyimleri bizlere aktarması üzerinde yoğunlaşmıştır. Yani atasözlerinin bir anlamda hayatımızda bize yol gösterecek bir rehber niteliğinde olduğu söylenebilir. Ayrıca zaman geçse ve çağlar değişse bile varlığını sürdürebilmesi halkın onu benimseyip içselleştirmesiyle ilgilidir. Aksoy’un da tanımında belirttiği gibi halk tarafından yazılı olmayan bir kural gibi görülmektedir. Genellikle bu şekilde olsa da gerçek hayata uymayan bazı atasözleri de vardır. *Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın* gibi. Karaağaç (2013: 361) atasözlerinin genellikle iki bölümden oluştuğunu ve ilk bölümde koşul veya genel bir düşüncenin, ikinci bölümde ise ana düşüncenin belirtildiğini ifade etmiştir. *Dost ile ye iç, alışveriş etme*, atasözünü bu duruma örnek olarak verebiliriz.

Aksoy (2014: 15-19), atasözlerinin biçim ve kavram özelliklerini şu şekilde açıklamıştır:

Atasözlerinin biçim özellikleri:

1. Atasözleri kalıplaşmış, klişe hâline gelmiş sözlerdir. Her atasözünün belli bir kalıbı vardır ve kelimeleri belirlidir. İçindeki kelimeler aynı anlama gelse bile değiştirilemez ve cümle düzeni bozulamaz. Örneğin; “*Derdini söylemeyen derman bulamaz*” atasözündeki *derman* kelimesinin yerine *ilaç* kelimesi getirilemez.

2. Atasözleri kısa ve özlü sözlerdir. Az kelimeyle çok şey anlatır: *Dikensiz gül olmaz*, gibi.

3. Atasözlerinin büyük bölümü bir iki cümleden oluşur. Daha uzun olanları az bulunur: *Vakit nakittir. Dost ile ye iç, alışveriş etme*, gibi.

4. Cümlelerde genellikle geçmiş zaman kipi kullanılır. Öğüt niteliği taşıyanlarda ise emir kipi kullanılmıştır. Diğer kiplerle kurulanlar daha azdır. Fiili söylenmemiş olanlarda da ya geniş zaman ya da emir kipi gizlidir. *Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın. Evvel taam, sonra kelam*, gibi.

Atasözlerinin kavram özellikleri:

1. Uzun bir gözlem ve deneme sonucunda olayların nasıl meydana geldiklerini tarafsızca bildirirler: *Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek içer*, gibi.

2. Uzun bir gözlem sonucu olarak doğa olaylarının nasıl oluştuğunu belirtirler: *Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır* gibi.

3. Toplumsal olayların nasıl olageldiklerini uzun bir gözlem ve deneme sonucu olarak bildirirken bundan ders almamız gerektiğini hatırlatırlar: *Sona kalan dona kalır*, gibi.

4. Bazı atasözleri denemelere ya da mantığa dayanarak açıkça ahlak dersi ve öğüt verirler: *Ayağını yorganına göre uzat*, gibi.

5. Bazı gerçekleri, felsefeleri, bilgece düşünceleri bildirerek yol gösterirler: *Taşıma su ile değirmen dönmez*, gibi.

6. Töre ve gelenekleri bildirenler vardır: *Kız beşikte, çeyiz sandıkta* gibi.

7. Bazı inanışları bildirenler vardır: *Baykuşun kısmeti ayağına gelir*, gibi.

Bazı atasözleri aynı zamanda sadece bir toplumun değil bütün insanlığın felsefesini yansıtmaktadır. Pek çok milletin atasözü karşılaştırıldığı zaman bir kısmının aynı veya benzer olduğu görülmektedir: *Gözden ırak olan, gönülden ırak olur. Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur. Vakit nakittir (İng. Time is money)* gibi. Bazı atasözleri de ulusaldır ve ait olduğu milletin kültürünü yansıtır: *Türk karır, kılıcı karımaz. Türk'ün aklı aldadır* gibi (Hengirmen, 2009: 41).

İkilemeler

İkilemeler Türkçe Sözlük'te (2005: 948) “Anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılması” şeklinde tanımlanmaktadır. Korkmaz (2019: 157) ise ikilemeleri aralarında ses düzeni bulunan, anlam ve şekil özellikleri açısından birbiriyle ilgili olup anlamları aynı, yakın ya da zıt olan iki ya da daha çok kelimenin bir kelime gibi anlam taşıyarak yan yana gelmesiyle oluşan kelime grubu şeklinde açıklamaktadır.

Banguoğlu (2007: 512-513) ikilemeler konusunu bağlam öbekleri başlığında ikilemeler ve koşma takımlar olarak iki gruba ayırmıştır. Bunlar kapsadıkları kelimelerin anlamını pekiştirme, renklendirme, tasvir etme ve çeşitlendirme gibi özellikler taşımaktadır. İkilemeleri; yansılamlar(*harıl harıl*), ünlemler(*vah vah!*), berkitme sıfatları(*iri iri kestane*), üleme sayı sıfatları(*üçer üçer*), berkitme zarfları(*yavaş yavaş ilerle*) ve hâl zarf-fiilleri(*güle güle git*) olarak altı gruba ayırmıştır. Koşma takımları ise aynı olmayan iki ses benzerliğinden oluşmaktadır. Bunları da yansılamlar(*şangır şungur*), üleme sayı sıfatları(*üçer beşer*), hâl zarf-fiilleri(*düşe kalka*), koşma takım-birleşik isim(*karı koca*), koşma takım-birleşik fiil(*gezip tozmak*), koşma takım- önses değişmesi(*ev mev*) olarak gruplara ayırmıştır. Gencan (2001:217) ise ikilemeler ve ikizlemeler şeklinde iki gruba ayırmıştır. İkilemeleri; anlatımın daha duygusal bir etki uyandırması için çoğu zaman tekrar edilen kelimeler olarak tanımlarken; ikizlemeleri biraz çeşni biraz da anlam genişliği katabilmek için birbiriyle bağlantılı kelimelerin deyim şeklinde kalıplaşmasıyla ortaya çıkan söz öbekleri şeklinde ifade etmiştir. Hatipoğlu (1981: 9) da diğerlerinden farklı olarak, ikilemeler için *ikizleme* ya da *söz koşması* gibi terimlerin de kullanıldığını ancak ikilemelerin bazı özellikleri ve değişik çekimli fiillerde de ortaya çıkışını göz önüne alarak *ikileme* ifadesini kullanmayı tercih etmiştir.

Ergin (2009: 377) ise ikileme yerine *tekrar* ifadesini kullanmıştır. Tekrarları ise aynı cinsten iki kelimenin arka arakaya getirilmesiyle oluşan kelime grupları olarak tanımlamıştır. Ayrıca tekrarların kuvvetlendirme, çokluk ve devamlılık özellikleri üzerinde durmuştur. İkilemeleri; aynen tekrarlar (*ışıl ışıl, kıtır kıtır, onar onar, koşa koşa, şu şu, hayır hayır, olsa olsa*), eş manalı tekrarlar (*eğri büğrü, açık saçık*), zıt manalı tekrarlar (*iyi kötü, büyük küçük*) ve ilaveli tekrarlar (*adam madam, deniz meniz, dümdüz, çırpıplak*) olmak üzere dört gruba ayırmıştır.

Hengirmen (2009: 208) ikilemelerin anlatımı daha güzel ve etkili bir duruma getirmesi üzerinde durmuş ve aralarında ses benzerliği bulunan aynı, yakın ya da zıt anlamlı kelimelerin yan yana kullanılmasıyla oluşan kelime grubu şeklinde tanımlamıştır. Karadağ (2013: 32) da benzer şekilde ikilemelerin iletişim sürecinde anlatımı güçlendirdiğini belirtmiş ve bu sayede anlamın zihinde daha kalıcı olmasını sağladığını vurgulamıştır.

Araştırmacılar tarafından farklı tanımlar ve gruplarla açıklansa da ikilemelerin en önemli özellikleri dilin zenginliğini göstermesi ve anlatımı güçlü hâle getirmesidir. Bu çalışmanın genel itibarıyla Aksan'ın görüşlerine göre hazırlanmasından dolayı diğer bölümlerde olduğu gibi ikilemeler bölümünde de onun tanım ve gruplandırmaları esas

alınmıştır. Aksan (2018: 67), ikilemeleri dilin yapısı, söz dizimi ve anlambilim bakımından en önemli özelliklerinden birini oluşturan bir unsur olarak görmektedir. İkilemelerin Türkiye Türkçesinde gerek yapı gerekse kelime türlerinin kullanılması açısından çok zengin örnekleri bulunduğunu ve güçlü bir anlatım sağladığını ifade etmektedir.

Aksan (2018: 206-207) ikilemeleri beş grupta incelemektedir:

1. Değişik kelime türlerinden aynı kelimenin tekrar edilmesiyle oluşanlar:

Ad: *kapı kapı, sayfa sayfa, sokak sokak;*

Sıfat: *koca koca, sarı sarı, sıcak sıcak;*

Belirteç: *zaman zaman, yavaş yavaş, açık açık;*

Ulaç: *geze geze, durup durup, giderken giderken;*

Eylem: *durdu durdu, oturur, oturur, yazmış yazmış;*

Ünlem: *of of, vay vay, oh oh.*

2. Değişik kelime türlerinden eş anlamlılarla kurulanlar:

Ad: *çarşı pazar, ev bark, din iman;*

Sıfat: *derme çatma, doğru dürüst, bölük pörçük;*

Belirteç: *açık seçik, sarmaş dolaş, köşe bucak;*

Ulaç: *ezile büzüle, düşünüp taşınıp, evirip çevirip;*

Ortaç: *bitmiş tükenmiş, yenmez yutulmaz, yenir yutulur;*

Eylem: *ağlamış sızlamış, yazdı çizdi, sorar soruşturur.*

3. Değişik kelime türlerinden zıt anlamlılarla kurulanlar:

Ad: *yer gök, ölüm kalım, en boy;*

Sıfat: *büyük küçük, uzak yakın, erkekli kadınlı;*

Belirteç: *ileri geri, bugün yarın, er geç;*

Ulaç: bata çıka, otura kalka, gidip gelip;

Ortaç: *olur olmaz, gelen giden, yazar yazmaz*;

Eylem: *durdu durmadı, geldi gitti, istesin istemesin*.

4. Yansımali ikilemeler:

a) Yalnızca Bir Eylem, Bir Oluş, Bir Durum İçin Kullanılanlar: *horul horul (uyumak), sapır sapır (dökülmek), tıpış tıpış (yürümek)*.

b) Derece Gösteren Farklı Biçimleri Olan Yansımali İkilemeler: *çıtır çıtır-çatır çatır-çatır çutur, kıtır kıtır-katır katır-katır kutur, tıkır tıkır-takır takır-takır tukur*,

c) İki Ögesi Aynı Seslerden Kurulu Yansımali İkilemeler: *şırıl şırıl, ciyak ciyak, fıkır fıkır*,

ç) Bir Ögesi Farklı Ünlü ya da Ünsüzlerden Kurulu Yansımali İkilemeler: *gacır gucur, şangır şungur, çat pat*,

d) Yansımali Eylemlerden Oluşmuş Ulaçlarla Kurulu İkilemeler: *hıçkır hıçkır, oflaya puflaya*.

5. Ön Sesi “m” ile Değiştirilerek Oluşan İkilemeler: okul mokul, takım makım, kapı mapı. (Özel adlarda da kurulabilir: Ayşe Mayşe, Ankara Mankara, Paris Maris)

İkilemelerle ilgili önemli bir özellik atasözleri ve deyimlerde de yer almalarıdır. Atasözleri ve deyimler ikilemeleri yerli yerinde kullanmakta ve uzun yıllar boyunca hafızalara işlemektedir. Neredeyse iki atasözü ya da deyim bir tanesinde güzel bir ikileme bulunmakta ve ikilemelerin kalıcı öğrenmeyi sağlama, öğretme ve anlatma gücünü en açık şekilde göstermektedir. *Boyu boyuna, huyu huyuna uymak; burnundan fitil fitil gelmek, tepe tepe kullanmak, tüyleri diken diken olmak* deyimleri ve *damlaya damlaya göl olur; dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur; dağ dağ üstüne olur, ev ev üstüne olmaz* atasözleri bu duruma örnek olarak verilebilir (Hatipoğlu: 1981: 79-81).

Hengirmen (2009: 208) Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızca, Almanca gibi dillerde ikileme sayısının 30-40'ı geçmediğini ve bu nedenle ikilemelerin Türkçenin en önemli özelliklerinden biri olduğunu ifade etmiştir.

Söz varlığının içerdği diğer unsurlar

Çalışmada detaylı incelenecek olması sebebiyle kelime hazinesi, deyimler, atasözleri ve ikilemelere ayrı ayrı başlıklar altında yer verilmiştir. Kalıp sözler, terimler, yabancı kelimeler, kalıplaşmış kelimeler ve çeviri kelimeler de diğer söz varlığı unsurlarıdır.

Söz varlığı unsurları arasında önemli bir yere sahip olan kalıp sözler, insanların iletişim durumlarında ve özellikle sosyal uzlaşma dayalı durumlarda alışılmış olarak kullanılan kalıplaşmış ifadelerdir. Bunların büyük bölümünü teşekkür etme, özür dileme, baş sağlığı dileme, nişan-düğün-doğum vb. kutlamalar, bayramlar, selamlaşma ve vedalaşma gibi toplumsal ilişkiye dayalı olan durumlar oluşturmaktadır. Bunların yanında öfke, sevinç, şüphe, şaşkınlık gibi psikolojik durumların ifade edilmesinde ya da diğer insanları uyarma, teselli etme, kınama vb. amaçlarla da kullanılmaktadır. Kalıp sözlerin bir kısmının da bazı batıl inançları yansıttığı görülmektedir (Toklu, 2018: 153-154). Kalıp sözler yerine *ilişki sözleri*, *iletişimsel sözler* ve *kültür birim* gibi ifadeler de kullanılmaktadır.

Aksan (2018: 190) kalıp sözlerin bir toplumun kültürü hakkında önemli bilgiler verdiğini, ait olduğu kültürün inançlarını, insan ilişkilerini, gelenek ve göreneklerini yansıttığını ifade etmektedir. Ayrıca Aksan (2018: 42) söz varlığı unsurları arasında önemli bir yer tutan kalıp sözleri insanlar arasındaki iletişimde kullanılması âdet hâline gelmiş sözler olarak tanımlamaktadır.

Gökdayı (2015: 10) ise kalıp sözlerin sözlü veya yazılı metinler ile günlük konuşmalarda çok sık görüldüğü, atasözü ve deyimlere benzemelerine rağmen atasözü ve deyim olmadıkları, aynı dili konuşan insanların hemen hemen hepsi tarafından aynı şekilde kullanıldığı, ait olduğu kültürün dile yansımaları gösteren öğelerden biri olduğu, ayrı ayrı kullanılan kelimelerin aksine kalıplaşmış şekilde oldukları ve kalıplaşmanın farklı derecelerini gösterdiklerini ifade etmektedir. Daharlı (2012: 26) kalıp sözleri genellikle İslami terminolojiden yararlanılarak oluşan ve sosyal ilişkilerle birlikte söylenmesi gelenek hâline gelen sözler olarak nitelendirmekte ve Türkçenin kalıp sözler bakımından zengin bir dil olduğunu belirtmektedir.

Aksan (2018: 36) da kalıp sözlerin Türkçede geniş yer kapladığını ve bunların büyük bölümünün İslam terminolojisinden ve özellikle “Allah” kavramından yararlandığını ifade

etmektedir. *Allah’a ısmarladık, Allah layığını versin, Allah razı olsun* gibi kalıp sözler bunlara örnek olarak verilebilir.

Toklu (2018: 154), kalıp sözlerin (iletişimsel sözler) özelliklerini şu şekilde ifade etmiştir: Kalıp sözler deyim ve atasözleri gibi hem ait olduğu dilin kültürüyle ilgili birçok özelliği yansıtmakta hem de kullanıldığı durum ve kullanım biçimleri bakımından ilgili kültürlerle sıkı bir ilişki içindedir. Ayrıca deyim ve atasözlerinin kullanılması kişinin seçimine bağlıyken kalıp sözlerin kullanılması zorunludur. Yani konuşan bir kişinin atasözü ya da deyim kullanması kendi isteğine bağlıdır ancak toplumsal uzlaşma dayalı bir durumda ona uygun olan bir kalıp sözü kullanmak zorundadır.

Kalıp sözler hayatımızın her anında bizimle beraberdir. Bebekliğimizden itibaren bunları duyarak büyürüz ve biz de kullanmaya başlarız. Yemeğini bitiren bir küçük çocuk “Eline sağlık anneciğim” ile başlar. Sonra evde, sokakta duya duya yenilerini öğrenir. Belki evine “hayırlı olsun” için gelen misafiri vardır, belki de bir gün annesi komşusuna “Yeni elbisen güzelmiş. Güle güle giy.” derken şahit olur. İşte kalıp sözler bütün yaşamımız boyunca biz fark etsek de fark etmesek de bizimle beraberdir ve bir toplumun kültürünün ayrılmaz bir parçasıdır.

Toklu (1995: 118-119), Pilz tarafından hazırlanmış olan sınıflandırmayı esas alarak Türkçedeki kalıp sözleri şu şekilde sınıflandırmıştır:

1. Nezaket bildirenler (Selamlaşma, tanıştırma, vedalaşma, rica)
2. İyi dilekleri iletenler (Belirli günler, doğum, evlilik, iyi dilek- geçmiş olsun dilekleri, hapşırma, Türk kültürüne özgü durumlar)
3. Baş sağlığı dileklerini iletenler
4. Şükran duygularını iletenler
5. Özür dilemede kullanılanlar
6. Yemek yerken kullanılanlar
7. Konuşma sırasında kullanılanlar
8. Yönlendirme amaçlı olanlar (gözdağı verme, yatıştırma)

9. Yorumlamaya yönelik olanlar (şaşkınlık, yadsıma-eleştirme, kuşku, onaylama, umursamazlık, gündelik olayları yorumlama, batıl inançlar)

10. Olumsuz duyguları yansıtanlar (ilişkinin kesilme isteği, küfür ve ilenme)

11. Farklı durumlarda kullanılan kalıp sözler.

Zülfikar (2007: 349) ise kalıp sözleri konularına göre şu şekilde sınıflandırmaktadır:

1. Doğrudan Kalıp Cümleler (Kes sesini! Ne bileyim! Ne münasebet! Olmazsa olmaz. Sen bilirsin.)

2. Kalıp Cümle Yapısındaki Ünlem Cümleleri (Adama bak! Bu ne cüret! Bu ne hâl?)

3. Kalıp Cümle Yapısındaki Hayır Dualar (Ağzına sağlık. Başın sağ olsun. Eline sağlık.)

4. Kalıp Cümle Yapısındaki Beddualar (Ağzın kurusun. Canın cehenneme.)

5. Çeviri Yoluyla Dile Giren Bazı Kullanımlar.

Söz varlığını oluşturan unsurlardan biri olan terimler ise Türkçe Sözlük'te (2009: 1959) "Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime, ıstılah" şeklinde tanımlanmaktadır. Korkmaz (2019: 227) da terimleri bilim, sanat, teknik, zanaat, spor gibi çeşitli uzmanlık alanlarındaki kavramların karşılığı olan, sınırlı ve özel anlamdaki isimler olarak ifade etmektedir.

Zülfikar, terimlerin genel özelliklerini şu maddelerle ifade etmektedir:

- Terimler, bir bilimsel kavrama tek karşılığı bulunan kelimelerdir.
- Terimlerin anlamları belirlidir ve cümle içinde olsa bile farklı anlamlarda kullanılamazlar.
- Terimlerin anlamları yoruma açık değildir ve karşıladığı kavram ne ise onu açık ve net olarak bildirirler.
- Terimler halkın söz varlığında yer almazlar ama halk ağzında kullanılıp da sonradan terim özelliği kazanmış kelimeler vardır (Zülfikar, 1991: 20-21).

Aksan'ın ise terimlerin genel özellikleriyle ilgili düşünceleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Terimler genellikle tek anlamlı unsurlardır: *çanakyaprak*(bitkibilim), *üçgen*(geometri), *toplardamar*(tıp) vb.

2. Terimler türetilirken, yeni oluşan kavramlar ile yerileştirilmek istenen ifadeler karşılanırken beş yola başvurulmaktadır:

- Dilin kendi unsurlarına yeni anlamlar yükleyerek dilden karşılama: *köprü*(dişçilik), *diş*(marangozluk) vb.
- Birleştime: *tekel*, *göstergebilim*, *bilgisayar*, *dilbilim*, *atardamar* vb.
- Canlandırma: Dilin unutulmuş, bazen de lehçe ve ağızlarda hâlâ yaşayan unsurlarının yeniden kullanılmaya başlanması: *alan*, *nicelik*, *nitelik*, *tanık* vb.
- Çevirme: Çeviriyle yabancı kavramların dile aktarılmasıdır: *fizikötesi*, *ısıölçer*, *bilim kurgu* vb.
- Türetme: Yeni ve yabancı olan kavramlar, dilin kendi kökleri ve eklerinden türetilen yeni unsurlarla karşılanır: *saplantı*, *seçenek*, *önlem*, *benzeşme*, *okutman* gibi (Aksan, 2009: 40-41).

Aksan (2018: 44) sözcükbilimde *alan dili* (Alm. *Fachsprache*) adını taşıyan; bilim, sanat, teknik ve zanaat alanlarına ait terimlerden meydana gelen söz varlığıyla onun genel dildeki ilişkileriyle ilgili çok sayıda çalışmanın yapıldığını ifade etmektedir. Kurt Balginder'in hazırlamış olduğu şema aracılığıyla genel dilin söz varlığı ile uzmanlık alanı söz varlığı arasındaki ilişkiyi değerlendirmektedir.

Şekil 2. 2. Genel dilin söz varlığıyla uzmanlık alanı söz varlığı arasındaki ilişki (akt. Aksan: 2018)

Yukarıdaki şekilde alan söz varlığının, unsurlarının bir bölümünü genel söz varlığından, bir bölümünü de onun dışında tekrar katman oluşturarak kendi kavramlarından aldığı görülmektedir. Aynı etkileşim genel söz varlığı için de geçerlidir. Yani genel söz varlığı da alan

söz varlığından söz alabilmektedir. Örneğin, Türklerin ata sporu olan güreşte yer alan *baş* *güreşmek*, *kaçak güreşmek*, *kündeye gelmek* vb. terimler, deyim hâline dönüşmüş ve genel söz varlığına dâhil olmuşlardır (Aksan, 2018: 45).

Söz varlığı unsurlarından biri de yabancı kelimelerdir. Bir toplum var olduğu sürece diğer toplumlarla etkileşim hâlinde. Gerek ticaret gerekse diğer sebeplerle bir araya gelen toplumlar birbirinden etkilenmekte ve bu etkileşim de dile yansımaktadır. Aksan (2018: 37) yabancı dillerden alınan kelimeleri dilimize yerleşenler ve yerleşmeyenler olarak iki gruba ayırmıştır. Dilimizin ses özelliklerine ve kurallarına uyarak yabancı olduğu belli olmayan *duvar* (<Far. *dīvar*), *sandık* (<Ar. *sandūk*) gibi dilimize yerleşen kelimeleri birinci gruba dâhil ederken; dilin ses özellikleri ve kurallarına uygun olmayan, yabancı kelime olduğunu belli eden *oksijen*, *devalüasyon* gibi kelimeleri de ikinci gruba dâhil etmiştir. Korkmaz (2019: 247) ise yabancı kelimeyi “Bir dile yabancı bir dilden girmiş; ancak, daha o dilde benimsenmemiş olan kelime (Alm. *fremdwort*; Fr. *emprunt*; İng. *borrowed word*; Osm. *müstear kelime*)” şeklinde açıklamıştır.

TDK’nin 26 Aralık 2006’da güncellediği “*Türkçedeki Yabancı Sözcükler Tablosu*” incelendiğinde en fazla kelimenin Arapçadan (6.459) dilimize geçtiği görülmektedir. Arapçayı sırasıyla Fransızca (5.180), Farsça (1.361), İtalyanca (610) ve İngilizce (456) takip etmektedir. Diğer diller de eklendiğinde toplam 14.887 kelime yabancı dillerden dilimize geçmiştir (https://tr.wiktionary.org/wiki/Dizin:Yabancı_Sözcükler_Tablosu).

Kalıplaşmış sözler de bir diğer söz varlığı unsurlarıdır ve bunlara her dilde rastlanmaktadır. Hükümdarların, sanatçıların, düşünürlerin ve ünlü kişilerin belli bir olay ya da durum karşısında söylediği evrenselleşen sözler olarak ifade edilmektedir. Söz varlığında ya özgün hâliyle ya da çoğu zaman çevrilerek yerleşmiş şekilde görülmektedir. *Diyojen*: “*Gölge etme, başka ihsan istemez(m)*”- *Sezar*: “*Sen de mi Brütüs?*” sözleri çeviri olan kalıplaşmış sözlere örnek olarak verilebilir. Ayrıca *Shakespeare*’in ünlü eseri olan *Hamlet*’te geçen “*to be or not to be, that is the question*” ifadesi çoğu dilde özgün olarak kullanılmaktadır (Aksan, 2018: 43).

Bir diğer söz varlığı unsuru da çeviri kelimelerdir. Kelimeler farklı diller arasındaki etkileşimde en geniş yer kaplayan unsurlardır. Bazen başka dillerden kelimelerin dışındaki diğer unsurlar hatta kurallar alınabilmektedir. Bu etkileşim ilişkinin ne derece olduğuna bağlıdır. Yabancı kelimelerin yanında kavramların aktarılmasıyla dilimize yerleşen çeviri

kelimeler de vardır (İng. *translation loan words*, Alm. *Lehnübersetzungen*). Bu kelimeler; *tam çeviri*, *yarı çeviri*, *bağımsız çeviri kelimeler* ve *anlamı etkilenen kelimeler* olarak dörde ayrılmaktadır. Türkçenin tarihine bakıldığında en fazla çeviri ögenin Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra Arapça ve Farsçadan dilimize geçtiği ve bunların arasında atasözü, deyim, terim ile kalıp sözlerin de yer aldığı görülmektedir. Özellikle Tanzimat'ın ilanından sonra Fransızcadan, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise İngilizceden çok sayıda çeviri öge dilimize yerleşmiştir. Özellikle son yıllarda İngilizcenin gücü bütün dünyada olduğu gibi Türkçe üzerinde de kendini göstermiştir. Filmlerdeki çevirilerde özensiz olunması ve bazı kalıplarda İngilizcesinin tercih edilmesi bu ögelerin dilimize yerleşmesine sebep olmuştur. *Kendine iyi bak!* (İng. *Look after yourself*) kullanımı buna örnek olarak verilebilir (Aksan, 2018: 46-50).

2.1.3. Söz varlığının önemi

Kelime hazinesi, deyimler, atasözleri, ikilemeler, kalıp sözler ve diğer unsurlardan oluşan söz varlığı, çocukların dil gelişiminde ve onlara yönelik eserlerin hazırlanmasında büyük öneme sahiptir. Çocuklar ana dillerinde bulunan söz varlığı unsurlarını önce ailede edinmeye başlar. Daha sonra edindiği bu unsurları çeşitli eğitim kurumları, çocuk edebiyatı ürünleri, teknolojik araçlar, çevre vb. ile geliştirmeye devam eder.

Çocuklar alıcı(pasif) kelime hazinesini dinleme ve okuma becerileriyle kazanmaktadır. Bunun ilk ayağı da anne karnında başlayan dinleme becerisidir. Bir çocuk önce etrafındakileri dinleyerek alıcı kelime hazinesini geliştirmeye başlar. Annesi, babası vb. yakınlarından duyduğu kelime ve ifadelerle, dinlediği masal ve hikâyelerle, televizyon, bilgisayar gibi teknolojik aletlerde izledikleriyle söz varlığının temeli atılmış olur. Dinleme ve okuma becerileriyle kazandığı alıcı(pasif) kelime hazinesi ise daha sonra konuşma ve yazma becerileriyle aktif hâle gelerek üretici kelime hazinesini oluşturmaktadır. Öğrencinin okuldaki konuşma ve yazma etkinliklerine katılması, okuduğu bir hikâyeyi anlatması, herhangi bir türde yazı yazması vb. uygulamalarla üretici(aktif) kelime hazinesinin gelişimi desteklenmektedir. Özellikle Türkçe derslerinde yapılan okuma, dinleme, konuşma ve yazma çalışmaları öğrencilerin kelime hazinelerinin belli bir sistemde gelişmesine yardımcı olmaktadır. Türkçe derslerinde yapılan bu çalışmalar öğrencinin hem dil hem de düşünce dünyasının gelişimine büyük katkı sağlamaktadır. Bunların yanında öğrencilerin kelime hazinelerinin gelişiminde gerek hikâye, roman vb. kitaplar gerekse çocuk dergileri vasıtasıyla çocuk edebiyatı ürünlerinin önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir.

Baş, çocukların söz varlığının gelişimiyle ilgili şu soruların önemine işaret etmektedir:

- Çocukların alıcı(pasif) kelime hazinesine kelime kazandırmada çocuk edebiyatı ürünlerinden ne seviyede yararlanılmaktadır?
- Çocukların üretici(aktif) kelime hazinelerinin gelişmesinde çocuk edebiyatı ürünlerinin etkileri nelerdir?
- Söz varlığı unsurları çocuklara kazandırılırken seviyelerine göre nasıl bir ayırım yapılmalıdır?
- Çocuk edebiyatı ürünlerinin söz varlığını temsil etme derecesi nedir?
- Çocuk kitaplarında söz varlığının hangi unsurları hangi seviyede bulunmalıdır?
- Çocuk kitaplarının ve çocukların sahip olduğu söz varlığı ne durumdadır?
- Ülkemizde ve yurt dışında söz varlığıyla ilgili yapılan çalışmalar nasıl değerlendirilmektedir? (Baş, 2006: 123-124)

Kelime hazinesinin zenginleştirilmesi temel dil becerilerinin gelişmesiyle yakından ilgilidir. Kelime hazinesi zengin olan öğrencinin bununla beraber dil becerileri de gelişecektir. Ayrıca dil becerilerini geliştirme etkinlikleri de kelime hazinesinin zenginleşmesine katkı sağlayacaktır. Bu durum birbirini tamamlayacak şekilde devam etmektedir. Kelime hazinesi zengin olan öğrenciler okuduklarını ve dinlediklerini daha kolay anlamakta ve kendini gerek sözlü gerekse yazılı olarak daha rahat ifade etmektedir. Özellikle konuşma ve yazmada bu durum daha önemlidir çünkü okurken ya da dinlerken kelimeler bir şekilde tahmin edilebilir ancak konuşma ya da yazma sırasında öğrenci kendisiyle baş başa kalmaktadır.

Kelime öğretimi çalışmaları öğrencilere başlıca şu bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlamaktadır:

- Kullanmakta olduğu kelimelerin anlamlarını, kullanışlarını durulaştırmak; yanlış kullanmaları fark edip düzeltebilme yeteneği kazandırmak;
- Yeni kelimeler öğretmek, kelime dağarcıklarının yaşla doğal gelişimini hızlandırmak;
- Kelimelerin yapıları hakkında bilgi vererek, anlamlarını daha iyi belirleyebilecek bilgiler vermek;
- Kelimelerin türevlerini öğretmek kelime ailesini tanıtmak;
- Kelimelerin karşıtlarını, yakın anlamlılarını, eş anlamlılarını öğretmek, anlam sınırları üzerinde bilinç kazandırmak;

- Birleşik kelime, deyim, atasözü gibi kelime kümeleşmelerini tanıtmak, anlamlarını öğretmek; Bilmediği kelimelerin anlam ve yapısını öğrenebilmek için sözlük ve başka kaynaklara başvurma alışkanlığı kazandırmak;
- Kelimeleri, deyimleri, terimleri günlük ilişki ve yaratıcı anlatımında doğru ve yerinde kullanmayı öğretmek (Göğüş, 1978a: 361-362).

Öğrenciler bildiği kelimeler kadar okur, dinler, konuşur ve yazar. Örneğin; okuma sırasında anlamı bilinmeyen kelimelerin çok olmasından dolayı öğrenci zaman kaybetmektedir. Doğru anlama ve kendini etkili bir biçimde ifade edebilmek için kelime hazinesinin zengin olması önemlidir ancak burada sadece kelime hazinesi değil atasözleri, deyimler gibi diğer söz varlığı unsurlarıyla birlikte farklı anlatım yollarına da iyi hâkim olmak gerekmektedir. Bu yüzden çocuklar için eser üreten yazar ve şairlerin kendilerini ifade etmede kullandıkları söz varlığı unsurlarının ve bunların kullanım sıklığının incelenmesi büyük önem taşımaktadır. Söz varlığı unsurlarının belirli bir sisteme dayandırılmış olmaması çocuklar için hazırlanan eserlerde büyük sorunlar oluşturmaktadır. Yaş gruplarına özel liste vs. verilerin bulunmaması sebebiyle kaynaklardaki söz varlığı unsurları birbirinden farklılık göstermektedir. Bu durum da bazı kaynakların öğrencilerin seviyesinin üstünde ya da altında olmasına sebep olmaktadır.

İnsanların pasif kelime hazinesiyle aktif kelime hazinesindeki kelime sayısı farklıdır. Amerika’da yapılan bir çalışmaya göre 6 yaş civarındaki çocukların aktif kelime hazinesi 2.600, pasif kelime hazinesi 14.700, 10 yaş civarındaki çocukların aktif kelime hazinesi 5.500, pasif kelime hazinesi 34.300, 14 yaş civarındaki çocukların ise aktif kelime hazinesi 8.500, pasif kelime hazinesinin 62.500 kelimeden oluştuğu belirlenmiştir (Göğüş, 1978b: 24). İnsanların kendini doğru olarak ifade edebilmesi için kelime hazinesinin aktif olması gerekmektedir. Kelime hazinesinin zengin olması sadece okul hayatı için değil hayatın her alanında büyük önem taşımaktadır. Çünkü iletişim hayatın bir parçasıdır. Kelime hazinesinin gelişiminde önemli bir role sahip olan okullarda gerek programlarda gerekse yapılan etkinliklerde buna önem verilmelidir. Buradaki bir başka konu da kelime hazinesinin sadece Türkçe dersleriyle bağdaştırılmış olmasıdır. Okuduklarını anlayabilen, doğru şekilde yorumlayabilen ve dili gerek sözlü gerekse yazılı anlatımda etkili kullanabilen öğrenciler diğer derslerde de başarılı olacaklardır. Aynı zamanda insanlar bildiği kelime kadar düşünüp anlayabilir ve konuşabilir. Bundan dolayı kelime hazinesi sadece Türkçe dersiyle ilgili bir konu değildir ve insanların okul başarısından hayatının her alanına kadar önemli bir etkiye sahiptir. Kaplan (1992: 172) da sadece Türkçe ve edebiyat derslerinde değil diğer derslerde de öğretmenlerin kelime bilgisine

önem vermesi gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca Türkçede kullanılan bütün kelimeleri kapsayan bir sözlük yapılması, ilkokuldan üniversiteye kadar bilinmesi gereken kelimelerin tespit edilmesi ve her sınıf düzeyinde bilinmesi gereken kelimelerin öğretilmesi gerektiği üzerinde durmuştur.

Bir dilin temelini oluşturan ve her alandaki anlama, yorumlamanın yanında daha üst düzey becerilerin gelişmesinde önemli etkiye sahip olan söz varlığına sadece okul derslerinde değil uluslararası araştırmalarda da büyük önem verilmektedir. Buna örnek olarak PISA verilebilir. PISA, OECD tarafından 2000 yılında uygulanmaya başlanan ve 15 yaş grubundaki öğrencilerin kazandıkları bilgi ve becerileri üç yılda bir değerlendiren uluslararası bir araştırmadır. Ülkemiz ise ilk kez 2003 yılında PISA'ya katılmıştır. Araştırma, örgün eğitime devam eden 15 yaş grubundaki öğrencilerin okuma becerileri, matematik okuryazarlığı ve fen okuryazarlığını ölçmek için yapılmaktadır. Bu konu alanlarının dışında öğrencilerin öğrenme biçimleri, motivasyonları, kendileri hakkındaki görüşleri, okul ortamları ve aileleri ile ilgili de veriler toplanmaktadır. PISA'nın temel amacı, öğrencilerin okulda öğrendiği bilgi ve becerileri günlük hayatlarında kullanma becerilerini belirlemektir (MEB, 2019b: 20). Burada kullanılan okuryazarlık kavramı ise “okuma yazmayı bilmek” anlamının çok ötesindedir ve MEB (2019b: 30) tarafından “öğrencinin bilgi ve potansiyelini geliştirip, topluma daha etkili bir şekilde katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlamak için yazılı kaynakları bulma, kullanma, kabul etme ve değerlendirmesi” olarak tanımlanmaktadır. PISA gibi uluslararası öneme sahip bir sınavda öğrencilerin okuduğunu anlama, yorumlama, akıl yürütme vb. becerilerine önem verilmesi öğrencilerin bu becerilerinin geliştirilmesi gerektiğini daha açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Söz konusu okuma ve anlama olunca da burada kelimeler ve diğer söz varlığı unsurları karşımıza çıkmaktadır. Özbay, Büyükkız ve Uyar (2011: 152) öğrencilerin bilgi ve düşüncelerinin sahip oldukları kelime hazinesine bağlı olarak geliştiğini ifade etmektedir. Sever (2015: 20) de anlamamanın ve düşünmenin temelinin kelimelere dayandığını ve kelime hazinesinin kavrama, algılama ve değerlendirme yeteneklerinin belirleyicisi olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde Özçelik (1988) ve Akyol (2007: 15) da kelime hazinesiyle okuduğunu anlama arasında belli bir ilişkinin bulunduğunu aktarmıştır.

Sonuç olarak dil eğitiminin temel amacı; öğrencilerin okuduğunu, dinlediğini doğru bir şekilde anlamasını; duygu ve düşüncelerini yazılı ya da sözlü olarak etkili bir biçimde ifade etmesini sağlamaktır. Çocukların Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanabilmesi, okuduklarını ya da dinlediklerini doğru olarak kavrayabilmesi de kelime hazinesi, atasözleri, deyimler vb.

söz varlığı unsurlarının zenginleştirilmesiyle mümkündür. Bu nedenle öncelikle Türkçe dersleri olmak üzere diğer bütün derslerde öğrencilerin söz varlıklarının gelişmesine yönelik çalışmalar yapmak önemlidir.

2.1.4. Türkçenin söz varlığının özellikleri

Dünyanın en çok konuşulan dillerinden biri olan Türkçe, yapısı ve şekil özellikleri sayesinde farklı kavramların anlatımına ve yeni kavramların karşılanmasına açık bir dildir. İsim ve fiil köklerine getirilen eklerle pek çok kelime türetilmektedir. Bu kelimeler cümle içinde farklı görevler kazanarak dilin üretken ve güçlü bir dil olmasına imkân sağlamaktadır. Diğer bir önemli özelliği de Türkçedeki kelime türlerinin kullanımındaki esnekliğin yeni anlatım olanaklarına fırsat vermesidir (Aksan, 2009: 42). Ayrıca diğer dillerde olduğu gibi Türkçe de ait olduğu toplumun geçirdiği tarihî süreçteki seyrinden etkilenmiştir. Farklı dil ve kültürlerle yoğun bir etkileşim içine girmesinin sonucunda kendine yeni zenginlikler katıp gelişim sürecine katkı sağlamış olsa da aslında Türkçe sahip olduğu zenginliği ve gücü kendinden almış ve bu gücü kaybetmeden ayakta kalmayı başarabilmiştir. Aksan bu konuyla ilgili olarak şu düşünceleri ifade etmiştir:

“Burada hemen belirtmeliyiz ki, yazıtlardan Türkiye Türkçesine kadar, dilimizin geçmişi incelenecek olursa, yabancı dillerin etkisine karşın engin bir söz varlığıyla karşılaşılır. İslamiyet’in kabulünden, X. yüzyıldan sonra Arapçanın, özellikle, yazın ürünleri aracılığıyla da Farsçanın güçlü baskısı uzun yüzyıllar sürmüş olmakla birlikte, Türkçe, yapısındaki türetme ve kavramlaştırma gücüyle yaşamaya devam etmiştir. Anadolu’ya geçişten sonra, bu topraklarda bir dönem Arapçanın, bir dönem de Farsçanın resmî dil oluşuna karşın halkın dili hep Türkçe kalmıştır.

XIII. yüzyıldan XV. yüzyılın sonlarına kadar olan, eski Anadolu Türkçesi adı verilen dönemde birçok yapıtla birlikte, halkın dilini yansıtan, şiir doruğu Yunus Emre’de, Dede Korkut Kitabı’nda, Süleyman Çelebi’nin yazdığı Mevlid’de ve halk ozanlarımızın verdikleri ürünlerde karşımıza çıkan öğeler halk kesiminde -bütün etkilere karşın- Türkçenin canlılığını göstermektedir” (Aksan, 2018: 14-15).

Karaörs (2009: 13-15), XI. yüzyılda yazılan Dîvânu Lugâti’t-Türk’teki toplam kelime sayısının 8624 olmasına rağmen yine aynı dönemdeki Latince-İngilizce kelimelerin sayısının ise 3000 olduğunu ifade etmiştir. Bu durum Türkçenin diğer dillerle etkileşim yaşamadan önce

de zengin bir söz varlığına sahip olduğunu göstermektedir. Eker (2003: 89-93) ise Türkçenin yaşayan diller arasında en eski yazılı eserlere sahip olması, çok geniş bir coğrafyaya yayılarak konuşulması, dünyada Türkçe konuşan insan sayısının fazla olması ve kelime sayısının çok olması gibi sebeplerle büyük ve zengin bir dil olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca Eker (2003: 153), Türkçenin söz varlığının köken bakımından genel olarak; en eski bilinmeyen dönemlerden kalan kelimeler: *ben*, *üç* gibi, bu kelimelerden üretilen kelimeler: *benlik*, *üçüz* gibi, bilinen başka dillerden alınan kelimeler: *inci(Çin)* gibi, uluslararası kültür dilinden kelimeler: *öküz*, *kedi* gibi kaynaklardan meydana geldiğini belirtmiştir.

Aksan ise *Türkçenin Sözvarlığı* adlı eserinde söz varlığı üzerinde ayrıntılı bir şekilde durmuş ve Türkçenin en eski ürünleri olarak bilinen Köktürk Yazıtlarından itibaren söz varlığının özelliklerini şu maddelerle ifade etmiştir:

- Türkçe kendi yapısından kaynaklanan türetme ve birleştirme yeteneğinin gücü sayesinde çeşitli kavramları kolay bir şekilde oluşturma ve ayrıntılı bir kavramlaştırma niteliğine sahiptir. Sahip olduğu bu gücü en eski kaynaklarımızdan bugüne kadar aynı şekilde devam etmektedir.
- Türkler farklı toplumlarla yaşadıkları ilişkiler sonucunda yabancı unsurların etkisi altında kalmaya kapılarını açmış ve yabancı kelimeleri kendi kelimelerine göre daha çok tercih etmişlerdir. Bu sebeple, birçok yerli kelimenin yerine yabancı kelimelerin yerleştiği görülmüştür.
- Türkçede kavramlaştırma genellikle somut nesnelere ve doğaya dayanmaktadır. Bu sayede kavramları daha canlı bir şekilde dile getirmektedir.
- Türkçede ikilemeler anlatıma güç vermesi yönüyle ayrı bir önem taşımaktadır. Bu özelliği sayesinde tek tek kelimelerin yanı sıra kalıplaşan unsurlardan oluşan söz varlığı niteliği kazanmıştır. Eş anlamlı kelimelerle oluşan ikilemelerin unutulmuş unsurları ikilemelerde yaşamaya devam etmektedir.
- Köktürkçe döneminde bile Türkçe kelimelerin zengin bir çok anlamlılık gösterdiği görülmekte ve bu durum Türkçenin bir yazı dili olarak daha eskilere uzandığı anlaşılmaktadır.
- Çok eski belgelerde dahi eş anlamlı kelimelerin çok sayıda bulunması ve özellikle bir bölümünün anlamca çok yakın olan eş anlamlılardan oluşması oldukça dikkat çekmektedir.

Günümüzde Türkiye Türkçesi yazı dilinde unutilan birçok unsur Türkçenin farklı lehçelerinde ve Anadolu ağızlarında yaşamaya devam etmektedir (Aksan, 2018: 51-52).

2.1.5. Söz varlığı ile kelime sıklığı arasındaki ilişki

Türkçe Sözlük'te (2009: 1130) “Dilde bir sözün kullanılma oranı, frekans” olarak tanımlanan kelime sıklığı dil öğretimi açısından büyük önem taşımaktadır. Bir dildeki kelime sayısı ne kadar çok olursa olsun günlük dilde kullanılan kelimelerin sayısı sanıldığından çok azdır ve en çok birkaç bin kelimeyle sınırlıdır (Aksan, 2009: 19). Kelime sıklığı çalışmaları bir dilde en çok kullanılan bu kelimeleri tespit ederek dil öğretimine büyük katkıları sağlamaktadır.

Kurudayıoğlu (2005: 46) kelime sıklığını insanların günlük hayatları sırasında gerek ihtiyaçlarının gerekse çevresel faktörlerin etkisiyle bazı kelimeleri diğerlerine göre daha fazla kullanması olarak ifade etmektedir. Ötke (2011: 16) de benzer şekilde dünyadaki bütün dillerde öne çıkan kelimeler bulunduğunu ancak bu kelimelerin dili kullanan insanların yaş gruplarından eğitim seviyesine kadar pek çok faktörden etkilendiğini ve kullanıcılar arasında değişiklik gösterdiğini ifade etmiştir. Aksan da bu durumu şu şekilde açıklamıştır:

“VERLEE adlı bir bilgin, basit kimselerin 2000'den biraz çok, eğitim görmüşlerin ise en çok 4-5000 dolayında sözcük kullandığını ileri sürer. Ancak hemen ekleyelim ki, sözcük sayısı, yazarların niteliklerine ve işledikleri konulara göre değişir. Çeşitli konu ve kavramlara değinen, söz varlığı geniş olan kimi yazarlarda bu sayının çok yükselmesi doğaldır. Elimizde, sayımlara dayanan sonuçlar olmamakla birlikte, ünlü Türk yazarı Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın söz varlığındaki zenginliğin ilgi çekici olduğunu belirtmeliyiz. Romancının özellikle ruhbilim ve felsefe konularına uzandığı kimi yapıtlarında, kişi ve topluma ilişkin betimlemeler yaptığı kimi yerlerde söz varlığı olağanüstü genişlemekte, çeşitlenmektedir. Aynı durum kimi fıkra yazarlarında, öykücülerde de göze çarpar” (Aksan, 2009: 19).

Bu açıklamalardan yola çıkılarak kelime sıklığı, bir dilde bir kelimenin ne kadar kullanıldığının tespit edilmesi ve bu kelimenin diğer kelimelerle nicelik açısından kıyaslanarak az ya da çok olarak kullanıldığının gösterilmesi olarak tanımlanabilir. Bütün dillerde bazı kelimeler daha sık, bazı kelimeler ise daha seyrek olarak kullanılmaktadır. Okumayı yeni öğrenen ve ilkokulun ilk sınıflarında okuyan öğrencilere ya da yeni bir dil öğrenmeye başlayan bireylere ilk olarak verilmesi gereken kelimelerin neler olduğu, kelimelerin hangi sırayla tanıtılması gerektiği belirlenirken ve ayrıca çeşitli ihtiyaçlara yönelik ana dili veya yabancı dil sözlükleri hazırlanırken kelime sıklıklarının bilinmesi gerekmektedir (Aksan, 2009: 20).

Kelime hazinesiyle ilgili yapılan araştırmaların temelinde kelime sıklığı bulunmaktadır. Her dilde bazı kelimelerin diğerkelimelere oranla daha çok tekrar edilmesi sıklık çalışmalarının yapılmasını gerekli hâle getirmiştir (Karadağ, 2005: 28). Kelime sıklığı tespit edilirken yazılı ya da sözlü kaynaklardan kelime havuzu oluşturulur. Daha sonra bu kelimeler çok kullanılanlardan az kullanılanlara göre sıralanır ve liste oluşturulur. Kelime havuzunun geniş olması çalışma için daha büyük önem taşımaktadır. En çok kullanılan kelimeler o dile ait yapılacak olan çalışmalarda bizlere önemli veriler sunmaktadır. Türkçede sık kullanılan kelimelerin tespit edilip bunların gerek ana dili gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılması ve ders kitabı, dergi, roman vb. kaynakların bu listelere göre hazırlanması çok önemlidir. Aksan (2009: 20) sıklık çizelgesinde bulunan ilk 1000 kelimeyle normal metinlerin %80'inden daha fazlasının anlaşılabilceğini ifade etmektedir. Buna göre kelime sıklığı çalışmalarıyla belirlenen ilk 1000 kelimenin öğretilmesi ana dili eğitimi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Kelime sıklığı ile ilgili çalışmalar Batı'da ülkemizden daha önce başlamıştır. Kelime sıklığına yönelik hazırlanan ilk önemli çalışma Edvard L. Thorndike'ın 1921 yılında yayımladığı "Teacher's Word Book" adlı eseridir. Bu çalışma kelime sıklığı ile ilgili önemli bir adım olarak kabul edilmektedir. 1944 yılında ise Irving Lorge ile birlikte çalışmasını genişleterek semantik bir kelime sayımı olan eserini "The Teacher's Word Book of 30.000" adıyla yayımlamıştır. Diğerbir önemli çalışma 1953 yılında West tarafından hazırlanan "A General Service List of English Words" adlı eserdir. Kucera ve Francis tarafından 1967 yılında yayımlanan "Computational Analysis of Present-day American English" adlı araştırma da Amerikan İngilizcesi için hazırlanan önemli bir kelime sıklığı çalışmasıdır. Yurt dışında yapılan kelime sıklığı çalışmalarına *İlgili Araştırmalar* başlığında ayrıntılarıyla yer verilmiştir. Batı'da günlük hayatta çok tercih edilen kelimeler bu araştırmalar yoluyla belirlenmeye çalışılmıştır. Kelime sıklığıyla ilgili araştırmaların temel amacı; insanların günlük hayattaki iletişimlerinde sırasında ihtiyaçlarını söyleyebilmesinde, düşüncelerin aktarılmasında ve kendini ifade edebilmesinde en çok kullanılan kelimelerin öncelikli olarak ve erken yaştan itibaren öğretilmesidir (Vardar, 1983: 3-7). Çocuklara yönelik olan kaynakların da tespit edilen bu kelimelerin öğretilmesine uygun olarak hazırlanması önemlidir.

Ülkemizde kelime sıklığına yönelik önemli çalışmalardan olan Joe Pierce'ın 1960 yılında hazırladığı *Türkçe Kelime Sayımı (A Frequency Count of Turkish Words)*, İlyas Göz tarafından 2003 yılında hazırlanan *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü* ve 2011 yılında

Gökhan Ölker tarafından hazırlanan *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)* adlı çalışmada belirlenen sıklık frekansı en yüksek ilk 20 kelime aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2. 1. Çalışmalarda belirlenen sıklık frekansı en yüksek 20 kelime

Ölker (2011)			Pierce (1960)		Göz (2003)	
Sıra	Kelime	Sıklık	Kelime	Sıklık	Kelime	Sıklık
1	ve	29421	bir	5589	bir	29286
2	bir	28157	bu	2170	ve	22856
3	bu	22798	olmak	2053	olmak	20844
4	olmak	20515	etmek	1944	bu	15140
5	o	7239	ve	1736	için	6886
6	etmek	6141	demek	946	o	6421
7	için	5843	o	856	ben	5829
8	bilmek	5046	ne	685	demek	5419
9	ile	4990	beş	651	çok	5405
10	gibi	4835	yapmak	650	yapmak	5189
11	gelmek	4641	için	641	ne	5098
12	bulunmak	4071	ben	607	gibi	4994
13	demek	3977	görmek	569	daha	4683
14	sonra	3903	gelmek	559	almak	4422
15	kadar	3689	iki	558	var	4200
16	kendi	3653	vermek	546	kendi	4175
17	vermek	3455	gibi	495	gelmek	4033
18	yapmak	3257	bulmak	486	ile	3830
19	var	3230	hareket	478	vermek	3827
20	daha	3218	almak	458	ama	3668

Tablo 2. 1. incelendiğinde “*ve, bir, bu, olmak, o, için, ile, gibi, gelmek, demek, vermek*” kelimelerinin çalışmaların hepsinde bulunduğu görülmektedir. Türkçenin kelime sıklığı ile ilgili diğer çalışmalara ve ayrıntılı bilgilere *İlgili Araştırmalar* başlığında yer verilmiştir.

Kelime sıklığı çalışmaları dil bilimi çalışmalarının yanında eğitim, psikoloji gibi alanlara da önemli veriler sunan araştırmalardır. İlköğretime başlayan öğrencilere ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere hangi kelimelerin verilmesi gerektiği konusunda yönlendirir. Sözlük hazırlama aşamasında hangi anlamının ön plana alınacağını gösterir. Bir dilin önemli zenginliği olan söz varlığı unsurlarını ortaya çıkarır ve kültürle birlikte dildeki değişim ve gelişmeleri yansıtır. Metin analizleri ve yorumlarının daha detaylı yapılmasını sağlar (Ölker: 2011: 17).

2.2. Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Söz Varlığı

2.2.1. Dört temel dil becerisi ile söz varlığı arasındaki ilişki

Temel dil becerileri anlama ve anlatma becerileri olarak iki gruba ayrılmaktadır. Bunlardan okuma ve dinleme anlama; konuşma ve yazma da anlatma becerileri olarak ifade edilmektedir. Türkçe öğretim programlarına bakıldığında bu dört temel dil becerisine ait kazanımlarda söz varlığına dair maddelere rastlanmaktadır. Bununla ilgili ayrıntılı bilgilere *Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programlarında Söz Varlığının Yeri* başlığında yer verilmiştir.

Türkçenin ana dili olarak eğitiminin temel amacı, öğrencilerin dil becerilerinin yanında üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesidir (MEB, 2019: 8). Dil becerileri gelişen öğrencilerin hem anlaması hem de kendi duygu ve düşüncelerini doğru ve etkili anlatması sağlanmaktadır (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1997). Dilde bulunan kelimeler ve kelime grupları belli bir düşünce ya da nesneyi simgelediği için düşünme ve anlamamanın temel unsurları olarak görülür. Bir kişinin sahip olduğu kelime hazinesi onun anlama, yorumlama ve değerlendirme yeteneklerini belirlemektedir (Sever, 2015: 28). Bu sebeple gerek anlama gerekse anlatma becerilerinde öğrencilerin söz varlığı büyük önem taşımaktadır.

İnsanlarda gelişen ilk beceri dinleme becerisidir ve insanlar ilk olarak bu yolla kelime öğrenmeye başlamaktadır. Daha sonra buna konuşma, okuma ve yazma becerilerinin eklenmesiyle hem kelime hazinesi zenginleşmeye devam eder hem de öğrendiği kelimeleri kullanmaya başlar. Dinleme, işittiklerimizi anlama ve saklama ya da işittiklerimizi anlama amacıyla dikkat etme olarak tanımlanabilir (Sever 2015: 10). Dinleme ile işitme birbiriyle karıştırılmamalıdır. İşitme istemsiz olarak gerçekleşirken dinlemenin bir amacı vardır. Çocuklar ailesini, öğretmenini, çevresindeki diğer insanları ya da teknolojik aletleri dinleyerek yeni kelime ve ifadeler öğrenir. Gün geçtikçe öğrendiği kelime ve ifadelerin sayısının artmasıyla da söz varlığı zenginleşir. Bunun için öğretmenlerin okullarda dinleme etkinliklerine önem vermesi gerekmektedir. Özellikle dinleme materyallerinde atasözleri, deyimler, kalıp sözler gibi ifadelerin kullanılması öğrenciler için oldukça faydalıdır.

Okuma ise diğer derslerin de temelini oluşturması bakımından dil becerileri arasında ayrı bir öneme sahiptir. Farklı becerilerin bir arada kullanılmasını gerektiren okuma, öncelikle sağlıklı bir algılamaya ihtiyaç duyar. Ayrıca kelime hazinesi ve bunun geliştirilmesi okumanın içeriğini meydana getiren en önemli öğelerden biridir (Akyol, 2007: 15). Sever (2015: 13) okumayı bir iletişim, algılama, öğrenme ve aynı zamanda bilişsel, duyuşsal ve devinışsel bir gelişim süreci olarak ifade etmektedir. Genel olarak okuma, kelimelerin duyu organlarıyla

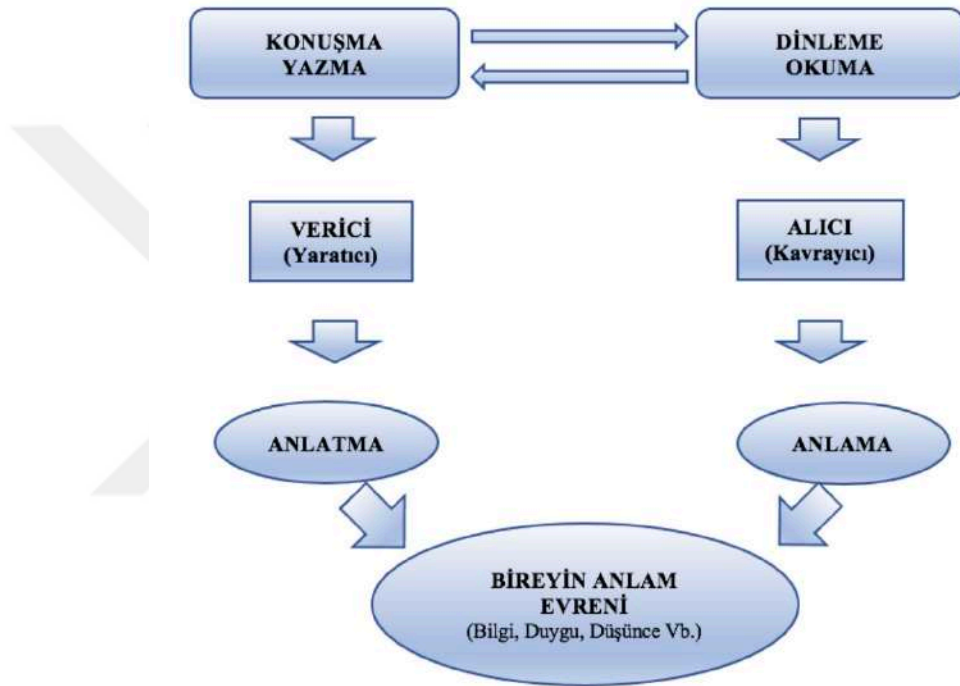
algılanıp zihinde yorumlanması olarak ifade edilebilir. İnsanlar okuma becerisini dinleme ve konuşma becerisinden sonra okul hayatıyla birlikte kazanmaya başlar. İnsanların söz varlığını ve düşünce dünyasını zenginleştirmesine, kendini gerek yazılı gerekse sözlü anlatımda etkili olarak ifade etmesine katkı sağlar. Okumada amaç, metnin iletlediği mesajı doğru olarak algılayabilmektir. Okuma sırasında metinler öncelikle dilsel okuma ile mantıksal tamamlama süreçlerinden geçmektedir. Bir metindeki nesnelerin adlandırılması, algılanması ve gerçek hayattaki karşılıklarıyla bağdaştırılması dilsel düzeydeki faaliyetlere örnek olarak verilebilir (Günay, 2007: 18). Yani okuma fiziksel olarak başlamakta ve zihinsel işlemlerle tamamlanmaktadır. Bu aşamalardan geçerken insanların düşünce dünyası da zenginleşecektir. Aynı zamanda kelimeleri anlamlandırma sürecine katkı sağlayacak ve söz varlığını zenginleştirecektir (Özek ve Yalçın, 2006: 135). Burada üzerinde durulması gereken konu öğrencilere yaş ve seviyesine uygun olarak hangi kelime ve ifadelerin verileceğidir.

Bir diğere dil becerisi olan konuşma, düşüncelerin sözle ifade edilmesi ve aynı dili konuşan insanlar arasında sözle anlaşma biçimidir (Korkmaz, 2019: 178). Konuşma becerisi çocuklarda dinleme becerisinden sonra gelişen ikinci dil becerisidir. İnsanlar arası iletişimin temel unsurlarından biri olduğu için okul hayatının yanında günlük hayatta da büyük öneme sahiptir. İnsanların kendini doğru ve etkili olarak ifade etmesi kelime hazinesinin zenginliğiyle bağlantılıdır. Öğrenciler okuma ve dinleme sırasında bilmediği kelimeleri tahmin ederek bir şekilde anlamaya çalışabilir ancak konuşma sırasında aktif kelime hazinesinde ne varsa onları kullanacaktır. Bu nedenle öğrencilerin aktif kelime hazinesini zenginleştirecek nitelikte çalışmalar yapılmalıdır.

Yazma ise insan zihninde yapılandırılan duygu, düşünce, bilgi ve isteklerin belirli kurallara uygun olarak yazıya aktarılmasıdır. Zihinde başlayıp harflerin yazılmasıyla devam eden bir süreci ifade etmektedir (Güneş, 2016: 156). Yazma da konuşma becerisi gibi üretime dayalıdır ve bu süreçte harfler, kelimeler, cümleler kullanılmaktadır. Orta uzunluktaki bir kelimenin yazılması ise 2-3 dakika sürmektedir. Yetişkin bir yazar, bir dakikada 25 ile 40 arasında kelime yazabilmektedir (akt. Güneş, 2016: 156). Bu durum da yazmanın konuşmaya göre daha zor bir süreç olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin pasif kelime hazinesindeki kelimeler yazmayla birlikte açığa çıkmakta ve aktif hâle gelmektedir. Buna yazmayla ilgili kurallar, cümle kurma yeteneği vb. de eklenince öğrenciler kendini yazarak ifade etmede zorlanmaktadır. Bu sebeple öğrencilerin yazma becerisinin diğere dil becerilerine göre daha zor geliştiği söylenebilir. Öğretmenlerin öğrencilere kelime çalışmalarının yanında atasözü, deyim

gibi diğer söz varlığı unsurlarını da geliştirecek şekilde yazma çalışmalarına ağırlık vermesi büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin pasif kelime hazinesinde bulunan ya da yeni öğrendiği kelimeleri tekrar tekrar aktif olarak kullanmasıyla hem söz varlığı hem de yazma becerisi gelişmiş olacaktır.

Sever (2015: 27) anlam evreninin, temel dil becerilerinin karşılıklı etkileşimi sonucunda ortaya çıktığını ifade etmiştir. Bu etkileşim Şekil 2. 3'te gösterilmiştir:

Şekil 2. 3. Temel dil becerilerinin etkileşiminden oluşan anlam evreni (Sever, 2015: 27)

Şekilde de görüldüğü üzere anlama becerilerini oluşturan dinleme ve okuma ile anlatma becerilerini oluşturan konuşma ve yazmanın karşılıklı etkileşimiyle birlikte insanların anlam evreni oluşmaktadır. Anlatma verici iken anlama alıcı olmayı gerektirmektedir. Anlama süreci iletilerin kavranması, ayrıştırılması, karşılaştırmalar yapılması ve yeniden şekillendirilmesiyle gerçekleşir. Anlatma sürecinde ise duygu ve düşüncelerin belirli kurallara göre bir araya getirilmesi söz konusudur (2015: 27-28). Bu sebeple dil becerilerinin gelişimi de birbiriyle bağlantılıdır. Örneğin, kitap okuyan bir öğrencinin söz varlığı ne kadar zenginse anlama düzeyi de o kadar yüksek olacaktır. Bu da kendini konuşma ve yazmada daha iyi ifade etmesini sağlayacaktır.

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle hazır bilgilere alışan öğrenciler konuşma ve yazma etkinliklerinde kendilerini ifade ederken zorlanmaktadır. Özellikle yazma çalışmaları sırasında öğrencilerin büyük bölümü isteksiz olmakta ve kendini etkili olarak ifade edememektedir. Burada daha önceki bölümlerde bahsedilen pasif kelime hazinesindeki kelimelerin aktif hâle getirilememesi önemli bir etkidir. Çoktan seçmeli sınavların da bu duruma etkisi bulunmaktadır. Öğrenciler bilgilerini kendilerine verilen hazır cümlelerle aktarmaya alışmakta ve bunun sonucunda yeni fikir ve cümle üretmekte zorlanmaktadır. Bu durumun oluşmasında başka etkenler de bulunmakla birlikte öğrenciler üzerinde ayrı bir çalışmayı gerekli kılmaktadır.

Çocukların söz varlığının zenginleşmesinde Türkçe dersleri büyük önem taşımaktadır ancak diğer derslerde de buna gereken önemin verilmesi gerekmektedir. Zengin söz varlığına sahip ve dil becerileri gelişmiş bir öğrenci diğer derslerde de başarılı olacaktır. Okuma, anlama, yorumlama, değerlendirme, kendini etkili olarak ifade etme vb. becerileri gelişen öğrenci hem okul hayatında hem de günlük hayatta kendini fark ettirecektir.

Sonuç olarak gerek ana dili öğretiminde gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin sahip olduğu söz varlığıyla temel dil becerileri arasında büyük bir ilişki bulunmaktadır. Öğretim faaliyetleri sırasında her bir dil becerisiyle ilgili yapılacak olan etkinliklerde söz varlığının gelişimi üzerinde durulmalıdır.

2.2.2. Ortaokul Türkçe dersi öğretim programlarında söz varlığının yeri

Okullardaki eğitim ve öğretim sürecinde öğretmen, öğrenci, çevre, çalışma sistemi vb. etkenler büyük öneme sahiptir. Bu etkenlerin en önemlilerinden biri de eğitim-öğretim programlarıdır. Programlar konu ile ilgili belirli başlıklar sunması ve zaman sınırlaması ile eğitimin sistemli bir şekilde yürütülmesine katkı sağlamaktadır (Temizyürek ve Balcı, 2015: 2).

Kurtuluş Savaşı zamanlarında bile ülkemizde eğitim kongreleri düzenlenmiş ve program çalışmaları yapılmıştır. Cumhuriyetin ilanından önce 1922’de Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti tarafından ilk program yayınlanmıştır. Programda ayrıntılara yer verilmeden konu başlıkları sıralanmıştır (Balcı, 2010: 113). Cumhuriyetin ilanından sonra da daha sistemli bir şekilde program çalışmaları devam etmiştir.

Cumhuriyet döneminden günümüze kadar olan ortaokul Türkçe dersi öğretim programları aşağıda maddeler hâlinde sıralanmıştır:

- 1340 (1924) Lise Birinci Devre Müfredat Programı
- 1929 Ortamektep Türkçe Programı
- 1931-1932 Ders Senesi Tadilatı Türkçe Programı
- 1938 Ortaokul Türkçe Programı
- 1949 Ortaokul Türkçe Programı
- 1962 Ortaokul Türkçe Programı
- 1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı
- 2006 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (6, 7, 8. Sınıflar)
- 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)
- 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)
- 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)
- 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)

Maddelere bakıldığında ilköğretim ikinci kademe olan ortaokullar için farklı dönemlerde *orta mektep*, *lise birinci devre* gibi isimler kullanıldığı da görülmektedir. Çalışmamızın konusu gereği programlardaki söz varlığıyla ilgili bilgilere genel hatlarıyla yer verilecektir. Bu sayede yıllar içinde programlarda söz varlığının yeri ve önemi aktarılmış olacaktır.

1340 (1924) Lise Birinci Devre Müfredat Programı cumhuriyet döneminin ilk ortaokul Türkçe dersi programı olması bakımından önem taşımaktadır. *Kıraat, inşat, sarf ve nahiv, imla, kitabet* ve *edebî kıraat* gibi derslerden oluşmaktadır. Konu başlıkları genel olarak verildiği için söz varlığıyla ilgili bir ifade bulunmamaktadır.

1929 Ortamektep Türkçe Programı yeni alfabenin kabul edilmesinden sonra hazırlanmıştır. Dersler *gramer*, *tahrir* ve *kıraat* olmak üzere üç başlıktan oluşmaktadır. Programın “Ortamekteplerde Türkçe Derslerinin Başlıca Gayeleri” adlı bölümünde öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade ederken sahip olması gereken yeterlilikler verilmiştir. Buradaki “*Fikirlerini muvaffakiyetle ifade edebilmesi için çok kelimelere ve orijinal bir üslûba sahip olması*” maddesinde öğrencilerin söz varlığının zenginliğine önem verildiği görülmektedir. Programın “Tahrir Dersleri” bölümündeki maddelerden biri olan “*Manasını kavrayarak kullandığı kelimelerin adedini artırmak*” ifadesi de söz varlığının zenginliğine yöneliktir. Bunların yanında “Edebî Kıraat” bölümünde sessiz okuma çalışmalarının önemi ve söz varlığına etkisi üzerinde durulmuştur. Yine aynı başlığın altında öğrencilerin söz varlığının

zenginleşmesi için yapılması gereken çalışmalar, söz varlığının okuma ve anlama üzerindeki etkisi, sözlük kullanmanın gerekliliği ve Türkçe karşılığı olan yabancı kelimelerin Türkçelerinin kullanılması gerektiği ifade edilmiştir (Kurudayıoğlu ve Soysal, 2016: 121-122).

1931-1932 Ders Senesi Tadilatı Türkçe Programı bazı dil bilgisi konularındaki değişikliklerin dışında bir önceki programın devamı niteliğindedir.

1938 Ortaokul Türkçe Programı bir önceki programın dil bilgisi konuları çıkarılarak yeniden düzenlenmesiyle hazırlanmıştır. Söz varlığı bakımından da aynı maddeleri içermektedir. Sadece söz varlığıyla ilgili maddelerde geçen “muallim” kelimesi yerine “öğretmen”, “mukabili” kelimesi yerine “karşılığı” vb. kelimelerde değişiklik yapılmıştır (Kurudayıoğlu ve Soysal, 2016: 123).

1949 Ortaokul Türkçe Programı önceki programlara göre daha kapsamlı bir programdır. “Amaçlar, Açıklamalar, Okuma, Söz ve Yazıyla İfade, Dil bilgisi, İmla ve Yazı” bölümlerinden oluşmaktadır. “Amaçlar” bölümündeki maddelerden birinde yer alan “*Türk dilindeki kelimelerin manalarını, doğru yazılış ve okunuşlarını öğretmek suretiyle onların kelime hazinelerini, yaş ve seviyeye uygun bir şekilde ve ilkokula nispetle daha fazla zenginleştirmek*” ifadesi söz varlığına verilen önemi açıkça göstermektedir. “Okuma” bölümünde öğrencilerin söz varlığını zenginleştirme ve okuma zevkini yükseltme ile ilgili ifadeler de yer almaktadır. Ayrıca yine aynı bölümde metinlerin içindeki kelime ve ifadelerin açıklanmasında dikkat edilmesi gereken noktalar ifade edilmiştir. Bu maddeler aşağıda verilmiştir:

“1) Bir parçanın bütünündeki ruha, esasa nüfuz edildikten sonra mananın genel olarak kavranması yeter görülmeli, her kelimenin parça içinde ve dışındaki bütün manaları tamamlanmaya çalışılmamalıdır. Bunda ısrar parçayı tatsız bir hale koyar ve öğrencinin okuma zevkini kaybetmesiyle neticelenir. Zaten açıklanacak kelime, deyim ve ifade özellikleri fazla olan metinler seviyeden üstün sayılacağından bunların okunmasından vazgeçilmelidir.

2) Yeni ve bilinmeyen kelimelerin açıklanmasında şu noktalar gözetilecektir:

- a) Kelimenin delâlet ettiği şeyin imkân varsa kendisini göstermek,*
- b) Bu mümkün olmadığı zaman kelimelerin anlamlarını resim veya şekillerle açıklamak,*
- c) Kelime bir işi, bir hali veya bir hareketi ifade ediyorsa onu işle, hareketle, mimik veya jestle canlandırmak,*

d) Kelimenin anlamını karşılaştırma veya benzetme ile belirtmek,

e) Kelimeleri, çocukların bildiği diğer eş veya ters anlamlı kelimelerle anlatmak,

f) Kelimeyi tasvir veya tarif yoluyla açıklamak.

3) Deyimlerin, atasözlerinin dil ve ifade özelliklerinin açıklanmasında anlam farkları üstünde durulmalı, bunların birer cümlede kullanılarak söylenmesi veya yazılması sağlanmalıdır.” Bu maddelerin dışında “Söz ve Yazıyla İfade” bölümünde öğrencilerin kendilerini iyi ifade edebilmesi için söz varlıklarının zengin olması gerektiğine ve “İmla” bölümünde de kelime defteri yapılmasının önemine dair ifadeler bulunmaktadır (Kurudayıoğlu ve Soysal, 2016: 123-125).

1962 Ortaokul Türkçe Programı bir önceki programın düzenlenerek yeniden yayınlanmasıyla oluşmuştur.

1981 İlköğretim Okulları Türkçe Eğitim Programı ilkököl ve ortaokulların birleştirilmesinden sonra hazırlanmıştır. “Genel Amaçlar, Açıklamalar, İlkokuma-Yazma, Anlama, Anlatım, Dil Bilgisi, Yazı, Yöntem, Araç ve Gereçler, Ölçme ve Değerlendirme” bölümlerinden oluşmaktadır ve önceki programlara göre daha kapsamlıdır. Programın genel amaçlarındaki maddelerden biri “*Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmek*” şeklindedir ve bu durum söz varlığına verilen önemi açıkça göstermektedir. “Açıklamalar” başlığında insanın kendini kelimelerle ifade ettiği ve söz varlığının zenginleşmesinde okulun önemi üzerinde durulmuştur. “Anlama” ve “Anlatım” bölümlerinde ise kelime grupları, mecaz anlam, atasözü, deyim, özdeyiş vb. söz varlığıyla ilgili ifadeler bulunmaktadır. Benzer şekilde “Dil Bilgisi” bölümünde de söz varlığının zenginleşmesine katkı sağlayacak ifadeler yer almaktadır. “Yöntem” bölümünde yer alan “*Türkçe dersinin gereçleri olan konuşmalar ve okuma parçaları, kelimelerden oluşur. Bir konuşmayı ya da bir okuma parçasını tüm olarak anlamak, metni oluşturan kelimelerin anlamını, cümle içindeki işlevini bilmek ve kavramakla olabilir*” ifadeleri de söz varlığının önemini vurgulayarak aynı zamanda metin-söz varlığı ilişkisini ortaya koymaktadır (Kurudayıoğlu ve Soysal, 2016: 126-127).

2006 İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı “Genel amaçlar, temel beceriler, temel dil becerileri ve dil bilgisi, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar” gibi bölümlerden oluşmaktadır. “Genel Amaçlar” bölümünde yer alan “*Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu,*

düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri” ifadesi söz varlığına verilen önemi göstermektedir. “Dinleme/İzleme” becerisinin içinde bulunan “Söz varlığını zenginleştirme” maddesi doğrudan söz varlığının zenginleştirilmesine yöneliktir. Burada yer alan alt maddeler aşağıdaki gibidir:

1. *“Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.*
2. *Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.*
3. *Tekerleme, sayısmaca, bilmece ve yanıltmacaları ezberler/kullanır.*
4. *Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler.*
5. *Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.*
6. *Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.”*

Bunların dışında dil bilgisi, okuma, konuşma ve yazma becerilerinde de söz varlığıyla ilgili kazanımlar yer almaktadır (Kurudayıoğlu ve Soysal, 2016: 128-130).

2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı “Sözlü İletişim”, “Okuma” ve “Yazma” olarak üç ana başlıkta toplanmıştır. Programın genel amaçları arasında yer alan “Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarını; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerini sağlamak” maddesi doğrudan söz varlığıyla ilgilidir. Okuma becerisiyle ilgili kazanımların içinde söz varlığıyla ilgili bir bölüm bulunmaktadır. Bu durum da söz varlığıyla ilgili kazanımların yoğun olarak okuma bölümünde verildiğini göstermektedir. Buna örnek olarak şu maddeler verilebilir:

- *“Anlamını bilmediği sözcükleri ve sözcük gruplarını öğrenir. (Sözcükleri öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçlar kullanılacaktır.)*
- *Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.*
- *Kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bilir.”*

Okuma becerisinin yanında sözlü iletişim ve yazma becerilerine ait bölümlerde de söz varlığıyla ilgili kazanımlara rastlanmaktadır. Kazanımlar 5. 6. 7. ve 8. sınıflara göre değişiklik göstermektedir (Kurudayıoğlu ve Soysal, 2016: 132-134).

2017 Türkçe Öğretim Programı'nda "Öğretim Programında Temel Beceriler" bölümünde "Ana dilde iletişim; bireyin kelime bilgisi, işlevsel dil bilgisi ve dilin görevleri hakkında bilgi sahibi olmasını gerektirirken çeşitli durumlarda hem sözlü hem de yazılı iletişim kurma becerisine sahip olmayı içermektedir ve başkaları üzerinde dilin etkisinin, olumlu ve sosyal farkındalıkla dili anlama ve kullanma ihtiyacının farkında olunması anlamına gelmektedir" ifadesinde kelime bilgisine verilen öncelik açıkça görülmektedir. Programda yer alan kazanımlar *okuma*, *dinleme/izleme*, *konuşma* ve *yazma* olarak başlıklara ayrılmıştır. Her bir başlıkta söz varlığıyla ilgili ifadeler yer verilmektedir. Özellikle "Okuma" başlığı altında sadece söz varlığına özel bir bölüm bulunmaktadır ve kazanımlar sınıf seviyelerine göre değişmektedir. 5. sınıf "Söz Varlığı" kazanımları buna örnek olarak aşağıda verilmiştir:

T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T.5.3.10. Kökleri ve ekleri ayırt eder.

T.5.3.11. Yapım ekinin işlevlerini açıklar. (MEB, 2017: 38)

Bunların yanında dinleme/izleme, konuşma ve yazma bölümlerinde de söz varlığına dair ifadeler yer almaktadır. Konuşurken ya da yazarken yabancı dillerden alınan ve henüz dilimize yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerinin kullanılması gerektiği, dinlediklerinde geçen anlamını bilmedikleri kelimelerin tahmin edilmesini, metinlerdeki gerçek, mecaz ya da terim anlamlı kelimeleri ayırt etmesini, yazma çalışmalarında yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaya özen göstermeleri, yazım kılavuzundan yararlanmaları gerektiği, yazılarını zenginleştirmek için atasözü, deyim ve özdeyiş gibi ifadeler kullanmalarını belirten kazanımlar yer almaktadır. Bu ifadeler söz varlığına gereken önemin verilmesi gerektiğini göstermektedir.

2018 ve 2019 Türkçe Öğretim Programlarında söz varlığı ile ilgili kazanımlara aşağıda sınıf seviyelerine göre ayrıntılı olarak yer verilmiştir:

5. sınıfta söz varlığı ile ilgili kazanımlar

Beceri Alanı: Dinleme/İzleme

T.5.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.
Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

Beceri Alanı: Konuşma

T.5.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.5.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.5.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

Beceri Alanı: Okuma

Söz Varlığı

T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T.5.3.10. Kökleri ve ekleri ayırt eder.

T.5.3.11. Yapım eklerinin işlevlerini açıklar.

Yapım ekleri ezberletilmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı kavratılır.

Anlama

T.5.3.26. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadeleri üzerinde durulur.

T.5.3.32. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Benzetme (teşbih) ve kişileştirme (teşhis) söz sanatları verilir.

T.5.3.33. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.

Beceri Alanı: Yazma

T.5.4.2. Bilgilendirici metin yazar.

b) Öğrenciler yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaya ve günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

T.5.4.3. Hikâye edici metin yazar.

b) Öğrenciler, yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.5.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.5.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.5.4.16. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmaları sağlanır.

6. sınıfta söz varlığı ile ilgili kazanımlar

Beceri Alanı: Dinleme/İzleme

T.6.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin tahminlerini kelimelerin sözlük anlamları ile karşılaştırmaları sağlanır.

Beceri Alanı: Konuşma

T.6.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.6.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.6.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

Beceri Alanı: Okuma

Söz Varlığı

T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.9. İsim ve sıfat tamlamalarının metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.10. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.13. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadeleri üzerinde durulur.

Anlama

T.6.3.14. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Konuşturma (intak) ve karşıtlık (tezat) söz sanatları verilir.

Beceri Alanı: Yazma

T.6.4.3. Hikâye edici metin yazar.

b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.6.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.6.4.9. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerinin kullanılması sağlanır.

T.6.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

7. sınıfta söz varlığı ile ilgili kazanımlar

Beceri Alanı: Dinleme/İzleme

T.7.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

Beceri Alanı: Konuşma

T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.7.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

Beceri Alanı: Okuma

Söz Varlığı

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaya teşvik edilir.

T.7.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.7.3.7. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Kişileştirme (teşhis), konuşturma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a) Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.

b) Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.

T.7.3.10. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.

T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

Anlam yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

Beceri Alanı: Yazma

T.7.4.3. Hikâye edici metin yazar.

b) Öğrencilerin yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları teşvik edilir.

T.7.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.7.4.9. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.7.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

8. sınıfta söz varlığı ile ilgili kazanımlar

Beceri Alanı: Dinleme/İzleme

T.8.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

Beceri Alanı: Konuşma

T.8.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.2.7. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Beceri Alanı: Okuma

Söz Varlığı

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturma teşvik edilir.

T.8.3.6. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşturma (intak) ve karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.

T.8.3.8. Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.

Dil bilgisi yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

T.8.3.10. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, kısaca, böylece, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.

Beceri Alanı: Yazma

T.8.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

T.8.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.8.4.8. Yazılarında mizahi öğeler kullanır.

T.8.4.10. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerinin kullanılması sağlanır (MEB, 2018).

Temel hedefi, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek olan Türkçe eğitiminde söz varlığının önemli bir yeri vardır ve bu nedenle Türkçe öğretim programlarında doğrudan ya da dolaylı olarak söz varlığıyla ilgili ifadelere yer verilmiştir.

2.2.3. Söz varlığının gelişiminde metinlerin yeri ve önemi

Çalışmanın dil becerileriyle ilgili olan bölümünde söz varlığının okuma, dinleme, konuşma ve yazma ile ilişkisi üzerinde durulmuştur. Okumanın söz varlığını zenginleştirmede ne kadar önemli bir unsur olduğu da ayrıntılarla gösterilmiştir. Bu bölümde de okumayla bağlantılı olarak metinler üzerinde durulacak ve söz varlığının geliştirilmesinde metinlerin önemi ifade edilecektir. Metin kelimesi TDK Türkçe Sözlük'te (2009: 1382) “Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst” olarak tanımlanırken Güneş (2007: 215) ise metni “birbirini izleyen cümleler, sözler ve görsellerden oluşan anlamlı yapılar” olarak ifade etmektedir.

Sever (2002: 192) metinlerin öğrencileri hem hayata hazırlaması hem de dil becerilerinin gelişmesine katkı sağlaması üzerinde durmuştur. Ayrıca Türkçe öğretimindeki hedeflere ulaşmadaki esas aracın ise metinler olduğunu ifade etmiştir. Metinler dil becerilerinin gelişimiyle birlikte öğrencilerin söz varlığının geliştirilmesinde de büyük öneme sahiptir. Öğrenciler ders kitapları başta olmak üzere kaynak kitaplar, roman, şiir, hikâye vb. edebî eserler ya da çocuk dergileri vasıtasıyla sürekli metinlerle karşı karşıyadır. Bunlar sayesinde yeni kelimeler, atasözleri, deyimler, ikilemeler, kalıp sözler vb. öğrenmektedir. Burada karşımıza gelen en büyük sorun, bu metinlerin öğrencilerin yaş ve seviyesine ne kadar uygun olduğu konusudur. Özellikle kullanılacak kelimelerin seçimi ve yer verilecek olan diğer söz varlığı unsurlarının öğrencilerin seviyesine uygun olması büyük önem taşımaktadır. Çünkü öğrencilerinin söz varlığının gelişimi büyük oranda onlara okutulacak olan metinlerin içerdiği söz varlığı unsurlarına bağlıdır (Süğümlü ve Eraslan, 2019: 631). Özellikle her yaş grubuna özel kelime listelerinin bulunması ve hazırlanacak olan metinlerde bu kelimelerin esas alınması gerekmektedir.

Demir (2016: 148) öğrencilerin yaş ve seviyelerine uygun kelime listeleri esas alınarak hazırlanan kitap ve diğer kaynakların hem okuma eğitimi hem de söz varlığının geliştirilmesi için büyük önem taşıdığını belirtmiştir. Ayrıca bu materyaller sayesinde söz varlığı gelişen öğrencilerin anlama, yorumlama ve dili etkili kullanma becerileri de gelişecektir. Yine benzer şekilde Göçer (2009: 1007) de öğrencilerin okudukları metinleri ve dinledikleri konuşmaları tam olarak anlamaları ve yorumlamaları için söz varlığının önemli olduğunu ifade etmiştir.

Cevher ise İngiltere’deki metinlerle ilgili şunları ifade etmiştir: “Eserlerde kullanılan dil basit, yalın ve açıktır. Çocuğun yaşına ve seviyesine uygundur. Özellikle sözcüklerin seçimi özenle yapılmıştır. Sözcükler seçilirken çocukların kavrayış güçleri göz önünde bulundurulmuş, çocuğa yabancı olan kelimelerden kaçınılmıştır. Seçilen sözcüklerle çocuğun beş duyusu hareket hâline geçirilmiştir” (Cevher, 1998: 103). Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere metinlerin dil özellikleri ve metinlerdeki kelimelerin seçimi çocukların yaş ve seviyelerine uygun olmalıdır. Ayrıca kelimelerle birlikte atasözü, deyim, ikileme gibi dilin inceliklerinin metinler yoluyla çocuklara aktarılması gerekmektedir.

Öğrencilerin en sık karşılaştığı metinlerin ders kitapları içinde yer alan metinler olduğu söylenebilir. Özellikle sosyo-ekonomik koşullar göz önüne alındığında farklı kaynaklara ulaşamayan öğrencilerde bile ders kitapları bulunmaktadır. Bu sebeple özellikle ders kitaplarının söz varlığının gelişimini destekleyici nitelikte hazırlanması büyük önem taşımaktadır. Karatay bununla ilgili şu sözleri söylemiştir:

“Türkçe dersi kitapları aracılığıyla öğrencilere dilin yapıtaşları olan kelimeler ve kelimelerden oluşan deyim ile tamlama hâlindeki kelime grubu gibi dil birimleri kazandırılmaya çalışılmaktadır. Ders kitabı hazırlayan ve denetleyen ilgili kurumlar ile kitap yazarlarının ortak ölçütlerinin olup olmadığı, özellikle kitapların sözlük çalışmaları kısmında geçen ve öğrencilere kazandırılmaya çalışılan kelimelerin nicelik ve nitelik açısından denklik derecesinin ne ölçüde olduğu, ders kitaplarında hangi tür kelimelerin ne sıklıkla geçtiği, ortak kültür ve dil edindirme politikası açısından son derece önemlidir” (Karatay, 2007: 50-51).

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda (MEB, 2006: 56) okuma metinlerinde bulunması gereken özellikler maddeler hâlinde verilmiştir. Bu maddelerden; *öğrencilerin söz varlığını zenginleştirmesine katkı sağlayacak söz ve söz gruplarının öğretime yer verilmesi, metinlerin Türkçenin anlatım zenginliğini ve güzelliğini yansıtan eserlerden seçilmesi, dünya*

edebiyatından seçilmiş olan metinlerin çevirilerinde dilin doğru, güzel ve etkili kullanılmasına özen gösterilmesi, metinlerin öğrencilerin dil bilincini ve zevkini geliştirecek ve ayrıca hayal dünyalarını zenginleştirecek şekilde olması, ders kitabındaki metinlerin içeriğine uygun olarak fotoğraf, karikatür, afiş vb. görsel materyallerin yanında atasözü, özdeyiş, slogan veya duvar yazılarıyla desteklenmesi vb. ifadeler söz varlığının geliştirilmesinde metinlerin önemini göstermektedir.

Güneş (1997) yaptığı araştırmada anlamının göstergesi olan unsurları maddeler hâlinde vermiştir. Bu maddelerden kelimelerin anlamını bilmek, metnin bütününe ya da cümledeki durumuna göre kelimenin uygun anlamını verebilmek, anlatılanları kendi ifadeleriyle özetleyebilmek, metinde kullanılan sanatlı ifadeleri ve değişik anlatım yollarını kavramak vb. ifadeler öğrencilerin söz varlığının gelişimiyle yakından ilgilidir.

Öğrencilerin söz varlığı zenginleştirilirken bunun belli bir sisteme göre yapılması önemlidir. Aytaş (2001: 59), 12-15 yaş grubundaki çocuklara yönelik hazırlanan kitaplardaki metinlerin çocuğun anlamını bildiği ve çok kullandığı 70 kelimedenden oluşması gerektiğini ve cümle uzunluklarının 7-10 kelime civarında olması gerektiğini ifade etmiştir. Karakuş (2002: 127) da kelimelerin kitaba yerleştirilirken belli bir artış göstermesini ve her yeni metinde yeni kelimeler bulunması gerektiğini ifade etmiş ve bu sayede öğrencilerin kelime hazinelerinin zenginleşeceğini vurgulamıştır.

Sonuç olarak, metinlerin öğrencilerin söz varlığının geliştirilmesinde büyük etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Ancak bu etkinin doğru bir şekilde gerçekleşmesi için metinler hazırlanırken içindeki kelimelerin sıklığı, anlamı bilinmeyen kelimelerin sayısı, atasözleri, deyimler vb. dilin söz varlığını ne kadar yansıttığı gibi hususlara dikkat edilmesi önemlidir.

2.3. Çocuk Dergileri ve Doğan Kardeş Dergisi

2.3.1. Çocuk dergilerinin tarihine genel bir bakış

Çocuk dergiciliği ile ilgili çalışmalar incelendiğinde dünyadaki ilk örneği olarak 1722 yılında Almanya’da yayımlanan *Leipziger Wochenblatt für Kinder* adlı dergi karşımıza gelmektedir. Yine aynı yıl bu dergiye rakip olarak yayımlanan bir dergi de *Nidergaschisches Wochenblatt für Kinder* adlı dergidir (akt. Şimşek, 2001: 2-3).

İngiltere’de ise ilk çocuk dergisi 1751 yılında *Lilliputian Magazine* adıyla yayımlanmıştır. Bunu *Juvenile Magazine*, *The Children’s Magazine* takip etmektedir.

Children's Friends, Infant's Magazine, The Charm (1852-1854) ve *The Boy's Own Magazine* (1855-1874) adlı dergiler de İngiltere'deki diğer öne çıkan dergilerdir (Oğuzkan, 1987: 25).

Ülkemizde ise çocuk dergilerinin ortaya çıkışı Tanzimat'ın etkisiyle gelişen sosyal değişimin bir devamı niteliğindedir. Edebiyat ve iletişim araçları sosyal değişimde büyük öneme sahip araçlardır. Bu değişimin de düzenli olarak devam etmesini ve kalıcı olmasını sağlamak için çocuklara yönelme gereği duyulmuştur. Çünkü çocukların her zaman için değişime en açık olan kitle olduğu bilinmektedir. Bu düşünceyle çocuklara daha kolay şekilde ulaşma yolları arayışına girilmiştir. İlk olarak çocuklar için çeşitli edebî eserler yayımlanmış ve basında sınırlı sayıda yazıya yer verilmiştir. Tam olarak çocuklara yönelik dergilerin ortaya çıkması ise 19. yüzyılın ikinci yarısını bulmuştur (Şimşek, 2001). Çocuk dergileri ilk olarak gazete eki şeklinde bir haftada, on beş günde ve aylık olarak çocuklara ulaştırılmış, ardından gazetelerden ayrı olarak verilmeye başlanmıştır. Türkiye'deki ilk çocuk dergisi ise 1869'da yayımlanmaya başlayan *Mümeyyiz* olarak kabul edilmektedir. Haftalık olarak yayımlanan derginin çıkarılma amacı şu şekilde ifade edilmiştir:

“Mümeyyiz Türk toplumunun daha eğitilmiş ve daha çağdaş bir konuma gelebilmesi ve bunu takiben, Batılı ülkeler nezdinde eski itibarını ve gücünü yakalayabilmesi için uzun vadeli dahi olsa bir çözüm üretmeyi amaçlamıştır. Bu amaçla, toplumun gelecekteki bireylerini teşkil edeceği hesap edilerek, çocukların güçlü ve çağdaş bir eğitim almış surette yetişmelerine az da olsa hizmet edecek bir araç teşkil edilmiştir. Pek çok çocuğun halen eski usulde eğitim veren sıbyan mekteplerine devam ettiği bir dönemde Mümeyyiz, çocuklara, mekteplerde aldıkları eğitime ilaveten buralarda verilmeyen daha çağdaş ve günlük hayatta kullanılacak pratik bilgileri ve sosyal hayatta uyulması gereken davranış usullerini muhteva eden bir içerikle hazırlanmıştır” (Nalcioğlu, 2006: 6).

Mümeyyiz'i sırasıyla *Hazine-i Etfâl* (1873), *Sadâkat* (1875), *Etfâl* (1875) ve *Ayîne* (1875) takip etmektedir. Bu dergilerin ortak özellikleri; içinde bulunan hikâye ve kıssaların edebiyat kaygısı taşımaması, çocuklara iyi ahlaklı ve çalışkan insan olmayı öğreten bir nasihatname gibi olmalarıdır. Edebî nitelik taşıması açısından bakıldığında bu türün ilk örneği olarak Mehmed Şemseddin'in *Arkadaş* adlı çocuk dergisi gösterilebilir (Ed. Şimşek, 2014:52).

Okay (1999: 216-217), *Eski Harfli Çocuk Dergileri* adlı çalışmasında Cumhuriyet dönemi öncesinde ve sonrasında yayımlanan eski harfli çocuk dergilerini dergi adı, derginin

çıkış yılı, kaç sayı yayımlandığı ve kapanış yılı olarak belirterek liste oluşturmuştur. Bu liste Tablo 2.2’de gösterilmiştir:

Tablo 2. 2. Harf İnkılabı öncesi çocuk dergileri

Çıkış	Dergi Adı	Sayı	Kapanış	Çıkış	Dergi Adı	Sayı	Kapanış
1869	Mümeyyiz	49	1870	1913	Talebe Defteri	68	1918
1873	Hazine-i Etfâl	1	1873	1913	Çocuk Duygusu	61	1914
1875	Sadâkat	6	1875	1913	Türk Yavrusu	2	1913
1875	Etfâl	16	1875	1913	Çocuklar Alemi	10	1913
1875	Ayine	41	1876	1913	Kırlangıç	3	1913
1880	Tercümân-ı Hakikat	26	1880	1914	Çocuk Bahçesi	21	1914
1880	Aile	3	1880	1914	Çocuk Dostu	13	1914
1880	Bahçe	40	1881	1914	Mini Mini	7	1914
1881	Mecmua-i Nevresidegân	4	1881	1918	Küçükler Gazetesi	8	1918
1881	Çocuklara Arkadaş	12	1881	1918	Hür Çocuk	3	1918
1881	Çocuklara Kıraat	18	1882	1919	Haftalık Çocuk Gazetesi	8	1919
1882	Vasıta-i Terakki	4	1882	1919	Lâne	3	1920
1886	Etfâl	23	1886	1920	Hacıyatmaz	1	1920
1887	Numûne-i Terakki	9	1888	1922	Bizim Mecmua	74	1927
1887	Debistân-ı Hired	1	1887	1923	Yeni Yol	113	1926
1887	Çocuklara Talim	9	1888	1923	Musavver Çocuk Postası	18	1923
1896	Çocuklara Mahsus Gazete	626	1908	1923	Çıttı Pıttı	4	1923
1897	Çocuklara Rehber	166	1901	1924	Haftalık Resimli Gazetemiz	7	1924
1905	Çocuk Bahçesi	43	1905	1924	Resimli Dünya	21	1925
1909	Musavver Küçük Osmanlı	3	1909	1925	Sevimli Mecmua	13	1925
1910	Mekteblilere Arkadaş	14	1910	1925	Mektebliler Alemi	6	1925
1913	Çocuk Dünyası	94	1918	1926	Türk Çocuğu	24	1928
1913	Ciddi Karagöz	3	1913	1926	Çocuk Dünyası	30	1927
1913	Çocuk Yurdu	7	1913	1927	Çocuk Yıldızı	10	1927
1913	Mektebli	19	1913				

Kaynak: Okay (1999: 216-217)

Tablo incelendiği zaman 1869’dan 1927’ye kadar toplam 49 çocuk dergisinin olduğu görülmektedir. 1908’den sonra II. Meşrutiyet’in etkisiyle çocuk dergileri sayısında artış yaşanmıştır. Ayrıca 1913 yılı toplam 9 dergiyle en çok çocuk dergisinin yayımlandığı yıldır. En uzun süre yayımlanan dergi ise 1896-1908 yılları arasında yayımlanan 626 sayıyla *Çocuklara Mahsus Gazete*’dir. Onu 166 sayıyla *Çocuklara Rehber* ve 113 sayıyla *Yeni Yol* adlı dergiler takip etmektedir. Diğer dergiler ise daha kısa süre yayın hayatına devam edebilmiştir.

Cumhuriyet dönemine kadar olan çocuk dergilerinin büyük bölümü düzenli ve sürekli olarak çıkarılamamıştır. Bu durumun oluşmasında dönemin gerek sosyal ve siyasi sıkıntıları gerekse savaşların oluşturduğu ortamın etkisi bulunmaktadır. Özellikle dil ve yazım ile ilgili tartışmalardan çocuk dergileri de etkilenmiştir. Dergilerin dili çocukların seviyesinin üstünde kalmış ve ayrıca noktalama, cümle yapıları vb. konularda da bir birlik oluşturulamamıştır.

Resimlemelerde ise yerli motifler yerine yabancı çocuk dergileri örnek alınmıştır. Dergilerin içeriğinde ise eğitim bilimlerine ait bulgulara fazla dikkat edilmemiştir (Yalçın ve Aytaş, 2008: 241).

Cumhuriyet döneminde Harf İnkılabı ile birlikte çocuk dergilerinde büyük gelişme yaşanmıştır. Dergilerin hem sayısı hem de baskıları artış göstermiştir. Bütün bunlara rağmen önceki dönemlerdeki gibi Cumhuriyet döneminde de uzun süre yayımlanan ve kesintisiz devam eden dergilerin sayısı azdır (Yalçın ve Aytaş, 2008: 241). 1950'lere kadar olan çocuk dergileri genellikle eğitim ağırlıklıdır. Bunun yanında eğlenceli unsurlara da yer verilmiştir. 100 yıldan uzun bir sürede dergilerin içeriğinde de güncel ve sosyal olaylar ışığında değişiklikler görülmüştür. Vatan sevgisi, millî bilince sahip olma, batıl inançlardan uzak durma, akıllı insanların özellikleri gibi konular bu dönemdeki dergilerde ortaktır (Alpay, 1983: 22). Ancak 1950'lerden sonra çocuk dergilerinde çizgi romanlar ağırlık kazanmış ve dergiler bir ticari araç olarak görülmeye başlanmıştır. Bununla birlikte eğitici özellikleri geri planda kalmış ve eğlenceye ağırlık verilmiştir (Ungan ve Yiğit, 2014: 192). Çocuklara ülkedeki ortamdan tamamen uzak bir dünya oluşturulmuş ve haydutlar kahraman olarak adlandırılmıştır. Bu dönemde çocukların heyecanlı ve maceracı hevesleri kan dökme, işkence etme gibi olumsuz davranışlarla baş başa bırakılmıştır (Kür, 1997: 154). 1970'li yıllara gelindiğinde bazı eğitimci, yazar, çizer vb. aydınlar bu durumdan rahatsız olmuş ve buna tepki göstermişlerdir. *Tom Miks*, *Pekos Bill*, *Bill Kid*, *Deyvi Kroket*, *Koca Teks*, *Oklahoma*, *Süper Teks*, *Zagor* gibi yabancı kökenli olan dergilerin çocukların olumsuz etkilenecekleri içeriklerine karşı edebî değere sahip yerli konuların yer aldığı çizgi romanları ortaya koymaya çalışmışlardır (Alpay, 1983: 174). 1980 sonrasında ise kapitalist sistemin etkisiyle insanlar tüketim odaklı olmaya başlamıştır. Özellikle Amerikan kültürünü empoze etmeye çalışan popüler çizgi film kahramanları oluşturulmuştur. Çocuk yayınları da reklam ve promosyon ağırlıklı yayınlara yönelmeye başlamıştır. Bunun sonucunda eğitim ağırlıklı dergilerin yerine bu tarz dergiler daha çok rağbet görmüştür (Ciravoğlu, 1999: 183).

Harf İnkılabı'ndan sonra yayımlanan çocuk dergilerine örnek olarak şu dergiler söylenebilir: *Çocuk Sesi* (1928), *Afacan Arkadaş* (1928), *Mektepli* (1928), *Çocuk ve Rüya* (1928), *Yavru Türk* (1936), *Doğan Kardeş* (1945), *Kuş*, *Çekirge*, *Yavrutürk* (1961), *Milliyet Çocuk Dergisi* (1972), *Başaralım* (1975), *Tercüman Çocuk Dergisi* (1977), *Kumbara* (1978), *Hürriyet Çocuk*, *Pamuk Çocuk* (1979), *Diyanet Çocuk Dergisi* (1979), *Türkiye Çocuk* (1981), *Milliyet Kardeş* (1982), *Başak Çocuk* (1983), *Şeker Çocuk* (1983), *Çocuğa Selam* (1985),

Kandil Çocuk (1986), *Vakıf Çocuk* (1989), *Çocukça*, *Bando* (1989), *Kırmızıfare* (1990), *Elma Şekeri* (1992), *Bilim Çocuk* (1998), *Miço* (2001), *Ebe-Sobe* (2001), *Gonca* (2002) *Meraklı Minik* (2007), *TRT Çocuk* (2010) (Yalçın ve Aytaş, 2008: 241-266; Şimşek, 2014: 53-54).

2.3.2. Doğan Kardeş dergisi

Doğan Kardeş dergisinin kuruluşu ve yayın süreci

23 Nisan 1945'te yayın hayatına başlayan Doğan Kardeş dergisi Türkiye'de uzun yıllar yayımlanarak birçok kuşağın eğitim, kültür ve sanat hayatını etkilemiştir. Sadece bir çocuk dergisi olarak kalmayıp gerçekleştirdiği faaliyetlerle uzun yıllar kendinden söz ettirmeyi başarmıştır.

Dergi, adını Yapı Kredi Bankası'nın kurucusu Kazım Taşkent'in on yaşında vefat eden oğlu Doğan Taşkent'ten almıştır. Doğan, 1939 yılında daha 10 yaşındayken eğitim için gittiği İsviçre'de bir çığ felaketi sonucu acı bir şekilde hayatını kaybetmiş ve onun adı artık bir dergiyle yaşamaya devam etmiştir. Derginin ilk yıllarında adının nereden geldiği ile ilgili bir bilgi okuyuculara aktarılmamıştır. On yıl sonra yani 1955 yılında derginin genel yayın yönetmeni Vedat Nedim Tör dergide bir yazı yazarak bu hüznü olayı okuyuculara bildirmiştir.

“11 arkadaşılar...”

1939 yılının 10 Nisan Pazartesi günü, İsviçre Flimsenstein dağının etekleri 150 yıldır görülmemiş çok acıklı bir faciaya şahit oldu. Bu dağa adını vermiş olan Flims kasabasında bir çocuk yuvası vardır. Hususi bir bakıma ihtiyaç gösterdikleri için dünyanın dört bucağından gelen çocuklar, bu yuvada temiz dağ havası içinde ve çok iyi hocaların elinde hem vücutçe hem kafaca kuvvetli ve sağlam insanlar olarak yetişirler. O gün, yuvanın çocukları, havanın güzelliğinden faydalanmak için grup grup Flims'ten 3 kilometre uzakta bulunan Fidaz köyüne bir gezinti yapmağa gittiler. Yollarda çivit mavisini göklere bakarak, şarkılar söylediler. Bahar güneşinde ısınmak için topraktan başlarını çıkartmaya başlayan renk renk dağ çiçekleri topladılar. Çamların uçlarındaki yeni sürgünlerin taze yeşilini okşadılar. Daldan dala sıçrayan, kalkık ve kabarık kuyruklu, fıldır fıldır gözlü insancıl sincaplara, avuçlarından fındık fıstık yedirdiler. Cıvı cıvı ötüşen kuşlarla selamlaştılar.

Kısaca dağ baharının kuru serin aydınlığı içinde yanakları al al olmuş çocuklar sen satır oynastılar. Vakit öğleye yaklaşıyordu. Ta uzaktan, okulun çocukları yemeğe çağıran çanları duyuldu. Karınları da zil çalmaya başlamıştı. Çocuklar bu sefer de gene grup grup şarkılar söyleyerek, kahkahalar atarak, sakalaşıp oynasarak, tabiatın çeşit çeşit güzelliklerini, daima değişen renklerini seyrederek yuvanın yolunu tuttular.

Bir grup çocuk yuvaya birkaç yüz metre yaklaşmıştı ki, yamacından geçtikleri Flimserstein dağının tepesinden kopan ve korkunç bir süratle yuvarlanan beş yüz bin metreküplük bir dağ parçası, sinsi bir dev gibi bu yavruları avlayıp altına aldı. 11 arkadaşılar. Dördünün cesetleri bile bulunamadı. Sanki toprak ana onları bağrına çekip almıştı. Bu dört arkadaşın biri bizim Doğan Kardeş'ti. Facia yerinde Doğan'dan bulunan tek hatıra daima yanında taşıdığı bir küçük Türk bayrağıdır.

Bu 11 arkadaşın bir an içinde yokluğa karıştığı bu yerde şimdi körpe canlarına kıyan dağa karşı kollarını kaldırmış bir çıplak çocuk heykeli vardır. Bizim Doğan Kardeşimizin heykeli de Türk çocuklarına değerli dergiler ve kitaplar hazırlasın diye babası Kazım Taşkent'in ilhamile kurulmuş olan Basım ve Yayınevimizdir. Ruhu şad olsun!" (D. K. Nisan 1955: 4).

Şekil 2. 4. Doğan Taşkent- Doğan Kardeş dergisi 1964-nisan

23 Nisan 1945'te 32 sayfa ve aylık olarak yayımlanmaya başlayan dergi altı ay sonra on beş günde bir ve 24 sayfa olarak çıkmaya başlamıştır. 1947 ekim ayında ise tekrar haftalık olarak yayımlanmaya devam etmiştir. 1955 yılından itibaren 1967 yılına kadar aylık olarak çıkmış ve 1967'den 1978 yılının sonuna kadar haftalık olarak yayın hayatına devam etmiştir. 1988- 1993 yılları arasında ise aylık olarak yayımlanmıştır.

Doğan Kardeş 1945 yılının nisan ayından 1965 yılının aralık ayına kadar farklı periyotlarla aylık, iki haftalık ya da haftalık olarak yayımlansa da kesintiye uğramamıştır. İlk kez 1965 yılının sonunda derginin yenilenmesi gerektiği düşüncesiyle bir süreliğine yayın hayatına ara verilmiştir. 10 ay sonra 31 Ekim 1966'da yeniden yayımlanmaya başlamıştır. Ancak derginin künyesinde artık Vedat Nedim Tör'ün adı bulunmamaktadır. 1970'li yıllara yaklaşırken dünyada ve Türkiye'de görülen değişiklikler Doğan Kardeş dergisinde de kendini hissettirmiş ve eski naif çizgi romanların yerini popüler özelliği olan hikâyeler almaya başlamıştır. O dönemde çocuklar ormanların hâkimi Tarzan'la tanışmış; Edi ile Būdū, Şakire Dudu'nun maceralarını okumaya başlamıştır. Ayrıca çeviri hikâyelere verilen önem daha da artmıştır. Bunların yanında eskiden derginin yanında çocuklara defter, kitap gibi ucuz hediyeler verilirken onların yerini kupon çekilişleriyle kazanılan cep radyosu, fotoğraf makinesi vb. teknolojik hediyeler almıştır (Söğüt, 2003: 190-191). Yani Doğan Kardeş dergisi de çağın yeniliklerine ayak uydurmaya çalışmıştır.

1945 yılında yayın hayatına başlayan Doğan Kardeş dergisi 1978 yılında sona ermiştir. 33 yıl boyunca neredeyse aralıksız olarak yayımlanan ve çok sayıda çocuk üzerinde derin etkiler bırakan derginin kapanması zor bir durum olmuştur. 1945-1978 yılları arasında

Türkiye’deki değişim ve gelişmelere göre Doğan Kardeş dergisi de okurlarına faydalı olabilmek için sürekli kendini yenileyerek uzun bir yol almıştır. Ancak 1978 yılında başta ekonomik sıkıntılar olmak üzere Türkiye genelinde olduğu gibi dergicilik alanında da yaşanan sıkıntılar sebebiyle kapatılmak zorunda kalmıştır.

Aradan geçen on yıl sonra 1988 yılında Doğan Kardeş dergisi, adı eski ama her şeyiyle yepyeni bir dergi olarak çıkmaya başlamıştır. Derginin çıkmaya başladığı günden beri hedef kitlesi ilkokul ve ortaokul çağındaki çocuklardı. Ancak 1990’lı yıllarda artık hedef kitlesi olan çocuklar eskisi gibi naif bir dünyada değillerdi. Gençlik sınırı daha aşağı inmiş ve çocuklar daha hızlı büyümeye başlamışlardı. Hâliyle bu duruma ayak uydurmak için dergide de değişimler olmuştur. Artık Doğan Kardeş dergisi çocuk dergisiyle gençlik dergisi arasında kalmıştır. 1993’te en çok dinlenen kasetlerin tanıtımı, yabancı şarkıcılarla ilgili yazılar, Türk pop müziği şarkıcılarıyla olan röportajlar vardı (Söğüt, 2003: 230).

1988 yılında yeni hâliyle yayımlanmaya başlayan dergi daha fazla ayakta kalamadı, 1993 yılında ekonomik ve toplumsal durumlar sebep gösterilerek yayın hayatına son verdi. 1 Şubat 2008 tarihinde ise Doğan Kardeş dergisi aynı kapak logosuyla yine yayımlanmaya başladı ancak hem tamamının çizgi romandan oluşması hem de hedef kitlesinin gençlik olması yönüyle eski dergilerden tamamen farklıydı. Beklentileri karşılayamadığı için bir süre sonra yayın hayatına veda etti.

1988 ve 2008’de yayımlanmaya başlayan sayılardaki büyük değişiklikler sebebiyle çalışmamızda derginin hedef kitlesinin çocuklar olduğu ve çocuk dergisi kimliğini koruduğu 1945-1978 yılları arasındaki sayıları esas alınmıştır.

Doğan Kardeş dergisinin genel özellikleri

Kazım Taşkent’in sahipliğini yaptığı dergi, ilk yıllarında Vedat Nedim Tör, 1954-1957 yılları arasında Şükrü Enis Regü tarafından yönetilmiştir. Derginin sayfa sayıları ve yayımlanma süreci gibi bilgiler derginin yayın süreciyle ilgili bölümde aktarılmıştır. Bu bölümde ise genel hatlarıyla dergi tanıtılmaya çalışılacaktır.

Derginin ilk sayısının kapağında Sabah Fotoğrafhanesi sahibi İsmail İnel tarafından yapılan çocuk resimlerinden oluşan bir kolaj bulunmaktadır. Üçüncü sayıdan itibaren ise ön ve arka kapak resimleri Selma Emiroğlu tarafından çizilmiştir. Kapak resimlerinin

belirlenmesinde derginin düzenlediği önemli etkinlikler, mevsimler, Cumhuriyet Bayramı, 19 Mayıs, 23 Nisan, 10 Kasım gibi önemli günler etkili olmuştur (Eker, 2006: 39).

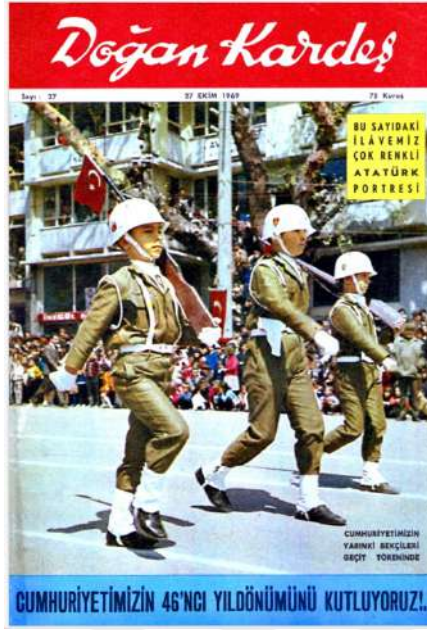
Doğan Kardeş dergisinin kapak resimlerine örnekler:

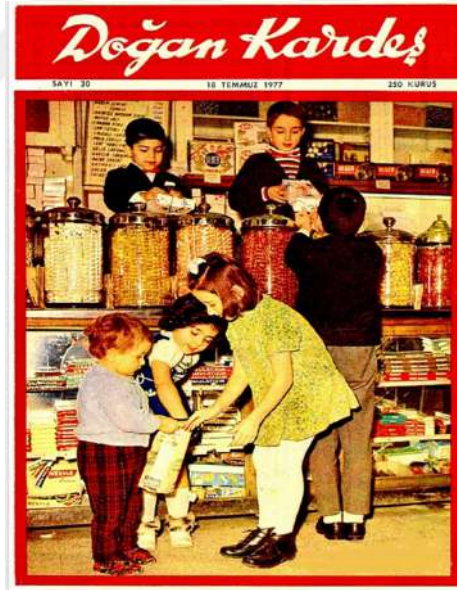
Şekil 2. 5. Doğan Kardeş, ön kapak, 1945, sayı: 1

Şekil 2. 6. Doğan Kardeş, ön kapak, 1961, sayı: 508

Şekil 2. 7. Doğan Kardeş, ön kapak, 1969, sayı: 27

Şekil 2. 8. Doğan Kardeş, ön kapak, 1977, sayı: 30

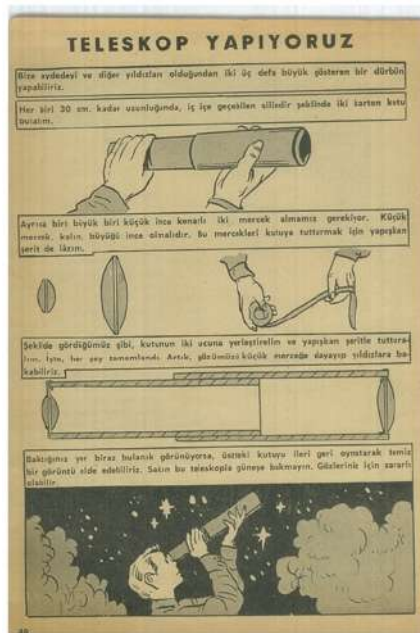
Doğan Kardeş dergisi aynı anda içinde pek çok unsuru barındıran, çocukları hem eğiten hem de eğlendiren bir dergidir. Dergi genel anlamda cumhuriyetin getirdiği yeniliklerle uyumludur. Çağın getirdiği yeniliklerle sürekli kendini yenileyerek yayın hayatına devam etmiştir. Bilimden sanata, edebiyattan spora, uzak diyarlardan tarihteki önemli kişilere, el becerilerinden sağlıklı yaşama kadar çok geniş bir alana yayılmaktadır. Bu nedenle, Doğan

Kardeş dergisinin çocukların çok yönlü gelişimini sağlayacağı düşünülmektedir. Derginin daha iyi tanıtılabilmesi için bazı sayfalarından örnekler verilmiştir.

Dergide çocukların el becerilerini geliştirecek çalışmalar bulunmaktadır. Bu sayede çocuklar hem psikomotor becerilerini geliştirecek hem de faydalı bilgiler öğrenecektir.

Şekil 2. 9. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 556

Şekil 2. 10. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 559

Doğan Kardeş dergisi sadece bir çocuk dergisi olarak kalmayıp o dönemdeki önemli çalışmalara aracılık yapmıştır. Çok sayıda yarışma, konser vb. etkinliklerle çocuklara katkılar sağlamıştır. Yapılan bu etkinlikler de dergi sayfalarında yerini almıştır.

Şekil 2. 11. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 555

Şekil 2. 12. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 16

Dergide okuyuculara ayrı bir önem veriliyor ve okuyucular için özel sayfalar bulunuyordu. Bu sayfalarda özellikle çocuklara “kardeşler” olarak hitap edilmesi dikkat çekici bir özelliği idi. Okuyuculardan gelen yazılar, şiirler, fotoğraflar dergide yayımlanıyordu.

Şekil 2. 13. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 12

Şekil 2. 14. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 4

Şekil 2. 17. Doğan Kardeş, 1945, sayı: 1

Şekil 2. 18. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 12

Şekil 2. 19. Doğan Kardeş, 1953, sayı: 240

Çocuklara bilimsel gelişmeler ve gündemdeki konularla ilgili bilgiler veriliyordu. Bu sayede çocukların farklı alanlarda bilgi sahibi olmasına katkı sağlanıyordu.

Şekil 2. 20. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505

Şekil 2. 23. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 550

Tarihteki önemli kişilerin tanıtıldığı bölümler bulunmaktaydı. Bu bölümler çocukların tanınmış kişileri örnek alarak kendilerini keşfetmesi ve kendine güvenerek başarılı insan olacağına inanması açısından büyük önem taşımaktaydı.

Şekil 2. 24. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505

Şekil 2. 25. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 30

Şekil 2. 26. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 43

Şekil 2. 27. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 27

Şekil 2. 28. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 16

Çocukların ufkunu açacak ve yeni bilgiler öğrenmesini sağlayacak uzak ülkeler hakkında bilgiler veren yazılar bulunuyordu.

Şekil 2. 29. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 30

Şekil 2. 30. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 505

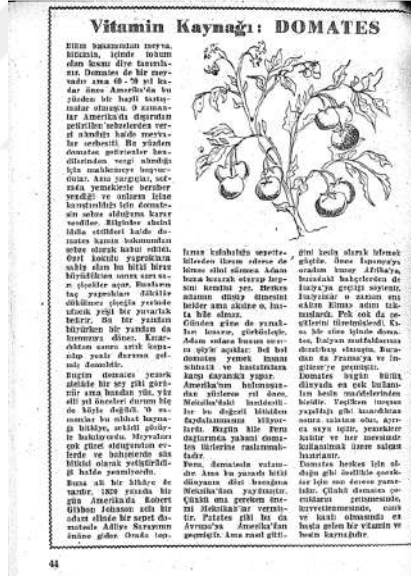
Şekil 2. 31. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 556

Dergilerde çizgi-roman sayfaları yer alıyordu.

Şekil 2. 34. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 16

Sağlıklı yaşam için yapılması gerekenler ve bazı hastalıklar hakkında çocuklara bilgiler veriliyordu.

Şekil 2. 35. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 511

Şekil 2. 36. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 550

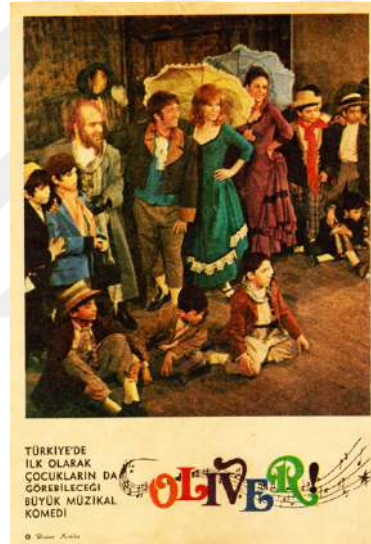
Özellikle çocukların sanata yönelmesine önem veriliyordu. Bunun için de çocukları sanata teşvik edecek çalışmalar yapılıyordu.

Şekil 2. 37. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 502

Şekil 2. 38. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 41

Şekil 2. 39. Doğan Kardeş, 1969, sayı: 1

Yukarıdaki örneklerin dışında çocuklara davranış kurallarından modaya kadar çok geniş bir yelpazede bilgiler veriliyordu.

Şekil 2. 40. Doğan Kardeş, 1973, sayı: 41

Şekil 2. 41. Doğan Kardeş, 1977, sayı: 42

Örnek sayfalarda da görüldüğü üzere Doğan Kardeş dergisi çocukları pek çok alanda geliştirmeye çalışan bir çocuk dergisiydi. Bu örnekler dışında daha çok konu ve alanda bilgiler bulunmaktadır. Bunlar ayrı bir çalışma konusu olarak incelenebilir.

Çalışma alanımız açısından öneme sahip bir konu da dergide yer alan metin türleridir. Metin türleri söz varlığı unsurlarının şekillenmesinde büyük önem taşımaktadır. Doğan Kardeş dergisi hikâye, masal, roman, fıkra, şiir, efsane, ansiklopedik bilgi veren metinler, Karagöz oyunları, ünlü insanların tanıtımı, önemli gün ve haftalar, bilmece ve bulmacalar, oyunlar, el becerileri gelişimi etkinlikleri, okuyucu yazıları, sağlık köşesi, reklamlar, okul temsilleri, bilgi kutucukları, çizgi roman gibi bölümlerden oluşmaktadır. Bu bölümlerde ise farklı farklı metin

türlerine yer verdiği görülmektedir. En çok yer verilen tür ise hikâyedir ve hikâyeyi çizgi roman takip etmektedir (Şişman, 2012: 108).

Dergideki farklı metin türlerine örnek olarak şu sayfalar gösterilebilir:

Şekil 2. 42. Doğan Kardeş, 1945, sayı: 1

Şekil 2. 43. Doğan Kardeş, 1949, sayı: 161

Sıçrama Yarışı

BİR terhişte püre, gerkige ve kurbaga aralarında bir yarışma tertip ettiler. Hepsî de birbirlerinden yüksekçe sıçrayacağı iddia ediyordu. Yalnız bu büyük yarışmayı başlatılardan da görmesini istediklerinden bütün taneliklerini çağır-dılar. Kural da yarışmayı sıçramaya getirmişti. Üç yarışçı yanına sefirler:

— En yüksek sıçrayana kazanı vereceğim, dedi. Mademki siz bile böyle bir yarışma tertip ettiniz, ben de sizin bu tahmininizi böylece onaylatmamaya karar verdim.

Önce püre kendisini taldim etti. Son derece terbiyeli bir tavı vardı. Herkesi ayrı ayrı selamladı. Ağıllı bir kenden geldiği belliydi. Zaten kendisi de insan cemaatine alışmıştı. Çünkü onlardan bir çok faydalar görüyordu.

Sonra sıra çekirgeye geldi. O, püre kadar zarif değildi ama, yeşil üniformasının içinde çok güzel görünüyordu. Bu yeşil üniforma ona değişik zaman verilmişti.

Çekirge halkı selâmlandıktan sonra kendisinin çok eski ve asil bir Muir ailesinden geldiğini söyledi. Şimdi de ba-şgöç tatarlarda dolmuş durmadığını, in-sanların kendileriyle yalımdan meşgul olduğuna, razilerini yapıp kitaplara basıklarını anlattı:

— Sonra, dedi, ben çok güzel de gar-ki söyledim. Ağustosböceği bile benim kadar garbi söyleyemez.

Püre olsun, çekirge olsun kendilerini çok iyi taldim ettiklerine emindiler. Şimdiden prensesle evlenmeyi akıllarına koymuşlardı.

Kurbagaya gelince o hiç bir şey sayı-lamazdı. Fakat önce de ben şeyler dü-şündüğünü muhakkektin. O elinde bulun-an bir köpek yanına kadar gidiş kok-ladıkten sonra kurbagının asil bir alle-

den geldiğini arkadaşlarına söyledi. Ku-ralın ihtiyar başmabeyncisi ise köpeğin halidi olduğunu söyleyerek lita karıştı. Halukü dehu Sueden kuralı ona, olur el-maz yerlerde konuşmamasını tembih et-mişti.

Bu arada kuralın verdiği emirle yarış başladı. Püre o kadar yüksekçe sıçradı ki, herkes onu gülden kaybolmuş, belki baş-ları peşkenliklerinden onun hiç sıçrama-dığını bile iddia etmeye kalkıştılar.

Çekirge, ancak onun yarısı kadar sıç-rayabilirdi. Ama şaşkınlıktan sıçradığı sırada kurbaga burununu çarpıştı.

Kurbaga kılış seşini çıkarmadan bir kenarda duruyordu. Seyre gelenler İda-ta onun sıçramaktan vazgeçtiğini san-dılar. Köpek:

— Gafaka hasta, diye söylendi.

Sonra usulce yanına giderek bir daha koldadı. Fakat aman Allahım, kurbaga birden hırpıladı ve bir sıçrayışla ken-disine çok yakın olursa prensesin ku-cağına çıkardı. Bunun üzerine kural:

— Kuzenden daha yüksek bir yer yok-tur, dedi, bunun için kazınım kucakına sıçrayan, en yüksekçe sıçramış demektir. Ama bunu ancak çok anlayışlı olanlar düşünebilir. Demek kurbagının kafası boz değil.

Böylece prenses kurbaga kazandı. Pi-re tiraz ediyordu:

— En yüksekçe ben sıçradım. Ama pek-ki, prenses mademki öyle istiyor, o yanına yurunu kurbagaya atın. Ama bi-lin ki, en yüksekçe sıçrayan benim. Za-ten ben sizin gibi şaşkınlara bir arada bulunmamalıyım. Beni kimse ne göre-bilir, ne de yakalayabilir.

Püre böyle söyleyerek başka memle-keklere kaçtı ve söylediklerine göre ora-larda öldürüldü.

Çeviren: O. Yüksel

Şekil 2. 44. Doğan Kardeş, 1957, sayı: 547

Şekil 2. 45. Doğan Kardeş, 1965, sayı: 555

Cezayirin Üstünde Toplanan Bulutlar

YILLARDAN beri Cezayir de diğer Afrika memleketleri gibi Avrupalıların baskından kurtulmak ve bağımsızlık kavuşmak istiyordu. Cezayir, Fransızların yalnız aradıkları Akdeniz'de değil, bu milletin arzusundaki ilk ve din bakımından da ayrılmaktadı. Fransızlar Katolik kilisesine bağlıdır. Cezayir'de ise rakı Türk gelenekleridir. Arap kültürüne alması imkânı yoktur. Cezayir 1830 yılında Fransızların eline geçmiştir. O zamandan sonra Fransa askerleriyle idare edilen bu yarıya yerleştiler. 1843 de idari bölünüşten sonra Fransa, Fransa, Fransa ile yapıldı savaşın sonunda 1919 yılında Alas eyaletini kaybedince oranın bir kısmı Cezayir'e, kalan kısmı yeni koloniyeye ayrılmış memleketler. Fransızlar değil, Japonlar ve İtalyan göçmenleri de vardı. Bunların sayısından gelen halk bugün bir milyondan fazladır, ama yine de nüfusun her beş yekâ bir

undadır. Bunlar diğer Afrika milletleri gibi idariyet istememektedirler. Akdeniz Cezayiri memleketler Fransa valiliklerinin bir kısmı haklarına sahiptirler. Fransaya serbestçe gidip gelebilirler. Yalnız hayat seviyeleri Avrupalılardan çok düşüktür. Diğer taraftan bu memleketin Cezayir'e yerleşmiş olan Fransız aileleri, Cezayir baskınlarını kazanma imkânı memleketlerin arasında etkiye-ceklerinden ve toplumun devam etmeyeceğinden korkmaktadırlar.

Cezayirde çıkan karam-kara güden geyikler gibi bu memleketin içinde bulundurulmaları, Fransa İnci Derya Harbinde Cezayir'i kaybettiler. Harbin sonra Hindistan'daki kolonileri Fransızdan ayrıldı. Fransanın Afrika'daki egemenliği de ortaldı. Güney memleketinde üstedigi şeyleri bile edemedi.

Fransa, Alman işgalinden kurtulduktan sonra 1945 de kurulan Üçüncü Cumhuriyet, büyük krizler geçirdi. 12 Mayıs 1958 de Cezayirde sığın çıkınca kadar yirmi

YENİ YIL

Aç kapını canım çocuk
Aç kapını ben geldim.
Ben yeni yılın, adım 1961
Gülerim boncuk boncuk.

Aç kapını güzel çocuk
Ne yenilikler getirdim sana, bak.
Sırtımda bir küle dolmuş
Renk renk çeşit çeşit oyuncak.

Aç kapını güzel çocuk
Doğan güne açar gibi her sabah
Ben yeni yılın, adım 1961
Dilerim hepimizin gönlü ferah
Yüceği aydınlık olsun.

Satış SENDİL

Şekil 2. 46. Doğan Kardeş, 1961, sayı: 502

Dergide bulunan bilgi verici metinlerde ağırlıklı olarak hayvanlar, bitkiler, doğa olayları, tanınmış kişilerin hayatları, kültürel ve coğrafi mekân tanıtımları gibi konular yer almaktadır. Metinlerde genel olarak bir öğreticilik söz konusudur. Bilgi verici metinlerde açık açık görülse de edebî metinlerde de bu durum sezdirilmeye çalışılmaktadır. Etkinliklerin olduğu bölümler ise çocukları eğlendirmenin yanında onların el becerilerinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir. Ayrıca okuyuculardan gelen şiir, mektup, resim vb. çalışmalara yer veren özel bölüm bulunması çocuklar için bir motivasyon kaynağıdır.

Dergiyle ilgili bir diğer önemli konu da derginin yazar kadrosudur. Dönemin önemli isimlerinin bir araya gelmesi dikkat çekici bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Derginin yazar kadrosunda Eflatun Cem Güney, Nihal Yalaza Taluy, Şükrü Enis Regü gibi dönemin tanınan edebiyatçıları; Adem Şakar, Nahit Tendar, Münevver Alpar, Fahrünnisa Seden, Selçuk K. Emre, Münir Aysu, Türker Acaroğlu, Füsün Barbarosoğlu, Enver Esenkova, Nazım Dersan, Ayhan Büker, Muammer Ekonom, Mine Elbi, Engin Tör, Gülseren Gök, Hidayet Cumalı, Aykut Görkey, Agâh Sekizler, Nur Gülen, Belma Uluman, Beyhan İnel gibi farklı türlerde hem özgün hem de çeviri eserler veren yazarları; Cemal Nadir Güler ve Selma Emiroğlu gibi hem yazar hem de usta çizerleri; Talat Halman, Klaus Eckstein ve Hatice Arutay gibi okurluktan yazarlığa geçen isimler bulunmaktadır (Eker, 2006: 35).

Doğan Kardeş dergisinin önemi ve Türk çocuk edebiyatına katkıları

Doğan Kardeş dergisi ülkemizde çocuk dergisi olarak akla ilk gelen dergilerdendir. Gerek uzun yıllar yayın hayatına devam etmesi gerekse sadece bir dergi olmasının dışında faaliyetler gerçekleştirmesi sebebiyle çok sayıda çocuğu etkisi altında bırakmıştır.

1945 yılından sonra Batı'ya yönelmeyle birlikte başlayan değişiklikler yetişkinlerle beraber çocukları da etkilemiştir. O dönemde devletin istediği çocuk özellikleri; cumhuriyetin getirdiği yeniliklerin ışığında ve yönünü Avrupa'ya çevirmiş bir çocuktur. Batılı hayata uyum sağlamaya çalışan çocuklar giyim kuşamından eğitime kadar pek çok alandaki değişikliklerle karşı karşıya kalmıştır. Doğan Kardeş dergisi de böyle bir dönemde bu anlayışa hizmet eden önemli bir araç olarak görülmektedir. Esas olarak dergi, kurucusu olan Kazım Taşkent'in hayalindeki Türk çocuğunu ifade etmektedir. Yazı işleri müdürü Vedat Nedim Tör onun bu fikirlerini çocukların dünyasına aktarmaya çalışmıştır. Tör'ün çok yönlü kişiliği ve hayata bakışı da derginin yayın anlayışında etkili olmuştur (Söğüt, 2003: 38).

Vedat Nedim Tör'ün; “Şimdi çocuk ve gençlik yayın piyasasını dolduran vurucu, kırıcı, suratları maskeli ya da vahşi ifadelerle deforme olmuş, elleri tabancalı, kargılı, kamalı, kamçılı kahramanlarının çubuk resimlerle dolu saldırganlık, agresyon, vahşet dergileri o zaman pek yoktu. Ama çocuklara okuma zevkini, okuma alışkanlığını aşılayacak, onların yaratıcı gücünü harekete geçirecek, zevklerini yüceltecek, kafa ve ruhlarını besleyecek, kaliteli bir çocuk dergisine de büyük ihtiyaç vardı” (Tör, 1999: 66-67) sözlerinden de anlaşılacağı üzere derginin yayımlanma amacı; çocuklara her yönüyle uygun olan bir dergi ortaya koymaktı. Peyami Safa (1958:2) da dergicilik alanında Vedat Nedim Tör'ün dikkatini ve anlayışını övgüyle ifade etmiş ve Doğan Kardeş dergisinin çocuk edebiyatımıza örnek olmasını temenni etmiştir. Benzer şekilde Mustafa Ruhi Şirin (1994: 244) de derginin seçkin yazarları, önemli ressam kadrosu ve özenli baskısıyla Türkiye'de yayımlanan çocuk dergilerindeki büyük bir boşluğu doldurduğunu ifade etmiştir. Başlangıçta sadece bir çocuk dergisinin adı olan Doğan Kardeş'i Vedat Nedim Tör çocuklardan gelen yoğun ilgi üzerine aynı isimle kitap serisi olarak da yayımlamaya karar vermiş ve dünya edebiyatından çok sayıda ünlü ismin eseri bu sayede Türkçeye kazandırılmıştır. Çevirisi yapılan ilk kitap ise Tolstoy'un çocuklar için yazmış olduğu 17 hikâyeden oluşan yayındır.

Doğan Kardeş dergisi yayımlanmaya başladığı ilk günden itibaren bilime ve sanata değer veren, yenilikçi ve çalışkan bir çocuk modeli ortaya koymaya çalışmıştır. Bu amaçla hem

dergide hem de derginin düzenlediği etkinliklerde piyano, keman vb. çalan; resim yapan çocuklar ön plana çıkarılmıştır. Bu değerler çocuklara bizzat yaşatılmasının başarıları gösterilerek aktarılmaya çalışılmıştır. Suna Kan, İdil Biret, Ayşegül Sarıca gibi isimler küçük yaşta burada tanınmışlardır (Söğüt, 2003: 81). Ayrıca derginin düzenlediği yarışmalar çocuklar üzerinde büyük etki uyandırmıştır. Yazdıkları şiirlerin, çizdikleri karikatürlerin ve yaptıkları resimlerin dergide yayımlandığını görmeleri onlar için büyük motivasyon kaynağı olduğu söylenebilir. Özellikle derginin hedef kitlesi olan ilköğretim çağındaki çocuklarda takdir edilme ve beğenilme duyguları onları başarıya götüren bir yol gibidir. Çocukların kendini tanımasına, yeteneklerini keşfetmesine ve bu yetenekleri geliştirmesine imkân veren bir derginin bulunmasının çocuk eğitime çok önemli katkılar sağladığı söylenebilir.

Dergiyle ilgili bir başka önemli nokta da adının *Doğan Kardeş* olması ve çocuklara her zaman bir kardeş gibi hitap etmesidir. Dergide ünlü isimler bile *amca* olarak belirtilmiş, çocuklar için samimi bir ortam oluşturulmaya çalışılmıştır. Okuyucuları birer kardeş gibi gördüğünü de her defasında dile getirmiştir. Örneğin; bir resim yarışması düzenlediklerinde başlık olarak ‘sanatkâr kardeşlerimiz’ yazmışlardır. Yine başka bir yarışmada “soruyu bilen kardeşlere hediye göndereceğiz” ifadesi yer almaktadır. Bunların yanında “*abone olan kardeşlere, uçurtmayı seven kardeşlere*” gibi ifadeler sürekli karşımıza çıkmaktadır. Okuyuculara bu ailenin bir parçası olduğu hissi verilmektedir. Söğüt (2003: 38) de derginin başarısının sırrının “kardeş” kelimesinde olduğunu ifade etmiştir. İlk sayıdan itibaren dergide adı geçen çocukların isimlerinin sonuna getirilen “kardeş” kelimesi ve ayrıca büyüklere de yaşlarına göre *abla*, *ağabey*, *amca* ya da *teyze* olarak hitap edilmesi derginin bütün Türkiye’yi birbirine bağlayan bir aile gibi olduğunu göstermektedir.

Hemen hepimizin bildiği *Yerli Malları Haftası* ülkemizde ilk kez Vedat Nedim Tör vasıtasıyla Doğan Kardeş dergisinde tanıtılmıştır ve böylece güzel bir etkinliğin ülkemize kazandırılmasında aracı olmuştur. Ayrıca 1970’li yıllardaki çocuk edebiyatındaki canlılık, 1972 yılının UNESCO tarafından *Dünya Kitap Yılı* olarak ilan edilmesi, *Dünya Çocuk Günü* vb. faaliyetlerin dergide yer alması çocuklar için büyük önem taşımaktadır. Bunların yanında Avrupa’dan çevirisi yapılan hikâye ve romanlarla derginin içeriği daha da zenginleştirilmiştir. Bu eserlerin çocuk edebiyatına kazandırılması ayrı bir önem taşımaktadır. Türkiye’de ilk çocuk sinemasının kurulması da yine Doğan Kardeş dergisinin çalışmalarıyla gerçekleşmiştir. Genel olarak yayımlanmaya başladığı zamandan beri çocuk edebiyatına doğrudan ya da dolaylı olarak önemli katkılar sağlamıştır. *Doğan Kardeş Dergisinin Genel Özellikleri* bölümünde de

belirtildiği üzere dergi içinde hikâyeden romana şiirden tiyatroya gezi yazısından diğer türlere kadar pek çok metin türü bulunmaktadır. 1945'ten 1978'e uzanan 33 yıllık bu uzun süreçte Türkçedeki söz varlığını yansıtmaya ve kelime sıklığını gösterme açısından büyük öneme sahip olduğu düşünülmektedir. O döneme ışık tutacak ve dergi vasıtasıyla o dönemlerdeki dilin kullanımı, sık kullanılan kelimeler, atasözü ve deyimler gibi söz varlığına verilen önem de gözler önüne serilmiş olacaktır. Sadece derginin kendi içinde ilk yıllarında ve son yıllarındaki yayınlarında bile kullanılan kelimelerin değişikliği görülmektedir. Bu da derginin dildeki değişimleri göstermede önemli bir kaynak olduğunu göstermektedir.

Neredeyse yarım asır boyunca yayımlanan bir dergi sadece bir çocuk dergisi denilip geçilecek bir kaynak değildir. İçinde o dönemlere ait pek çok iz barındırmakta, eğitimden sağlığa, bilimden sanata, ekonomiden güncel olaylara kadar o dönemleri yansıtmaktadır.

2.4. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde söz varlığı ve Doğan Kardeş dergisi ile ilgili araştırmalara yer verilmiştir. “Söz varlığı ile ilgili araştırmalar” yurt dışında ve ülkemizde yapılan araştırmalar olarak iki grupta incelenmiştir. Ülkemizde yapılan araştırmalar ise *doktora tezleri*, *yüksek lisans tezleri* ve *makaleler* olarak alt başlıklara ayrılmıştır. Yine Doğan Kardeş dergisi de *doktora tezleri*, *yüksek lisans tezleri* ve *makaleler* alt başlıklarında incelenmiştir. İncelenen araştırmalar verilirken kronolojik sıralaması takip edilmiştir.

2.4.1. Söz varlığı ile ilgili araştırmalar

Söz varlığı ile ilgili yurt dışında yapılan araştırmalar

Söz varlığı ve kelime sıklığı ile ilgili çalışmalar yurt dışında Türkiye’den daha önce başlamış ve artarak devam etmiştir. Son zamanlarda ülkemizde de bu alanda yapılan çalışmalarda artış olduğu söylenebilir.

Kelime sıklığına yönelik hazırlanan ilk önemli çalışma Edvard L. Thorndike’in 1921 yılında yayımladığı “Teacher’s Word Book” adlı eseridir. Thorndike eserinde çocuk edebiyatından 625.000, klasik İngiliz eserleri ve İncil’den 3.000.000, ilköğretim ders kitaplarından 300.000, günlük gazetelerden 90.000, mektup vb. yazışmalardan 500.000; aşçılık, ticaret, çiftçilik vb. konulardaki kitaplardan 50.000 civarında kelimeyi ele almış ve bunun sonucunda en sık kullanılan 10.000 kelimenin alfabetik olarak listesini vermiştir (Thorndike, 1921: iii). Bu çalışma kelime sıklığı ile ilgili önemli bir adım olarak kabul edilmektedir. Thorndike 1931 yılında çalışmasına 10.000 kelime daha ekleyerek eserini yeniden

yayımlamıştır. 1944 yılında ise Irving Lorge ile birlikte çalışmasını genişleterek semantik bir kelime sayımı olan eserini “The Teacher's Word Book of 30.000” adıyla yayımlamıştır (Thorndike ve Lorge, 1944).

John Bauman’ın 1996 yılında yayımladığı “Vocabulary Resources for Material Writers” adlı makalesi kelime sıklığı çalışmalarıyla ilgili bilgiler veren önemli bir kaynaktır. Bauman (1996: 2) makalesinde Thorndike ve Lorge’un “The Teacher's Word Book of 30.000” adlı eserlerinin ilköğretim ve lise öğretmenleri için önemli bir kaynak olduğunu ifade eder. Ayrıca çalışmanın İkinci Dünya Savaşı’ndan önce bilgisayarla hesaplama yapılmadan 18 milyon civarında kelimenin derleminden oluştuğunu, çok eski bir çalışma olmasına ve sonrasında çok sayıda çalışma hazırlanmasına rağmen hâlâ önemini koruduğunu belirtir.

Diğer bir önemli çalışma 1953 yılında West tarafından hazırlanan “A General Service List of English Words” adlı eserdir. Aslında bu çalışma ilk kez “The Interim Report on Vocabulary Selection for the Teaching of English as a Foreign Language” adlı kitabın bir bölümü olarak yayımlanmıştır. West, aynı çalışmayı daha da geliştirerek 1953 yılında ayrı bir eser olarak tekrar yayımlamıştır. Çalışma yazılı metinlerden seçilen 5 milyon kelimenin sayımıyla hazırlanmıştır ve bunun sonucunda 2000 kelimelik bir liste sunulmuştur. Çalışmanın esas amacı, ikinci dil olarak İngilizce öğrenen öğrenciler için bir kaynak ortaya koymaktır. 1970’lere kadar pek çok materyal ve seviyeli okuma kitapları için bu liste esas alınmıştır (Bauman, 1996: 1).

Faucet, West, Palmer ve Thorndike tarafından 1936 yılında hazırlanan “The Interim Report on Vocabulary Selection for the Teaching of English as a Foreign Language” adlı çalışmada öğretim materyallerinin geliştirilmesinde kelime seçiminin önemine dikkat çekilmiş ve en sık kullanılan kelimelerin belirlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Amerika Birleşik Devletleri Carnegie Kurumu farklı isimlerden farklı listeler önerildiğini ancak bunların koordine edilmesi gerektiğini ifade etti. Bu amaçla Londra’da ve New York’ta bunun için konferanslar düzenlendi. Ayrıca Thorndike ve West ise bir faaliyet komitesi oluşturmak üzere atandı. Faucet, West, Palmer ve Thorndike kelime sıklığı listesindeki en sık kullanılan 1500 kelime ile başladılar ve semantik değerleri dikkate alarak yaklaşık 2000 kelime seçtiler. Kelime seçimi sırasında hangi kelimelerin dahil edilip edilmeyeceğine karar verirken çok dikkatli davrandılar. Daha sonra kategorilere ayrılmış bir ön liste sundular. Bu listenin genel bir liste olduğunu ve tıp, çiftçilik vb. alanlarda yararlı olabilecek listeler eklenebileceğini ifade ettiler.

Kucera ve Francis tarafından 1967 yılında yayımlanan “Computational Analysis of Present-day American English” adlı araştırma Amerikan İngilizcesi için hazırlanan önemli bir kelime sıklığı çalışmasıdır. 15 ayrı alandaki metinlerden elde edilen 1.000.000 kelimenin sayımına dayanmaktadır. Kelimeler hem alfabetik olarak hem de kelime sıklığı sıralamasına göre listelenmiştir (Karadağ, 2005: 38).

Hindmarsh 1980 yılında "The Cambridge English Lexicon" adında bir çalışma hazırlamıştır. Çalışmada 4470 kelimelik bir liste bulunmaktadır. Çalışmada Thorndike, Lorge, Francis gibi isimlerin çalışmalarından destek alınmıştır. Kelimelerin diğer anlamlarının da sıklıklarının verilmesi çalışmaya ayrı bir önem katmaktadır (Bauman, 1996: 2).

Hofland ve Johansson tarafından 1982’de hazırlanan "The LOB Corpus" adlı çalışmada 1961 yılında Britanya’da yayımlanan metinlerdeki 1.000.000 kelimenin analizi yapılmıştır. *The Brown Corpus*’un İngiliz İngilizcesindeki hâli olarak oluşturulmuştur (Bauman, 1996: 2).

Nation 1990 yılında “The University Word List” adında bir araştırma yapmıştır. Araştırma 800 civarında kelimedenden oluşan bir akademik kelime listesidir. İngiliz dili koleji ya da üniversitesinde okumak isteyen öğrenciler için hazırlanmıştır. Yapı olarak *A General Service List of English Words* (West, 1953) ile bağlantılıdır. Liste 11 bölümden oluşmaktadır (Bauman, 1996: 2).

Scott, Deborah ve Edward’ın 1991 yılında hazırladıkları “Vocabulary Acquisition: Synthesis of the Research” adlı makalelerinde Batı’da kelime hazinesiyle ilgili çalışmaları değerlendirmişlerdir. 1985 ile 1991 yılları arasında bu konuyla ilgili olarak yapılan çalışmaları birinci öncelikli ve ikinci öncelikli olarak iki gruba ayırmışlardır. Bu çalışmaların kime ait olduğu, hangi tarihte yapıldığı, kelime hazinesi boyutu, katılımcıları ve amaçları tablo şeklinde gösterilmiştir.

Fry 1997 yılında “1000 Instant Words” adlı eserini program geliştirmeciler, öğretmenler ve buna benzer araştırmacılara kaynak oluşturmak amacıyla hazırlamıştır. Yaygın olarak kullanılan kelimeler listede sıklık düzeylerine göre sıralanmış ve ayrıca çok sayıda kelimenin tek seferde öğretilmemesi için liste beş gruba ayrılmıştır. Elde edilen liste “The American Heritage Dictionary” nin 5.000.000 kelime sayımına dayanmaktadır.

“The Academic Word List” adlı çalışma 1998 yılında Coxhead tarafından hazırlanmıştır. Coxhead, “A New Academic Word List” adlı makalesinde bu liste hakkında

bilgiler vermiştir. Hazırladığı kelime listesinde 3,5 milyon kelimenin sıklığı incelenmiştir. Akademik metinler incelendiği için listede akademik kelimeler ağırlıklı olarak yer almaktadır.

Kelime sıklığı ile ilgili önemli olan diğer bir çalışma da Rebeca Sitton'un hazırladığı “Elementary Spelling Program” adlı çalışmadır. Araştırmanın amacı, anaokulundan başlayarak 8. sınıf bitene kadar öğrencilere hedeflenen 1200 kelimeyi kazandırmaktır. Kelimeler öğrencilerin sınıf seviyesine göre listelenmiştir (Baş, 2006: 132).

Kelimeler üzerine yapılmış çok sayıda çalışma bulunmaktadır ve bunların çoğu İngilizce için yapılmıştır. Tekcan vd. (2002: 31) bu çalışmalar arasında en önemlilerinin Thorndike-Lorge (1944) ve Kucera-Francis'in (1967) çalışmaları olduğunu ifade etmiştir.

Teknolojik gelişmelerin etkisiyle ortaya çıkan bir diğer çalışma da derlem (bütünçe, corpus) çalışmalarıdır. Derlem çalışmalarıyla birlikte kelimelerin sözlü ve yazılı dildeki kullanımları farklı şekillerde toplanarak sayısal dökümleri yapılmaktadır. Derlem çalışmaları disiplinler arası bir çalışmanın ürünüdür. Derlem, belirli kurallara göre özel ya da genel amaçlı metin ya da konuşmaların üzerinde yapılan işaretlemelerle beraber bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Özellikle Avrupa'da bütün araştırmacıların kullanımına açık olan bir çalışma olan “İngiliz Ulusal Derlemi” (British National Corpus), “Çek Ulusal Derlemi” gibi 100 milyon kelimeyle hem yazılı hem de sözlü dili temsil eden kapsamlı derlemler oluşturulmuştur. İngiliz Ulusal Derlemi” sözlü ve yazılı İngiltere İngilizcesinde kullanılmakta olan ve 100 milyon kelimedenden oluşan bir projedir (akt. Baş ve Karadağ, 2012: 85).

Söz varlığı ile ilgili ülkemizde yapılan araştırmalar

Söz varlığı ile ilgili araştırma yapılırken “söz varlığı”, “kelime hazinesi”, “kelime serveti”, “sözcük dağarcığı” gibi kelime gruplarıyla tarama yapılmış ve *Türkçe Eğitimi* alanında yapılan söz varlığı çalışmalarına ağırlık verilmiştir. “Söz varlığı” atasözleri, deyimler, ikilemeler, kalıp sözler vb. pek çok unsuru içinde barındıran genel bir kavram olduğu için özel olarak atasözü, deyim vb. kavramların incelendiği çalışmalara yer verilmemiş, sadece genel söz varlığı başlığını taşıyan çalışmalar dâhil edilmiştir. Bu şekilde araştırma yapıldığı zaman söz varlığıyla ilgili çalışmalarda aşağıdaki maddeler karşımıza gelmektedir. Bunlar:

- Öğrencilerin söz varlığını belirlemeye yönelik çalışmalar

- Ders kitaplarının söz varlığını belirlemeye yönelik çalışmalar
- Öğrencilerin ve ders kitaplarının söz varlığının birlikte incelendiği çalışmalar
- Yabancılar Türkçe öğretimi kitaplarının söz varlığını belirlemeye yönelik çalışmalar
- Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin söz varlığını belirlemeye yönelik çalışmalar
- İlköğretim çağındaki çocuklara yönelik roman, hikâye, şiir, tiyatro vb. türündeki kitapların söz varlığını belirlemeye yönelik çalışmalar
- Öğrencilerin söz varlığını geliştirmeye yönelik farklı yöntemler uygulanarak yapılan çalışmalar olarak ifade edilebilir.

Maddelerde de görüldüğü üzere bunlara kelime sıklığı çalışmalarını da eklediğimizde ortaya çok sayıda araştırma çıkmaktadır. Tezin konusu Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığını belirlemektir ancak dergilerin söz varlığı ile ilgili sadece bir tane makale olduğu için araştırma alanına en yakın olması dolayısıyla ilköğretim ders kitapları, yabancılar Türkçe öğretimi ders kitapları ve ortaokul düzeyindeki öğrenciler için hazırlanan edebî eserlerin söz varlığını belirlemeye yönelik çalışmalar araştırmaya dâhil edilmiştir. Araştırmada çalışmalar doktora tezleri, yüksek lisans tezleri ve makaleler olarak ayrı başlıklarda değerlendirilmiştir. Bu başlıkların öncesinde Türkiye’de söz varlığıyla ilgili yapılan önemli çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

Kelime hazinesiyle ilgili çalışmalar Avrupa’da 1921 yılında Thorndike ile başlamış bizde ise 1926 yılında Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi tarafından hazırlanan *İlk Mektep Kitapları Tetkik Komisyonunun Elifba Kitapları Hakkındaki Rapor*’da ilk defa söz edilmiştir. Raporda çocukların eğitiminin yanında elifba ve kıraat kitaplarında da kullanılacak kelime listelerinin oluşturulması gerektiği üzerinde durulmuştur. Ayrıca Amerika’da yapılan çalışmalardan örnekler gösterilmiş ve kelime hazinesinin önemine değinilmiştir (akt. Baş ve Karadağ, 2012: 92).

Ülkemizde kelime hazinesi üzerine yapılan ilk araştırma 1936 yılında Ömer Asım Aksoy tarafından hazırlanan *Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimeleri Belirtme Usulü* adlı çalışmadır. Çalışmasını oluştururken Amerikalı bilim adamı Mr. Bridge’in incelediği üç eserden elde edilen toplam 15.000 kelimelik listeyi temin etmiştir. Bu üç eser Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun “Yaban”, Reşat Nuri Güntekin’in “Kızılılık Dalları” romanları ile Türk Tarih Kurumunun tarih kitabıdır.

Ülkemizde kelime sıklığına yönelik bir başka çalışma da Joe Pierce’ın 1960 yılında hazırladığı *Türkçe Kelime Sayımı (A Frequency Count of Turkish Words)* adlı eseridir. Çalışmanın amacı, Türk Ordusu Temel Okuma-Yazma Programı’nda kullanılacak kitapların hazırlanmasıdır. Çalışmanın verileri hem sözlü hem de yazılı dilden alınmıştır. Eser Türkçe ve İngilizce olarak basılmıştır.

İlyas Göz tarafından 2003 yılında hazırlanan *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü* adlı eser ülkemizdeki ilk kapsamlı kelime sıklığı çalışmasıdır. Çalışmasında hikâye, basın, bilim, popüler bilim, biyografi, güzel sanatlar, din, okul kitabı, hobi ve muhtelif eserlerden seçtiği metinlerde 1.006.306 kelimelik bir havuz oluşturmuştur. Elde edilen 22.693 farklı kelimeyi ise sıklıklarıyla birlikte listelemiştir. Kelime havuzunda özel isimlere yer vermemiştir. Çalışmanın sonunda elde edilen listeleri hem sıklık sırasına göre hem de alfabetik olarak göstermiştir.

Kelime sıklığı ile ilgili olarak diğer bir önemli eser de 2011 yılında Gökhan Ölker tarafından hazırlanan *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)* adlı çalışmadır. Göz’ün (2003) eseri materyal olarak 1995-2000 yılları arasını kapsarken Ölker 1945-1950 arasını esas almıştır. Çalışmasında İlyas Göz’e benzer bir yöntem kullanmıştır. Toplam 1.000.000 kelimelik bir metin havuzu oluşturmuş ve kelimelerin işlenmesinden sonra toplam 929.015 ve farklı 26.425 kelime sayısına ulaşmıştır. Çalışmanın sonunda hem sıklık sırasına hem de alfabetik sıraya göre kelime listesi vermiştir. Ayrıca çalışma sonuçlarını Pierce’ın, Göz’ün ve 1999’da Ahmet Bican Ercilasun başkanlığında RTÜK tarafından hazırlanan çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırmıştır.

Yurt dışında yapılan çalışmalarda teknolojik gelişmelerin etkisiyle ortaya çıkan derlem (bütünce, corpus) çalışmaları ile ilgili bilgi verilmiştir. Disiplinler arası bir çalışmanın ürünü olan derlem, belirli kurallara göre özel ya da genel amaçlı metin ya da konuşmaların üzerinde yapılan işaretlemelerle beraber bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Ülkemizde de teknolojik gelişmelerin etkisiyle derlem çalışmaları yapılmıştır. Aksan ve Yaldır (2011), 1.000.000 kelimeden oluşan *Türkçe Kurgusal Metinler Derlemi* ve yine 1.000.000 kelimeden oluşan *Türkçe Süreli Yayınlar Derlemi* üzerinden özel kelime sıklığı listeleri hazırlamıştır. Ortaya çıkan bu listeler üzerinden başsözcük/ sözcükbirim oranı belirlenmiştir. Yeşim Aksan, Mustafa Aksan(vd.) çabalarıyla hazırlanan “Türkçe Ulusal Derlemi”nin (TUD) ise yazılı metin örneklerini içeren tanıtım sürümü 2012 yılında yayımlanmıştır. Toplam 4442 yazılı ve sözlü veri kaynağı; 9 konu alanı ve 39 dilsel türü (roman, makale, e-posta vb.) içeren metinlerden

oluşmaktadır. Derlem 1990-2009 yılları arasındaki 20 yıllık bir dönemi kapsayan 50 milyon kelimedenden meydana gelmektedir. Derlem *British National Corpus (BNC)* örnek alınarak hazırlanmıştır. Türkçenin ilk geniş kapsamlı referans derlemidir (Aksan vd., 2016: 725).

Söz varlığı ile ilgili doktora tezleri

Baş (2006), “1985-2005 Yılları Arasında Çocuk Edebiyatı Sahasında Yazılmış Tahkiyeli Metinlerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma” adlı doktora tezinde 1985-2005 yılları arasında çocuklar için hazırlanan hikâye, roman, destan, masal ve efsane türündeki kitapların söz varlığını belirleyerek bu verileri ilköğretim öğrencilerinin kelime hazineleri ile karşılaştırmayı amaçlamıştır. İncelenen çocuk kitapları, Talim ve Terbiye Kurulunun tavsiye ettiği çocuk kitaplarından, ödüllü çocuk kitaplarından ve çocuk edebiyatı sahasında yıllardır yayımlanan çocuk kitaplarından seçilmiştir. 100 çocuk romanı, 100 çocuk hikâyesi, 100 çocuk masalı, 54 çocuk destanı ve 14 çocuk efsane kitabından alınan 200 efsaneden, 100.000’er kelime seçilmiş ve toplamda 500.000 kelimelik bir tahkiyeli metin havuzu oluşturulmuştur. Her türdeki çocuk kitaplarında yer alan temel kelime hazinesi, ikilemeler, atasözleri ve deyimler tespit edilmiştir. Her türe ait söz varlığı unsurları karşılaştırmalı olarak listelenmiştir. Bunun yanında bütün türlerdeki kitaplar ve bu kitaplardan oluşan kelime havuzu ilköğretim öğrencilerinin kelime listeleri ile üç ayrı şekilde karşılaştırılmıştır.

Göçen’in (2016), “Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz Varlığı” adlı doktora tezinde hem ders kitaplarına hem de öğrencilere yönelik iki çalışma yapılmıştır. Ders kitabına yönelik bölümünde nicel araştırma yöntemi ve genel tarama modeli kullanılmış ve örneklem olarak Gazi, Yeni Hitit ve İstanbul yabancılar için Türkçe öğretimi setlerinden oluşan 15 ders kitabı (A1, A2, B1, B2, C1) seçilmiştir. Veriler doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarına yönelik araştırmada tarama modeli kullanılmış, veriler doküman analiziyle toplanmış ve söz varlığı kullanım sıklığında nicel analiz kullanılmıştır. Örneklem olarak A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde Gaziantep Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Türkçe öğretim merkezlerinden 500 öğrenci seçilmiştir. Araştırmanın sonunda Türkçe öğretim setlerinde söz varlığı açısından farklılıklar bulunduğu ortaya koyulmuştur. Söz varlığı unsurlarının öğretiminde yabancılar için Türkçe ders kitaplarında hangi seviyede nelerin öğretileceği konusunda birlik bulunmadığı ifade edilmiştir. Öğrencilerle kitap setlerinin söz varlığı karşılaştırıldığında en sık kullanılan kelimelerin benzer olduğu görülmüştür.

Anaz (2018), “Mavisel Yener’in Çocuk Edebiyatı Yapıtlarının Dil Özellikleri Söz Varlığı, Anlatım Teknikleri ve Dış Yapı Özellikleri Bakımından İncelenmesi” adlı doktora tezinde yazar Mavisel Yener’in hikâye, roman, masal ve şiir türündeki çocuk kitaplarını, çocuk edebiyatının temel ilkelerinden hareketle incelemeyi ve değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Mavisel Yener’in 22 roman, 12 masal, 25 öykü ve 18 şiir kitabı olmak üzere toplam yetmiş yedi eseriyle sınırlandırılan çalışmada kitaplar; dil ve anlatım özellikleri bakımından nitel araştırma yönteminden yararlanılarak kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. İncelemede; detaylı bir şekilde okuma yapılarak, fişleme, doküman incelemesi ve sınıflandırmayla beraber kelime çeşitliliği boyutuna ilişkin verilerin analizinde Simple Concordance 4.07 yazılımı kullanılmıştır. İnceleme sonucunda Mavisel Yener’in çocuk edebiyatında ödül aldığı öyküleriyle en çok ön plana çıktığı, eserlerinin dış ve iç yapı özellikleri bakımından çocuk edebiyatı kriterlerine genel olarak uyduğu, ayrıca kitaplarının çocuklar için zengin bir dil ve anlatım ile eğitsel içeriğe sahip olduğu saptanmıştır.

Akın’ın (2018), “Bestami Yazgan’ın Masallarındaki Söz Varlığından Hareketle Bağlam Temelli Okuma Faaliyetlerinin Kavram Gelişimine Etkisi” adlı doktora tezinin amacı eserdeki söz varlığı unsurlarını belirlemek ve bağlam temelli masal okumanın çocukların kavram gelişimindeki etkisini tespit etmektir. Araştırmanın örneklemini yazarın 56 masal kitabının içinde bulunan 146 masal metni ve 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Malatya ili Atatürk Ortaokulu’nda öğrenim gören beşinci sınıf öğrencilerinden seçilen 117 öğrenci oluşturmaktadır. Deney ve kontrol gruplarına Kavram Bilme Formu ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Veriler IBM SPSS 22 istatistik programında analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda Bestami Yazgan’ın masallarının söz varlığı bakımından zengin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bağlam temelli masal okuma faaliyetlerinin öğrencilerin kavram gelişimine önemli katkıda bulunduğu belirlenmiştir.

Yahşi’nin (2020), “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Temel Düzey Söz Varlığını Belirleme: Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitapları ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı ve Sözlü Anlatım Uygulamalarına Dayalı Söz Varlığı” adlı tezinde yabancılar Türkçe öğretimi A1-A2 seviyeleri için kullanılan ders kitapları taranmış ve Sakarya Üniversitesi TÖMER A1-A2 düzeyindeki öğrencilere sözlü ve yazılı anlatım çalışmaları yapılmıştır. Elde edilen veriler birleştirilerek bir derlem havuzu oluşturulmuştur. Ardından bu veriler Cibakaya 2.3. dizin programıyla dizinlenmiştir.

Çolakoğlu'nun (2021), "Haber Bültenlerindeki Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma" adlı tezinin amacı haber bültenlerindeki söz varlığı unsurlarını, bunların kullanım sıklığını ve sıklığa bağlı olarak oranlarını belirlemektir. Bu kapsamda haber bültenlerindeki temel kelimeler (isimler, fiiller, görevli kelimeler, anlamlı-görevli kelimeler), deyimler, atasözleri, ikilemeler ve kalıp sözler tespit edilmiştir. Veriler doküman incelemesi ile toplanmış ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri 1 Ocak 2015 ile 31 Aralık 2015 tarihleri arasında TRT 1'de yayımlanan ana haberlerden elde edilmiştir. Haber bültenlerinde en fazla yer alan söz varlığı unsurunun özel isimler olduğu ve bunu deyimlerin takip ettiği belirlenmiştir. İkileme, kalıp söz ve atasözlerine daha az yer verildiği tespit edilmiştir.

Söz varlığı ile ilgili yüksek lisans tezleri

Arslan Kutlu'nun (2006), "MEB İlköğretim 6, 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi" adlı tezinin örneklemini MEB Yayınları 6. 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırma sonunda sınıf seviyelerinin artmasına bağlı olarak ders kitaplarının da söz varlığında artış gözlemlenmiştir. Ancak bu artışa rağmen bazı söz varlığı unsurlarında azalma olduğu da tespit edilmiştir.

Ekmen'in (2009), "2005 Programına Göre Hazırlanan 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi" adlı tezinde MEB Yayınları 7. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinler incelenmiştir. Kelimelerin hangi anlamda kullanıldığı, özel isimler, mecazlar, deyimler, terimler, toplam kelime sayısı, tekrarlanan kelime sayısı ve oranları her metin için tablolar hâlinde verilmiştir.

Apaydın (2010), "6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde 2009-2010 eğitim-öğretim yılında okutulan MEB Yayınları, Tuna Matbaacılık, Evrensel İletişim Yayınları, Özgün Matbaacılık ve Koza Yayınları 6. sınıf Türkçe ders kitaplarını incelemiştir. Kitaplarda yer alan 100 metindeki tüm kelimeler değerlendirilmiştir. Kelime sıklığı için Cibakaya 2.2 programından yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, incelenen kitaplarda atasözleri, kalıp sözler, tekerlemeler ve kalıplaşmış sözlere gereken önem verilmediği görülmüştür.

Gökdemir'in (2010), "Seviye Belirleme Sınavının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinin amacı Seviye Belirleme Sınavı'nın (SBS) söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve söz varlığı unsurları açısından belli bir sistematığın bulunup bulunmadığını belirlemektir. Bu tarz bir çalışmanın alan yazında az sayıda bulunması araştırmaya ayrı bir önem katmıştır.

Çalışmanın örneklemini MEB tarafından 6. 7. ve 8. sınıflara uygulanan 2009 yılı SBS'nin yabancı dil bölümü hariç Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji ile Sosyal Bilgiler bölümlerindeki bütün soru ve seçeneklerdeki kelimeler oluşturmaktadır. Toplam kelime sayısı 11.410 olarak belirlenmiştir.

Uludağ'ın (2010), "7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde 2009-2010 eğitim-öğretim yılında 7. sınıflarda okutulan Erdem Yayınları, Koza Yayınları, Harf Yayınları ve MEB Yayınları'na ait kitaplar incelenmiştir. Metinlerdeki özel isimler, atasözleri, deyimler, ünlemler, hitaplar, ilişki sözleri, ikilemeler ve kısaltmalar tespit edilmiş ve sıklık dizini oluşturulmuştur. Dizin oluşturmada Cibakaya 2.2. dizin programı kullanılmıştır.

Turhan'ın (2010), "8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde 2009-2010 eğitim-öğretim yılında 8. sınıflara okutulan beş Türkçe ders kitabı incelenmiştir. Bu kitaplar Pasifik Yayınları, Koza Yayınları, Batu Yayınları, Harf Yayınları ve MEB Yayınları'na aittir. Araştırmada Cibakaya 2.2. dizin programı kullanılmıştır. Metinler özel isimler, fiil türündeki kelimeler, isim türündeki kelimeler, birleşik fiiller, atasözleri, deyimler, ikilemeler, vecizeler, tekerlemeler, konuşma diline ait kullanımlar, ünlemler, kısaltmalar ve ilişki sözleri başlıkları altında değerlendirilmiştir.

Uluçay'ın (2011), "İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarındaki Metinlere Altyapı Oluşturmada Yeterliliği" adlı tezinin örneklemini 2010-2011 eğitim-öğretim yılında okutulan MEB Yayınları ilköğretim 6. 7. 8. sınıf Türkçe ders kitapları ve ortaöğretim 9. 10. 11. 12. sınıf ders kitapları oluşturmaktadır. Kelimelerin analizinde Simple Concordance Program 4.07 programından yararlanılmıştır. İki seviyedeki ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı unsurları karşılaştırılmıştır. Araştırma sonunda ilköğretim Türkçe ders kitapları ile ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları arasında %29,9 oranında ortak kelime kullanıldığı tespit edilmiştir.

Öz (2012), "İlköğretim Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi" adlı tezinde 2011-2012 eğitim öğretim yılında okutulan 4 tane 8. sınıf Türkçe ders kitabı üzerinde çalışmıştır. Çalışmanın örneklemini MEB, Koza, Tav ve Pasifik Yayınlarına ait 8. sınıf Türkçe ders kitapları oluşturmaktadır. Bu dört kitapta bulunan toplam 121 metnin kelime sıklığı tespit edilmiş ve metinlerdeki söz varlığı unsurları

incelenmiştir. Araştırmanın sonucuna göre, incelenen ders kitapları söz varlığı açısından farklılık göstermektedir. Ayrıca ders kitaplarının Türkçenin söz varlığını yansıtmaya ve Türkçe öğretim programındaki kazanımlara uygunluk bakımından daha dikkatli hazırlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Uyar'ın (2012), "8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Bilgilendirici Metinlerin Öğrencilerin Söz Varlığına Katkısı" adlı tezinin örneklemini MEB Yayınları ve TED Ankara Koleji Vakfı Yayınları'nın 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinler ile Atakent İlköğretim Okulu ve Samsun TED Koleji'nin 8. sınıflarında okuyan 110 öğrencinin yazılı anlatım çalışmalarından oluşmaktadır. Toplamda 7463'ü farklı kelime olmak üzere 27.243 kelimelik bir havuz oluşturulmuştur. Araştırma iki boyutlu olarak tasarlanmış ve öğrenciler ile ders kitapları üzerinde çalışma yapılmıştır. Elde edilen veriler Cıbakaya 2.3. ve Microsoft Excel programları kullanılarak analiz edilmiştir. Ders kitaplarındaki ve öğrencilerin metinlerindeki toplam ve farklı sözcükler ile söz varlığı öğeleri ayrı ayrı tespit edilmiştir.

Gündoğdu'nun (2012), "Türk Çocuk Yazınında Söz Varlığı -Derlem Tabanlı Bir Uygulama" adlı tezinde çocuk yazınlarının söz varlığı, özel amaçlı bir "derlem" oluşturularak kelime türleri, ikilemeler, atasözleri ve deyimler bakımından incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini 12 farklı çocuk yazınındaki metinlerde bulunan 14.359 cümle ve 107.651 kelimeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler SPSS 17.0 veri analizi programıyla çözümlenmiştir. Bu araştırma söz varlığı unsurlarının tespit edilmesinin ötesinde "sözcüksel çeşitlilik katsayısı" ve "sözcük türü çeşitliliği katsayısının" tespit edilmesi açısından önem taşımaktadır.

Türkben'in (2012), "Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Söz Varlığı" adlı tezinin amacı Ömer Seyfettin'in hikâyelerindeki söz varlığını ortaya koymak ve dönemin kültürel özellikleri hakkında bilgi edinmektir. Araştırma için 150 hikâye seçilmiş ve incelenen eserlerde fişleme yapılmıştır. İnceleme bölümünde atasözleri, deyimler, ikilemeler, terimler, kalıp sözler, lakaplar, argo ve kaba ifadeler belirlenmiştir. Tespit edilen unsurlar kendi içinde alfabetik olarak dizilmiştir. Ayrıca her maddenin başından sonra örnek cümle verilmiştir.

Arslan'ın (2014), "Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi" adlı tezinin amacı yabancılar Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan kitaplardaki okuma metinlerinin söz varlığı unsurlarını ortaya koymaktır. Çalışmada Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Seti'nde yer alan atasözleri, deyimler, ikilemeler, ünlemler, özel isimler ve ilişki sözleri doküman incelemesi yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir. Kelime sıklığının

belirlenmesi için Cibakaya Dizin Programı 2.2 kullanılmıştır. Araştırma sonunda incelenen kitapların söz varlığı unsurları bakımından zengin olmadığı görülmüştür.

Büyükhellaç'ın (2014), “Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının İncelenmesi” adlı tezinde MEB tarafından yayımlanan ve 2012-2013 eğitim öğretim yılında ortaokullarda okutulan Türkçe ders kitaplarındaki temel söz varlığı, özel isimler, deyimler, atasözleri ve ikilemeler dizin hâlinde verilmiş ve bunlar nicel-nitel yönlerden incelenmiştir. Araştırmanın verileri Cibakaya Dizin Programı ile elde edilmiştir. Tespit edilen söz varlığı unsurları kelime sıklığı, etimoloji, çeşit söz ve kelime türü bakımından sınıflar arasında karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda çeşit söz, özel isim ve deyim sayılarında 5. 6. ve 7. sınıflarda belirli bir artışın olduğu ancak 8. sınıflarda bu artışın yerini azalmaya bıraktığı belirlenmiştir. Ayrıca incelenen kitapların hepsinin atasözleri bakımından yetersiz olduğu gözlenmiştir.

Özlek'in (2014), “Kırk Vezir Hikâyeleri'nde Eğitici Değerler ve Söz Varlığı” adlı tezinin amacı 15. yüzyılda Şeyh-zâde Ahmet Mısri tarafından mensur hikâye tarzında yazılan Kırk Vezir Hikâyeleri'nde yer alan değerleri tespit etmek ve içerdiği söz varlığı unsurlarını belirlemektir. Kaynak olarak Kırk Vezir Hikâyeleri'nin British Library 7882 numaralı yazması esas alınmıştır. Metinlerdeki ayetler, hadisler, kalıp sözler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler tespit edilerek söz varlığı unsurları ortaya konmuştur. Ayrıca bir hikâyedeki isimler dört başlıkta incelenmiş ve fiiller yapılarına göre sınıflara ayrılmıştır. Araştırmanın sonucunda burada yer alan metinlerin söz varlığının zengin olduğuna ulaşılmıştır.

Kavalcı Göktepe'nin (2015) “2000'li Yılların Popüler Türk Romanlarında Yaygın Temaların Söz Varlığı” adlı tezinin örneklemini *Aldatmak, İstanbul Hatırası, Aşk, Şu Çılgın Türkler* ile *Gece Sesleri* adlı romanlar oluşturmaktadır. Bu romanlar aşk, macera, dini-tasavvufi, tarih ve sosyal-siyasi temalarından seçilmiştir. Romanlardaki söz varlığı unsurları; kelimeler, terimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yazara ya da yöreye özel söylemler, argo sözler gibi başlıklardan oluşmaktadır. Araştırma sonunda romanların fiiller, ikilemeler ve deyimler açısından oldukça zengin olduğu görülmüştür. Söz varlığı unsurları bakımından en zengin roman *Şu Çılgın Türkler* iken en az söz varlığı unsuru *Aldatmak* adlı romandır.

Doğan (2016), “Türkçe Dersi Ortaokul Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Etkinliklerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma” adlı tezinde ders kitabı ve çalışma kitaplarının dil

becerilerinin gelişiminde büyük öneme sahip olduğu üzerinde durmuştur. Buradan hareketle çalışma kitaplarındaki etkinliklerin söz varlığı unsurlarını ve kelime gruplarını incelemiştir.

Esen'in (2016), "Memduh Şevket Esendal'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi" adlı tezinde yazarın 50 hikâyesi incelenmiştir. Öncelikle hikâyelerin sıklık dizini ve hikâye haritası oluşturulmuştur. Ardından hikâyelerdeki söz varlığı unsurları ve değerler tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları olarak kelime sıklığı, atasözleri, deyimler, ikilemeler, ilişki sözleri, doldurma sözler, kalıplaşmış sözler, terimler, çeviri kelimeler, yabancı kelimeler olarak alt başlıklara ayrılmıştır. Araştırmada betimsel tarama modeli ve doküman incelemesi teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonunda, incelenen hikâyelerin atasözleri ve kalıplaşmış sözler haricinde söz varlığı açısından yeterli olduğu görülmüştür.

Mustafaoğlu'nun (2018), "Yabancı Dil Olarak İngilizce ve Türkçe Öğretimi A1 ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması" adlı tezinde İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde kullanılan "İstanbul, Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı" seti ile İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan Oxford Üniversitesi yayınlarından "New Headway" serisinin söz varlığı açısından karşılaştırılmıştır. Kitapların A1 ve A2 seviyelerinin ünite sayıları farklı olduğu için sadece ortak konu başlığı olanlardaki söz varlığı unsurları tespit edilmiştir. Veriler doküman incelemesi yöntemiyle toplanmış ve kelime sıklığını tespit edebilmek için Cibakaya 2.0 sıklık programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda hem söz varlığı unsurları hem de kelime sıklıkları ortaya konulmuştur.

Kaçmaz'ın (2018), "Cahit Zarifoğlu'nun Masallarının Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde Yürekdede ile Padişah, Motorlukuş, Ağaçkakanlar, Katıraslan, Serçekuş, Küçük Şehzade ve Kuşların Dili adlı eserleri üzerinde çalışılmıştır. Bu eserlerdeki değerler belirlenmiş ve söz varlığı unsurları tespit edilerek çocukların eğitimine katkısı bakımından incelenmiştir. Araştırma sonucunda bu eserlerde deyimlere, ikilemelere ve terimlere çok yer verilmesine rağmen atasözlerinin az sayıda olduğu ifade edilmiştir.

Yolcu'nun (2018), "101 Türk Efsanesi Adlı Eserin Söz Varlığının Türkçe Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi" adlı tezinde eserin söz varlığı öğeleri; atasözleri, deyimler, terimler, tekrar öbekleri, yabancı kelimeler, özel isimler, yöreye ait isimler, özel isimler ve argo ifadeler başlıkları altında tespit edilmiştir. Ayrıca Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarına katkısı belirlenmeye çalışılmıştır. Efsanelerin sözlü kültürümüze ait önemli bir

zenginlik olduğu üzerinde durulmuştur. Araştırma sonucunda efsanelerin deyimler, terimler ve yöresel ifadeler açısından oldukça zengin olduğu ancak atasözleri bakımından yetersiz kaldığı görülmüştür.

Uslupehlivan'ın (2018), “Hasan Latif Sarıyüce'nin Çocuk Romanlarında Değer Eğitimi ve Söz Varlığı” adlı tezinde romanlardaki atasözleri, deyimler, ikilemeler, kalıp sözler ve yansıma kelimeler incelenmiştir. Sonuç olarak romanların hem söz varlığı hem de değerler eğitimi bakımından zengin olduğu görülmüştür. Çalışmanın örneklemini yazarın *Kral Ulis'in Serüvenleri*, *Beyaz Kanatlı Kuş*, *Evime Dönüyorum*, *Güle Güle Küçük Arkadaş*, *Karbeyaz*, *Dedemin Denizaltısı* adlı 6 eseri oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri kaynak taramayla elde edilmiştir. Daha sonra okuma, not alma ve listeleme işlemleri yapılmıştır. Romanların deyim ve ikilemeler yönünden zengin, atasözleri yönünden ise yetersiz olduğu ifade edilmiştir.

Hayran'ın (2019), “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Söz Varlığına Yönelik Bir İnceleme” adlı tezinde Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe, Gazi Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe öğretim setleri incelenmiştir. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Kitaplardaki okuma, dinleme, konuşma ve yazma metinlerinde ve diğer etkinliklerde bulunan söz varlığı unsurlarından atasözleri, deyimler, ikilemeler, terimler ve ilişki sözleri belirlenmiştir. Araştırmaya göre Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe seti söz varlığı açısından en zengin olanıdır. İncelenen bütün kitaplar terimler, deyimler ve ikilemeler bakımından zengin iken atasözleri bakımından yetersizdir.

Oruç'un (2019), “Kemalettin Tuğcu'nun Hikâyelerinde Söz Varlığı” adlı tezinde Kemalettin Tuğcu tarafından yazılan Ana Hakkı, Ceylanlı Bahçe, Çifte Kumrular, Çingene Kızı, Çocuk Hırsızları, Dede ile Torun, Deniz Kızı, Eski Bir Masal, Gece Kuşları, Gülçin Abla, Hırdavatçı Dede, İçler Acısı, Kolsuz Bebek, Mercan Kolye, Minenin Arkadaşı, Ninelerin Ninesi, Sakat Çocuk, Son Çocuk, Şehir Çocuğu, Uğurlu Çocuk adlı 20 adet hikâye kitabı incelenmiştir. Araştırma nitel bir çalışma olup doküman incelemesi yöntemine dayalı olarak yapılmıştır.

Karabulut'un (2019), “Mustafa Ruhi Şirin'in Eserlerinin Söz Varlığı Açısından İncelemesi” adlı tezinde yazarın Gökyüzü Çiçekleri, Martıcık ile Tilki ve Geceleri Mızıka Çalan Kedi adlı eserlerinin söz varlığı unsurları tespit edilmiştir. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmış ve söz varlığı unsurları Aksan'ın tasnifine göre belirlenmiştir.

Kitaptaki söz varlığı unsurları tespit edildikten sonra fişleme yapılmıştır. Araştırma sonucunda eserlerin deyimler, ikilemeler ve terimler açısından zengin olmasına rağmen diğer söz varlığı unsurları açısından yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Güvendidik'in (2019), "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil-Kültür İlişkisi Bağlamında Yazınsal Metinlerin Temel Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde örneklem olarak Yunus Emre Enstitüsünün hazırladığı Yedi İklim Öğretim Seti ve İstanbul Üniversitesi DİLMER'in hazırladığı İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti incelenmiştir. Kelime sıklığını ve söz varlığını belirlemede Cibakaya Dizin Programı 2.2'den yararlanılmıştır. Veriler karşılaştırmalı olarak tablo şeklinde gösterilmiştir.

Akdemir'in (2019), "H. Salih Zengin'in Çocuk Hikâyelerindeki Söz Varlığının Türkçe Eğitime Katkısı" adlı tezinde doküman incelemesi yöntemi ve betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem olarak "Çok Mavi Hikâyeler" ve "Çok Serin Hikâyeler" adlı eserler seçilmiştir. İnceleme bölümünde eserlerde yer alan söz varlığı unsurları belirlenerek tablo hâline getirilmiştir. Çalışmanın sonucunda eserlerin atasözü, kalıp söz ve argo ifadeler dışında yeterli olduğu görülmüştür. Özellikle temel söz varlığı, deyimler ve terimler bakımından zengin olduğu belirlenmiştir.

Kargın'ın (2019), "6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı Öğeleri Üzerine Bir İnceleme" adlı tezinin amacı ders kitaplarında bulunan metinlerdeki kelimelerin sıklık dizinini kelime türü ve sayısına göre (atasözü, deyim, ikileme, kısaltma, Türkçeleşmemiş kelime, özel isim, özdeyiş, ilişki sözleri, söz varlığı unsurlarının temalara dağılımı) dağılımını tespit etmektir. Araştırmanın örneklemi 2018-2019 eğitim-öğretim yılında MEB tarafından 6., 7. ve 8. sınıflarda okutulan MEB, Eksen ve Destek Yayınevlerinin Türkçe ders kitaplarında yer alan metinler oluşturmaktadır. Araştırma sonunda kitapların söz varlığını yansıtmada bakımından farklılık gösterdiği görülmüştür. Ayrıca metinlerdeki kelime sayısının artışına bağlı olarak farklı kelime sayısında da artış olduğu belirlenmiştir.

Yavuzkılıç'ın (2019), "Gülten Dayıoğlu'nun "Ölümsüz Ece" Adlı Romanının Söz Varlığı İncelemesi ve Türkçe Öğretime Katkısı" adlı tezinde romanda geçen isimler sınıflandırılmış ve söz varlığı unsurları sayfa numaraları, sıklıkları ve örnek cümleleri ile gösterilmiştir. İsimler renk isimleri, bitki isimleri, hayvan isimleri, yer isimleri gibi başlıklara ayrılarak sınıflandırılmıştır. Araştırma sonucuna göre incelenen eserin 10 yaş ve üzeri çocuklar için temel dil becerileri ve kelime hazinesine önemli katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Özdemir'in (2019), "Fehmi Gür'ün Seçilmiş Şiirlerinde Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı" adlı tezinde Malatya'da tanınan bir halk şairi olan ve şiirlerinde derin anlamlar yer alan Fehmi Gür'ün şiirleri üzerinde durulmuştur. Ramazan Çiftlikçi tarafından hazırlanan iki ciltlik kitaptan 100 şiir alınmış ve söz varlığı unsurları ile değerler eğitimi bakımından incelenmiştir. Söz varlığı unsurları tespit edilirken Doğan Aksan'ın başlıklarından yararlanılmıştır. Şiirlerde atasözleri ve deyimlere çok yer verildiği, Arapça-Farsça kelime ve tamlamaların çok sık kullanıldığı ifade edilmiştir.

Fidan'ın (2019), "Cahit Uçuk'un 'Türk İkizleri' ve 'Gümüş Kanat' Çocuk Romanlarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde söz konusu eserlerdeki atasözleri, deyimler, kalıplaşmış sözler, terimler ve argo ifadeler incelenmiştir. Tanınan bir yazar olan Cahit Uçuk'un söz varlığı öğelerinden hangilerini kullandığını ve bunlara ne sıklıkla yer verdiğini tespit ederek çocuk edebiyatına olan katkıları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Şen'in (2019), "1980'den Günümüze Çocuk Edebiyatı Alanında Yazılmış Yerli Çocuk Tiyatrosu Metinlerinin Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme" adlı tezinin örneklemini 1980'den günümüze kadar çocuk edebiyatı alanında yazılan 100 tane çocuk tiyatrosu metni ve bunlardan seçilen 100.000 kelimelik havuz oluşturmaktadır. Metinlerdeki farklı kelime sıklıkları, atasözleri, deyimler ve ikilemelerin listesi oluşturulmuş ve tablo hâline getirilmiştir. Bunun için Simple Concordance Program 4.09 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler öğrencilerin kelime hazinesi ve olaya dayalı metinlerin (hikâye, roman, efsane, destan, masal) söz varlıkları ile karşılaştırılmıştır. Bu çalışmanın çocuk edebiyatına katkı sağlayacağı ve tiyatro alanında metin yazacaklara yol göstereceği düşünülmektedir.

Ziya'nın (2019), "Behiç Ak'ın Çocuk Romanlarının Söz Varlığı ve Okunabilirlik Yönünden Değerlendirilmesi" adlı tezinin amacı Behiç Ak'a ait çocuk romanlarının hem söz varlığı unsurları hem de okunabilirlik düzeyi açısından ne durumda olduklarını tespit etmektir. Çocuk romanlarında yer alan kelimelerin sıklık dizini oluşturularak romanlardaki söz varlığı öğeleri incelenmiştir. Ayrıca romanların okunabilirlik düzeyleri belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, incelenen romanların söz varlığı bakımından zengin, okunabilirlik bakımından ise orta seviyede olduğu sonucuna varılmıştır.

Çetinkaya'nın (2020), "Ayla Çınaroğlu'nun Masal ve Hikâyelerinin Türkçe Öğretimi Bağlamında Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı tezinde Ayla Çınaroğlu'nun 13 masal kitabı ile 11 hikâye kitabı söz varlığı açısından incelenmiştir. Araştırmada doküman incelemesi

yöntemi kullanılmış ve Aksan'ın söz varlığı sınıflandırmasına göre değerlendirme yapılmıştır. Araştırma sonucunda incelenen eserlerin ikileme, deyim ve yabancı sözcükler bakımından zengin olmasına rağmen diğer söz varlığı öğeleri bakımından zengin olmadığı tespit edilmiştir.

Sarı'nın (2020), “Söz Varlığı ve Sözcük Öğretimi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi (Ortaokul Düzeyi)” adlı tezi Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında bulunan ve 1981-2018 yıllarını kapsayan ortaokul düzeyindeki lisansüstü tezlerden oluşmaktadır. Veriler doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Söz varlığıyla ilgili hazırlanan lisansüstü tezler; yıl, enstitü, program, konu, çalışma grubu, yöntem, sonuç ve öneri bakımından incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda bu alandaki lisansüstü tezlerin genellikle yüksek lisansta yoğunluk gösterdiğine, en çok incelenen konuların öğrencilerin sahip olduğu kelime hazinesini tespit etme ve ders kitaplarının söz varlığını belirlemeye yönelik olduğuna ulaşılmıştır.

Bilgin'in (2020), “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi Örneği(A1-A2)” tezinin amacı bu kitaplardaki atasözleri, deyimler, ikilemeler, ünlemler, özel isimler ve ilişki sözlerinden oluşan söz varlığını belirlemek, ayrıca burada yer alan kelimelerin sıklığını ve yaygınlığını ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Çocuk Hikâyeleri Dizisine ait A1 seviyesinden 7 ve A2 seviyesinden 7 hikâye kitabı olmak üzere toplam 14 hikâye kitabından oluşmaktadır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Kitapların kelime sıklığını tespit edebilmek için Cibakaya 2.0 programından yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda A1 seviyesindeki hikâye kitaplarının kelime kullanımı, ilişki sözleri, özel isimler ve ünlemler bakımından A2 seviyesine göre daha zengin olduğu tespit edilmiştir.

Korkut'un (2021), “Eğitim Ya Da Eğitim Dergisinde Yer Alan Metinlerin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi” adlı tezinin amacı söz konusu dergideki söz varlığı unsurlarını ve değerleri tespit etmektir. Derginin 2019 yılı kasım ayından itibaren bir yıllık sürede iki ayda bir yayımlanan sayıları incelenmiştir. Derginin deyimler ve ikilemeler açısından zengin olduğu ancak atasözleri, kalıp sözler ve kalıplaşmış sözler bakımından yetersiz kaldığı tespit edilmiştir.

Söz varlığı ile ilgili makaleler

Baş'ın (2005), "2005 Yılında Yayımlanan Bazı Çocuk Dergilerindeki Söz Varlığı Üzerine Bir Değerlendirme" adlı makalesi çalışmamızın konusuyla doğrudan bağlantılı olduğu için ayrı bir önem taşımaktadır. Baş, çalışmasında çocuk dergileri üzerinde durmuş ve dergilerin öğrenciler için önemli bir yardımcı kaynak olduğunu belirtmiştir. Ayrıca gerek 1981 Türkçe Öğretim Programı gerekse 2005 Türkçe Öğretim Programı'nda söz varlığını zenginleştirmeye yönelik maddeler bulunmasına rağmen çocuk dergilerinin bunlara ne kadar önem verdiğinin bilinmediğini ifade etmiştir. Bu sebeplerden yola çıkarak 2005 yılında yayımlanan dergilerden Barbie, Disney Prenses, Gonca ve Türkiye Çocuk dergilerini örneklem olarak belirlemiş ve bu dergilerin temel kelime hazinesi, cümle uzunlukları ile atasözleri ve deyimlerin kullanımlarını tespit etmiş; sonuçları ilköğretim çağındaki çocukların kelime hazineleriyle karşılaştırmıştır. Dizin için Simple Concordance 4.07 programını kullanmıştır. Araştırma sonunda, incelenen dergilerin deyim ve atasözü açısından yetersiz olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca özel isimlerde de yabancı isimlerin yoğun olarak kullanıldığını belirlemiştir.

Mert'in (2010), "Türkçenin Söz Varlığı Açısından Eflatun Cem Güney'in Derleyip Yazdığı Masallar" adlı makalesinin amacı sadece söz varlığı öğelerini tespit etmek değil aynı zamanda yazarın Türkçenin anlatım yollarını kullanmadaki çeşitliliği de göstermektir. Araştırmanın örneklemini Eflatun Cem Güney'in 1947-1992 yılları arasında yayımlanan 26 kitabındaki 70 masal oluşturmaktadır. Bu masallardaki atasözleri, bilmece, deyimler, doldurma kelimeler, ikilemeler, ilişki sözleri, kalıp sözler, tekerlemeler, yansıma kelimeler, ikilemeler, yerel ifadeler tespit edilmiştir.

Ergüzel ve Kirik'in (2012), "Sait Faik Abasıyanık'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı Üzerine" adlı makalelerinde yazarın *Alemdağ'da Var Bir Yılan*, *Havada Bulut*, *Havuz Başı*, *Kayıp Aranıyor*, *Kumpanya*, *Lüzumsuz Adam*, *Mahalle Kahvesi*, *Sarnıç*, *Semaver*, *Son Kuşlar* ve *Şahmerdan* adlı 11 kitabı incelenmiştir. Metinlerdeki söz varlığı unsurları ile ilgili kavramlar listesi oluşturulmuş, ayrıca Sait Faik Abasıyanık'ın üslubunu yansıtan ifadelerden yola çıkılarak metinlerdeki genel söz varlığı özelliklerine yönelik sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Sever ve Karagül'ün (2014), "Oğuz Tansel'in Derleyip Yazdığı Masal Kitaplarında Yer Alan Söz Varlığı Öğelerinin İncelenmesi" adlı makalelerinin amacı yazarın masal kitaplarındaki atasözü, deyim, ikileme ve kalıp sözleri belirlemektir. Örneklem olarak yazara ait 6 masal kitabında yer alan 44 metin seçilmiştir. İncelenen metinlerdeki kelimeler sıklık ve yüzde olarak hesaplanmıştır. Ayrıca söz varlığı unsurları tablolar hâlinde gösterilmiştir.

Araştırma sonucuna göre masal metinlerinde en çok bulunan söz varlığı unsuru ikilemedir. Onu deyim ve kalıp sözler takip etmektedir. Ancak atasözlerinin çok az yer aldığı görülmüştür.

Gökçe'nin (2014), "Türkçe Ders Kitaplarındaki 'Toplum Hayatı' Temalı Metinlerin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi" adlı makalesinin amacı MEB Yayınları 8. sınıf Türkçe Ders Kitabı ile TAV Yayınları 8. Sınıf Türkçe ders kitabında bulunan "Toplum Hayatı" temalı metinlerin söz varlığı unsurlarını tespit etmektir. Metinlerdeki deyim, atasözü/özlü söz, birleşik fiil, ikileme, mecaz, terim, yansıma kelime, kalıp söz ve özel isimler belirlenmiştir. Söz varlığı unsurlarının metnin içeriğini yansıtan nitelikte olduğu görülmüştür.

Aktaş (2016), "Okuma Eğitimi Açısından Sevim Ak'ın Çocuk Öykülerinde Söz Varlığı" adlı makalesini Sevim Ak'ın "Yıldızlar Nereye?" ile "Duvarlar Resim Olsa adlı" iki hikâyesinin söz varlığını tespit etmek amacıyla hazırlamıştır. İncelenen hikâyelerdeki kelimeler, atasözleri, deyimler, ikilemeler, tekerlemeler, kalıp sözler, kalıplaşmış sözler, ünlemler, özel isimler ve yansıma kelimeler ayrı ayrı başlıklar altında belirlenmiştir. Veriler doküman incelemesi yöntemiyle toplanmış ve içerik analiziyle incelenmiştir. Kelime sıklıklarını belirlemek için ise Simple Concordance 4.09 programı kullanılmıştır. Araştırma sonunda hikâyelerin atasözleri ve deyimler bakımından yetersiz olduğu görülmüştür.

Uzuner Yurt'un (2016), "Aytül Akal'ın Gökyüzünde Balonlar Adlı Öykü Kitabının Söz Varlığı" adlı makalesinde kelimeler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, kalıp (ilişki) sözler ve özel isimler tespit edilmiştir. Veriler doküman incelemesi yöntemiyle toplanmış ve içerik analiziyle incelenmiştir. Kelime sıklığını belirlemek için Cibakaya 2.3 programından yararlanılmıştır. Araştırmanın sonunda hikâye kitabının kelime hazinesi ve deyimler bakımından zengin olduğu ancak diğer söz varlığı unsurları açısından yetersiz kaldığı görülmüştür.

Aytan'ın (2016), "Türk Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Söz Varlığı Çalışması: Atasözleri" adlı makalesinde çocuk edebiyatı alanında eser veren Mustafa Ruhi Şirin, Üzeyir Gündüz, H. Salih Zengin, Hüseyin Emin Öztürk, Gülten Dayıoğlu, Aytül Akal, Ayla Çınaroğlu, Mavisel Yener, Fatih Erdoğan, Sevim Ak ve Yalvaç Ural'a ait 106 eserin atasözleri incelenmiştir. Öğrencilerin söz varlığının gelişiminde atasözlerinin önemi üzerinde durulmuştur.

Özdemirel ve Dilidüzgün'ün (2018), "Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi" adlı makalelerinin amacı, yabancılara Türkçe ve İngilizce kitaplarında en sık kullanılan kelimelerle temel söz varlığı içinde en sık kullanılan kelimelerin ne derece örtüştüğünü tespit etmektir.

Çalışmada İstanbul A1 ve A2 yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki kelimelerle Göz'ün (2003) “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü”nde bulunan kelimeler; “American Headway Starter” ve yabancılar için İngilizce ders kitaplarındaki kelimelerle “New General Service List”te bulunan kelimelerin benzerlik oranları karşılaştırılmıştır.

Süğümlü ve Eraslan'ın (2019), “Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metin Türleri ile Kalıplaşmış Söz Varlığı İlişkisi” adlı makalelerinin amacı MEB Yayınları 5. 6. 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında bulunan 95 metnin metin türleri ile kalıplaşmış söz varlığı ilişkisini belirlemektir. Araştırmanın verileri doküman incelemesiyle toplanmış ve veriler betimsel analiz yoluyla çözümlenmiştir. Daha sonra sonuçlar tablolar hâlinde sunulmuştur. Araştırma sonunda söz varlığı öğelerinin en çok bulunduğu türün hikâye olduğu, söz varlığı öğelerinden en çok deyimlere yer verildiği ve en az ise atasözlerine yer verildiği görülmüştür.

Türkben'in (2019), “Türkçe Ders ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının Deyim Varlığı ve Öğretimi Açısından İncelenmesi” adlı makalesinde MEB ve Ezde Yayınları'nın hazırladığı 2017-2018 yılında okutulan 5. 6. 7. ve 8. sınıf ders kitapları incelenmiştir. Kitaplardan elde edilen sonuçlar tablo ve şekillerle gösterilerek yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, incelenen kitaplardaki deyimler yeterli değildir.

Mete'nin (2020), “5. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Söz Varlığı Açısından Derlem Temelli Sıklık Listeleriyle Karşılaştırılması” adlı makalesinde MEB Yayınları 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki söz varlığı unsurları incelenmiştir. Elde edilen veriler derlem temelli sıklık listeleri ile karşılaştırılmış ve Türkçede en sık kullanılan kelimelere ne kadar yer verildiği tespit edilmiştir. Tespit edilen kelimeler derlem temelli oluşturulan Aksan ve arkadaşlarının (2017) A Frequency Dictionary of Turkish (Türkçe Sıklık Sözlüğü) adlı çalışmalarındaki ilk 1000 kelime ve Karadağ'ın (2018) hedef kelime listesindeki ilk 1000 kelime listeleriyle karşılaştırılmıştır.

Göçen ve Aydın'ın (2021), “Yabancılar için Hazırlanmış Türkçe Okuma Kitaplarındaki Söz Varlığı: Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1-A2 Örneği” adlı makalelerinin amacı yabancılarla yönelik hazırlanan Türkçe okuma kitaplarındaki temel kelimeler, deyimler, atasözleri ve ikilemeleri tespit etmek ve bunların kullanım sıklığını ortaya koymaktadır. Araştırmada Yunus Emre Enstitüsü tarafından yayımlanan A1-A2 seviyesi “Çocuk Hikâyeleri Dizisi”ndeki 14 okuma kitabı incelenmiştir. Nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışmasıyla gerçekleştirilen araştırmada veriler doküman analizi ile elde edilmiştir. Kelime sıklığı tespiti

için Cibakaya 2.3 programından yararlanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, temel kelimelerin çok kullanıldığı ve bunların yanında az da olsa deyim ve ikilemelerin de yer aldığı belirlenmiştir. Atasözlerinin ise hiç bulunmadığı tespit edilmiştir.

2.4.2. Doğan Kardeş dergisi ile ilgili araştırmalar

Doğan Kardeş dergisi ile ilgili doktora tezleri

Gürdal'ın (2004), “Türkiye’de Çocukluğun Değişimi: Çocuk İmgesinin Doğan Kardeş Dergisi Üzerinden Okunması” adlı doktora tezinin amacı Doğan Kardeş dergisinin kaynağının değişimini tespit ederek çocukluğun kavramsallaştırılmasıyla ilişkilendirmektir. Uzun yıllar yayımlanmış olması bu değişimleri gösterebilmek için ayrı bir önem taşımaktadır. Bu çalışma farklı disiplinlerde ele alınan çocukluk kavramına sosyolojik açıdan bakılmasına bir örnek oluşturmaktadır. Ayrıca çocuk üzerine yapılmış çalışmaların genel olarak eğitim, psikoloji, tıp vb. alanlarında yoğunlaştığı bu çalışmanın ise çocuğu sosyolojik olarak ele alması bakımından ayrı bir önem taşıdığı ifade edilmiştir.

Şişman'ın (2012), “Medyanın Eğitim İşlevi: Doğan Kardeş Dergisi (1945-1960)” adlı doktora tezinde çocuk dergilerinde hedeflenen değerler paralelinde medyanın, çocuk dergilerinin belirli dönemlerde öngörülen ideolojiyi yansıtıp yansıtmadığı incelenmeye çalışılmıştır. İnceleme, bir çocuk dergisinin taşıması gereken özellikler ve derginin hedef kitlesi olan, 7-14 yaş arasındaki çocukların bilişsel, kişisel, ahlaki, dilsel ve toplumsal gelişim evreleri göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Araştırmada derginin 1945-1960 yılları arasındaki 100 sayılık bir örnekleme incelemeye tabi tutulmuştur. Çalışmanın analiz kısmında, 100 derginin içerik verileri SPSS sisteminde değerlendirilerek, derginin içeriğindeki yapılanma, türlerin dağılım oranları, haftalık ve yıllık yayımlanan dönemler arası değişim ve dönüşümler saptanmıştır.

Doğan Kardeş dergisi ile ilgili yüksek lisans tezleri

Günaydın'ın (2005), “Doğan Kardeş Dergisinde Çocuğa Kazandırılması Hedeflenen Değerler ve Ortaya Çıkan Çocuk Modeli (151-225. Sayı)” adlı yüksek lisans tezinde Doğan Kardeş dergisinde çocuğa kazandırılması amaçlanan değerleri ve bu değerler sonucunda nasıl bir çocuk modeline ulaşıldığını saptamak hedeflenmiştir. Araştırmanın örnekleme derginin 18 Ağustos 1949 ile 18 Ocak 1951 tarihleri arasında yayımlanan 75 sayısıdır. Bu araştırma, çocuk edebiyatı ve onun bir kolu olan çocuk dergiciliği ile zaman içerisinde değişen çocukluk kavramı konusunda yapılan çalışmalara bir kaynak niteliği taşıyacağı ifade edilmiştir.

Eker'in (2006), "Doğan Kardeş Dergisinde Yer Alan Metinlerin Tür, İçerik ve Anlatım Özelliklerinin Çocuk Eğitimine Katkısı Açısından İncelenmesi (1-75. Sayı)" adlı yüksek lisans tezinde çocuk dergilerinde hedeflenen değerler ve bunların çocuk eğitime katkısı araştırılmıştır. İnceleme, bir çocuk dergisinin taşıması gereken özellikler ve 7-14 yaş arasındaki çocukların bilişsel, kişisel, ahlaki, dilsel ve toplumsal gelişim evreleri göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Derginin 1144 sayılı koleksiyonunun 23 Nisan 1945 (ilk yayın) ile 4 Mart 1948 tarihleri arasında yayımlanan ilk 75 sayısı örneklem olarak alınmıştır. Çalışmanın sonucunda, Doğan Kardeş dergisinde yayımlanan metinlerin çocukların bilişsel, toplumsal ve dil gelişimi ile ahlaki ve kişisel gelişimlerine olumlu katkılar sağladığı gözlemlenmiştir.

Yıldırım'ın (2006), "Doğan Kardeş Dergisinde Yer Alan Metinlerin Tür, İçerik ve Anlatım Özelliklerinin Çocuk Eğitimi Açısından İncelenmesi (76-150. Sayı)" adlı yüksek lisans tezinde Doğan Kardeş dergisindeki metinlerin tür, içerik ve anlatım özelliklerinin çocuk eğitimi açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel analiz metodu ile yapılan araştırma, yedi bölümden oluşmaktadır. Bununla birlikte, araştırmanın yedi bölümünde de dergideki metinlerin taşıdığı özelliklere göre çocukların bilişsel, duyuşsal, psiko-motor gelişimlerine ne derece katkıda bulunduğu yer yer açıklanmaya çalışılmaktadır. Doğan Kardeş dergisinin dili, anlatımı, biçimsel özellikleri ve sürdürülen etkinlikler konusu ele alınmaktadır. Metinler, edebiyat ve çocuk edebiyatındaki yerlerine göre değerlendirilmiş ve eğitim psikolojisi, çocuk gelişimi özelliklerine uygun olarak açıklanmış, örnekler sunulmuştur.

Arzuk'un (2007), "Kayıp Hatırat: 1945-1993 Yılları Arasında *Doğan Kardeş* Çocuk Dergisi" adlı yüksek lisans tezi Türkiye'de çocuk dergiciliği alanında önemli bir yere sahip olan *Doğan Kardeş* dergisi hakkında metinsel ve kavramsal bir analiz yürütmeyi amaçlamıştır. Doğan Kardeş dergisini kurucularının bir projesi, çocuk kültürünün bir parçası ve kolektif hafıza olarak değerlendirmiştir.

Sezgin'in (2019), "Türkiye'de Çocuk Dergileri ve Gündem Belirleme: Doğan Kardeş Dergisi Örneği" adlı yüksek lisans tezinde Türkiye'de yayımlanmış ve yayımlanmakta olan çocuk dergileri hakkında genel bilgi verilmiş; gündem belirleme kuramı ele alınmış ve Doğan Kardeş dergisinin gündem belirleme kuramı çerçevesinde incelemesi yapılmıştır. Sonraki yıllarda gündem belirleme gücünü kaybettiği için derginin ülkedeki çocuk gündemini oluşturmakta önemli bir yere sahip olduğu 1945-1965 yılları arasındaki sayıları dikkate alınmıştır. Derginin belirlediği gündem konuları örnekler hâlinde sunulmuş, ülke kamuoyunda

en çok yankı bulan Fil Mohini gündemi üzerinde özellikle durulmuştur. Çalışmada; derginin bu amaç doğrultusunda okurları, ülke kamuoyu, ülke yöneticileri hatta yabancı devlet adamları ve kuruluşları üzerinde oluşturduğu etki ele alınmıştır. Çalışma sonucunda, Doğan Kardeş dergisinin söz konusu yıllarda önemli bir gündem belirleme gücüne sahip olduğu tespit edilmiştir. Derginin okurları arasındaki iletişim başarısı ve gündem belirleme gücü, günümüz yayıncıları için de örnek teşkil etmektedir.

Tekin'in (2019), "Çok Partili Dönemde (1960-1980) Yayımlanmış Doğan Kardeş Dergisinde Çocuk İmajı" adlı yüksek lisans tezinde çok partili dönemde, iki darbe arası süreçte (1960-1980), darbe dönemi olması nedeniyle 1960 yılının Eylül, Ekim, Kasım sayıları ile seçimlerin gerçekleştirildiği 1961, 1965, 1969, 1973 ve 1977 yıllarında seçimin yapıldığı ayın, ondan bir önceki ve bir sonraki ayın sayıları –genellikle eylül, ekim, kasım- kullanılmıştır. Böylelikle, çocuk yazının çocuk ve çocuk üzerinden toplumsal gerçeklik ürettiği düşüncesinden yola çıkılarak, Doğan Kardeş dergisi örnekleminden süreli yayınların nasıl bir çocuk imajı çizdiği ve kurguladığı, ele alınan dönemde çocuk gerçekliğinin nasıl görüldüğü araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, derginin 1955-1966 arası sayılarında yardımlaşma ve sosyal duyarlılığın hayata geçirilmeye çalışıldığı, uzay ile ilgili ve güncel konuların, medeniyet, Atatürk ve cumhuriyet ile ilgili yazılar ile daha önce görülmeyen siyasi içerikli yazıların yer aldığı görülmüştür. 1967-1978 arası süreçte yayımlanan sayılar incelendiğinde ise, çocuğa ideal bir kimlik yükleme amacının güdülmediği bir dönem olduğu gözlemlenmiştir.

Doğan Kardeş dergisi ile ilgili makaleler

Çelik'in (2014), "Türkiye'de Çocuk Olmanın Tarihi: Doğan Kardeş Dergisi" adlı çalışmasında Türkiye'de çocukluk tarihini ifade etmede ve çocuk kavramına saygılık kazandırmada önemli bir yeri olan Doğan Kardeş dergisinin niteliği ve içeriği tartışılmıştır. Bunun için Doğan Kardeş'in ilk yirmi yılı ele alınmış, ayrıca dünyada ve Türkiye'deki çocukluk tarihine genel hatlarıyla değinilmiştir.

Gürçağlar'ın (2014), "The Translational Anatomy of a Children's Magazine: The Life and Times of Dogan Kardes" adlı çalışmasının amacı Doğan Kardeş dergisindeki çevirileri analiz etmektir. Çevirilerde belirgin olan ve belirgin olmayan ifadeler arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Ayrıca çevirilerin farklı çevirmenlerle yeni anlamlar kazandığı ifade edilmiştir. Çalışmanın ana odağı olarak Doğan Kardeş dergisindeki çevirilerin yapısı ve bunun derginin genel yapısına olan katkılarını keşfetmek olarak belirtilmiştir.

Hazar ve Işıık'ın (2017), “Çocuk Medyası ve Doğan Kardeş Dergisi” adlı çalışmalarında dergicilik ve çocuk medyası alanında önemli bir yeri olan Doğan Kardeş dergisi ele alınmış ayrıca dünyada ve Türkiye’de çocuk dergiciliğinin tarihi üzerinde durulmuştur. Daha sonra çocuk medyası ile derginin çocuk medyası içindeki rolü tartışılmış ve Doğan Kardeş dergisi incelenmiştir. Türkiye’de yayımlanan çocuk dergileri arasında uzun yıllar yayın hayatına devam etmesi, yaptığı faaliyetler, yayın kadrosu, içeriği ve getirdiği yeniliklerle diğerlerinden ayrı bir yere sahip olduğu ifade edilmiştir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde “araştırmanın modeli”, “evreni ve örnekleme”, “veri toplama teknikleri”, “verilerin toplanması” ve “verilerin analizi” alt başlıkları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Doğan Kardeş dergisindeki temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler gibi söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve bunların kullanım sıklığını ortaya koymak amacıyla hazırlanan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan nesne, birey ya da olay, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde etkileme ve değiştirme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır” (Karasar, 2011: 77).

“Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Genel tarama modelleri ile tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir. Değişkenlerin, tek tek, tür ya da miktar olarak oluşumlarının belirlenmesi amacı ile yapılan araştırma modellerine tekil tarama modelleri denir” (Karasar, 2011: 79). Çalışmada dergi sayıları tek tek incelendiği ve inceleme sonucunda elde edilen veriler arasında korelasyon ya da sebep-sonuç ilişkisine dair bir inceleme yapılmadığı için genel tarama modellerinden biri olan tekil tarama modeli benimsenmiştir.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Doğan Kardeş dergisinin bütün sayıları oluşturmaktadır. Örneklemini ise derginin 1945-1978 yılları arasında yayımlanan, çocuk dergisi kimliğini koruduğu sayılarından dörder yıl arayla (1945, 1949, 1953, 1957, 1961, 1965, 1969, 1973 ve 1977) ocak-nisan-temmuz-ekim sayıları oluşturmaktadır. Toplam 85 sayıdan oluşan bu sayılar amaçlı örneklemeyle seçilmiştir. Ocak-nisan-temmuz-ekim aylarının seçilmesi sayesinde incelenen her senenin dört mevsiminden bir ay incelenme fırsatı bulunmuştur. İncelenen sayılar yayımlandığı zamana göre aylık ya da haftalık olarak değişmektedir.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Doğan Kardeş dergisindeki temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler gibi söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve bunların kullanım sıklığını ortaya koymak amacıyla yapılan incelemede doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 217).

Derginin sayılarında yer alan söz varlığı unsurlarına ait veriler; dergideki reklamlar ve gönderici mektupları hariç bütün bölümlerdeki metinler, başlıklar, etkinlik sayfaları vb. kelime ve ifadelerin incelenmesiyle elde edilmiştir. İncelemenin bu şekilde yapılmasının nedeni, öğrencilere yeni kelime ve ifadelerin sadece okuma metinleriyle değil diğer bölüm ve etkinliklerle de kazandırılabilmesidir.

3.4. Verilerin Toplanması

Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarını tespit etmek ve bunların kullanım sıklığını ortaya koymak amacıyla yapılan incelemede ilk olarak dergi türünde olan kaynağın sayılarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Derginin sayılarına Ankara Milli Kütüphane ile Selçuk Üniversitesi Kütüphanesinden fotokopi, tarama ve yayınevlerinden satın alma yoluyla ulaşılmıştır. Derginin eski yıllara ait olması, ciltlerinin karışıklığı, eksik sayfaların bulunması vb. sebeplerle özellikle haftalık yayımlanan sayıların temin edilmesinde zorluk yaşanmıştır.

Dergilerin temin edilmesinden sonraki aşama bilgisayar ortamına eksiksiz şekilde aktarılmasıdır. Aktarma işleminden sonra gerekli düzenlemeler için Abbyy FineReader programı aracılığıyla Microsoft Word’e dönüştürülmüştür. Dergilerin eski ve yıpranmış olması nedeniyle Microsoft Word’e dönüştürüldüğünde bazı kelimeler eksik ya da yanlış olarak aktarıldığı için PDF formatları ile tek tek kontrol edilerek düzenleme yapılmıştır. Yapısından dolayı Microsoft Word’e aktarılamayan çok sayıda sayfa ve özellikle çizgi roman bölümleri bilgisayara elle yazılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Doğan Kardeş dergisine yönelik verilerin analizinde betimsel analiz temel alınmıştır. Betimsel analizde amaç, elde edilen verilerin önceden belirlenen temalara göre düzenlenerek yorumlanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 256). Bu kapsamda dergideki söz varlığı unsurlarından temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler tespit edilerek tablolar hâlinde verilmiş ve kullanım sıklıkları ortaya konulmuştur.

Kelime listelerinin oluşturulmasında ve analiz edilmesinde “.txt” uzantılı metinlerde yer alan kelimeleri sıklıklarına göre dizen ve kelime sıklık istatistiği yapan Cibakaya programı kullanılmıştır. Cibakaya programı kullanılmadan önce programın ve çalışma kapsamının gerektirdiği şekilde dosyalar üzerinde şu işlemler yapılmıştır:

- 1- Kelime verilerinin analizinde öncelikle kelimeleri ele alış biçimi büyük önem taşımaktadır. Baş (2011) bununla ilgili olarak şu açıklamaları yapmıştır: Kelimenin tanımlanmasında temelde iki bakış açısı bulunmaktadır. Bunlar kelimeye *şekil* ve *anlam* açısından yaklaşmaktadır. Kelimelere sadece *şekil* temelli bakılınca farklı kelime sayısı artmaktadır. Çünkü bu yaklaşıma göre farklı kelime iki boşluk arasında kalan her şeydir. Bu yaklaşım eş sesli kelimelerin hangi anlamda kullanıldığının belirsiz olmasına, kelimenin bir ismi mi ya da fiili mi karşıladığının anlaşılamamasına da sebep olmaktadır. Ayrıca Türkçenin sondan eklemeli bir dil olması, çekim ekleriyle değişebilen her yapının şekilsel olarak ayrı bir kelime gibi görünmesine neden olmaktadır. Hâlbuki bu kelimeler arasında anlam farkı yoktur. Kelimeye sadece *anlam* temelli yaklaşıldığında ise edatların kelime olarak kabul edilmemesi gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Çalışmalarda kelimenin taban biçimiyle ele alınması buna benzer problemlerin ortadan kalkmasına yardımcı olacaktır.

Kurudayıoğlu ve Karadağ (2005: 305) da kelimelerin kabul edilme biçimini şu şekilde ifade etmiştir: “Çekim unsurları çıkarıldığında, anlam ile biçimin kesiştiği ilk nokta. Kesişme bazen kelime kökünde, bazen kelime gövdesinde bazen de birleşik kelime tabanında gerçekleşebilmektedir. Bu açıdan kelime, anlamı veya görevi bulunan, çekim ekleri ile işlenmeye hazır tabandır. Taban; kök ya da gövde olabileceği gibi birleşik yapılar şeklinde de karşımıza çıkabilir. Taban kavramı kelimenin biçim ve anlam yapısını da birlikte ortaya koymaktadır”.

Kelimelerle ilgili yapılan açıklamalar doğrultusunda çalışmamızda kelimeler *taban* olarak ele alınmıştır. Böylece kelimelerdeki çekim ekleri silinmiş; kelimeler kök ya da gövde biçimleriyle kelime listelerine dâhil edilmiştir.

- 2- Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan Yazım Kılavuzu’na göre metinlerin yazım yanlışları düzeltilmiştir. Derginin eski yıllara ait olması nedeniyle kelimelerin yazımında çok fazla yanlışla karşılaşmıştır.
- 3- Dergilerdeki resimler, lekeler, madde başı işaretleri, noktalama işaretleri tek tek temizlenmiştir. Geriye sadece yan yana dizilmiş ve temizlenmiş kelimeler bırakılarak

dizdirilmeye hazır hâle getirilmiştir. Kelimeler çevrim içi veri tabanında yer alan TDK Türkçe Sözlük esas alınarak düzenlenmiştir.

- 4- Fiillerdeki çekim ekleri atıldıktan sonra isimlerden ayırt edilebilmesi için fiil kök veya gövdesine “-” işareti konmuştur. Örneğin; *sev-*, *oku-*, *yardım+et-* gibi.
- 5- Kelimelerin analizinde çok anlamlılık değil eş seslilik esas alınmıştır. Eş sesli kelimelerin yanına parantez içinde onları ayırt edebilecek kelimeler yazılmıştır. Örneğin; yüz(sayı), dil(lisan). Baş (2011: 47-48) bununla ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Kelime listeleri oluştururken bir kelimenin sahip olduğu tüm anlamları ayrı ayrı değerlendirme araştırmacılara büyük zorluklar yaratmakla kalmaz bazı karmaşalara da sebep olur. Genel Türkçe sözlükte 65.000’in üzerinde madde başı vardır. Birçok kelimenin onlarca yan anlamı mevcuttur. Metinde yer alan her kelimeyi bu yan anlamlara göre tespit etmek oldukça güçtür. Kaldı ki yan anlamlar birbiriyle girişik durumda da olabilmekte hatta farklı sözlük çalışmalarında değişiklik de gösterebilmektedirler. Sözlüklerin yeni baskılarında da değişiklikler meydana gelmektedir.

...

Çok anlamlılığa dayalı kelime listeleri ancak özel amaçlar çerçevesinde ve küçük gruplardan ya da az sayıda metinden elde edilecek malzeme üzerinden değerlendirilmeye tâbi tutulabilir. Kelime listelerini belirlerken dikkat edilecek husus öncelikli olarak çok anlamlılık değil eş sesliliktir”.

- 6- Kelime analizlerinin yapıldığı program iki boşluk arasındaki her veriyi farklı kelime kabul ettiği için ayrı yazılan birleşik kelimeler “+” işareti ile birleştirilmiştir. Örneğin; *hayvanat+bahçesi*, *can+dostu* gibi.
- 7- Dergilerdeki sayılar “*bir*, *altmış+bir*, *iki+bin+dört+yüz+yirmi+dört*” vb. şeklinde aralarına “+” eklenerek yazıya dönüştürülmüştür.
- 8- Söz varlığı çalışmalarında tarih ifadelerinin yazımı ve değerlendirilmesinde farklı bakış açıları bulunmaktadır. Baş (2011: 41) tarihlerin kelime olarak kabul edilebileceğini ifade etmiştir. Bu açıklamadan hareketle tarihler aralarına “+” işareti konarak kalıp şeklinde ve farklı bir kelime olarak dizine dâhil edilmiştir.
- 9- Olumsuzluk eki, geçici isim yapan zarf-fiil, sıfat-fiil ekleri silinerek, sıklıkları fiil şekillerine dâhil edilmiştir. Kalıcı isim yapan sıfat fiil eklerinin bulunduğu kelimeler korunmuştur.
- 10- Atasözleri, deyimler ve ikilemelerdeki çekim ekleri atılmamış, orijinal hâliyle bırakılmıştır. Sadece programın sayımı yapabilmesi için kelimeler arasına “+” konularak tek kelime gibi algılaması sağlanmış ve bunlar ayrı ayrı tablolarda

listelenmiştir. Atasözleri ve deyimlerin tespitinde ise TDK'ye ait çevrim içi veri tabanında yer alan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* esas alınmıştır. Ayrıca atasözleri, deyimler ve ikilemeler dizdirilmeden önce ayırt edilebilmesi için özel olarak işaretlenmiştir.

- 11- Baş (2011: 44) söz varlığı çalışmalarında kelime listelerine özel isimlerin alınıp alınmayacağı konusunun değişiklik gösterdiğini ifade etmiş ve bu duruma çalışmaların amacına göre araştırmacının karar verebileceğini belirtmiştir. Bu açıklamalardan hareketle çocuk dergilerinde geçen özel isimleri tespit etmenin faydalı olacağı ve önemli bilgiler aktaracağı düşüncesiyle araştırmamızda özel isimler de tespit edilmiştir. Programın sayımı doğru yapabilmesi için özel isimler “+” işareti ile birleştirilmiştir. Örneğin; *Birinci+Dünya+Savaşı*, *Çanakkale+Boğazı*, *İdil+Biret*, *Leonardo+Da+Vinci* gibi. Ayrıca dergilerde yer alan özel isimler dizdirme işleminden önce özel olarak işaretlenmiştir. Bu işaretleme işlemi özellikle cins isimlerle eş seslilik oluşturabilecek özel isimler için önem taşımaktadır. Örneğin; *kaya*, *uğur*, *nergis* gibi.
- 12- Cıbakaya programı düzeltme işaretini(^) tanımadığı için “kar, kâr, hala, hâlâ, adet, âdet” gibi kelimelerin yanına parantez içinde anlamları yazılmıştır. Örneğin; *hala(akraba)*, *hala(zaman)* gibi. Dizdirme işleminden sonra hepsi tek tek kontrol edilerek düzeltilmiştir.
- 13- “de” ve “ki” bağlama edatları sıklık dizinine alınmıştır. “ne+ne”, “hem+hem” gibi bağlama edatları da programın ayrı ayrı almaması için “+” ile birleştirilmiştir.
- 14- Yanlış yazılan birleşik kelimeler düzeltilerek sıklık dizinine alınmıştır.
- 15- Kısaltmalar açılmış hâllerile temel kelime listelerine dâhil edilmiştir.
- 16- “idi”, “imiş”, “iken” sıklık dizinine alınmamıştır. “ise” ayrı bir kelime olarak alınmıştır.
- 17- “et-” “ol-” vb. yardımcı fiiller yanındaki kelimeyle birlikte alınmıştır. Örneğin; *merak+et-*, *farkında+ol-* gibi.
- 18- Konuşma dilindeki yerel söyleyişler ve ünlemler metindeki şekliyle alınmıştır. Örneğin; *amma*, *aa* gibi.
- 19- Hitaplar kalıplaşmış kabul edilmiş ve ekleri atılmadan alınmıştır. Örneğin; *canım*, *yavrum* gibi.
- 20- Kelimelerin incelenmesi sırasında “da/de” bağlama edatı ile “mı/mi/mu/mü” soru edatının farklı biçimleri bulunmasından dolayı “de” ve “mı” olarak düzeltilerek aynı

biçimde yazılmaları sağlanmıştır. Örneğin; “misin”, “muyuz” yerine “mı” olarak yazılmıştır.

21- Kelimelerdeki ses olayları düzeltilerek kelime orijinal hâline getirilmiştir. Örneğin; “burnu” yerine “burun” olarak düzenlenmiştir. Deyimlerde de yeri değişik yazılan ifadeler orijinal şekline getirilmiştir. Örneğin; “Aklına bir fikir geldi.” cümlesi “bir fikir aklına+gel-” olarak düzenlenmiştir.

22- Gönderici mektup, yazı ve şiirleri ile reklamlar incelemeye dâhil edilmemiştir. Onun dışındaki bütün metinler, çizgi romanlar, etkinlikler, bulmacalar, karikatürlerdeki kelimeler araştırmaya dâhil edilmiştir. Diğer çalışmalara bakıldığında bazılarında sadece okuma metnindeki kelimelerin incelendiği görülmektedir. Hâlbuki öğrenciler etkinlik sayfalarında da pek çok kelime ve kalıpla karşılaşmaktadır.

Bütün bu işlemler yapıldıktan sonra Cibakaya programına veriler yüklenerek söz varlığı unsurları listelenmiş ve sıklık değerleri tespit edilmiştir. Microsoft Excel programı aracılığıyla listeler üzerinde tekrar ayrıştırma işlemi gerçekleştirilerek temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler için ayrı ayrı tablolar oluşturulmuştur.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bu bölümde Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarına dair bulgulara yer verilmiştir, bulgular ile ilgili yorumlar ise *Tartışma* başlığında ele alınacaktır. Verilerden elde edilen söz varlığı unsurları; temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler olmak üzere beş başlık altında listelenerek ayrı ayrı tablolarda gösterilmiştir. Her başlık altında en sık kullanılan ilk yirmi söz varlığı unsuru özel olarak incelenmiş, çok sayıda olması sebebiyle listelerin tamamı ise kelime sıklığı sırasına göre dizilerek *Ekler* bölümünde verilmiştir.

4.1. Doğan Kardeş Dergisindeki Temel Kelimeler

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam kelime sayısı 412.856, farklı kelime sayısı 20.008'dir. Toplam kelimelerin farklı kelimelere olan oranı ise 20,63'tür ve bu sayı bir kelimenin ortalama 20,63 kere tekrar edildiğini göstermektedir.

Dergide kullanılan bütün kelimeler Ek-1'de liste olarak verilmiş, en sık kullanılan ilk 20 kelime ise incelenmek üzere Tablo 4. 1'de gösterilmiştir:

Tablo 4. 1. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 temel kelime

Sıra	Temel Kelimeler	Sıklık	Sıra	Temel Kelimeler	Sıklık
1.	bir	13036	11.	gel-	2495
2.	bu	6895	12.	ne	2378
3.	da/de	6591	13.	sonra	2343
4.	ol-	6140	14.	çocuk	2228
5.	o	4299	15.	mı/mi/mu/mü	2214
6.	ve	4148	16.	yap-	2143
7.	ben(zamir)	3126	17.	git-	1970
8.	de-	3085	18.	gibi	1916
9.	çok	2683	19.	gör-	1886
10.	için	2596	20.	var	1798

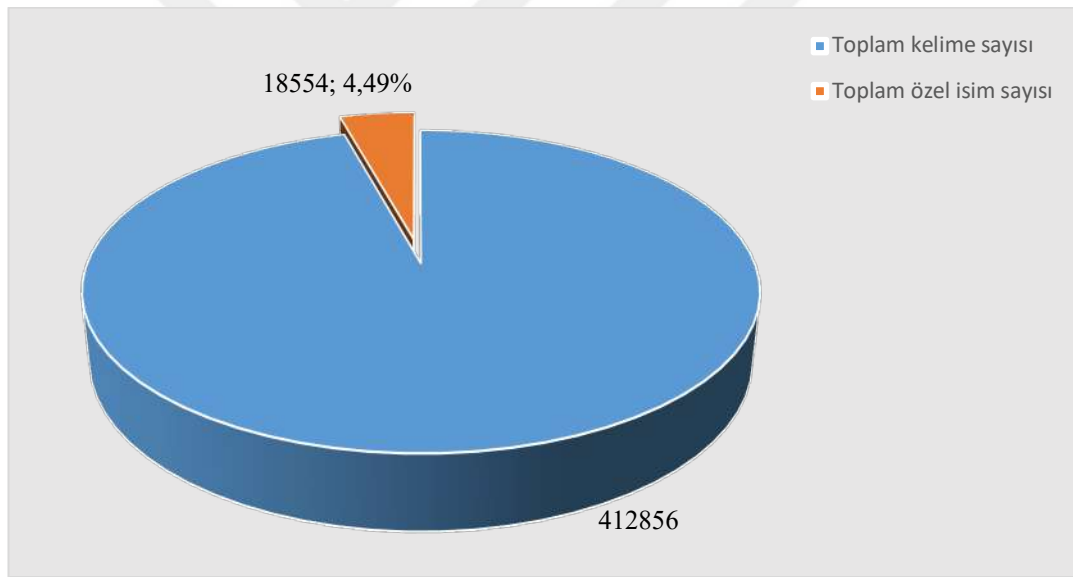
Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 kelime “bir, bu, da/de, ol-, o, ve, ben, de-, çok, için, gel-, ne, sonra, çocuk, mı/mi/mu/mü, yap-, git-, gibi, gör-, var” kelimeleridir. Bunlardan en sık kullanılan kelime 13.036 sıklık ile “bir”dir. En sık kullanılan ikinci kelime ise sıklığı 6.895 olan “bu” kelimesidir. Üçüncü olarak da 6.591 sıklık ile “da/de” gelmektedir.

Doğan Kardeş dergisindeki toplam 412.856 kelimenin 96.681'i fiil türündedir ve dergideki toplam fiil sayısı, toplam kelime sayısının %23,41'ini oluşturmaktadır. En sık kullanılan ilk yirmi temel kelime arasında “ol- (6140), de- (3085), gel- (2495), yap- (2143), git- (1970), gör- (1886)” fiilleri olmak üzere toplam 6 fiil yer almaktadır.

4.2. Doğan Kardeş Dergisindeki Özel İsimler

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam özel isim sayısı 18.554, farklı özel isim sayısı 3.684'tür. Toplam özel isimlerin farklı özel isimlere olan oranı ise 5,03'tür ve bu sayı bir özel ismin ortalama 5,03 kere tekrar edildiğini göstermektedir.

Dergideki toplam özel isim sayısı, toplam kelime sayısının %4,49'unu oluşturmaktadır. Toplam özel isim sayısı ile toplam kelime sayısı arasındaki oran aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 4. 1. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam özel isim oranları

Hem tür ismi hem de özel isim olabilecek kelimelerin birbirine karışmaması için dizdirme işleminden önce özel isimler işaretlenmiş ve yanlarına açıklayıcı ifadeler yazılmıştır. “Ay(gökte)”, “Dünya(gezegen)” gibi.

Dergide kullanılan özel isimler Ek-2’de liste olarak verilmiş, en sık kullanılan ilk 20 özel isim ise incelenmek üzere Tablo 4. 2’de gösterilmiştir:

Tablo 4. 2. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 özel isim

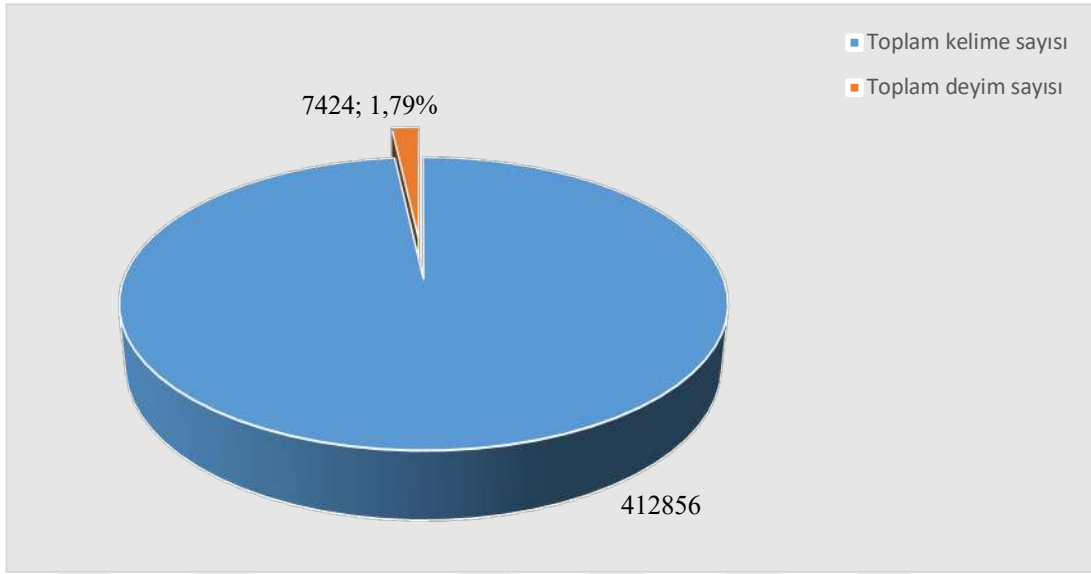
Sıra	Özel İsim	Sıklık	Sıra	Özel isim	Sıklık
1.	Doğan Kardeş	202	11.	Atatürk	121
2.	Ay(gökte)	172	12.	Ahmet	115
3.	Türk	169	13.	Amerika	109
4.	Karagöz	166	14.	Jim (insan ismi)	106
5.	İstanbul	157	15.	Ayşe	102
6.	Teo (insan ismi)	154	16.	Güneş (gök cismi)	101
7.	Ali	153	17.	İngiliz	97
8.	Karagözcük	149	18.	Avrupa	96
9.	Dünya (gezegen)	145	19.	Mehmet	95
10.	Tarzan	139	20.	Allah	87

Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 özel isim “Doğan Kardeş, Ay, Türk, Karagöz, İstanbul, Teo, Ali, Karagözcük, Dünya, Tarzan, Atatürk, Ahmet, Amerika, Jim, Ayşe, Güneş, İngiliz, Avrupa, Mehmet, Allah” isimleridir. Bu özel isimler arasında derginin adı, gök cisimleri, Türk ve yabancı insan isimleri; dil, ülke, milliyet isimleri ile inanç unsurunun yer aldığı görülmektedir.

4.3. Doğan Kardeş Dergisindeki Deyimler

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam deyim sayısı 7.424, farklı deyim sayısı 1.687’dir. Toplam deyimlerin farklı deyimlere olan oranı ise 4,4’tür ve bu sayı bir deyimın ortalama 4,4 kere tekrar edildiğini göstermektedir.

Dergideki toplam deyim sayısı, toplam kelime sayısının %1,79’unu oluşturmaktadır. Toplam deyim sayısı ile toplam kelime sayısı arasındaki oran Grafik 4.2’de gösterilmiştir:

Grafik 4. 2. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam deyim oranları

Dergide kullanılan deyimler Ek-3'te liste olarak verilmiş, en sık kullanılan ilk 20 deyim ise incelenmek üzere Tablo 4. 3'te gösterilmiştir:

Tablo 4. 3. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 deyim

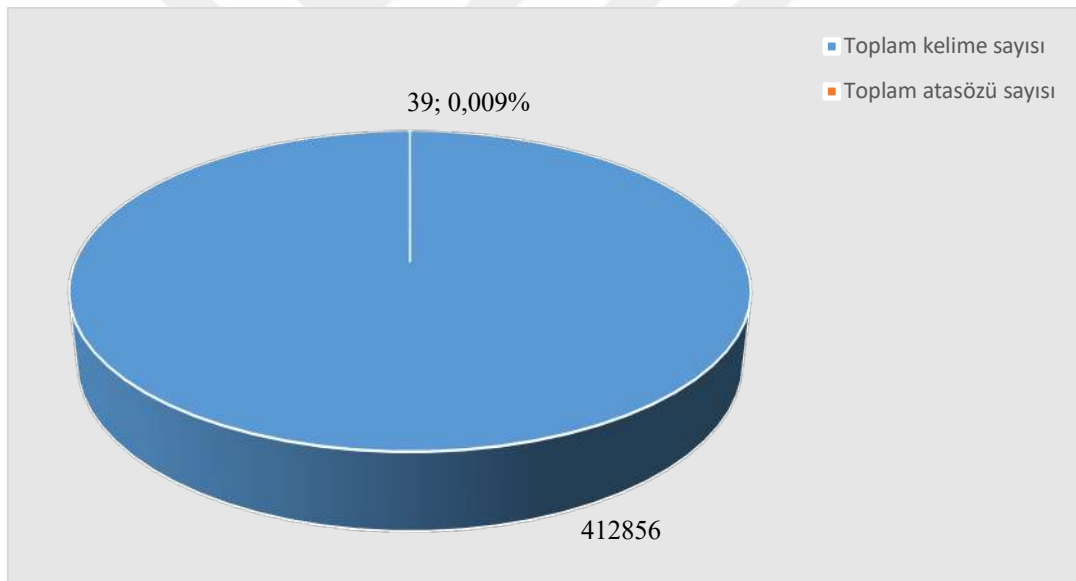
Sıra	Deyim	Sıklık
1.	karar ver-	191
2.	meydana gel-	131
3.	ne kadar	129
4.	haber ver-	117
5.	aklına gel-	110
6.	yola çık-	100
7.	elde et-	97
8.	fark et-	90
9.	(birinin) hoşuna git-	90
10.	meydana getir-	88
11.	(birinin) başına gel-	86
12.	ses çıkarma-	74
13.	söz ver-	65
14.	idare et-	64
15.	kim bilir	61
16.	işe yara-	55
17.	karın doyur-	55
18.	ortaya çık-	53
19.	nefes al-	51
20.	canı sıkıl-	50

Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 deyim “karar ver-, meydana gel-, ne kadar, haber ver, aklına gel-, yola çık-, elde et-, fark et-, hoşuna git-, meydana getir-, başına gel-, ses çıkarma-, söz ver-, idare et-, kim bilir, işe yara-, karın doyur-, ortaya çık-, nefes al-, canı sıkıl-” deyimleridir. Deyimler tespit edilirken TDK’ye ait çevrim içi veri tabanında yer alan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* esas alınmıştır.

4.4. Doğan Kardeş Dergisindeki Atasözleri

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam atasözü sayısı 39, farklı atasözü sayısı 28’dir. Toplam atasözlerinin farklı atasözlerine olan oranı 1,39’dur ve bu sayı bir atasözünün ortalama 1,39 kere tekrar edildiğini göstermektedir.

Dergideki toplam atasözü sayısı, toplam kelime sayısının %0,009’unu oluşturmaktadır. Toplam atasözü sayısı ile toplam kelime sayısı arasındaki oran Grafik 4.3’te gösterilmiştir:

Grafik 4. 3. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam atasözü oranları

Sayıları az olduğu için dergide kullanılan atasözlerinin tamamı Tablo 4.4 ’te gösterilmiştir.

Tablo 4. 4. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan atasözleri

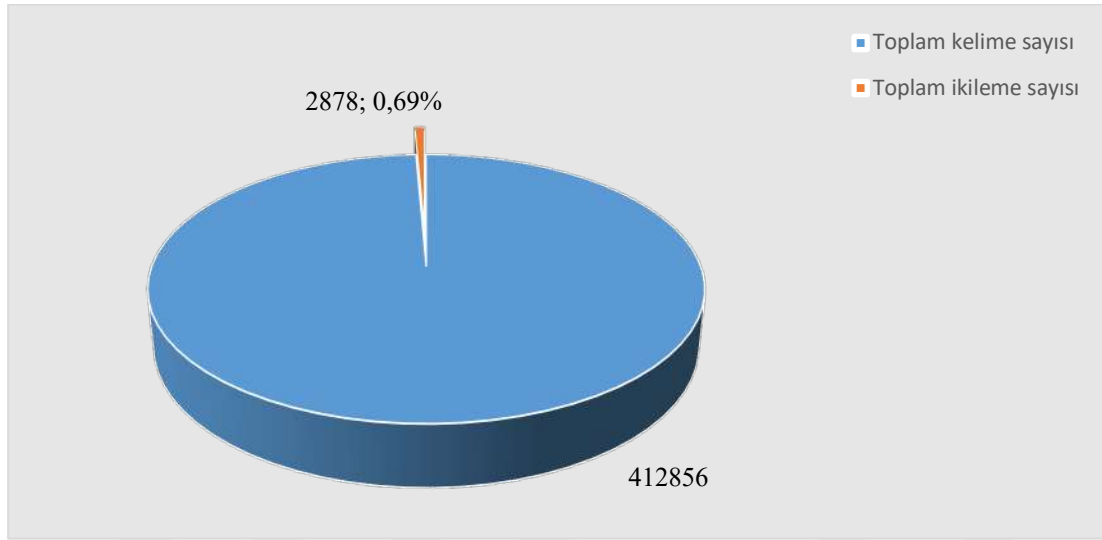
Sıra	Atasözü	Sıklık
1.	Damlaya damlaya göl olur.	4
2.	Denize düşen yılana sarılır.	3
3.	Acele işe şeytan karışır.	2
4.	Beş para etmez.	2
5.	Birlikten kuvvet doğar.	2
6.	El elden üstündür.	2
7.	Gün doğmadan neler doğar.	2
8.	Ölenle ölünmez.	2
9.	Açtı ağzını, yumdu gözünü.	1
10.	Akarsu kir tutmaz.	1
11.	Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.	1
12.	Başa gelen çekilir.	1
13.	Haydan gelen huya gider.	1
14.	Sakla samanı, gelir zamanı.	1
15.	Tatlı dil yılana deliğinden çıkarır.	1
16.	Tilki tilkiliğini anlatıncaya kadar post elden gider.	1
17.	Tilki vardır baş keser, kurdun adı yamandır.	1
18.	Ağaç yaş iken eğilir.	1
19.	Akıl yaşta değil baştadır.	1
20.	Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.	1
21.	Felek kimine palto giydirir kimine yelek.	1
22.	Güneş girmeyen eve doktor girer.	1
23.	Her koyun kendi bacağından asılır.	1
24.	Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.	1
25.	Suyun çağlamazından insanın söylemezinden kork.	1
26.	Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkânıdır.	1
27.	Ummadığın taş baş yarar.	1
28.	Vakit nakittir.	1

Tablodan da görüldüğü üzere atasözleri diğer söz varlığı unsurlarına göre çok az sayıda kullanılmıştır. “Damlaya damlaya göl olur.” atasözü 4 sıklıkla birinci sırada yer alırken, “Denize düşen yılana sarılır.” atasözü 3 sıklıkla ikinci sırada yer almaktadır. Diğerleri 2 ve 1 sıklıkla bulunmaktadır. Atasözleri belirlenirken TDK’ye ait çevrim içi veri tabanında yer alan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* esas alınmıştır.

4.5. Doğan Kardeş Dergisindeki İkilemeler

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam ikileme sayısı 2.878, farklı ikileme sayısı 681’dir. Toplam ikilemelerin farklı ikilemelere olan oranı 4,22’dir ve bu sayı bir ikilemenin ortalama 4,22 kere tekrar edildiğini göstermektedir.

Dergideki toplam ikileme sayısı, toplam kelime sayısının %0,69’unu oluşturmaktadır. Toplam ikileme sayısı ile toplam kelime sayısı arasındaki oran aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 4. 4. Doğan Kardeş dergisindeki toplam kelime ve toplam ikileme oranları

Dergide kullanılan ikilemeler Ek-4’te liste olarak verilmiş, en sık kullanılan ilk 20 ikileme ise yorumlanmak üzere Tablo 4.5’te gösterilmiştir:

Tablo 4. 5. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 ikileme

Sıra	İkileme	Sıklık	Sıra	İkileme	Sıklık
1.	kendi kendine	138	11.	üst üste	32
2.	yavaş yavaş	98	12.	ara sıra	30
3.	sık sık	95	13.	mini mini	29
4.	pırıl pırıl	72	14.	aşağı yukarı	28
5.	bol bol	47	15.	bir bir	28
6.	ağır ağır	43	16.	birer birer	28
7.	çeşit çeşit	42	17.	zaman zaman	26
8.	uzun uzun	42	18.	rahat rahat	25
9.	hemen hemen	39	19.	ufak tefek	25
10.	renk renk	33	20.	üst baş	25

Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 ikileme “kendi kendine, yavaş yavaş, sık sık, pırıl pırıl, bol bol, ağır ağır, çeşit çeşit, uzun uzun, hemen hemen, renk renk, üst üst, ara sıra, mini mini, aşağı yukarı, bir bir, birer birer, zaman zaman, rahat rahat, ufak tefek, üst baş” ikilemeleridir. “Kendi kendine” ikilemesi 138 sıklıkla diğer ikilemelerden büyük farkla 1. sırada yer almaktadır. Onu 98 sıklıkla “yavaş yavaş” ve 95 sıklıkla “sık sık” takip etmektedir. En sık kullanılan ikilemelere bakıldığında genellikle aynı kelimenin tekrarı ile oluşan ikilemeler olduğu görölmektedir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

5.1.1. Söz varlığı çalışmalarına yönelik tartışma

Söz varlığı çalışmaları dil alanında yapılan araştırmalar arasında önemli bir yere sahiptir ve bu alanda yapılan araştırmaların temelinde de kelime sıklıklarının tespit edilmesi yer almaktadır. Bunun sebebi ise kaynaklarda kullanılan kelime ve kalıpların seçilirken belli bir ölçüte dayandırılmamasıdır. Araştırmacılar da belli bir ölçüt bulunmamasından kaynaklanan farklılıkları ortaya çıkarmak ve çocuklara yönelik olan ders kitabı, çalışma kitabı, edebî eser vb. materyallerin hazırlanmasına yol göstermek amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Türkçe Eğitimi alanında kelime sıklığı ve söz varlığı çalışmalarına bakıldığında ders kitapları, yabancılara Türkçe öğretimi kitapları, ilköğretim öğrencileri, yabancı öğrenciler ve ilköğretim öğrencilerine yönelik hazırlanan edebî eserlerin söz varlığının tespit edilmesi üzerine araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalar Türkçe ders kitaplarının söz varlığının tespit edilmesi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Özellikle sosyoekonomik durumları göz önüne alındığında her öğrencinin elinde ders kitabı bulunması ve buradaki metinlerin öğrencilerin en sık karşılaştığı metinler olması dolayısıyla öncelikle ders kitaplarının söz varlığının gelişmesine destek olacak şekilde hazırlanmasının önemli olduğu bir gerçektir. Ancak araştırmalara bakıldığında neredeyse birbirini tekrar eden çalışmalar olduğu, farklı yazarlara ait eserler ya da farklı yayınevlerine ait ders kitaplarının dışına çok çıkılmadığı ve belirli bir alanda sınırlı kaldığı görülmektedir. Sarı (2020) 2002-2017 yılları arasında ortaokul düzeyinde söz varlığı üzerine yapılan lisansüstü tezleri değerlendiren bir çalışma hazırlamıştır. Çalışma sonucunda örneklem/çalışma grubunun ortaokul 5. sınıf öğrencileri (21), ders kitapları (18), 8. sınıf (11), 7. sınıf (8) ve 6. sınıf (6) öğrencileri, çocuk edebiyatı ürünleri (6) ile derlemeden (2) oluşan 65 yüksek lisans ve 7 doktora tezi bulunduğunu belirtmiştir. Bu çalışmalardan farklı olarak Bursalı (2014) ve Ayan (2016) çizgi filmlerin söz varlığı üzerine inceleme yapmıştır. Çocuklara hitap eden kaynakların daha geniş bir yelpazede incelenmesi ve çizgi film gibi farklı kaynaklar üzerinde yapılan çalışmaların daha da arttırılması gerektiği düşünülmektedir.

Söz varlığı çalışmalarında kelimeleri ele alış biçimi de önemli konulardan biridir. Baş (2011) kelimelerin tanımlanmasında *şekil* ve *anlam* açısından olmak üzere iki yaklaşım

olduğunu ifade etmiştir. Ancak kelimelere sadece şekil ya da sadece anlam açısından bakmanın eş sesli kelimelerin belirsizliği, kelimenin isim ya da fiil olduğunun anlaşılamaması, kelimelere gelen çekim eklerinin onun farklı bir kelime gibi görünmesine sebep olması, edatların kelime olarak kabul edilmemesi gibi problemlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu problemlerin önüne geçebilmek için kelimelerin taban olarak ele alınması gerektiğini belirtmiştir. Kurudayıoğlu ve Karadağ (2005: 305) söz varlığı çalışmalarında kelimeleri taban olarak ele almışlardır. Bu görüşlerden hareketle çalışmamızda kelimelerdeki çekim ekleri silinmiş ve kelimeler taban biçimleriyle listelere eklenmiştir.

Söz varlığı çalışmalarıyla ilgili bir diğer konu da bazı araştırmalarda sadece kitaplardaki metinlerin incelenmesi, bunların dışında kalan hazırlık çalışmaları, etkinlik sayfaları, dinleme metinleri gibi bölümlerin incelemeye dâhil edilmemesidir. Ancak bu bölümlerde de öğrencilerin öğrenebileceği pek çok kelime ve kalıbın bulunduğu düşünülmektedir. Bu sebeple çalışmamızda söz varlığı unsurlarının incelenmesi sadece metinlerle sınırlandırılmamış; etkinlik, oyun, bulmaca vb. bölümler de incelemeye dâhil edilmiştir.

Söz varlığı unsurlarının incelenmesiyle ilgili araştırmalarda belirli bir inceleme yönteminin bulunmaması da üzerinde durulması gereken bir konudur. İncelenen kaynaklardaki atasözü, deyim, ikileme gibi kalıp sözlerin parçalanarak kelime listelerine eklenmesi oradaki söz varlığı unsurlarının kaybolmasına sebep olmaktadır. Ayrıca kalıplardaki kelimeleri tek tek ayırmak onların metindeki anlamı dışında bir anlama gelmesine neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak ortak bir yöntemeye dayanmadan yapılan çalışmaların bulgu ve sonuçlarında da farklılıklar görülmektedir. Ayrıca sayısal sonuçlar da etkilenmekte ve araştırmaları karşılaştırma imkânı zorlaşmaktadır. Örneğin, beş kelimedenden oluşan bir atasözündeki kelimeler parçalanıp kelime listesine alındığında diğer çalışmaya göre daha fazla sayıda kelime incelendiği görülecektir. Baş (2011) yapılacak olan çalışmalarda atasözü, deyim ve ikileme gibi söz varlığı unsurlarının ayrı bir başlıkta incelenmesi gerektiğini, aksi takdirde tek tek kelimelere ayrıldığında birden fazla kelimedenden oluşan çok sayıda söz varlığı unsurunun göz ardı edilmesine sebep olacağını ifade etmiştir.

Sayı, saat ve tarihlerin ele alınması da söz varlığı araştırmalarında incelenmesi gereken bir konudur. Baş (2011) çalışmasında, söz varlığı unsurlarını tespit etmeye yönelik araştırmalarda sayıların, saatlerin ve tarihlerin de incelemeye dâhil edilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Çalışma kapsamında bu görüşe uygun olarak sayı, saat ve tarihler de kalıp şeklinde ele alınmıştır.

Söz varlığı; kelimeler, atasözleri, deyimler, ikilemeler vb. pek çok unsuru içinde bulunduran bir kavramdır. Bu sebeple özel olarak atasözü, deyim, ikileme üzerine çalışan araştırmalara sayıca çok olacakları için yer verilmemiş, sadece söz varlığı başlığını taşıyan çalışmalar değerlendirilmiştir.

Alan yazında çocuk dergilerinin söz varlığının belirlenmesine yönelik lisansüstü tez çalışmasına rastlanmamıştır. Ayrıca çocuklara yönelik hazırlandığı ifade edilen dergilerin dil gelişimi açısından çocukların yaş ve seviyesine uygunluğu ile Türkçenin söz varlığına ait atasözleri, deyimler, ikilemeler vb. unsurları ne kadar yansıttığı gibi konular üzerinde de durulmamıştır. Alandaki bu eksikliği giderebilmek adına Türkiye’de çocuk dergiciliğinde önemli bir yere sahip olan ve uzun yıllar boyunca yayımlanarak birkaç kuşağı etkisi altında bırakan Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarını (temel kelime, özel isim, atasözü, deyim, ikileme) tespit etmek ve bunların sıklık dizinini oluşturmak amaçlanmıştır. Şişman (2012) çalışmasında Doğan Kardeş dergisinin hikâye, masal, roman, fıkra, şiir, efsane, ansiklopedik bilgiler, Karagöz oyunları, ünlü insanların tanıtımı, önemli gün ve haftalar, bilmece ve bulmacalar, oyunlar, el becerileri gelişimi etkinlikleri, okuyucu yazıları, sağlık köşesi, reklamlar, okul temsilleri, bilgi kutucukları, çizgi roman gibi bölümlerden oluştuğunu ifade etmiştir. İçinde bu kadar çeşitli türlerin yer aldığı bir derginin yayımlandığı dönemlerdeki söz varlığı unsurlarının kullanımıyla ilgili önemli bilgiler vereceği düşünülmektedir. Araştırmada Doğan Kardeş dergisinin çocuk dergisi kimliğini koruduğu dönem olan 1945-1978 yılları arasında yayımlanan sayıları incelenmiştir. Yöntem olarak doküman incelemesi kullanılırken verilerin analizinde betimsel analizden yararlanılmıştır. İncelenen dergiler bilgisayar ortamına aktarılmış, kelimeleri sıklıklarına göre dizen ve kelime sıklık istatistiği yapan Cibakaya programının kullanılabilmesi için dosyalardaki gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemelerden sonra ise 412.856 söz varlığı unsuru elde edilmiştir. Daha sonra veriler programa yüklenerek söz varlığı unsurları listelenip sıklık değerleri belirlenmiş ve her bir unsur için ayrı ayrı tablolar oluşturulmuştur.

5.1.2. Doğan Kardeş dergisindeki temel kelimelere yönelik tartışma

Söz varlığının tespit edilmesine yönelik çalışmalarda kelime hazinesi ile söz varlığının tanımı ve kapsamı konusunda farklı görüşlerin bulunması, üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Söz varlığı, Türkçe Sözlük’te “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler” (TDK, 2009: 1807) olarak tanımlanmaktadır. Benzer şekilde Korkmaz (2019: 218) ve Hengirmen (2009: 248) de

söz varlığı ile kelime hazinesinin aynı kavram olduğunu ve bir dildeki bütün kelimelerden meydana geldiğini ifade etmiştir. Aksan (2018: 15) ise söz varlığını kelimelerin ötesinde ve o dile ait atasözleri, deyimler, kalıp sözler, kalıplamış sözler, terimler ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bir bütün olarak açıklamıştır. Baş (2006: 103) ve Karadağ (2013: 8) da söz varlığının atasözü, deyim, ikileme gibi diğer önemli yapıları da kapsayan geniş bir kavram olduğunu ifade etmiştir. İfadelerden de anlaşılacağı üzere kelime hazinesinin söz varlığı ile aynı kavram ya da söz varlığını oluşturan parçalardan biri olduğuna yönelik görüşler bulunmaktadır. Çalışmamızda Aksan'ın (2018: 15) görüşlerinden hareketle kelime hazinesi ile söz varlığı kavramları farklı kavramlar olarak ele alınmış ve kelime hazinesi, söz varlığı unsurları arasında yer alan bir alt başlık olarak değerlendirilmiştir.

Aksan (2009: 17) kelime hazinesini *temel söz varlığı, çekirdek sözcükler ve kalıt sözcükler* olarak adlandırmış ve bunların bir dilin söz varlığını oluşturan unsurların başında geldiğini ifade etmiştir. Ayrıca temel söz varlığının insan yaşamında önemli olan kavramları yansıtması üzerinde durmuştur. *Göz, kulak, baş, el, ayak* gibi organ isimleri; *et, balık, su, buğday* gibi temel gıda maddeleri; *inek, koyun, at* gibi yakın ilişkide olunan hayvanlar; *al-, ver-, gel-, ye-* gibi sık kullanılan fiiller; *bir, beş, on* gibi sayı isimlerini temel söz varlığına örnek olarak vermiştir. Hengirmen (1998: 355-356) de benzer şekilde temel söz varlığını insanların hayatında birinci derecede önemli olan, çok kullanılan ve tarihî süreç içinde en az değişiklik geçiren kelimelerin oluşturduğu bütünlük şeklinde ifade etmiştir.

Bir dilde temel söz varlığının tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Kurudayıoğlu (2005: 46) kelime sıklığını insanların günlük hayatları sırasında gerek ihtiyaçlarının gerekse çevresel faktörlerin etkisiyle bazı kelimeleri diğerlerine göre daha fazla kullanması olarak ifade etmektedir. Ölker (2011: 16) de benzer şekilde dünyadaki bütün dillerde öne çıkan kelimeler bulunduğunu belirtmiştir. En sık kullanılan kelimeleri bilmenin önemiyle ilgili çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bauman (1996: 1), en yüksek sıklığa sahip ilk 2.000 kelimenin genele hitap eden bir metnin %87'sini meydana getirdiğini, Fry (1997: 4) ise her çocuk hikâye ve romanı, ders kitabı ile gazete yazısının yarısından fazlasının en sık kullanılan 300 kelimedenden oluştuğunu ifade etmiştir. Aksan da (2009: 20) sıklık listesinde bulunan ilk 1000 kelimeyle normal metinlerin %80'inden daha fazlasının anlaşılabilceğini belirtmiştir. Buna göre kelime sıklığı çalışmalarıyla belirlenen ilk 1000 kelimenin öğretilmesi büyük önem taşımaktadır.

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam kelime sayısı 412.856, farklı kelime sayısı 20.008'dir. Toplam kelimelerin farklı kelimelere olan oranı ise 20,63'tür ve bu sayı bir

kelimenin ortalama 20,63 kere tekrar edildiğini göstermektedir. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 kelime “bir, bu, da/de, ol-, o, ve, ben, de-, çok, için, gel-, ne, sonra, çocuk, mı/mi/mu/mü, yap-, git-, gibi, gör-, var” kelimeleridir. Bunlardan en sık kullanılan kelime 13.036 sıklık ile “bir”dir. En sık kullanılan ikinci kelime ise sıklığı 6.895 olan “bu” kelimesidir. Üçüncü olarak da 6.591 sıklık ile “da/de” gelmektedir. Sıklığı 2.228 olan 14. sıradaki “çocuk” kelimesi incelenen kaynağın bir çocuk dergisi olması bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

Dilin temel söz varlığını isimler, fiiller ve edatlar oluşturmaktadır. Dillerin söz varlığını ortaya koyan sözlüklerde fiiller isimlerden sonra en çok bulunan kelime türüdür (Alibekiroğlu, 2015: 193). Doğan Kardeş dergisindeki toplam fiil sayısı 96.681, farklı fiil sayısı ise 4.639’dur. Dergideki toplam fiil sayısı, toplam kelime sayısının %23,41’ini oluşturmaktadır. En sık kullanılan ilk 20 temel kelime arasında “ol- (6140), de- (3085), gel- (2495), yap- (2143), git- (1970), gör- (1886)” fiilleri olmak üzere toplam 6 fiil yer almaktadır.

Çalışmamızda en sık kullanılan ilk 20 temel kelime arasında yer alan “bir, bu, da/de, ol-, o, ve, ben, de-, çok, gel-, ne, sonra, mı/mi/mu/mü, git-, gibi, var” olmak üzere toplam 16 kelime Baş’ın (2006) tahkiyeli çocuk kitapları üzerinde yaptığı araştırmada en sık kullanılan ilk 20 temel kelimeyle ortaktır. Özellikle “bir” kelimesi her iki çalışmada da 1. sırada bulunmasının yanında diğer kelimelerle arasında çok fark olması bakımından dikkat çekicidir.

Şen’in (2009) yerli çocuk tiyatrosu metinleri üzerinde yaptığı araştırmada en sık kullanılan ilk 20 kelime içinde yer alan “da/de, ol-, bir, ben, mı/mi/mu/mü, bu, o, de-, çok, gel-, yap-, var” olmak üzere toplam 12 kelime çalışmamızdaki ilk 20 kelimeyle ortaktır. “bir” kelimesi burada 3. sırada yer alırken çalışmamızda 1. sırada bulunmaktadır. Çalışmamızdan farklı olarak Şen’in (2009) ilk 20 listesinde bulunan “ne, sen, biz, siz, bak-, ama, iste, şey” kelimeleri incelendiği zaman tiyatro türünün etkileri görülmektedir. Özellikle konuşma dilinde çok kullanılan “sen, biz, siz, şey” kelimeleri diyaloga dayalı olması sebebiyle tiyatro metinlerine yansımıştır. Ayrıca incelenen tiyatro metinlerinin yerli metinler olması ayrı bir önem taşımaktadır.

“Bir, bu, da/de, ol-, o, ve, ben(zamir), çok, için, gibi, de-” kelimeleri Arslan Kutlu (2006), Uluçay (2011), Büyükhellaç (2014) ve Kargın’ın (2019) ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurları üzerine yaptıkları çalışmaların sonucunda elde ettikleri en sık kullanılan ilk 20 temel kelime listesinde ve bizim çalışmamızda ortak olarak bulunmaktadır.

Türkçenin kelime sıklığının tespit edilmesinde önemli yeri olan çalışmalarda tespit edilen sıklığı en yüksek ilk 20 temel kelime ile çalışmamızın sonucunda elde edilen sıklığı en yüksek ilk 20 kelime Tablo 5.1’de verilmiştir. Tabloda çalışmamız ile ortak olan kelimeler italik olarak gösterilmiştir.

Tablo 5.1. Kelime sıklığı çalışmalarında tespit edilen sıklığı en yüksek 20 temel kelime

	Gürler (2022)		Ölker (2011)		Pierce (1960)		Göz (2003)	
Sıra	Temel Kelime	Sıklık	Temel Kelime	Sıklık	Temel Kelime	Sıklık	Temel Kelime	Sıklık
1.	bir	13036	<i>ve</i>	29421	<i>bir</i>	5589	<i>bir</i>	29286
2.	bu	6895	<i>bir</i>	28157	<i>bu</i>	2170	<i>ve</i>	22856
3.	da/de	6591	<i>bu</i>	22798	<i>olmak</i>	2053	<i>olmak</i>	20844
4.	ol-	6140	<i>olmak</i>	20515	etmek	1944	<i>bu</i>	15140
5.	o	4299	<i>o</i>	7239	<i>ve</i>	1736	<i>için</i>	6886
6.	ve	4148	etmek	6141	<i>demek</i>	946	<i>o</i>	6421
7.	ben(zamir)	3126	<i>için</i>	5843	<i>o</i>	856	<i>ben</i>	5829
8.	de-	3085	bilmek	5046	<i>ne</i>	685	<i>demek</i>	5419
9.	çok	2683	ile	4990	beş	651	<i>çok</i>	5405
10.	için	2596	<i>gibi</i>	4835	<i>yapmak</i>	650	<i>yapmak</i>	5189
11.	gel-	2495	<i>gelmek</i>	4641	<i>için</i>	641	<i>ne</i>	5098
12.	ne	2378	bulunmak	4071	<i>ben</i>	607	<i>gibi</i>	4994
13.	sonra	2343	<i>demek</i>	3977	<i>görmek</i>	569	daha	4683
14.	çocuk	2228	<i>sonra</i>	3903	<i>gelmek</i>	559	almak	4422
15.	mı/mi/mu/mü	2214	kadar	3689	iki	558	<i>var</i>	4200
16.	yap-	2143	kendi	3653	vermek	546	kendi	4175
17.	git-	1970	vermek	3455	<i>gibi</i>	495	<i>gelmek</i>	4033
18.	gibi	1916	<i>yapmak</i>	3257	bulmak	486	ile	3830
19.	gör-	1886	<i>var</i>	3230	hareket	478	vermek	3827
20.	var	1798	daha	3218	almak	458	ama	3668

İlyas Göz, 2003 yılında hazırladığı ve ülkemizdeki ilk kapsamlı kelime sıklığı çalışması olan *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü* adlı eserinin kelime havuzunu 1995- 2000 yılları arasındaki hikâye, basın, bilim, popüler bilim, biyografi, güzel sanatlar, din, okul kitabı, hobi ve muhtelif eserlerden seçtiği metinlerden oluşturmuştur. Çalışmasında en sık kullanılan ilk 20 kelimede yer alan “bir, ve, ol-, bu, için, o, ben, de-, çok, yap-, ne, gibi, var, gel-, ver-” kelimeleri

çalışmamız ile ortaktır. Göz'e (2003) benzer şekilde Ölker de 2011 yılında hazırladığı *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)* adlı çalışmada basın, hikâye, bilim, biyografi, hobi, din, okul kitabı ve muhtelif eserlerden seçtiği metinlerin kelime sıklığını incelemiştir. En sık kullanılan ilk 20 kelime listesindeki “ve, bir, bu, ol-, o, için, gibi, gel-, de-, sonra, yap-, var,” kelimeleri çalışmamız ile ortaktır. Ülkemizde genel kelime sıklığına yönelik bir başka çalışma da Joe Pierce tarafından 1960 yılında *Türk Ordusu Temel Okuma-Yazma Programı*’nda kullanılacak kitapların hazırlanması amacıyla oluşturulan *Türkçe Kelime Sayımı (A Frequency Count of Turkish Words)* adlı çalışmadır. Çalışmada en sık kullanılan ilk 20 kelime arasında yer alan “bir, bu, ol-, ve, de-, o, ne, yap-, için, ben, gör-, gel-, gibi” kelimeleri çalışmamız ile ortaktır. Farklı alanlarda ve farklı zamanlarda yapılmış olmasına rağmen en sık kullanılan ilk 20 kelime listesinde Ölker’in (2011) çalışmasıyla 12, Pierce’nin (1960) çalışmasıyla 13 ve Göz’ün (2003) çalışmasıyla 15 ortak kelime bulunduğu görülmektedir. Tablo 5.1’de yer alan kelime sıklığı çalışmalarından farklı olarak çalışmamızda *da/de* bağlama edatı ile *mi/mi/mu/mü* soru edatı da incelemeye dâhil edilmiştir. Kurudayıoğlu & Karadağ (2005) ve Baş (2011) edatların bir dil için önemli yapılar olduğunu ve yapılan araştırmalara bakıldığında bunların en sık kullanılan kelimeler arasında bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca hangi alanda olursa olsun *bir, bu, gel-, bak-* kelimelerini kullanıyorsak *da/de, mi/mi/mu/mü, için, ama* vb. edatlarını da kullanmak zorunda olduğumuzu belirtmişlerdir.

Temel söz varlığı olarak da nitelendirilen temel kelimelerin dilde en az değişen öğeler olduğu, 1000 yıl gibi uzun bir sürede bu varlığın ortalama %19’unun değiştiği ve %81’inin ise yaşamını sürdürdüğü ifade edilmiştir (Aksan, 2009: 17). Bu durum farklı yıllarda ve farklı alanlarda yapılan çalışmaları incelediğimizde de açıkça görülmüştür.

Dil yapısı bakımından Türkçe sondan eklemeli bir dil iken İngilizce çekimli(bükümlü) bir dildir. Yapısal farklılıkları dikkate almadan İngilizce ile Türkçenin temel söz varlığına bakıldığında anlamsal olarak ortaklıklar bulunduğu görülmektedir. Bu da temel söz varlığı olarak nitelendirdiğimiz temel kelimelerin dilin yapı taşları olduğunu ve iletişimin gerçekleşmesinde büyük önem taşıdığını göstermektedir. Bu duruma örnek olarak Fry’nin (1997) program geliştirmeciler, öğretmenler ve buna benzer araştırmacılara kaynak oluşturmak amacıyla hazırladığı “1000 Instant Words” adlı çalışmasında tespit ettiği en sık kullanılan ilk 100 kelime ile çalışmamızda tespit edilen en sık kullanılan ilk 20 kelime karşılaştırılmıştır. Fry’nin listesinde yer alan “a, an, one, this, and, be, am, is, are, was, were, he, she, it, and, I, said, come, do, did, go, see, have, has” kelimeleri ile çalışmamızda en sık kullanılan ilk 20 kelime

(bir, bu, da/de, ol-, o, ve, ben, de-, çok, için, gel-, ne, sonra, çocuk, mı/mi/mu/mü, yap-, git-, gibi, gör-, var) arasındaki benzerlik açıkça görülmektedir. Bu da temel kelimelerin iletişimde dili kullanmak için başvurmak zorunda olduğumuz yapılar olduğunu göstermektedir.

5.1.3. Doğan Kardeş dergisindeki özel isimlere yönelik tartışma

Söz varlığı unsurlarının tespit edilmesine yönelik hazırlanan bazı çalışmalarda özel isimlerin incelemeye alınmadığı görülmüştür. Bununla ilgili olarak Baş (2011: 44), söz varlığı çalışmalarında kelime listelerine özel isimlerin alınıp alınmayacağı konusunun değişiklik gösterdiğini ifade etmiş ve bu duruma çalışmanın amacına göre araştırmacının karar verebileceğini belirtmiştir. Bu açıklamalardan hareketle, çocuk dergilerinde geçen özel isimleri tespit etmenin çalışma için faydalı olacağı ve bizlere önemli bilgiler aktaracağı düşüncesiyle araştırmaya özel isimler de dâhil edilmiştir. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam özel isim sayısı 18.554, farklı özel isim sayısı 3.684'tür. Toplam özel isimlerin farklı özel isimlere olan oranı ise 5,03'tür ve bu sayı bir özel ismin ortalama 5,03 kere tekrar edildiğini göstermektedir.

Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 özel isim “Doğan Kardeş, Ay, Türk, Karagöz, İstanbul, Teo, Ali, Karagözcük, Dünya, Tarzan, Atatürk, Ahmet, Amerika, Jim, Ayşe, Güneş, İngiliz, Avrupa, Mehmet, Allah” isimleridir. Bu özel isimler arasında derginin adı, gök cisimleri, Türk ve yabancı insan isimleri; dil, ülke, milliyet isimleri ile inanç unsurunun yer aldığı görülmektedir. “Türk, Atatürk, Karagöz, Karagözcük” kelimeleri millî değere sahip olan özel isimler iken “Teo, Tarzan, Amerika, Jim, İngiliz, Avrupa” gibi isimlerin yabancı kaynaklı isimler olduğu görülmektedir. “Ay, Dünya, Güneş” özel isimlerinin sık kullanılması da gök bilimiyle ilgili kelimelere ağırlık verildiğini göstermektedir. Sıklık sayıları yüksek olan “Ali, Ayşe, Ahmet, Mehmet” isimlerinin ise çok kullanılan insan isimleri olduğu anlaşılmaktadır.

Baş (2006) çocuk kitapları üzerinde yaptığı araştırmada her türün kendi özelliği ve amacı çerçevesinde özel isimler kullandığı ve bu sebeple türler arasında belirli bir ortaklıktan bahsetmenin mümkün olmayacağını ifade etmiştir. Çalışmasında romanlarda “Ali”, hikâyelerde “Allah”, destanlarda “Oğuz”, masallarda “Keloğlan” ve efsanelerde “Sarıkız” özel isimleri 1. sırada yer almıştır. En sık kullanılan ilk 20 özel isim listesinde romanlarda “Ali, Ayşe, İstanbul, Mehmet, Allah”, hikâyelerde “Allah, Ali, Ahmet, Türk, İstanbul”, masallarda “Allah, Ayşe, Ali”, destanlarda “Türk, Allah” ve efsanelerde de “Türk, Allah” özel isimleri çalışmamız ile ortaktır. Ayrıca Şen'in (2009) çocuk tiyatrosu metinleri üzerinde yaptığı

araştırmada en sık kullanılan ilk 20 özel isim içinde yer alan “Karagöz, Allah, Atatürk” özel isimleri de çalışmamız ile ortaktır.

“Atatürk, Türk, İstanbul” kelimeleri Arslan Kutlu (2006), Uluçay (2011), Büyükhellaç (2014) ve Kargın’ın (2019) çalışmaları ile bizim çalışmamızda en sık kullanılan ilk 20 özel isim arasında yer almaktadır. Bu durum “Atatürk”, “Türk” ve “İstanbul” kelimelerinin bizim için ayrı bir öneme sahip olduğunu da açıkça göstermektedir. “Atatürk”ün Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu ve “Türk”ün ise milletimizin adı olmasından dolayı en sık kullanılan özel isimlerden olması kaçınılmazdır. Aynı zamanda dergi sayılarındaki temaların da bu durumla bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Özellikle 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı’nın incelenen dergilerin kapsamı içinde bulunması “Türk” ve “Atatürk” isimlerinin çok kullanılmasında etkili olmuştur. Bu sayılarda vatan sevgisi, millî birlik ve beraberlik gibi millî duyguları ön plana çıkaran metinlerin yer alması kullanılan kelimeler üzerinde etkili olmuştur. Millî bayramların dergiye yansımaları derginin kapak tasarımları, şarkılar, fotoğraflar, kutlama mesajları ile de açıkça görülmektedir. Millî bayramların dışında yine temalarla bağlantılı olarak *Türk milleti*, *Türk çocuğu*, *Türk toplumu*, *Türk askeri*, *Türk tarihi*, *Türk büyükleri*, *Türk kahramanları*, *Türk kültürü* gibi tamlamalar “Türk” özel isminin çok sık kullanıldığını gösteren örneklerdir. “İstanbul” ise Türkler için fetih ile müjdelenen bir şehir olması, başkentlik yapması, stratejik konumu, sanayi ve ekonomiye olan katkıları, estetik güzelliği, tarihî ve kültürel özellikleri ile Türk kültüründe sadece cumhuriyet döneminde değil diğer dönemlerde de önemli bir yere sahip olmuştur. Edebiyatta da çok sayıda şair ve yazar tarafından işlenmiştir. Nedim’in 18. yüzyılda yazdığı beyti buna örnek olarak verilebilir:

“Bu şehir-i Sitanbûl ki bî-misl ü bahâdır

Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedâdır”

P. Trost’a göre bazı isimler ait olduğu kişilerle ilgili din, uyruk, toplumsal özellik vb. önemli bilgiler içermektedir. Örneğin, *Moşe* ismi bir Musevi, *İvan* ismi Slav ırkından bir kimse, *Ahmet*, *Mehmet* gibi isimler ise bir Müslüman kimseyi yansıtmaktadır (Aksan, 2009: 95). Özel isimler dönemlerindeki anlayışı, gelenek ve görenekleri, bulunduğu bölge gibi pek çok konuda bilgi vermesi yönüyle kültürel unsurların da taşıyıcısı konumundadır. İnsan isimlerinin yanında diğer bütün özel isimler de içinde önemli bilgiler barındırmaktadır ve özel isimlerin incelenmesiyle o toplumla ilgili ipuçları elde edilmektedir. Bu nedenle söz varlığı çalışmaları arasında özel isimlerin incelenmesinin ayrı bir önemi olduğu düşünülmektedir.

5.1.4. Doğan Kardeş dergisindeki deyimlere yönelik tartışma

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam deyim sayısı 7.424, farklı deyim sayısı 1.687'dir. Toplam deyimlerin farklı deyimlere olan oranı ise 4,4'tür ve bu sayı bir deyimın ortalama 4,4 kere tekrar edildiğini göstermektedir. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 deyim “karar ver-, meydana gel-, ne kadar, haber ver-, aklına gel-, yola çık-, elde et-, fark et-, hoşuna git-, meydana getir-, başına gel-, ses çıkarma-, söz ver-, idare et-, kim bilir, işe yara-, karın doyur-, ortaya çık-, nefes al-, canı sıkıl-” deyimleridir. “Karar ver-” deyimini 191 sıklıkla diğer deyimlerden büyük farkla 1. sırada yer almaktadır. Onu 131 sıklıkla “meydana gel-” ve 129 sıklıkla “ne kadar” deyimleri takip etmektedir.

Çalışmamızda en sık kullanılan ilk 20 deyim arasında yer alan “meydana gel-, aklına gel-, yola çık-, söz ver-” deyimleri Baş'ın (2006: 252) çocuk kitapları üzerinde yaptığı araştırmada da en sık kullanılan ilk 20 deyim içinde bulunmaktadır. Şen'in (2009) çocuk tiyatrosu metinleri üzerinde yaptığı araştırmada en sık kullanılan ilk 20 deyim içinde yer alan “söz ver-, başına gel-, aklına gel-, kim bilir, haber ver-, canı sıkıl-” deyimleri de çalışmamızda ilk 20 deyimde bulunmaktadır. Bu durumda “aklına gel-” ve “söz ver-” deyimlerinin üç çalışmada da ortak olduğu görülmektedir. Ayrıca günlük konuşmalarda sık kullanılan “hoş geldiniz, özür dile-, sağ ol” deyimlerinin Şen'in (2009) çalışmasında ilk sıralarda yer alması tiyatro türünde olmasının etkilerinden olduğu düşünülmektedir. Uluçay'ın (2011) çalışmasında ilk 20 deyim içinde yer alan “karar ver-, kim bilir, fark et-, yola çık-, nefes al-, ortaya çık-, elde et-, söz ver-, hoşuna git-, aklına gel-, canı sıkıl-” deyimleri çalışmamızda da ilk 20 deyim içinde bulunmaktadır.

Türkçede bir ifadenin deyim olup olmadığı konusunun ayrıca incelenecek bir konu olduğu düşünülmektedir. Burada önemli olan, söz varlığı unsurlarını tespit etme üzerine çalışan araştırmacıların deyimleri belirlerken belirli bir ölçüt kullanmasıdır. Örneğin, TDK'ye ait çevrim içi veri tabanında yer alan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* kullanılabilir. Burada deyim olarak kabul edilen ifadeler başka sözlüklerde bulunmayabilir. Bütün bu durumlar atasözleri için de geçerlidir (Baş, 2011: 54). Çalışmamızda da TDK'ye ait çevrim içi veri tabanında yer alan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* esas alınmıştır. Her ne kadar deyimler, kapsamı geniş ve ayrı incelenmesi gereken bir konu olsa da onunla ilgili olarak birkaç noktaya değinmek gerektiğini düşündük. Deyimlerin özellikleri konusunda genel olarak fikir birliği sağlansa da birden çok kelimedenden oluşması yönünde farklı fikirler öne sürülmüştür. Elçin (1993: 642), Püsküllüoğlu (1995: 7), Karaağaç (2013:229) ve Baş (2006: 109-110) deyimlerin kalıplaşmış

kelime grubu olduklarını ifade ederken Aksan (2009: 35) nadiren de olsa deyimlerin bir kelimedenden de oluşabileceğini belirtmiştir. Benzer şekilde Korkmaz (2019: 111) da deyimlerin kelime veya kelime grubu olabileceğini ifade etmiştir. Aksoy (2014: 39) ise 1965'e kadar özel bir kavramı ifade eden bazı ekli kelimeleri deyim türü olarak kabul ettiğini ancak daha sonra bu görüşünü değiştirdiğini açıklamıştır. Bunun yanında Aksoy (2014: 48) ayrı ayrı yazılan kelimelerden anlamları birbirine yakın, zıt olanlarla sesleri birbirine benzeyenleri ya da kelimelerden birinin anlamsız olduğu *eski püskü*, *aşağı yukarı*, *oldum olası* gibi ikilemeleri deyimlerin parçası olarak gördüğünü ifade etmiştir. Aksan (2018: 60) ise deyim ve ikilemeleri iki ayrı başlıkta değerlendirmiştir. Çalışmamızda da Aksan'ın görüşleri esas alınarak deyimler ile ikilemeler ayrı başlıklarda incelenmiştir.

5.1.5. Doğan Kardeş dergisindeki atasözlerine yönelik tartışma

Bir milletin yüzyıllar boyunca edindiği tecrübeleri aktaran önemli bir kaynak olan atasözleri, içinde pek çok maddi ve manevi kültür özelliğini barındırmaktadır. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam atasözü sayısı 39, farklı atasözü sayısı 28'dir. Toplam atasözlerinin farklı atasözlerine olan oranı 1,39'dur ve bu sayı bir atasözünün ortalama 1,39 kere tekrar edildiğini göstermektedir. Atasözlerinin diğer söz varlığı unsurlarına göre çok az sayıda kullanıldığı görülmektedir. “Damlaya damlaya göl olur.” atasözü 4 sıklıkla birinci sırada yer alırken, “Denize düşen yılana sarılır.” atasözü 3 sıklıkla ikinci sırada yer almaktadır. Diğerleri 2 ve 1 sıklıkla bulunmaktadır. Bazı atasözlerinde yazım farklılıkları tespit edilmiştir ve bunlar TDK Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü esas alınarak düzenlenmiştir. Deyimlerde görülen zenginliğin aksine atasözlerine çok az yer verilmesi önemli bir eksiklik olarak ifade edilebilir. Benzer şekilde Baş'ın (2006) çocuk kitapları üzerinde yaptığı araştırmada da atasözleri çok az sayıda tespit edilmiştir. Bu atasözlerinden “Damlaya damlaya göl olur.”, “Ölenle ölünmez.”, “Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.” olmak üzere 3 tanesi her iki çalışmada da ortaktır. Şen'in (2009) çocuk tiyatrosu metinleri üzerinde yaptığı araştırmada da atasözleri yetersizdir ve sadece “Sakla samanı, gelir zamanı” atasözü çalışmamız ile ortaktır. Farklı yayınevlerine ait ortaokul Türkçe ders kitapları üzerinde inceleme yapan Arslan Kutlu (2006), Uluçay (2011), Büyükhellaç (2014) ve Kargın (2019) da ders kitaplarının atasözü bakımından yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Sonuç olarak farklı alanlarda yapılmış olsa da söz varlığı çalışmalarında atasözlerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Toplumun önemli kültürel zenginliklerinden biri olan atasözlerinin kaynaklarda az sayıda yer alması, üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Atasözleri bir milletin uzun

yıllar boyunca edindiği tecrübeleri aktaran önemli bir kaynaktır ve içinde millete ait maddi ve manevi pek çok kültür özelliğini barındırır. Halkın içinden doğar ve kuşaktan kuşağa aktararak devam eder. İnsanların giyim kuşamından değer yargılarına, doğayı algılamasından kullandıkları aletlere kadar her şeyi içinde barındırır. İnsanların sevinçleri, dertleri, değer yargıları, hayata bakışları, insan ilişkileri ve daha fazlası bu sözlerdedir. Bu sayede atasözleri ait olduğu toplumun kültürel unsurları ile ilgili önemli ipuçları vermektedir. *At ölür, meydan kalır, yiğit ölür, şan kalır; At sahibine göre kişner, At beslenirken kız istenirken...* vb. atasözleri tarih boyunca Türklerin yaşamlarında atın tuttuğu yeri göstermesine örnek olarak verilebilir (Aksan, 2009:38). Atasözlerinin bir diğer önemli özelliği ise atalarımızın yaşadığı deneyimlerden yola çıkarak bizlere yol gösterecek bir rehber niteliğinde olmasıdır. Aksoy'un (2014:38) da belirttiği gibi atasözleri halk tarafından yazılı olmayan bir kural gibi görülmektedir. Kültürümüzde bu denli öneme sahip olan ve eğitim yönü ağır basan atasözlerinin gelecek kuşaklara aktarılması ve çocuklara yönelik hazırlanan kaynaklarda sıklıkla yer alması gerekmektedir.

5.1.6. Doğan Kardeş dergisindeki ikilemelere yönelik tartışma

Aksan (2018: 67), ikilemeleri dilin yapısı, söz dizimi ve anlambilim bakımından en önemli özelliklerinden birini oluşturan bir unsur olarak görmektedir. Ayrıca, ikilemelerin Türkiye Türkçesinde gerek yapısı gerekse farklı kelime türlerinin kullanılması açısından çok zengin örneklerinin bulunduğunu ve güçlü bir anlatım sağladığını ifade etmektedir.

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam ikileme sayısı 2.878, farklı ikileme sayısı 681'dir. Toplam ikilemelerin farklı ikilemelere olan oranı 4,22'dir ve bu sayı bir ikilemenin ortalama 4,22 kere tekrar edildiğini göstermektedir. Doğan Kardeş dergisinde en sık kullanılan ilk 20 ikileme “kendi kendine, yavaş yavaş, sık sık, pırıl pırıl, bol bol, ağır ağır, çeşit çeşit, uzun uzun, hemen hemen, renk renk, üst üste, ara sıra, mini mini, aşağı yukarı, bir bir, birer birer, zaman zaman, rahat rahat, ufak tefek, üst baş” ikilemeleridir. “Kendi kendine” ikilemesi 138 sıklıkla diğer ikilemelerden büyük farkla 1. sırada yer almaktadır. Onu 98 sıklıkla “yavaş yavaş” ve 95 sıklıkla “sık sık” takip etmektedir. En sık kullanılan ikilemelere bakıldığında genellikle aynı kelimenin tekrarı ile oluşan ikilemeler olduğu görülmektedir. Bununla ilgili olarak Aksan şu sözleri ifade etmiştir: “Türkçede aynı sözcüğün yinelenmesiyle kurulan ikilemelerin sık kullanılması, zihinde bir kavramın algılanması sırasında onun pekiştirilmesini, güçlendirilmesini sağlayan bir anlatım biçimidir. ‘Sabahleyin çok erken kapıma geldi’ ya da ‘Sabahleyin erken kapıma geldi’ yerine ‘*Sabah sabah* kapıma geldi’ gibi bir tümce daha güçlü

bir anlatım biçimidir. Aynı nitelik; ‘Bana demetlerle karanfil göndermiş’ yerine ‘Bana *demet demet* karanfil göndermiş” tümcesinde de görülür” (Aksan, 2020:130). Türkçede ikilemelerin anlatım gücünü arttırmada önemli bir yere sahip olduğu bu örneklerde de açıkça görülmektedir.

Baş (2006: 251) çocuk kitapları üzerinde yaptığı araştırmada 2.507 ikileme tespit etmiştir. Bunlardan en sık kullanılan ilk 20 ikileme sırasıyla “kendi kendine, bir bir, yavaş yavaş, uzun uzun, pırıl pırıl, sık sık, gece gündüz, ara sıra, ağır ağır, yan yana, gide gide, el ele, zaman zaman, ayrı ayrı, bol bol, soluk soluğa, çoluk çocuk, yeni yeni, acı acı, ıslıl ıslıl” ikilemeleridir. Bu ikilemelerden “kendi kendine, yavaş yavaş, sık sık, pırıl pırıl, bol bol, uzun uzun, ara sıra, bir bir, zaman zaman, ağır ağır” olmak üzere 10 ikileme çalışmamızda da ilk 20 ikileme arasında yer almaktadır. Özellikle “kendi kendine” ikilemesinin iki çalışmada da 1. sırada yer alması dikkat çekicidir. Ayrıca çalışmamızda 2. sırada yer alan “yavaş yavaş” ikilemesi de Baş’ın (2006) çalışmasında 3. sırada bulunmaktadır.

Şen (2009) çocuk tiyatrosu metinleri üzerinde yaptığı araştırmada 566 ikileme tespit etmiştir. Bunlardan en sık kullanılan 20 ikileme sırasıyla “güle güle, el ele, kendi kendine, okuma yazma, pırıl pırıl, yavaş yavaş, bir iki, bol bol, güzel güzel, mışıl mışıl, sabah sabah, tek tek, vah vah, yan yana, doğru dürüst, teker teker, yaz kış, durup durup, gece gündüz, zaman zaman” ikilemeleridir. Bunlardan “kendi kendine, yavaş yavaş, pırıl pırıl, bol bol, zaman zaman” olmak üzere 5 tane ikileme çalışmamızdaki ilk 20 ikileme ile ortaktır. Burada “kendi kendine” ikilemesi 3. sırada yer alırken çalışmamızda 1. sırada yer almaktadır.

Arslan Kutlu (2006) ve Uluçay’ın (2011) çalışmalarında en sık kullanılan ilk 20 ikileme arasında yer alan “kendi kendine, yavaş yavaş, sık sık, pırıl pırıl, ara sıra, ufak tefek” ikilemeleri çalışmamızdaki ilk 20 ikileme arasında bulunmaktadır. Sonuç olarak Baş (2006), Arslan Kutlu (2006), Şen (2009), Uluçay (2011) ve çalışmamızda en sık kullanılan ikilemelerden olan “kendi kendine, yavaş yavaş, pırıl pırıl” ikilemelerinin Türkçede en çok kullanılan ikilemelerden olduğu söylenebilir.

5.2. Sonuç

Bir dilin gücünü ve değerini ortaya koyan; o dili konuşan milletin maddi ve manevi kültürünü, dünya görüşünü, yaşam koşullarını ve deneyimlerini yansıtan söz varlığı; kelimelerle birlikte deyim, atasözü, ikileme, kalıp söz gibi diğer unsurları da içine alan bir bütündür. Söz varlığı ile ilgili çalışmalar dil alanında yapılan araştırmalar arasında önemli bir yere sahiptir ve bu alanda yapılan araştırmaların temelinde de kelime sıklıklarının tespit

edilmesi yer almaktadır. Türkiye’de çocuk dergiciliğinde önemli bir yere sahip olan Doğan Kardeş dergisindeki söz varlığı unsurlarını (temel kelime, özel isim, atasözü, deyim, ikileme) tespit etmek ve bunların sıklık dizinini oluşturmak amacıyla hazırlanan çalışmanın sonuçları şu şekildedir:

Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam söz varlığı unsuru 412.856, farklı söz varlığı unsuru 20.008, toplam söz varlığı unsurlarının farklı söz varlığı unsurlarına olan oranı ise 20,63’tür. Bunlardan en sık kullanılan kelime 13.036 sıklık ile “bir” kelimesidir. En sık kullanılan ikinci kelime ise sıklığı 6.895 olan “bu” kelimesidir. Üçüncü olarak da 6.591 sıklık ile “da/de” gelmektedir. Sıklığı 2.228 olan 14. sıradaki “çocuk” kelimesi incelenen kaynağın bir çocuk dergisi olması bakımından ayrı bir önem taşımaktadır. Çalışmada en sık kullanılan ilk 20 temel kelime Türkçenin kelime sıklığının tespit edilmesinde önemli yeri olan Göz (2003), Pierce (1960), Ölker’in (2011) çalışmaları ve ortaokul düzeyindeki öğrencilere yönelik kaynaklar üzerine yapılan söz varlığı çalışmalarıyla (Baş, 2006; Şen, 2009; Arslan Kutlu, 2006; Uluçay, 2011; Büyükhellaç, 2014; Kargın, 2019) karşılaştırılmıştır. Bunun sonucunda bütün çalışmalarda en sık kullanılan ilk 20 temel kelimenin büyük oranda benzer olduğu görülmüştür. Aksan (2009: 17) temel kelimelerin dilde en az değişen unsurlar olduğunu, bin yıl gibi uzun bir sürede bu kelimelerin ortalama %19’unun değişip %81’inin yaşamaya devam ettiğini belirtmiştir. Farklı zamanlarda ve farklı alanlarda yapılan çalışmalardaki benzerlik bu durumu açıkça göstermektedir.

Söz varlığı unsurlarının belirlenmesine yönelik hazırlanan bazı araştırmalarda özel isimlerin incelemeye alınmadığı görülmüştür. Baş (2011: 44) özel isimlerin çalışmaya dâhil edilmesiyle ilgili olarak bu duruma, çalışmanın amacına göre araştırmacının karar vermesinin uygun olduğunu ifade etmiştir. Çocuk dergilerinde geçen özel isimleri tespit etmenin çalışma için faydalı olacağı ve bizlere önemli bilgiler aktaracağı düşüncesiyle araştırmaya özel isimler de dâhil edilmiştir. Bunun sonucunda Doğan Kardeş dergisinde toplam 18.554, farklı 3.684 özel isim tespit edilmiştir. Toplam özel isimlerin farklı özel isimlere olan oranı ise 5,03 olarak belirlenmiştir. Özel isimlerin sıklığı metin türlerine göre farklılık göstermektedir. Baş’ın (2006) çocuk kitapları üzerinde yaptığı araştırmada hikâyelerde “Allah” özel isminin 1. sırada yer alırken, masallarda “Keloğlan”, destanlarda “Oğuz” isminin 1. sırada bulunması bu durumu kanıtlar niteliktedir. Ayrıca ortaokul Türkçe ders kitaplarına yönelik yapılan söz varlığı çalışmalarında bu araştırmada olduğu gibi “Atatürk”, “Türk” ve “İstanbul” özel isimlerinin en

sık kullanılan 20 özel isim arasında olduğu görülmüştür. Özel isimler, içinde önemli bilgiler barındırmaktadır ve onların incelenmesiyle o toplumla ilgili ipuçları elde edilmektedir.

Deyimler, bir dilin söz varlığını ortaya koyan en önemli unsurlardan biridir. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam deyim sayısı 7.424, farklı deyim sayısı 1.687, toplam deyimlerin farklı deyimlere olan oranı ise 4,4'tür. “Karar ver-” deyimi 191 sıklıkla diğer deyimlerden büyük farkla 1. sırada yer almaktadır. Onu 131 sıklıkla “meydana gel-” ve 129 sıklıkla “ne kadar” deyimleri takip etmektedir. Söz varlığı çalışmalarında tespit edilen deyimler ölçüt olarak alınan kaynağa göre değişiklik göstermektedir. Bu çalışmada TDK’ye ait çevrim içi veri tabanında yer alan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* kullanılmıştır.

Bir dilin zenginliğini ve anlatım gücünü ortaya koyan önemli unsurlardan biri de atasözleridir. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam atasözü sayısı 39, farklı atasözü sayısı 28, toplam atasözlerinin farklı atasözlerine olan oranı ise 1,39’dur. “Damlaya damlaya göl olur.” atasözü 4 sıklıkla birinci sırada yer alırken, “Denize düşen yılana sarılır.” atasözü 3 sıklıkla ikinci sırada yer almaktadır. Diğerleri 2 ve 1 sıklıkla bulunmaktadır. Atasözlerinin diğer söz varlığı unsurlarına göre çok az sayıda kullanıldığı tespit edilmiştir. Ortaokul düzeyindeki öğrencilere yönelik yapılan diğer söz varlığı çalışmalarında (Baş, 2006; Şen, 2009; Arslan Kutlu, 2006; Uluçay, 2011; Büyükhellaç, 2014; Kargın, 2019) da atasözlerinin büyük oranda yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Bir toplumun önemli kültürel zenginliklerinden biri olan atasözlerinin kaynaklarda az sayıda yer almasının büyük bir eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Dilimizin zenginliğini göstermesi ve anlatımı güçlü hâle getirmesi gibi özellikleriyle ön plana çıkan ikilemeler de önemli söz varlığı unsurlarından biridir. Doğan Kardeş dergisinde kullanılan toplam ikileme sayısı 2.878, farklı ikileme sayısı 681, toplam ikilemelerin farklı ikilemelere olan oranı 4,22’dir. “Kendi kendine” ikilemesi 138 sıklıkla diğer ikilemelerden çok büyük farkla 1. sırada yer almaktadır. Onu 98 sıklıkla “yavaş yavaş” ve 95 sıklıkla “sık sık” takip etmektedir. En sık kullanılan ikilemelere bakıldığında genellikle aynı kelimenin tekrarı ile oluşan ikilemeler olduğu tespit edilmiştir.

Toplam söz varlığı unsurunun %4,49’unu özel isimler, %1,79’unu deyimler, %0,009’unu atasözleri ve %0,69’unu ikilemelerin meydana getirdiği belirlenmiştir. Söz varlığı unsurlarının yüzde oranlarına bakıldığında ikilemeler ve atasözlerinin %1’in altında olduğu görülmektedir.

Okuma metinleri dışındaki bulmaca, bilmece, oyun, el becerileri gibi bölümlerde de öğrencilerin söz varlığının gelişimine katkıda bulunabilecek söz varlığı unsurlarının bulunduğu görülmüştür. Bu sebeple söz varlığı çalışmalarında, incelemenin sadece okuma metinleriyle sınırlandırılmaması gerektiği düşünülmektedir.

İncelenen sayılardaki bazı kelimelerde yazım farklılıkları görülmüştür ve bu kelimeler TDK'nin çevrim içi veri tabanında yer alan Türkçe Sözlük ile Yazım Kılavuzu esas alınarak düzeltilmiştir. *Sandöviç(sandviç), kur'a(kura), san'at(sanat), iyi kalbli(iyi kalpli), kiral(kral), kraliçe(kraliçe), harb okulu(harp okulu), meyva(meyve), herşey(her şey), madem ki(mademki), lûtfen(lütfen), lûtuf(lütuf), orta okul(ortaokul), vaktile(vaktiyle), insan oğlu(insanoğlu), alış veriş(alışveriş), kopye(kopya), vaz geç-(vazgeç-)* kelimeleri buna örnek olarak verilebilir.

Doğan Kardeş dergisinde tespit edilen temel kelime, özel isim, deyim ve ikilemelerin tamamı EKLER bölümünde ayrı ayrı tablolar hâlinde verilmiştir. Aşağıda ise çalışma sırasında dikkatimizi çeken bazı noktalarla ilgili örnekler sunulmuştur.

Doğan Kardeş dergisinin hikâye, masal, roman, fıkra, şiir, efsane, ansiklopedik bilgiler, Karagöz oyunları, ünlü insanların tanıtımı, önemli gün ve haftalar, bilmece ve bulmacalar, oyunlar, el becerileri gelişimi etkinlikleri gibi çok çeşitli bölümlerden oluşması kelime hazinesinin de zengin olmasını sağlamıştır. Kelimelerdeki bu zenginlik aynı zamanda dönemsel özelliklerin bize aktarılmasını da sağlamaktadır. *Hürriyet, iktidar, ihtilal, inkılap, egemenlik, kamuoyu, kanun, yasama, referandum, parlamenter, parti(siyaset), politik, politikacı* gibi kelimeler o dönemde yönetimle ilgili kullanılan kelimeleri bize yansıtmaktadır. (bk. EK-1)

Doğan Kardeş dergisinde günümüzde kullanılmayan ya da az kullanılan kelimeler görülmüştür. *Akçe, mektep, plak, gramofon, kartpostal, mızıka, küfeci, gazozcu, idarehane, yazıhane, kâhya, mahpus, parşömen, tabla, zelzele, baytar, ekseriya, entari, biçare, evvelce, fenni, belediye reisi, dersane, ebemkuşağı, velespit, daktilo, fanila, iskarpin, esvap, fotoroman, patiska, şimendifer, sual* kelimeleri buna örnek olarak verilebilir. (bk. EK-1)

Doğan Kardeş dergisinin gerek bilgi verici metinlerinde gerekse diğer bölümlerinde öğrencilere çok çeşitli alanlarda kelime kazandırma niteliğine sahip olduğu görülmüştür. Bunlara sanatta *trajedi, karikatür, piyes, konçerto, resital, virtüöz, klavsen, güfte, si bemol*; dinî unsurlarda *minare, minber, kilise, haham, rahip, günah, namaz, haç*; uzay bilimlerinde *kozmonot, takımyıldız, teleskop, gezegen, meteor*; denizcilikte *kamara, güverte, kruvazör,*

batiskaf, denizaltı; tıpta salgın, nabız, şarbon, astım, radyoskopi, iris, kılcal damar, stetoskop, alerjik; sporda golf, idman, tribün, şut, jimnastik; coğrafyada krater, kalkar, viyadük, kanyon, fosil; ulaşımda vatman, kaptan, vites, römorkör, şimendifer; hayvanlar aleminde ren geyiği, bufalo, orangutan, pelikan; teknolojik aletlerde telgraf, televizyon, gramofon gibi kelimeler örnek olarak verilebilir. (bk. EK-1)

Doğan Kardeş dergisinin uzun yıllar yayımlanması sonucunda kendi içinde de kelime değişimleri gerçekleşmiştir. Dergide *okul-mektep, velespit-bisiklet, zelzele-deprem, baytar-veteriner, harp-savaş, şimendifer-tren, uzuv-organ, ulvi-yüce, tebaa-uyruk, ebemkuşağı-gökkuşağı, taun-veba, belediye reisi-belediye başkanı, müderris-profesör, sema-gökyüzü, mağrur-gururlu, pabuç-ayakkabı, hadise-olay, esvap-giysi, musiki-müzik, sual-soru, peyk-uydu, sahife-sayfa, mükâfat-ödiil* gibi kelimelerin hem eski hem de günümüzdeki kullanımları yer almaktadır. Bu durum da derginin eski ile yeni arasındaki geçiş dönemini kapsadığını göstermektedir. (bk. EK-1)

İncelenen dergilerde az sayıda da olsa *infaz, idam, cellat, sarhoş, gazino, bira, şarap, birahane, meyhane, içkili, ahmak* gibi çocukların yaş ve seviyesine uygun olmayan kelimelere rastlanmıştır. (bk. EK-1)

Özel isimler ait olduğu dil ile ilgili pek çok önemli bilgiyi içinde barındırmaktadır. EK-2’de yer alan özel isimler arasında *Birinci Dünya Savaşı, Cumhuriyet Bayramı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kurtuluş Savaşı, Millî Mücadele, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı* gibi özel isimler derginin yayımlandığı dönemler ile ilgili bilgileri yansıtmaktadır. Ayrıca dergide yer alan özel isimler arasında olan dünyaca ünlü isimlere *Van Gogh, Marco Polo, Çaykovski, Walt Disney, Edison, Andersen, Benjamin Franklin, Mozart, Isaac Newton, Galileo, Jules Verne, Leonardo Da Vinci, Bartelmi Diaz, Johan Sebastian Bach, Neil Armstrong, Mahatma Gandhi, Muhammet Ali; Türk kültüründe önemli yeri olan isimlere Mehmet Akif Ersoy, Mimar Sinan, Namık Kemal, Kanuni Sultan Süleyman, Yavuz Sultan Selim, Fatih Sultan Mehmet, İkinci Mahmut, Aşık Veysel, Köroğlu, Süleyman Çelebi; ülke isimlerine Amerika, İngiltere, Almanya, Japonya, Nijerya, Hindistan, Güney Afrika, Yeni Zelanda, Sovyet Rusya* örnek olarak verilebilir. Bunların dışında çok sayıda özel isim yer almaktadır. (bk. EK-2)

Sıklık sırasına göre dizilen deyimler listesine bakıldığında ilk sıralarda “göz” kelimesi ile kurulan deyimlerin çok sayıda bulunduğu görülmüştür. *Gözüne iliş-, göze al-, gözden kaybol-, göz at-, gözünden kaç-, gözden geçir-, göz kulak ol-, göz kamaştır-, göz dik-, gözleri*

dol-, *gözlerine inanama-* deyimleri buna örnek olarak verilebilir. “Göz” kelimesinden sonra “yol” ve “el” kelimeleriyle kurulan deyimler de ilk sıralarda sık olarak karşımıza çıkmıştır. *Yola çık-*, *yolunu tut-*, *yol al-*, *yola koyul-*, *yol aç-*, *yol göster-*, *elde et-*, *ele geçir-*, *elinden geleni yap-*, *eline geç-*, *elinden kurtul-*, *ele al-* deyimleri örnek olarak verilebilir. Yine *başına gel-*, *başından geç-*, *başta çık-*, *baş başa ver-*, *başına geç-* deyimlerinde görüleceği üzere “baş” kelimesi ile kurulan deyimler de ilk sıralarda görülmüştür. (bk. EK-3)

Genel anlamda söz varlığı çalışmaları sadece metinlerdeki kelimelerin incelenmesinin ötesinde bir araştırmadır. Dildeki değişimleri göstermekle birlikte dönemin zihniyetiyle de ilgili önemli bilgiler içerir ve dil bilimden eğitime, psikolojiden sosyolojiye kadar pek çok alan için veriler sunar. Sonuç olarak, Doğan Kardeş dergisinin söz varlığı unsurlarının tespit edilmesine yönelik olan bu çalışma ile Türkçenin söz varlığı zenginliğinin ortaya çıkarılmasına katkı sağlamak ve geçmişin güçlü bir dergisi aracılığıyla söz varlığı öğretiminin belli bir ölçüte dayandırılması gerektiğine dikkat çekmek amaçlanmıştır.

5.3. Öneriler

Ülkemizde çocuklar için hazırlanan kaynaklardaki söz varlığı unsurlarının seçiminde belirli bir ölçüt bulunmamaktadır. Bu nedenle, çocukların yaş ve seviyelerine uygun kelime listelerinin belirlenmesi ve ders kitabı, dergi, edebî eser gibi kaynakların hazırlanmasında bu listelerin esas alınması gerekmektedir. Kaynakların belirlenen listelere göre hazırlanmasının söz varlığı öğretimini daha sistematik hâle getireceği düşünülmektedir.

Kelime listelerinin hazırlanması sadece ana dili öğretiminde değil yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de büyük öneme sahiptir. Bu nedenle, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin seviyelerine göre de listelerin hazırlanması gerekmektedir.

Ortaokul düzeyinde söz varlığının tespit edilmesine yönelik araştırmalara bakıldığında çalışmaların ders kitapları ile çocuk kitapları üzerinde yoğunlaştığı ve belirli bir alanla sınırlı kaldığı görülmüştür. Bu nedenle, çocuklara hitap eden kaynaklar (ders kitabı, çocuk kitabı, çocuk dergisi, çizgi film vb.) daha geniş bir yelpazede incelenebilir.

Çocuk edebiyatı ürünlerindeki söz varlığının belirlenmesine yönelik çalışmaların hikâye türünde yoğunlaştığı görülmüştür. Bu alandaki araştırmalar arttırılabilir ve farklı metin türlerinde yapılabilir. Şiir, roman, tiyatro gibi farklı türlerde yapılacak olan araştırmalar hem Türkçenin söz varlığı zenginliğini ortaya çıkaracak hem de kullandığı kelimelerden yola çıkarak şair ve yazarların daha iyi tanınmasını sağlayacaktır.

Alan yazında çocuk dergilerindeki söz varlığı unsurlarının belirlenmesine yönelik lisansüstü tez çalışmasına rastlanmamıştır. Araştırma, Türkiye’de çocuk dergilerinin söz varlığı üzerine hazırlanan ilk lisansüstü tez çalışması olması yönüyle önem taşımaktadır. Bu alanda çalışan araştırmacılar günümüzde yayımlanan çocuk dergileri üzerinde söz varlığı incelemesi yapabilir. Ayrıca farklı dergiler incelenip sonuçları karşılaştırılabilir.

İncelenen dergi sayısının çok olması nedeniyle bu çalışmada söz varlığı unsurlarından temel kelimeler, özel isimler, atasözleri, deyimler ve ikilemeler ele alınmıştır. Diğer dergilerde terimler, kalıp sözler, yabancı kelimeler gibi söz varlığı unsurları da incelenebilir.

Söz varlığının belirlenmesine yönelik bazı araştırmalarda sadece okuma metinlerinin incelendiği görülmüştür. Çalışmalarda bulmaca, bilmece, etkinlik, el becerileri, bilgi kutucukları vb. bölümler de incelenebilir. Sadece okuma metinleri üzerinde yapılan araştırmanın diğer bölümlerdeki söz varlığı unsurlarının göz ardı edilmesine sebep olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın önemli bir sonucu, atasözlerindeki yetersizlik üzerinedir. Bu alandaki farklı çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Dilimizin önemli zenginliklerinden olan atasözleriyle ilgili çalışmalar yapıp kaynaklarda daha fazla kullanılması gerektiğine dikkat çekilebilir.

Özel isimler ait olduğu toplumla ilgili önemli bilgiler barındırmaktadır. Bu nedenle, söz varlığı çalışmalarında özel isimlerin araştırmaya dâhil edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Farklı alanlardaki uzmanlarla iş birliği yapılarak öğrencilerin yaş ve seviyelerine göre sınıflandırılmış ve onların söz varlığını zenginleştirecek nitelikte uygulamalar geliştirilebilir. Bu uygulamalar sayesinde öğrenciler elindeki tableti ya da telefonuyla eğlenerek öğrenme fırsatı bulacaktır. Aynı zamanda bu uygulamanın MEB kazanımlarına uygun olarak hazırlanması öğretim faaliyetlerine de katkıda bulunacaktır.

KAYNAKLAR

- Akdemir, B. (2019). *H. Salih Zengin'in Çocuk Hikâyelerindeki Söz Varlığının Türkçe Eğitime Katkısı*. Yüksek Lisans Tezi. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- Akın, K. (2018). *Bestami Yazgan'ın Masallarındaki Söz Varlığından Hareketle Bağlam Temelli Okuma Faaliyetlerinin Kavram Gelişimine Etkisi*. Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Aksan, D. (2009). *Her Yönüyle Dil- Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksan, D. (2018). *Türkçenin Sözvarlığı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2020). *Anlambilim- Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2021). *Türkçenin Zenginlikleri, İncelikleri*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, Y., Aksan, M. vd. (2016). Web Tabanlı Türkçe Ulusal Derlemi (TUD). *Akademik Bilişim '14-XVI. Akademik Bilişim Konferansı* Bildirileri 5-7 Şubat 2014 Mersin Üniversitesi.
- Aksan, Y., Mersinli, Ü. ve Yaldir, Y. (2011). İlköğretim Türkçe Ders Kitapları Derlemi ve Türkçe Ulusal Dil Derlemi Örneklemindeki Sözcük Sıklıkları., vd. Günay, F. Özden, B. Çetin, F. Yıldız (Editörler). *Türkçe öğretimi üzerine çalışmalar*. İzmir. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, 397-408.
- Aksoy, Ö. A. (1936). *Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimeleri Belirtme Usulü*. Gaziantep: Gaziantep Halkevi Dil, Edebiyat, Tarih Şubesi Yayınları.
- Aksoy, Ö. A. (2014). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1-2*. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Aktaş, E. (2016). Okuma Eğitimi Açısından Sevim Ak'ın Çocuk Öykülerinde Söz Varlığı. *Millî Eğitim Dergisi*, 210, 539-562.
- Akyol, H. (2007). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Akyol, H. ve Kırkkılıç, A. (2007). *İlköğretimde Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Alibekiroğlu, S. (2015). Ol- Fiilinin Türkiye Türkçesi Standart Dilindeki Kullanımları. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 14(1), 193-206.
- Alpay, M. (1983). *Türk Çocuk Yayınları Geçmişi ve Bugünü-Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı*. İstanbul: Kardeşler Basımevi.
- Anaz, Z. (2018). *Mavisel Yener'in Çocuk Edebiyatı Yapıtlarının Dil Özellikleri Söz Varlığı, Anlatım Teknikleri ve Dış Yapı Özellikleri Bakımından İncelenmesi*. Doktora Tezi. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.

- Apaydın, N. (2010). *6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan Kutlu, H. (2006). *MEB İlköğretim 6, 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan, N. (2014). *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Arzuk, D. (2007). *Kayıp Hatırat: 1945-1993 Yılları Arasında Doğan Kardeş Çocuk Dergisi*. Yüksek Lisans Tezi. Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Ayan, S. (2016). *Çizgi Filmlerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aytan, T. (2016). Türk Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Söz Varlığı Çalışması: Atasözleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 210, 425-445.
- Aytaş, G. (2001). Türkçe Ders Kitaplarının Yazımında Metin Altı Sorularının Hazırlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hususlar, *Türk Yurdu Dergisi*, 162-163, 58-61.
- Balcı, A. (2010). *1338(1922) İlköğretim Türkçe Dersi Programı*. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 15(27), 111-119.
- Banguoğlu, T. (2007). *Türkçenin Grameri*. Ankara: TDK Yayınları.
- Baş, B. (2005). 2005 Yılında Yayımlanan Bazı Çocuk Dergilerindeki Söz Varlığı Üzerine Bir Değerlendirme. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi 28-30 Eylül 2005*, Denizli (319-325). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Baş, B. (2006). *1985-2005 Yılları Arasında Çocuk Edebiyatı Sahasında Yazılmış Tahkiyeli Metinlerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baş, B. (2011). Söz Varlığı ile İlgili Çalışmalarda Kullanılacak Ölçütler. *TÜBAR(XXIX)*, 27-61.
- Baş, B. ve Karadağ, Ö. (2012). Söz Varlığı Üzerine Yurt Dışında ve Türkiye’de Yapılan Temel Araştırmalar. *Millî Eğitim Dergisi*, 193, 81-105.
- Bauman, J. (1996). Vocabulary Resources for Material Writers. *The Materials Writers Newsletter*. Vol. IV, No.3, October. <http://jbauman.com/mat.art.html>
- Bilgin, B. (2020). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi Örneği(A1-A2)*. Yüksek Lisans Tezi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tokat.
- Bursalı, H. (2014). *Çizgi Dizilerin Beşinci ve Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Söz Varlığına Katkısı*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.

- Büyükhellaç, S. (2014). *Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Cevher, N. (1998). İngiltere'deki Okuma Kitapları, *Dünyada ve Türkiye'de Ana Dili Eğitimi Sempozyum Bildirileri*: 101-103. Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Öğretim Merkezi Yayını.
- Ciravoğlu, Ö. (1999). *Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Coxhead, A. (2000). A New Academic Word List. *Tesol Quarterly*, Summer. 34 (2). 213 – 238.
- Çelik, T. (2014). *Türkiye'de Çocuk Olmanın Tarihi: Doğan Kardeş Dergisi*. (içinde) Hasan Ersel. Kazım Taşkent, Yapı Kredi ve Kültür Sanat. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. 193-232.
- Çetinkaya, S. (2020). *Ayla Çınaroğlu'nun Masal ve Hikâyelerinin Türkçe Öğretimi Bağlamında Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Çıkla, S. (2005). Tanzimattan Günümüze Çocuk Edebiyatı ve Bazı Öneriler. *Hece Dergisi-Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı*, 9, 104-105.
- Çolakoğlu, B. K. (2021). *Haber Bültenlerindeki Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma*. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çotuksöken, Y. (1994). *Deyimlerimiz*. İstanbul: Özgül Yayınları.
- Daharlı, G. (2012). *5. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Demir, C. (2016). Türkçe Eğitim Öğretim Programları ve Kişisel Söz Varlığı. *Millî Eğitim Dergisi*, 210, 141-161.
- Doğan, F. (2016). *Türkçe Dersi Ortaokul Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Etkinliklerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Eker, N. (2006). *Doğan Kardeş Dergisinde Yer Alan Metinlerin Tür, İçerik ve Anlatım Özelliklerinin Çocuk Eğitimine Katkısı Açısından İncelenmesi (1-75. Sayı)*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Eker, S. (2003). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Ekmen, H. (2009). *2005 Programına Göre Hazırlanan 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Elçin, Ş. (1993). *Halk Edebiyatına Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ergin, M. (2009). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım.

- Ergüzel, M. M. ve Kirik E. (2012). Sait Faik Abasıyanık'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı Üzerine. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 51-68.
- Esen, Ş. (2016). *Memduh Şevket Esendal'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Faucet, L., West, M., Palmer, H. and Thorndike, E.L. (1936). *The Interim Report on Vocabulary Selection for the Teaching of English as a Foreign Language*. London: P.S. King.
- Fidan, Z. (2019). *Cahit Uçuk'un 'Türk İnkizleri' ve 'Gümüş Kanat' Çocuk Romanlarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Fry, E. (1997). *1000 Instant Words, The Most Common Words for Teaching, Reading, Writing and Spelling*. Chicago, USA: Contemporary Publishing Group.
- Gencan, T. N. (2001). *Dilbilgisi*. Ankara: Ayraç Yayınevi.
- Göçen, G. (2016). *Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz Varlığı*. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göçen, G. ve Aydın, E. (2021). Yabancılar için Hazırlanmış Türkçe Okuma Kitaplarındaki Söz Varlığı: Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1-A2 Örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi- International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language*. 4(1), 93-126.
- Göçer, A. (2009). *Türkçe Eğitiminde Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirme Etkinlikleri ve Sözlük Kullanımı*. *Turkish Studies*, 4(4), 1025-1055.
- Göğüş, B. (1978a). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Göğüş, B. (1978b). *Yazın Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Dil Derneği Yayınları.
- Gökçe, B. (2014). Türkçe Ders Kitaplarındaki 'Toplum Hayatı' Temalı Metinlerin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 2, 150-164.
- Gökdayı, H. (2015). Türkçede Kalıp Sözler. *Bilgi*, 44, 89-110.
- Gökdemir, F. (2010). *Seviye Belirleme Sınavının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Göz, İ. (2003). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Günay, D. (2007). *Metin Bilgisi*. İstanbul: Multilingual Yayınları.

- Günaydın, G. (2005). *Doğan Kardeş Dergisinde Çocuğa Kazandırılması Hedeflenen Değerler ve Ortaya Çıkan Çocuk Modeli (151-225. Sayı)*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Gündoğdu, A. E. (2012). *Türk Çocuk Yazınında Söz Varlığı -Derlem Tabanlı Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Güneş, F. (1997). *Okuma-Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneş, F. (2016). *Türkçe Öğretimi- Yaklaşımlar ve Modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Gürçağlar (2014), The Translational Anatomy of a Children's Magazine: The Life and Times of Dogan Kardes. *Trans Dossier*, 18,15-33.
- Gürdal, A. (2004). *Türkiye'de Çocukluğun Değişimi: Çocuk İmgesinin Doğan Kardeş Dergisi Üzerinden Okunması*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güvendik, T. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil-Kültür İlişkisi Bağlamında Yazınsal Metinlerin Temel Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Güzel, A. ve Karadağ, Ö. (2013). Kelime Sıklığı Açısından Türk Atasözleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 274-280.
- Hatipoğlu, V. (1981). *Türk Dilinde İkileme*. Ankara: TDK Yayınları.
- Hayran, T. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Söz Varlığına Yönelik Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Hazar, Ç. M. ve Işık, U. (2017). Çocuk Medyası ve Doğan Kardeş Dergisi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 45, 124-140.
- Hengirmen, M. (1998). *Türkçe Temel Dilbilgisi*. İstanbul: Engin Yayınları.
- Hengirmen, M. (2007). *Deyimler Sözlüğü*. Ankara: Engin Yayınları.
- Hengirmen, M. (2009). *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Engin Yayınları.
- Kaçmaz, G. (2018). *Cahit Zarifoğlu'nun Masallarının Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kaplan, M. (1992). *Nesillerin Ruhu (5.Baskı)*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Karaağaç, G. (2013). *Anlam Bilimi ve İletişim*. Ankara: Kesit Yayıncılık.
- Karabulut, C. (2019). *Mustafa Ruhi Şirin'in Eserlerinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.

- Karadağ, Ö. (2005). *İlköğretim I. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karadağ, Ö. (2013). *Kelime Öğretimi*. İstanbul: Kriter Yayıncılık.
- Karakuş, İ. (2002). *Türkçe- Türk Dili Edebiyatı Öğretimi*. Ankara: Anıttepe Yayıncılık.
- Karaörs, M. (2009). Türkçenin Zenginliği. *Dil ve Edebiyat Dergisi*, 1,12-17.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Karatay, H. (2007). Türkçe Ders Kitaplarında Kelime Çalışmaları, *Millî Eğitim Dergisi*, 173, 50-66.
- Kargın, F. (2019). *6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı Ögeleri Üzerine Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kavalcı Göktepe, Ö. (2015). *2000'li Yılların Popüler Türk Romanlarında Yaygın Temaların Söz Varlığı*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F., ve Sever, S. (1997). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Korkmaz, Z. (2019). *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Korkut, S. (2021). *Eğitim Ya Da Eğitim Dergisinde Yer Alan Metinlerin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Kurudayıoğlu, M. (2005). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kurudayıoğlu, M. ve Soysal, T. (2016). Cumhuriyet Dönemi Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programlarının Söz Varlığının Geliştirilmesi Açısından İncelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 210, 115-140.
- Kurudayıoğlu, M., ve Karadağ, Ö. (2005). Kelime Hazinesi Çalışmaları Açısından Kelime Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 293-307.
- Kür, İ. (1997). Çocuk Dergileri ve Kitapları. *Türk Dili Dergisi*. Ağustos, 1997.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (6, 7, 8. Sınıflar)*. Ankara: MEB.
- MEB (2015). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)*. Ankara: MEB.
- MEB (2017). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)*. Ankara: MEB.
- MEB (2018). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)*. Ankara: MEB.
- MEB (2019a). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)*. Ankara: MEB.
- MEB (2019b). *PISA 2018 Türkiye Ön Raporu*. Ankara: MEB.

- Mert, E. L. (2010). Türkçenin Söz Varlığı Açısından Eflatun Cem Güney'in Derleyip Yazdığı Masallar. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 27(2), 79-97.
- Mete, F. (2020). 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Söz Varlığı Açısından Derlem Temelli Sıklık Listeleriyle Karşılaştırılması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1, 195-208.
- Mustafaoğlu, R. (2018). *Yabancı Dil Olarak İngilizce ve Türkçe Öğretimi A1 ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Nalcıoğlu, Ulusoy B. (2006). *MümeYYiz İlk Türkçe Çocuk Gazetesi (1869-1870)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Oğuzkan, F. (1987). *Çocuk Edebiyatı (6. baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Okay, C. (1999). *Eski Harfli Çocuk Dergileri*. İstanbul: Kitabevi.
- Onan, B. (2013). *Dil Eğitiminin Temel Kavramları*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Oruç, B. (2019). *Kemalettin Tuğcu'nun Hikâyelerinde Söz Varlığı*. Yüksek Lisans Tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Ölker, G. (2011). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası)*. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Öz, G. (2012). *İlköğretim Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özbay, M., Büyükkız, K. K. ve Uyar, Y. (2011). İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Kelime Hazinesi Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 149-173.
- Özçelik, D. A. (1988). *Kavram ve Söz Dağarcığı Gelişimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Özdemir, Y. (2019). *Fehmi Gür'ün Seçilmiş Şiirlerinde Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özdemirel, A. Y. ve Dilidüzgün, Ş. (2018). Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 1465-1505. <https://doi.org/10.26466/opus.467804>
- Özek, F. ve Yalçın, S. K. (2006). Söz Varlığının Temel Dil Becerilerinin ve Akademik Disiplinlerin Kazanımına Olan Etkileri. *Millî Eğitim*, 35(171), 130-139.
- Özlek, E. (2014). *Kırk Vezir Hikâyeleri'nde Eğitici Değerler ve Söz Varlığı*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Pierce, J. E. (1960). *Türkçe Kelime Sayımı (A Frequency Count Of Turkish Words)*. Ankara: MEB Yayın Müdürlüğü Basılı Eğitim Malzemeleri Hazırlama Merkezi.

- Porzig, W. (1985). *Dil Denen Mucize*. (Çev. Ü. Vural). Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Püsküllüoğlu, A. (1995). *Türkçe Deyimler Sözlüğü*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Safa, P. (1958). “Çocuk Edebiyatı”, *Milliyet*, 4 Ağustos 1958.
- Sarı, E. (2020). *Söz Varlığı ve Sözcük Öğretimi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi (Ortaokul Düzeyi)*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Sever, S. (2002). Öğretim Dili Olarak Türkçenin Sorunları ve Öğretme-Öğrenme Sürecindeki Etkili Yaklaşımlar. Türkçenin Dünü Bugünü Yarını. (*Uluslararası Bilgi Şöleni-Bildiriler*). Ankara: 185-203.
- Sever, S. (2015). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S. ve Karagül, S. (2014). Oğuz Tansel’in Derleyip Yazdığı Masal Kitaplarında Yer Alan Söz Varlığı Öğelerinin İncelenmesi. *Cyprus International University*, 20 (77), 173-188.
- Sezgin, G. (2019). *Türkiye’de Çocuk Dergileri ve Gündem Belirleme: Doğan Kardeş Dergisi Örneği*. Yüksek Lisans tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Söğüt, M. (2003). *Sevgili Doğan Kardeş*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Süğümlü, Ü. ve Eraslan, A. (2019). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metin Türleri ile Kalıplaşmış Söz Varlığı İlişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 630-646.
- Şen, E. (2019). *1980’den Günümüze Çocuk Edebiyatı Alanında Yazılmış Yerli Çocuk Tiyatrosu Metinlerinin Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- Şimşek, H. (2001). XIX. Yüzyıl Çocuk Dergiciliği ve Eğitsel İşlevleri Üzerine. *Millî Eğitim Dergisi*, 151.
- Şimşek, T. (2014). *Kuramdan Uygulamaya Çocuk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Şirin, M. R. (1994). *99 Soruda Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Şişman, B. (2012). *Medyanın Eğitim İşlevi: Doğan Kardeş Dergisi (1945-1960)*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tekcan A. İ. vd. (2002). Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü’nün Geçerliği Üzerine Bir Çalışma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 17(50), 27-42.
- Tekin, L. (2019). *Çok Partili Dönemde (1960-1980) Yayımlanmış Doğan Kardeş Dergisinde Çocuk İmajı*. Yüksek Lisans tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

- Tekin, L. ve Ünveren, D. (2019). Çok Partili Dönemde (1960-1980) Yayımlanmış Doğan Kardeş Dergisinde Çocuk İmajı. *Turkish Studies*, 14(7), 4003-4030. DOI: 10.29228/TurkishStudies.39347
- Temizyürek, F. ve Balcı, A. (2015). *Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Okulları Türkçe Programları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Thorndike, E. L. (1921). *The Teacher's Word Book*. New York: Columbia University.
- Thorndike, E. L. ve Irving, L. (1944). *The Teacher's Word Book of 30.000 Words*. (1. Baskı). New York: Columbia University.
- Toklu, M. O. (1995). Türkçe ve Almancada Kalıp Sözcükler. *Batı Dil ve Edebiyatları Araştırmaları Dergisi*. 2, 113-140.
- Toklu, M. O. (2018). *Dilbilime Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tör, V. N. (1999). *Yıllar Böyle Geçti*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Turhan, H. (2010). 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Türkben, T. (2012). *Ömer Seyfettin Hikâyelerinde Söz Varlığı*. Yüksek Lisans Tezi. Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yozgat.
- Türkben, T. (2019). Türkçe Ders ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının Deyim Varlığı ve Öğretimi Açısından İncelenmesi. *BAYTEREK-Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 63-90.
- Türkçe Sözlük (2009). Ankara: TDK Yayınları.
- Türkçedeki Yabancı Sözcükler Tablosu. 21 Mart 2021 tarihinde https://tr.wiktionary.org/wiki/Dizin:Yabancı_Sözcükler_Tablosu adresinden alındı.
- Uluçay, M. (2011). *İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarındaki Metinlere Altyapı Oluşturmada Yeterliliği*. Yüksek Lisans Tezi. Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Uludağ, Ç. (2010). 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ungan, S. ve Yiğit, F. (2014). Geçmişten Günümüze Türkiye’de Süreli Çocuk Yayınları. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 10, 184-198.
- Uslupehlivan, E. (2018). *Hasan Latif Sarıyüce’nin Çocuk Romanlarında Değer Eğitimi ve Söz Varlığı*. Yüksek Lisans Tezi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Uyar, Ö. B. (2012). 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Bilgilendirici Metinlerin Öğrencilerin Söz Varlığına Katkısı. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.

- Uzuner Yurt, S. (2016). Aytül Akal'ın Gökyüzünde Balonlar Adlı Öykü Kitabının Söz Varlığı. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 425-444. <https://doi.org/10.17556/jef.61125>
- Vardar, B. (1980). *Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Vardar, B. (1983). Bildirişimin İşlevi, Alan Kavramı ve Terim Öğretimi. *Türk Dili Dil Öğretimi*, 379-380.
- West, M. (1953). *A General Service List Of English Words*. London: Longmans.
- Yahşi, Ö. (2020). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Temel Düzey Söz Varlığını Belirleme: Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitapları ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı ve Sözlü Anlatım Uygulamalarına Dayalı Söz Varlığı*. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2008). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yavuzkılıç, S. (2019). *Gülten Dayıoğlu'nun "Ölümsüz Ece" Adlı Romanının Söz Varlığı İncelemesi ve Türkçe Öğretimine Katkısı*. Yüksek Lisans Tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, H. (2006). *Doğan Kardeş Dergisinde Yer Alan Metinlerin Tür, İçerik ve Anlatım Özelliklerinin Çocuk Eğitimi Açısından İncelenmesi (76-150. Sayı)*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Yolcu, F. (2018). *"101 Türk Efsanesi" Adlı Eserin Söz Varlığının Türkçe Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Ziya, S. (2019). *Behiç Ak'ın Çocuk Romanlarının Söz Varlığı ve Okunabilirlik Yönünden Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Zülfikar, H. (1991). *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*. Ankara: TDK Yayınları.
- Zülfikar, H. (2007). Dünden Bugüne Türkçe. *Türk Dili*, 668, 349-350.

EKLER

Ek-1. Doğan Kardeş Dergisindeki Temel Kelimeler

Kelime	Sıklık		
		baba	1154
bir	13036	küçük	1151
bu	6895	adam	1131
da/de	6591	biz	1099
ol-	6140	anne	1087
o	4299	iyi	1079
ve	4148	söyle-	1078
ben(zamir)	3126	her	1077
de-	3085	değil	1058
çok	2683	siz	1050
için	2596	ver-	1049
gel-	2495	yıl	1007
ne	2378	onlar	1006
sonra	2343	geç-	997
çocuk	2228	bul-	996
mı/mi/mu/mü	2214	kız	995
yap-	2143	el(organ)	975
git-	1970	bütün	945
gibi	1916	hayvan	940
gör-	1886	insan	934
var	1798	iş	930
ama	1795	kal-	918
kadar	1793	deniz	897
sen	1698	su	896
gün	1695	ki	899
ile	1654	fakat	885
daha	1616	güzel	874
diye	1568	yok	861
yer	1519	hiç	835
iste-	1517	çalış-	822
başla-	1494	arkadaş	793
kendi	1487	dur-	792
bak-	1476	yan	787
büyük	1464	bir şey	778
iki	1447	şimdi	776
zaman	1398	doğru	752
al-	1375	baş	739
ev	1297	yol	734
en(zarf)	1296	biri	717
çık-	1199	nasıl	717
bil-	1199	bunlar	709

dön-	709	ye-	488
şey	702	son	482
başka	689	at	476
kardeş	687	bırak-	473
gir-	685	saat	469
ses	667	yeni	465
göz	648	kuş	462
böyle	646	konuş-	460
hemen	645	arka	459
		duy-	455
hâl	643	yaş(zaman)	453
düşün-	640	balık	451
içinde	629	oyun	448
artık	610	oyna-	446
önce	603	sev-	444
üç	600	dünya	440
biraz	591	yalnız	437
iç	591	yine	436
yaşa-	586	hep	434
öyle	585	kimse	434
üst	574	evet	433
ağaç	573	amca	430
sor-	571	karşı	430
bile	570	taraf	429
kapı	560	gece	427
otur-	558	tut-	418
bulun-	556	ayak	417
anla-	554	birkaç	416
işte	554	getir-	406
anlat-	553	burada	405
okul	549	çıkır-	403
ad	536	uzun	402
ön	531	çünkü	401
ilk	529	bahçe	399
pek	524	götür-	398
hava	523	yavru	398
para	520	eski	396
şu	519	şehir	395
koş-	509	ara	394
resim	505	herkes	390
üzeri	502	kaç-	388
aç-	501	yapıl-	387
arası	500	göster-	378

kim	378	fazla	304
etraf	377	böylece	303
oku-	377	alt	302
bağır-	376	oda	302
söz	375	in-	302
bekle-	370	pul	302
aynı	368	aşağı	301
yüz(çehre)	367	et-	300
kork-	365	köy	295
şekil	363	görün-	294
sabah	357	birden	292
düş-	356	oğul	289
orman	355	köpek	283
gemi	354	olarak	281
defa	351	yaklaş-	280
bugün	349	parça	279
tam	349	beş	278
hepsi	347	aile	277
kitap	342	dışarı	272
ya	341	belki	271
yemek	338	kral	263
ise	337	çal-	262
yürü-	333	hikâye	261
çek-	331	birçok	260
öl-	327	göre	260
dört	326	genç	258
yaz-	326	kazan-	258
kadın	325	ülke	257
orada	324	çiçek	255
güneş	323	maymun	255
öğren-	318	on	255
gül-	317	diğer	254
hayat	317	dolaş-	253
koy-	314	geçir-	253
bazı	313	akşam	252
beraber	312	yat-	251
ara-	311	sahip	250
devam et-	311	hiçbir	249
az	308	kalk-	249
birbiri	306	taş	249
içeri	306	kurtul-	248
öğretmen	306	her şey	247
at-	305	acaba	246

dinle-	245	eğer	210
ışık	245	hız	210
tanı-	245	bit-	208
an	243	veya	207
kurtar-	243	yılan	207
yakala-	242	ateş	205
hayır(olumsuz)	239	çabuk	204
unut-	239	hafta	204
ancak	237	kaptan	203
beyaz	236	açıl-	202
tane	236	ağla-	201
vakit	234	fil	201
araba	232	tavşan	201
ihhtiyar	232	kenar	199
memleket	231	kısım	199
nerede	231	sıra	199
altın	230	bakalım	198
dağ	230	orta	198
haydi	230	nihayet	197
toprak	229	renk	197
doktor	228	halk	196
kedi	228	yukarı	196
tilki	228	peki	194
ağız	226	seyret-	193
ayı	226	uzak	192
iyice	226	gerek-	191
dost	226	ip	190
cevap ver-	222	kullan-	190
topla-	222	tek	190
hem	221	birdenbire	189
kocaman	220	ders	189
taşı-	220	bura	188
benze-	219	tekrar	188
durum	219	çevir-	188
vücut	219	lazım	187
uç-	218	pencere	187
ayrıl-	217	zavallı	187
kol	218	çiftlik	186
tabii	215	dolu	186
yakın	215	var-	186
neden	213	büyü-	185
kâğıt	211	karı	185
san-	211	ay(nisan)	183

altı	182	tarih	164
hangi	182	ağabey	163
üzül-	182	dal(ağaç)	163
bin-	181	metre	162
düşman	181	saray	162
sıcak	181	tepe	162
uçak	181	yetiş-	162
beri	180	zaten	162
kaldır-	180	diş	161
sayı	180	çağır-	160
elbise	179	geri	160
yardım et-	179	kaybet-	160
yatak	179	uç	159
yiyecek	179	yani	159
öğrenci	178	korkunç	158
kutu	177	oyuncu	158
mektup	177	üzerine	158
korku	176	şaşır-	157
yüksek	176	tren	157
ertesi	175	beğen-	156
inan-	175	duvar	156
kırmızı	175	kısa	155
sevinç	175	polis	155
birlikte	174	top	155
niçin	174	üzere	155
iç-	173	kaç	154
yardım	173	rüzgâr	154
yumurta	173	yuva	152
efendim	170	dükkân	151
kişi	170	kur-	151
sırt	170	saç	151
sokak	170	savaş	151
bitki	169	soğuk	151
koca(büyük)	169	yıldız	151
ada	168	hastalık	153
uyu-	167	güç(kuvvet)	153
yazı	167	kulak	153
herhâlde	166	bağla-	149
ileri	166	gönder-	149
önemli	166	görül-	149
sanki	166	komşu	149
sevin-	165	atla-	147
doğ-	164	lira	146

masa	146	köylü	132
öteki	146	uğraş-	132
hâlâ	145	sekiz	131
ilerle-	145	sınıf	131
sadece	145	süt	131
sağ(yön)	145	dayan-	130
hiçbir şey	144	doğrusu	130
kes-	144	kasaba	130
sırada	144	av	129
boy(uzunluk)	143	eser	129
dakika	142	hazırla-	129
müzik	142	sağla-	129
çarp	141	kara(siyah)	128
kötü	141	köşe	128
yoksa	141	burun	127
atıl-	140	sevgili	127
dev	140	veril-	127
öbür	140	yarı	127
karanlık	139	ah	126
kıyı	139	aman	126
vur-	139	sol	126
hatta	137	cep	125
tarafından	137	çeşitli	125
tatlı	137	türlü	125
teyze	137	bilgi	124
konu	136	kaya	124
tarla	136	bölge	123
yağmur	136	giy-	123
dal-	135	hasta	123
fena	135	kullanıl-	123
şöyle	135	öldür-	123
yan-	135	telefon	123
yaz	135	bu yüzden	122
kanat	135	balıkçı	121
hediye	134	başar-	121
nehir	134	çavuş	121
yabancı	134	dil(lisan)	121
yedi	134	gerçekten	121
bitir-	133	kar	121
gök	133	kaybol-	121
otomobil	133	keçi	121
çekil-	132	kilometre	121
hazırlan-	132	ters	121

salla-	121	daima	113
teşekkür et-	121	dokun-	113
ufak	121	galiba	113
bey	120	ilaç	113
çiftçi	120	tehlike	113
deve	120	ana	112
dikkat	120	aslan	112
heyecan	120	kurt	112
meyve	120	kuvvet	112
motor	120	ağır	111
prens	120	ayrıca	111
süre	120	bay	111
takım	120	dip	111
cevap	119	elektrik	111
kış	119	fırıl-	111
parmak	119	fikir	111
siyah	119	isim	111
tatil	119	kere	111
yaprak	119	mavi	111
zengin	119	et	110
fare	118	gez-	110
göl	118	gürültü	110
ince	118	mesela	110
yarın	118	sebep	110
kulübe	117	sok-	110
yüksel-	117	tavuk	110
garip	116	bazen	109
hele	116	buz	109
kuvvetli	116	pazar	109
yeşil	116	sarı	109
abla	115	bulut	108
birinci	115	gene	108
masal	115	öğle	108
olay	115	uzan-	108
yeniden	115	cumhuriyet	107
boş	114	haber	107
erkek	114	katıl-	107
kaçır-	114	özel	107
karşılaş-	114	seslen-	107
sat-	114	yerine	106
yirmi	114	derin	105
bas-	113	gerçek	105
bebek	113	makine	105

sar-	105	o sırada	99
tahta	105	yarışma	99
uyku	105	bacak	98
yaşlı	105	böcek	98
çalışma	104	buraya	98
oraya	104	dikkat et-	98
ölüm	104	kız-	98
prenses	104	memur	98
art-	103	mikrop	98
bayram	103	yağ	98
boyun	103	delik	97
delikanlı	103	duyul-	97
kafa	103	film	97
kan	103	hatırla-	97
ot	103	kahraman	97
renkli	103	öte	97
tıpkı	103	ressam	97
acı	102	tüfek	97
ağırlık	102	bilgin	96
çiz-	102	gazete	96
madde	102	ışın	96
on beş	102	kolay	96
soru	102	koru-	96
toplan-	102	tırman-	96
uzaklaş-	102	yaratık	96
başarı	101	yolculuk	96
birer	101	alet	95
eşya	101	canlı	95
hâlbuki	101	cins	95
hırsız	101	değiş-	95
tamam	101	değiştir-	95
uyan	101	devir	95
adım	100	hanım	95
dere	100	henüz	95
iyilik	100	kabul et-	95
koyun(hayvan)	100	kuruş	95
millet	100	merak et-	95
yeryüzü	100	numara	95
bayan	99	sepet	95
deri	99	sofra	95
doldur-	99	şato	95
efendi	99	ünlü	95
kuyruk	99	anlaşılm-	94

çevre	94	devlet	87
eşek	94	dol-	87
yurt	94	parla-	87
yüzünden	94	salon	87
göl	93	şapka	87
hak(adalet)	93	kalabalık	86
kelime	93	peri	86
misafir	93	yüzük	86
öğret-	93	bahar	85
sıçra-	93	boyunca	85
sinema	93	çeşit	85
tehlikeli	93	dinlen-	85
avcı	92	incele-	85
demek	92	sakla-	85
kurul-	92	şiiir	85
tak-	92	uğra-	85
yüz-(deniz)	92	asker	84
dede	91	harf	84
dergi	91	inek	84
iri	91	omuz	84
kumaş	91	sağlık	84
rastla-	91	yanlış	84
tüy	91	yara-	84
yak-	91	yetiştir-	84
çare	90	akıl	83
hareket et-	90	cam	83
işit-	90	elli	83
minik	90	müddet	83
seç-	90	parlak	83
tohum	90	rahat	83
akıllı	89	silah	83
ayakkabı	89	yara	83
dayı	89	çoğu	82
kale	89	kabile	82
kır-	89	karga	82
koku	89	köprü	82
korkuluk	89	oldukça	82
şarkı	89	on iki	82
mağara	88	oyuncak	82
sahil	88	sanat	82
sonunda	88	timsah	82
sürü	88	yüzyıl	82
bin	87	geniş	81

gerek	81	tabiat	76
gövde	81	yerleş-	76
hakkında	81	yün	76
hızlı	81	dene-	75
zor	81	derhâl	75
ağ	80	hisset-	75
durmadan	80	mal	75
fırlat-	80	ocak	75
geyik	80	olmak	75
haydut	80	öyleyse	75
saldır-	80	sayfa	75
sevgi	80	son derece	75
şart	80	sonuç	75
tuhaf	80	fırtına	74
denil-	79	gökyüzü	74
eğlence	79	işaret	74
ekmek(yiyecek)	79	piyano	74
erken	79	sandal	74
kafes	79	tel	74
müdür	79	temizle-	74
ortalık	79	ak-	73
sarıl-	79	dokuz	73
vahşi	79	gülümse-	73
domuz	78	kapa-	73
merak	78	kum	73
mutlaka	78	sene	73
olabil-	78	uzay	73
sert	78	yayıl-	73
spor	78	elbette	72
temiz	78	fakir	72
yolla-	78	geliş-	72
bağlı	77	gölge	72
defter	77	hoşlan-	72
nereye	77	kalp	72
sihirli	77	kaplan	72
usta	77	yerli	72
değer	76	birtakım	71
geçen	76	hafif	71
merkez	76	kartal	71
mutfak	76	kayık	71
nereden	76	kıymetli	71
ordu	76	ne... ne...	71
say-	76	ömür	71

arada	70	kon-	67
bekçi	70	köşk	67
dert	70	kurşun	67
devam	70	lokomotif	67
dile-	70	maç	67
eş	70	rağmen	67
hazır	70	roman	67
kalın	70	saklan-	67
kapan-	70	yavrum	67
karış-	70	yük	67
kaza	70	acı-	66
olma(işi)	70	ayır-	66
peş	70	dökül-	66
sergi	70	eyvah	66
yüz(sayı)	70	faýdalan-	66
ayna	69	geç	66
bahset-	69	indir-	66
eğil-	69	kanun(yasa)	66
epey	69	keman	66
kraliçe	69	kilo	66
oğlan	69	kuruşluk	66
ora	69	mesele	66
papağan	69	nokta	66
plan	69	reis	66
sakın	69	sandık	66
santimetre	69	sevimli	66
sayıl-	69	ulaş-	66
takip et-	69	belir-	65
yapmak	69	bu arada	65
burası	68	can	65
demek(işi)	68	çizgi	65
kavuş-	68	derece	65
milyon	68	faydalı	65
şaşknlık	68	ihtiyaç	65
üstüne	68	kat	65
yakalan-	68	kurbağa	65
yalan	68	meraklı	65
yarış	68	mutlu	65
bayıl-	67	seri	65
belli	67	üçüncü	65
düşünce	67	üzerinde	65
hayret	67	altında	64
kır(bahçe)	67	çete	64

demir	64	güzellik	61
hem	64	hoca	61
hem... hem...	64	iğne	61
kalem	64	inşallah	61
sebze	64	karşıla-	61
uçurtma	64	meşdan	61
yolcu	64	muakkak	61
deneme	63	sus-	61
gayet	63	ait	60
haklı	63	araştırma	60
hükümet	63	art	60
karın	63	atom	60
otobüs	63	biçim	60
posta	63	bisiklet	60
sahne	63	gelecek	60
sihirbaz	63	iz	60
takıl-	63	kolayca	60
titre-	63	mevsim	60
yerleştir-	63	okuma	60
bakımından	62	patates	60
büsbütün	62	uşak	60
canavar	62	yorul-	60
davran-	62	zorunda kal-	60
evlen-	62	âdetâ	59
hâlinde	62	araç	59
koleksiyon	62	asıl	59
merdiven	62	bir türlü	59
okşa-	62	dalga	59
portakal	62	dış	59
rüya	62	imkân	59
tabak	62	macera	59
toz	62	mırıldan-	59
yapım	62	şeker	59
yarım	62	taze	59
yen-	62	vazgeç-	59
yön	62	aş-	58
açlık	61	bari	58
bana	61	çamur	58
batı	61	göğüs	58
baykuş	61	inci	58
bilin-	61	nine	58
dans et-	61	öde-	58
değişiklik	61	rol	58

şef	58	nisan	55
yalvar-	58	önle-	55
yapı	58	sır-	55
yuvarlan-	58	ağa	54
bol	57	ahır	54
çöl	57	harp	54
güney	57	ilgi	54
işle-	57	ilgili	54
karşılık	57	kapla-	54
kesil-	57	kaplı	54
kırıl-	57	şeytan	54
niye	57	vatan	54
özellik	57	yem	54
proje	57	buğday	53
üstelik	57	değerli	53
yahut	57	düşür-	53
yıka-	57	emir	53
aç	56	fener	53
alış-	56	kopar-	53
çam	56	neşe	53
eğlen-	56	sıcaklık	53
grup	56	sivri	53
hayli	56	şaş-	53
hayvanat bahçesi	56	televizyon	53
hem... hem...	56	yaramaz	53
iplik	56	yumuşak	53
kavga	56	araştır-	52
memnun	56	bat-	52
sağlam	56	bildir-	52
sana	56	daire	52
sefer	56	elma	52
şişe	56	geçin-	52
arı	55	görev	52
besin	55	kimi	52
binlerce	55	konuşma	52
canım	55	kuzu	52
cüce	55	radio	52
dik-	55	sinek	52
epeyce	55	yirmi beş	52
eskiden	55	alan	51
hesap	55	alay et-	51
idare	55	avuç	51
kay-	55	ayrı	51

bardak	51	um-	49
boşluk	51	aslında	48
cisim	51	avlan-	48
emin	51	bakış	48
esir	51	başarılı	48
gizli	51	besle-	48
güçlük	51	büyüklik	48
kapak	51	hey	48
karar	51	kahvaltı	48
ondan	51	kırk	48
sayesinde	51	kucak	48
şans	51	müşteri	48
telaş	51	perde	48
yet-	51	satın al-	48
zarar	51	seyahat	48
bina	50	sil-	48
bir yandan	50	tiyatro	48
çadır	50	adres	47
çanta	50	aralık	47
durdur-	50	boğa	47
etki	50	buçuk	47
görünüş	50	çağ	47
harika	50	damla	47
it-	50	dar	47
kabuk	50	duman	47
kapat-	50	heyecanlı	47
kuzey	50	hoş	47
mantar	50	koltuk	47
memnun ol-	50	koyul-	47
nere	50	kulüp	47
otuz	50	kutla-	47
sandalye	50	öfke	47
sokul-	50	örümcek	47
tembel	50	profesör	47
dün	49	suç	47
flüt	49	süpürge	47
hayal	49	tablo	47
konservatuvar	49	tanın-	47
okuyucu	49	tencere	47
oradan	49	tutul-	47
rica et-	49	üzüntü	47
şurada	49	ya da	47
tek başına	49	az sonra	46

başlıca	46	özet	45
boz-	46	sessizlik	45
enerji	46	sopa	45
fırsat	46	tutun-	45
hatıra	46	aa	44
ilkbahar	46	bilmece	44
kap-	46	boğaz	44
kapalı	46	kamyon	44
korkut-	46	kelebek	44
manzara	46	keşif	44
neşeli	46	kuru	44
orkestra	46	lastik	44
öğrenmek	46	temel	44
pasta	46	vazife	44
pek çok	46	yapabil-	44
pis	46	yardımcı	44
sirk	46	yılbaşı	44
uza-	46	anda	43
yapma	46	bilet	43
yığın	46	boşalt-	43
yükseklik	46	civar	43
zeki	46	çabucak	43
alev	45	çalışkan	43
aptal	45	dönüş	43
aradan	45	düğme	43
bulmaca	45	getiril-	43
camı	45	hızla	43
çılgılık	45	Hindistan cevizi	43
çoban	45	imkânsız	43
çoktan	45	oynat-	43
eri-	45	pamuk	43
fısılda-	45	sanatçı	43
gaz	45	uygun	43
gündüz	45	vadi	43
hortum	45	yaptır-	43
işçi	45	andır-	42
iyileş-	45	avla-	42
izle-	45	banka	42
kahve	45	bastır-	42
kara(yer)	45	bulabil-	42
kaz	45	cesur	42
mümkün	45	çöz-	42
okumak	45	evvel	42

goril	42	uy-	41
hani	42	yarat-	41
imdat	42	aferin	40
kap	42	affet-	40
kova	42	albay	40
küçük	42	almak	40
lamba	42	arslan	40
mahalle	42	başvur-	40
merhaba	42	beslen-	40
niyet	42	çocukluk	40
nota	42	doğu	40
ona	42	don-	40
pembe	42	elmas	40
pençe	42	evlat	40
roket	42	halka	40
şunlar	42	hizmet	40
tekrarla-	42	kule	40
toplantı	42	mayıs	40
yuvarlak	42	neredeyse	40
zevk	42	odun	40
basit	41	sakin	40
değişik	41	şair	40
dikil-	41	ton(ağırlık)	40
felaket	41	uzunluk	40
gerekli	41	yapıştır-	40
görüŖ-	41	yorgunluk	40
ha	41	zira	40
hiçbiri	41	adlı	39
ilkokul	41	alın-	39
kaz-	41	boru	39
kemik	41	buyur-	39
kesin	41	bülbül	39
kürek	41	büyükbaba	39
meclis	41	cadde	39
meşhur	41	dilek	39
ödev	41	diz	39
örnek	41	engel ol-	39
özellikle	41	gönül	39
paket	41	gürle-	39
pişir-	41	havuz	39
saniye	41	ısın-	39
tanıt-	41	ilkin	39
tüccar	41	iskele	39

karar	39	ısır-	37
konser	39	ilgilen-	37
meşe	39	kabahat	37
patla-	39	kaplumbağa	37
pekâlâ	39	karton	37
program	39	sebepe ol-	37
sallan-	39	sessiz	37
sis	39	soy	37
şeftali	39	tahmin et-	37
şimşek	39	trafik	37
yerinde	39	yanaş-	37
zannet-	39	yaralı	37
acık-	38	yavaş	37
dil(organ)	38	yıllık	37
dolap	38	yürek	37
dolayı	38	yüzlerce	37
haykır-	38	acayip	36
hazırlık	38	adamcağız	36
horoz	38	alo	36
karikatür	38	as-	36
kauçuk	38	bağlan-	36
keşke	38	başkan	36
kop-	38	bir sürü	36
kurtarmak	38	bulmak	36
kuru-	38	buluş-	36
mezar	38	çayır	36
modern	38	çuval	36
olanca	38	dağıl-	36
seyirci	38	derken	36
sık-	38	döv-	36
taşın-	38	fotoğraf	36
tip	38	gitmek	36
torun	38	gönderil-	36
ufacık	38	görmek	36
üzgün	38	güven-	36
yazıl-	38	hükümdar	36
yazılı	38	ibaret	36
bayrak	37	il	36
bozul-	37	ilginç	36
çikolata	37	istasyon	36
depo	37	kariştir-	36
dövüş-	37	kovala-	36
gümüş	37	marş	36

meslek	36	ter	35
olta	36	tırnak	35
on dört	36	yaşama	35
öp-	36	zayıf	35
ördek	36	amaç	34
öt-	36	aşı	34
padişah	36	banyo	34
seçil-	36	çök-	34
şiddetli	36	doğrul-	34
tanrı	36	günlük	34
teklif	36	hangisi	34
tekne	36	hiddet	34
topluluk	36	kazanmak	34
torba	36	keskin	34
yararlı	36	kılıç	34
zekâ	36	kök	34
ata	35	lale	34
bağ	35	mısır	34
bakayım	35	mimar	34
bakın-	35	mum	34
boya-	35	oh	34
çukur	35	örneğin	34
falan	35	sık	34
fark	35	sona er-	34
fayda	35	süsle-	34
fiyat	35	tavan	34
general	35	tavır	34
gömül-	35	tür	34
hadi	35	yaşamak	34
hastalan-	35	yenge	34
ipek	35	yer altı	34
istek	35	yürüme	34
kahkaha	35	balina	33
kızak	35	bıçak	33
korkak	35	bık-	33
maden	35	bir an	33
müze	35	boya	33
on üç	35	büyükanne	33
otel	35	ceket	33
oynamak	35	çıkarıl-	33
ölç-	35	çift	33
parçalan-	35	doğum	33
teknik	35	dostluk	33

dudak	33	kamp	32
gezegen	33	kasım	32
giyin-	33	kayalık	32
hastane	33	kokla-	32
iki yüz	33	koloni	32
kâse	33	mahzen	32
kaynak	33	neyse	32
kıpırda-	33	on bir	32
kısaca	33	ölçü	32
kızıl	33	saha	32
kütük	33	sanatkâr	32
nefes	33	satıl-	32
nüfus	33	sel	32
on sekiz	33	şeref	32
sabahleyin	33	ta	32
sandviç	33	tamamla-	32
savaş-	33	türkü	32
serbest	33	üşü-	32
sonbahar	33	üye	32
turist	33	üzüm	32
uyandır-	33	yaka	32
varlık	33	yamaç	32
yavaşça	33	yangın	32
yıkıl-	33	yazar	32
ak	32	yelkenli	32
alay(topluluk)	32	yut-	32
bal	32	yürekli	32
becer-	32	zorunda	32
borç	32	basıl-	31
böl-	32	başkent	31
bu sefer	32	cesaret	31
ceza	32	çalışmak	31
çirkin	32	çekirdek	31
direk	32	dağıt-	31
ejderha	32	dök-	31
ekim	32	futbol	31
fabrika	32	gaga	31
gazeteci	32	gayret	31
gözyaşı	32	gösteri	31
güçlü	32	ısı	31
havalan-	32	incecik	31
hediye et-	32	komutan	31
istidat	32	kömür	31

kötülük	31	melek	30
kümes	31	mide	30
mağaza	31	millî	30
mutluluk	31	mükâfat	30
mücevher	31	ok	30
pantolon	31	oynama	30
saçlı	31	ört-	30
sıkıl-	31	piyes	30
sütun	31	razı ol-	30
üz-	31	ruh	30
vatandaş	31	sahi	30
yeter	31	sahife	30
zararlı	31	saz	30
açıkla-	30	sigara	30
al	30	sök-	30
aydınlat-	30	süslü	30
balon	30	süzül-	30
balta	30	tabaka	30
belli et-	30	tay	30
biriktir-	30	teşekkür	30
boğul-	30	tuttur-	30
bölüm	30	tünel	30
çalın-	30	usul	30
çalıştır-	30	yapış-	30
değ-	30	yarısı	30
derinlik	30	yaşasın	30
duygu	30	yazık	30
düğün	30	yazmak	30
eğlenceli	30	yetenek	30
es-	30	yıldırım	30
gezdir-	30	acele	29
gösteril-	30	akraba	29
gram	30	anahtar	29
güç	30	bez	29
ilave et-	30	boşuna	29
istiridye	30	cumartesi	29
kadıncağız	30	çalı	29
kırlangıç	30	çevril-	29
kızar-	30	çoğal-	29
kurtulmak	30	çorba	29
laf	30	deli	29
lama	30	diken	29
liman	30	dikkatli	29

eksik	29	birleş-	28
hazine	29	bugünkü	28
helikopter	29	ciddi	28
insanoğlu	29	çekin-	28
karınca	29	çıkart-	28
kaşık	29	damar	28
kez	29	değnek	28
kıta	29	deney	28
kıyafet	29	eğitim	28
korun-	29	elverişli	28
kuyu	29	ey	28
lütfe	29	geçit	28
mendil	29	gözle-	28
model	29	kahverengi	28
müşabaka	29	kalpli	28
oduncu	29	kirpi	28
okyanus	29	körebe	28
oluş-	29	kural	28
seyahat et-	29	lüzum	28
sistem	29	müşamere	28
şşırt-	29	normal	28
şövalye	29	ova	28
tören	29	pabuç	28
tüken-	29	petrol	28
üniversite	29	sicim	28
üs	29	sinirlen-	28
vagon	29	temsil	28
vapur	29	terzi	28
vazo	29	ulus	28
yakında	29	yanıl-	28
yatır-	29	zafer	28
yirmi üç	29	zehirli	28
yörünge	29	alçak	27
yumurtla-	29	anlamak	27
yüzey	29	asır	27
zenci	29	azarla-	27
akım	28	bakkal	27
altmış	28	baskı	27
anlam	28	besteci	27
arama	28	boşal-	27
avukat	28	dışarı çık-	27
bağışla-	28	dikiş(işi)	27
benzer	28	ek-	27

emret-	27	cumhurbaşkanı	26
gecik-	27	çene	26
gittikçe	27	çıplak	26
hata	27	damgalı	26
hücum	27	devamlı	26
içki	27	din	26
ikiz	27	dolar	26
ilan	27	esrarlı	26
izin ver-	27	eyalet	26
katılma	27	farklı	26
kertenkele	27	filan	26
kibrit	27	giydir-	26
konusmak	27	havla-	26
mesut	27	ısıt-	26
miktar	27	inle-	26
nezle	27	kabak	26
numaralı	27	kaçma	26
ortada	27	kavga et-	26
otlak	27	kayna-	26
ölü	27	keşfet-	26
ör-	27	laboratuvar	26
pahalı	27	levha	26
parçacık	27	müzişyen	26
parçala-	27	ne zaman	26
rahatsız et-	27	orası	26
sessizce	27	oysa	26
sunı	27	park	26
sürükle-	27	pilot	26
şaka	27	sahte	26
tank	27	saldırma	26
teslim et-	27	sark-	26
ucuz	27	seri(dizi)	26
yeğen	27	serin	26
yenil-	27	sürpriz	26
âdet	26	şoför	26
alın	26	uydur-	26
azgın	26	vaziyet	26
basamak	26	vitamin	26
bembeyaz	26	yakalamak	26
bilim	26	zil	26
buradan	26	armağan	25
büyüt-	26	arttır-	25
cin	26	ateş et-	25

bel	25	buluş	24
beş yüz	25	canlan-	24
beyin	25	devril-	24
bir arada	25	devrim	24
çay(dere)	25	efsane	24
dans	25	ekin	24
deniz feneri	25	ekle-	24
dik	25	giriş-	24
doğruca	25	gol	24
flütçü	25	gözlük	24
hücre	25	güldür-	24
kıvırcık	25	han	24
kızamık	25	hatırlat-	24
kızgın	25	herhangi	24
koridor	25	huy	24
koyu	25	ırmak	24
lokanta	25	jimnastik	24
nöbet	25	kalıp	24
on yedi	25	kanguru	24
öte yandan	25	kıskan-	24
peyk	25	kimsesiz	24
peynir	25	kolaylık	24
sabır	25	kov-	24
sağlamak	25	kutsal	24
sahip ol-	25	kütüphane	24
sevil-	25	leylek	24
sön-	25	manken	24
söylemek	25	mektuplaşmak	24
şikâyet et-	25	nefis	24
şüphesiz	25	öğrenme	24
test	25	öv	24
tüylü	25	öylesine	24
vermek	25	rakip	24
yalvarma	25	rastlan-	24
yarık	25	ren geyiği	24
yüz elli	25	saç-	24
âlem	24	satıcı	24
anlaş-	24	saygı	24
aynı zamanda	24	sıkı	24
azal-	24	simsiyah	24
bilimsel	24	sincap	24
bir daha	24	soy-	24
birisi	24	subay	24

suret	24	kabul edil-	23
şüphe	24	kızcağız	23
tamamen	24	mercan	23
tecrübe	24	muayene et-	23
temizlen-	24	münasebet	23
terk et-	24	müthiş	23
ticaret	24	nedense	23
uçmak	24	oturt-	23
uğursuz	24	örtü	23
uzaktan	24	örtülü	23
üç yüz	24	pirinç	23
yepyeni	24	rahatça	23
yıl dönümü	24	saksı	23
yirmi dört	24	sevindir-	23
yoksul	24	sığın-	23
atlı	23	sıkıntı	23
başlık	23	sürekli	23
bilhassa	23	şerif	23
bir ara	23	tabanca	23
bodrum	23	tereyağı	23
böylelikle	23	toplamak	23
civciv	23	unutul-	23
çarpın-	23	ümit	23
çiğne-	23	ürün	23
çok geçmeden	23	yanlışlık	23
çorap	23	yatma	23
denizaltı	23	yay-	23
domates	23	yayınla-	23
eşit	23	yemyeşil	23
etek	23	yıkan-	23
ezberle-	23	zıpla-	23
feza	23	zincir	23
fırça	23	ağrı	22
fıskır-	23	alfabe	22
fidan	23	an-	22
gelenek	23	anlatma	22
geliş	23	aydınlık	22
gitgide	23	bahçıvan	22
görme	23	bambaşka	22
güven	23	başlangıç	22
hakikaten	23	başöğretmen	22
hıçkırık	23	berber	22
kabiliyet	23	bırakıl-	22

biricik	22	parmaklık	22
blok	22	paylaş-	22
boncuk	22	post	22
büyücü	22	rakam	22
çalılık	22	resimli	22
çarçabuk	22	sabun	22
dam	22	sahiden	22
daya-	22	salıncak	22
dördüncü	22	saman	22
dua et-	22	sanıl-	22
düzelt-	22	santim	22
elektron	22	sarar-	22
fizik	22	selamla-	22
gelin	22	serçe	22
gezi	22	servet	22
gömlek	22	sez-	22
günlerce	22	soluk(nefes)	22
halı	22	şempanze	22
harca-	22	şiş-	22
her zaman	22	şöhret	22
hizmetçi	22	talih	22
hücum et-	22	teleskop	22
ılık	22	ufuk	22
ilim	22	vah	22
ispat et-	22	vaktiyle	22
işlet-	22	yakından	22
kâşif	22	yaralan-	22
katılmak	22	yelken	22
kırık	22	yere	22
konul-	22	yıllarca	22
kötebek	22	yürümek	22
kurtulma	22	ahbap	21
kürk	22	aldır-	21
mademki	22	apartman	21
marifet	22	artist	21
meğer	22	bağımsız	21
memeli	22	başlan-	21
muhafız	22	bayağı	21
mumya	22	besbelli	21
muz	22	boylu	21
mükemmel	22	buzul	21
müsaade	22	çabuk ol-	21
özle-	22	çekic	21

çevrili	21	tertemiz	21
çimen	21	tramvay	21
çöp	21	uçur-	21
denge	21	utan-	21
dışında	21	ürk-	21
dizi	21	vadet-	21
eh	21	vergi	21
evvela	21	vitrin	21
fıçı	21	yetiştiril-	21
gemici	21	yumak	21
güzelve	21	yürüyüş	21
hürriyet	21	ziyafet	21
ıssız	21	aksi	20
içinden	21	alkış	20
iklim	21	amir	20
imparator	21	bağrış-	20
imzala-	21	bale	20
iniş	21	beğenil-	20
insanlık	21	belirli	20
kemer	21	bence	20
kent	21	bindir-	20
kıymet	21	birik-	20
kirli	21	burç	20
koşma(işi)	21	bük-	20
kuğu	21	candan	20
kurabiye	21	canlandır-	20
medeniyet	21	cici	20
mühendis	21	çay(içecek)	20
on altı	21	çırp-	20
önlemek	21	dair	20
palto	21	eğlendir-	20
pazu	21	emek	20
problem	21	farkında	20
sakal	21	gaye	20
sal	21	geril-	20
sarsıl-	21	gezinti	20
sürün-	21	hala(akraba)	20
şerit	21	hapis	20
şüphelen-	21	harita	20
tarım	21	hayvancık	20
tedavi	21	hekim	20
telaşlan-	21	heykel	20
temizlik	21	hiç kimse	20

ıslık	20	tuzak	20
ıstakoz	20	uslu	20
ilan et-	20	uzaklık	20
imtihan	20	uzay gemisi	20
kanal	20	üstün	20
kart	20	yabani	20
kese	20	yakıt	20
kestir-	20	yenilik	20
kişilik	20	yorgun	20
koru	20	zorla-	20
korunmak	20	zümrüt	20
kucakla-	20	adamakıllı	19
kurdele	20	akıntı	19
kurtuluş	20	arkadaşlık	19
kutup	20	asıl-	19
malzeme	20	bağımsızlık	19
milattan önce	20	basınç	19
mühim	20	belediye	19
nişanlı	20	belirt-	19
oksijen	20	bestele-	19
ortalama	20	birlik	19
ortanca	20	ceviz	19
oturmak	20	çarşı	19
pervane	20	çekirge	19
piyango	20	çelik	19
rıhtım	20	çıkartıl-	19
sağır	20	çubuk	19
saplan-	20	dalgıç	19
saye	20	davet et-	19
seçim	20	davranış	19
seyahat etmek	20	doku-	19
seyretmek	20	dolan-	19
sız-	20	dosya	19
sinir	20	em-	19
şehirli	20	gençlik	19
şimdilik	20	genellikle	19
taşıt	20	giriş	19
tedavüle çıkarıl-	20	gök gürültüsü	19
temmuz	20	günaydın	19
tenis	20	güvercin	19
terbiyeli	20	güverte	19
toplu	20	hafifçe	19
tuz	20	hain	19

hayvancağız	19	tezgâh	19
hedef	19	toplanma	19
her biri	19	uçma	19
hırs	19	uçurum	19
hırsızlık	19	vaka	19
iyi kalpli	19	yararlan-	19
iyisi mi	19	yasak	19
jet	19	yaş(ıslak)	19
kandır-	19	yavaşla-	19
karakol	19	yazma	19
karişik	19	yetmiş	19
kat-	19	yılmaz	19
kavra-	19	yumruk	19
kayıp	19	zehir	19
kıvrıl-	19	alabil-	18
koca(eş)	19	ambalaj	18
kompozisyon	19	anıt	18
koro	19	atasözü	18
koskocaman	19	bakıl-	18
kovan	19	bakımdan	18
köle	19	bakraç	18
kurnaz	19	başbakan	18
küf	19	batır-	18
madenî	19	becerikli	18
mart	19	beygir	18
maske	19	birleştir-	18
muvaffak ol-	19	bitişik	18
not	19	böğürtlen	18
organ	19	cadı	18
önceki	19	cezalandır-	18
pay	19	çamaşır	18
portre	19	çırak	18
puan	19	dek	18
servis	19	denizci	18
sıhhatli	19	doksan	18
sivrisinek	19	dürbün	18
soba	19	düzenle-	18
sporcu	19	egemenlik	18
şenlik	19	gerçi	18
şimdiden	19	getirmek	18
taşımak	19	gizlen-	18
tekerlek	19	göm-	18
tembih et-	19	gri	18

hah	18	ulusal	18
halat	18	usulca	18
hallet-	18	verme	18
havadis	18	yala-	18
icat	18	yanak	18
inanıl-	18	yaşayış	18
işlen-	18	yazdır-	18
kalkış-	18	yokuş	18
kararlaştır-	18	yönet-	18
kazandır-	18	yükle-	18
kızdır-	18	yüzme	18
kibar	18	zamanki	18
kok-	18	ağustos	17
kükre-	18	alıkoy-	17
kültür	18	alıştır-	17
mahkeme	18	alkışla-	17
matematik	18	anıl-	17
medeni	18	anlatmak	17
öldürmek	18	ansızın	17
önem	18	arala-	17
öz	18	araları	17
pekiyi	18	arzu	17
pişman et-	18	ay(ünlem)	17
salgın	18	ayıkla-	17
sap	18	baca	17
satış	18	bağırma	17
seksen	18	bakan	17
serüven	18	bakıcı	17
seyretme	18	banknot	17
sıkıca	18	benzet-	17
sıkıştır-	18	beyefendi	17
soğu-	18	bin dokuz yüz altmış	17
solucan	18	bin dokuz yüz altmış bir	17
sonsuz	18	binici	17
sormak	18	boynuz	17
sual	18	buhar	17
taht	18	buzdağı	17
tanıtma	18	çek	17
tercih et-	18	çekim	17
terle-	18	çember	17
tırmanma	18	çürü-	17
tutmak	18	dadı	17
uğur	18	damgasız	17

dişi	17	ölmek	17
doy-	17	parlamento	17
dönmek	17	proton	17
düdük	17	prova	17
ekip	17	pul(posta)	17
fasulye	17	röntgen	17
fındık	17	sadık	17
gazi	17	samanlık	17
geçebil-	17	savur-	17
görebil-	17	semt	17
görgü	17	sevinçli	17
gurur	17	sorma	17
gür	17	söyleme	17
güreş	17	suçlu	17
habersiz	17	süslen-	17
heyecanlan-	17	süz-	17
heyet	17	şahit	17
hizmet et-	17	şirin	17
ırk	17	tabi	17
ikram et-	17	tahsil	17
kaba	17	taniş-	17
kaçak	17	tarihî	17
kalma	17	tebrik et-	17
katlan-	17	temizleme	17
kavuşmak	17	tırtıl	17
kesim	17	uğraşma	17
keyif	17	ustalık	17
kıpkırmızı	17	uyumak	17
komik	17	üzölme	17
koskoca	17	valiz	17
kovuk	17	vasıta	17
kör	17	vurul-	17
kullanmak	17	yahu	17
küre	17	yalvarma	17
lezzetli	17	yanı	17
liste	17	yanı sıra	17
maksat	17	yansıt-	17
manda	17	yaramazlık	17
mesafe	17	yayın	17
milyonlarca	17	yayla	17
misli	17	yemiş	17
neler	17	yirmi bir	17
ölme	17	yirmi dokuz	17

yünlü	17	kaldırmak	16
zararsız	17	kare	16
ziyan	17	kaybetmek	16
ağırlaş-	16	keder	16
aksine	16	kehribar	16
anı	16	kement	16
atış	16	kımıl-da-	16
atmosfer	16	kırp-	16
azim	16	kimya	16
beşinci	16	kocakarı	16
boğuş-	16	korsan	16
bulma	16	koruyucu	16
çalma(işi)	16	koza	16
çap	16	körfez	16
çaresiz	16	kubbe	16
çıkış	16	kutlamak	16
çizil-	16	kürsü	16
çömel-	16	leke	16
çözüm	16	liralık	16
dahi(bile)	16	lokma	16
demek ki	16	mahsus	16
demiryolu	16	memnun et-	16
dondurma	16	mösyö	16
doyur-	16	muhtar	16
dövüş	16	netice	16
duyur-	16	opera	16
düşünme	16	öküz	16
edebiyat	16	öldürme	16
entari	16	ötme	16
gidiş	16	övün-	16
göçmen	16	panter	16
hanımefendi	16	piş-	16
hareket etmek	16	ray	16
havuç	16	resim yap-	16
hep beraber	16	resmî	16
her bir	16	sars-	16
homurdan-	16	savaşmak	16
hür	16	sayın	16
içten	16	sıçrama	16
ikide bir	16	sımsıkı	16
ilgilendir-	16	söndür-	16
imparatoriçe	16	süpür-	16
incir	16	süs	16

şampiyon	16	alma	15
şikâyet	16	aniden	15
şirket	16	arazi	15
taç	16	armut	15
tanıma	16	atlat-	15
tara-	16	ayırt et-	15
tas	16	bakım	15
taşıma	16	bakmak	15
telefon et-	16	balkon	15
tesir	16	battaniye	15
teslim ol-	16	beraberce	15
tütün	16	bin dokuz yüz yirmi	15
uğultu	16	bombacı	15
ulaşmak	16	bozuk	15
uyuma	16	bucak	15
ün	16	bulundur-	15
ürküt-	16	bürün-	15
vuruş	16	ciğer	15
ya... ya...	16	çalgı	15
yakalama	16	çatı	15
yakış-	16	çatla-	15
yapılma	16	çatlak	15
yardım etmek	16	çekingen	15
yaşantı	16	çivi	15
yay	16	değerlendir-	15
yeşillik	16	değirmen	15
yetişme	16	deprem	15
yık-	16	dinleme	15
yirmi altı	16	dinlenmek(istirahat)	15
yirmi iki	16	düğüm	15
yirmi yedi	16	dükkâncı	15
yokla-	16	düz	15
yüz ölçümü	16	edin-	15
zarf	16	eğ-	15
zenginlik	16	endişe	15
açıkça	15	eriş-	15
ağıl	15	esas	15
ağlama	15	eşsiz	15
ağlamak	15	etme	15
ağlat-	15	fıyonk	15
ahali	15	gelmek	15
akarsu	15	genel	15
alışveriş	15	gerçekleş-	15

gezgin	15	sade	15
gitme	15	ser-	15
görüntü	15	sıfır	15
gülme	15	sığ-	15
güneşli	15	sıvı	15
hışırta	15	sula-	15
ihmal et-	15	susuzluk	15
ikramiye	15	sünger	15
ilerleme	15	sürünge	15
ilkel	15	süvari	15
ille	15	şerbet	15
in	15	şiddet	15
inceleme	15	tasarla-	15
ipekli	15	tavan arası	15
izci	15	tebeşir	15
kaçış-	15	tüm	15
kaldırım	15	uçuş-	15
kapıcı	15	upuzun	15
kılık	15	uyanık	15
kıpırdan-	15	uygarlık	15
kışın	15	uyuyakal-	15
kiraz	15	verimli	15
konuşul-	15	yaban	15
kurut-	15	yaldızlı	15
küçül-	15	yalnızlık	15
mahsul	15	yaşam	15
matbaa	15	yel değirmeni	15
mezarlık	15	yetin-	15
mikrofon	15	yirmi sekiz	15
minare	15	yöntem	15
minicik	15	yükselt-	15
miyavla-	15	acele et-	14
muhafaza et-	15	adet(sayı)	14
müjde	15	adım at-	14
nesil	15	ağrı-	14
nitekim	15	akciğer	14
noktalı	15	akşamüstü	14
olağanüstü	15	antikacı	14
otomatik	15	avlu	14
otuz bir	15	bağırsak	14
pazartesi	15	balerin	14
sabırsızlık	15	baygın	14
saçma	15	bilmek	14

bomboş	14	hakikat	14
borçlu	14	harabe	14
börek	14	hassas	14
budala	14	hay allah	14
buz dağı	14	hep bir ağızdan	14
cesaret et-	14	hep birden	14
cimri	14	hikâyecî	14
çevik	14	huzur	14
çıkıntı	14	ıslan-	14
çıkma	14	ıslat-	14
çılgın	14	inanmak	14
çingene	14	inşaat	14
çömlekçi	14	iskemle	14
darıl-	14	izin	14
demin	14	kabar-	14
den-	14	kaçmak	14
denizanası	14	kanatlı	14
dilim	14	kapkara	14
diren-	14	karlı	14
diyar	14	karşılan-	14
dizgin	14	karşılıklı	14
dörtmala	14	kartopu	14
durakla-	14	kas	14
durmak	14	kasa	14
dut	14	kekele-	14
dümen	14	kervan	14
düzen	14	kıy-	14
düzlük	14	kirlen-	14
el işi	14	kirlet-	14
eldiven	14	kitaplık	14
esne-	14	kolla-	14
ger-	14	kontrol	14
gerçekleştir-	14	kuduz	14
gidebil-	14	küçümse-	14
giyim	14	mandal	14
göç et-	14	metin	14
göç-	14	mis	14
görünme	14	musiki	14
götürül-	14	müdire	14
güler yüzlü	14	mürekkep	14
gülmek	14	nev	14
gülünç	14	okut-	14
gülüş-	14	oluş	14

oradaki	14	vesaire	14
oy	14	yalnızca	14
oy-	14	yollan-	14
oynan-	14	yumurcak	14
oyuk	14	yutkun-	14
öğrenim	14	yüklü	14
öğüt	14	zamk	14
ömürlü	14	açıklık	13
panayır	14	aldan-	13
paraşüt	14	ana vatan	13
radar	14	anlatabil-	13
raf	14	arada bir	13
refik	14	asılı	13
sabırsızlan-	14	asla	13
sabret-	14	aylık	13
sakat	14	aynen	13
salata	14	ayol	13
saldırı	14	bakteri	13
selam	14	belirti	13
sınır	14	beton	13
sigorta	14	bilek	13
soyguncu	14	bin dokuz yüz kırk beş	13
sun-	14	boz	13
surat	14	bravo	13
sürüklen-	14	buharlı	13
şemsiye	14	bunca	13
şikâyetçi	14	cilt	13
şimdiki	14	çabala-	13
tartış-	14	çan	13
taş-	14	çarpış-	13
tavukçuluk	14	çekici	13
telsiz	14	çıkarmak	13
terazi	14	çiçek hastalığı	13
terbiye	14	çilek	13
tesadüf	14	dayanıkl	13
teşkil et-	14	del-	13
tıkan-	14	denizcilik	13
tutuş-	14	doğruluk	13
uçuş	14	dönem	13
ulaştır-	14	dört yüz	13
usan-	14	edil-	13
üniforma	14	eklen-	13
üre-	14	emir ver-	13

emniyet	13	okun-	13
endüstri	13	on dokuz	13
enstrüman	13	ortaokul	13
eylül	13	otuz beş	13
ezil-	13	öfkelen-	13
fincan	13	ötürü	13
geçil-	13	papaz	13
geçmiş	13	patik	13
genişle-	13	patron	13
getirt-	13	penisilin	13
götürmek	13	pire	13
gözlemevi	13	rahatlık	13
gözlü	13	saatlerce	13
hatır	13	saf	13
hiza	13	sahici	13
homurtu	13	satır	13
ilçe	13	serseri	13
ipek böceği	13	sırtlan	13
işaret et-	13	sürtün-	13
itiraz et-	13	şaşkın	13
iyileştir-	13	şefkat	13
kasap	13	şişman	13
katı	13	şura	13
kavanoz	13	şükür	13
kayak	13	taban	13
kazan	13	tanıdık	13
kıl	13	tayfa	13
kırk sekiz	13	tembellik	13
kıvrır-	13	teneke	13
kilise	13	üvey	13
kin	13	vallahi	13
kolye	13	yakıl-	13
korumak	13	yaman	13
kumsal	13	yapışkan	13
kurtarma	13	yassı	13
kurucu	13	yemin et-	13
kütle	13	yırtıcı	13
mana	13	yol-	13
maskeli	13	yor-	13
meşgul ol-	13	yumuşa-	13
müfettiş	13	yüklen-	13
mürekkep balığı	13	yürüt-	13
oğlancık	13	abone	12

acıklı	12	elektrikli	12
açı	12	emanet	12
afacan	12	engel	12
aldat-	12	ense	12
amiral	12	ez-	12
anlaşma	12	fırın	12
arpa	12	geçim	12
asansör	12	geçindir-	12
asil	12	gelir	12
aşılan-	12	giysi	12
atki	12	göçmenlik	12
ava çık-	12	göstermek	12
avcılık	12	güvenlik	12
aydınlan-	12	hahaha	12
ayıp	12	hareketli	12
balıkçılık	12	hareketsiz	12
başta	12	hasta ol-	12
beden	12	hayalet	12
beklen-	12	herhangi bir	12
bin dokuz yüz yirmi üç	12	heves	12
binbir	12	his	12
birsürü	12	ısrar et-	12
bitkin	12	ifade	12
boğmaca	12	iki bin	12
bölme	12	iki yüz elli	12
bu bakımdan	12	ilerlet-	12
çaba	12	ilet-	12
çaylak	12	ilgi çekici	12
çekmece	12	inanç	12
çit	12	inatçı	12
daldır-	12	işgal	12
dayak	12	iştah	12
değirmenci	12	jambon	12
dikenli	12	kaçın-	12
dimdik	12	kâh	12
dinlemek	12	kalabil-	12
diyebil-	12	kamçı	12
diz-	12	kanlı	12
dolaşmak(gezmek)	12	karala-	12
duruş	12	katır	12
düş	12	kazak	12
düşkün	12	kemancı	12
eksil-	12	kemir-	12

kıskançlık	12	sırala-	12
kilogram	12	sorumlu	12
kolaylıkla	12	söğüt	12
konak	12	sürat	12
kurtarıcı	12	şakayık	12
kusur	12	taklit	12
kuşak	12	tap-	12
kuyruklu yıldız	12	tat-	12
kül	12	teklif et-	12
lif	12	teori	12
mahvol-	12	tıp	12
martı	12	tıraş	12
mercek	12	titreşim	12
misafirlik	12	uzunca	12
moda	12	üstünlük	12
mor	12	vay	12
muazzam	12	verebil-	12
nesil	12	yaa	12
nezaket	12	yağlı	12
nöbetçi	12	yankı	12
oo	12	yarala-	12
ortak	12	yardımcı ol-	12
otla-	12	yarış-	12
oyalan-	12	yastık	12
oysaki	12	yatıştır-	12
öğretme	12	yayınlan-	12
öldürül-	12	yeni yıl	12
önceden	12	yer çekimi	12
önem ver-	12	yerleştiril-	12
önlük	12	yetmiş beş	12
öylece	12	yığıl-	12
palyaço	12	yıkanma	12
pilav	12	yıl-	12
pist	12	yine de	12
postacı	12	yüz otuz	12
rahat et-	12	zeplin	12
rahatla-	12	alışkanlık	11
reddet-	12	altmış beş	11
robot	12	amigo	11
sağ(yaşayan)	12	asfalt	11
sanırım	12	aşçıbaşı	11
serinle-	12	ayaklı	11
seviye	12	aykırı	11

ayrılma	11	elbet	11
ayrılmak	11	elektronik	11
badem	11	falcı	11
bakış-	11	füze	11
bayır	11	gazoz	11
beklemek	11	geceleyin	11
bela	11	geçmek	11
beste	11	girme	11
bezelye	11	göndermek	11
bin dokuz yüz altmış beş	11	gözük-	11
bin dokuz yüz elli sekiz	11	gübre	11
bir süre	11	haftalık	11
bira	11	hakiki	11
birikinti	11	hamur	11
birincilik	11	hayırlı	11
bizimki	11	haykırış	11
boks	11	hayranlık	11
bulaşık	11	hızlan-	11
but	11	hidrojen	11
büzül-	11	imza	11
cambaz	11	iştil-	11
cana yakın	11	işlem	11
casus	11	jüri	11
ceset	11	kabuklu	11
coğrafya	11	kaçakçı	11
çamaşırcı	11	kaçırıl-	11
çekiliş	11	kahramanlık	11
çıkmak	11	kan-	11
çözül-	11	kana-	11
çürük	11	kapıl-	11
damat	11	katla-	11
defol-	11	katlı	11
değiştirmek	11	kırk beş	11
demet	11	kilitli	11
dikkatli ol-	11	kirala-	11
dilenci	11	kirpik	11
dolaştır-	11	kobra	11
dolayısıyla	11	kordon	11
döndür-	11	koştur-	11
dönüm	11	kumbara	11
dünyalı	11	kuruluş	11
düzenlen-	11	kusursuz	11
düzgün	11	kuvvetlen-	11

kuzgun	11	şahlan-	11
küfe	11	şaşırtıcı	11
leş	11	taklit et-	11
limonata	11	talim	11
lise	11	tarif et-	11
lotus	11	tart-	11
melodi	11	tavsiye et-	11
mermi	11	tecrübe et-	11
mil	11	tenha	11
miras	11	terk edil-	11
motorlu	11	teselli et-	11
motosiklet	11	toparlan-	11
nal	11	toplam	11
o hâlde	11	tuş	11
olgunlaş-	11	tutku	11
on dokuzuncu	11	ulu-	11
öğüt ver-	11	utanç	11
öksür-	11	uzman	11
parasız	11	üret-	11
parçacık	11	üşüt-	11
parılda-	11	vezir	11
parlat-	11	vızılda-	11
paşa	11	yapayalnız	11
patlama	11	yardımsever	11
pişman	11	yatılı	11
rahatsızlık	11	yedek	11
saadet	11	yedinci	11
sakallı	11	yerküre	11
salıver-	11	yeşer-	11
salkım	11	yırtıl-	11
santral	11	yüzlü	11
sapan	11	zarif	11
sarf et-	11	zeytinyağı	11
savun-	11	ziyaret	11
sayısız	11	aferin	10
sertleş-	11	ağar-	10
sevdır-	11	aksilik	10
sıralan-	11	alaca	10
sim	11	alaycı	10
sucuk	11	alçal-	10
susa-	11	alıcı	10
sürdür-	11	altı yüz	10
sürücü	11	aman tanrım	10

anlama	10	düşük	10
anlatıl-	10	ekonomik	10
aşçı	10	enişte	10
aşır-	10	er	10
atölye	10	er-	10
bağırmaq	10	erik	10
bakır	10	eski-	10
banker	10	esrar	10
barın-	10	etmek	10
başak	10	filo	10
başkası	10	folklor	10
bavul	10	futbolcu	10
bekleme	10	geliştir-	10
benekli	10	gelme	10
benimse-	10	genişlik	10
bin dokuz yüz on	10	geveze	10
bir hayli	10	gezin-	10
bölün-	10	gezmek	10
bula-	10	gıda	10
bulaşıcı	10	gizle-	10
bulunmak	10	gönderme	10
büyük	10	gönüllü	10
büyükçe	10	gözlem	10
cennet	10	güçlülle	10
cümle	10	hakaret	10
cüzdan	10	haksız	10
çanak	10	haksızlık	10
çarpışma	10	hamal	10
çarşamba	10	hapishane	10
çekme(işi)	10	hasta bakıcı	10
çıban	10	haşarı	10
çıkart	10	hayrola	10
çoban köpeği	10	hırçın	10
çoğunlukla	10	hiddetli	10
dalgalan-	10	hokkabazlık	10
dernek	10	hurma	10
destekle-	10	ıslak	10
devir-	10	içecek	10
dilsiz	10	içmek	10
doğal	10	ilan edil-	10
durgun	10	ilişki	10
dük	10	ipucu	10
dümdüz	10	isten-	10

istidatlı	10	öncü	10
işaretle-	10	örül-	10
işbaşı	10	öykü	10
kadife	10	papatya	10
kafile	10	papirüs	10
kaide	10	parti	10
kalınlık	10	patika	10
kamış	10	plastik	10
kamyonet	10	püskürt-	10
kapalı	10	razı	10
kayıt	10	saklı	10
kimyasal	10	sap-	10
kolaylaştır-	10	sara	10
kompartıman	10	sargı	10
konferans	10	senatör	10
kontrol et-	10	seril-	10
korak	10	serp-	10
kovboy	10	seyrek	10
krallık	10	sıcacık	10
kura	10	sırasında	10
kurban	10	sırlıslık	10
kurcala-	10	sinirli	10
kuvvetlendir-	10	sol-	10
küme	10	solunum	10
lakin	10	soygun	10
maalesef	10	sürt-	10
mabet	10	sütçü	10
masmavi	10	şafak	10
masraf	10	şahane	10
mecbur	10	şımarık	10
mesaj	10	şışir-	10
midilli	10	tabela	10
mihrace	10	tapınak	10
milletvekili	10	tarz	10
mini	10	tat	10
misak	10	temsilci	10
muayene	10	tepsi	10
mucize	10	terlik	10
nemli	10	tertip et-	10
nice	10	testi	10
on bin	10	tok	10
oran	10	toplum	10
ödül	10	tuğla	10

türe-	10	bademçiçeği	9
unvan	10	bağırış	9
uygula-	10	bahtiyar	9
uygulan-	10	bant	9
uysal	10	basketbol	9
uzaklaştır-	10	baskın	9
üfle-	10	baştan	9
yağmurlu	10	bataklık	9
yalancı	10	belge	9
yanı başı	10	bin dokuz yüz elli dokuz	9
yaşat-	10	bin dokuz yüz kırk	9
yatay	10	bin dokuz yüz otuz sekiz	9
yaya	10	bin dokuz yüz yirmi bir	9
yazlık	10	bir iki	9
yirminci	10	bomba	9
yorgan	10	böylesi	9
yorucu	10	bulunma	9
yosun	10	bükül-	9
yönelt-	10	cariye	9
yönetici	10	ceylan	9
yulaf	10	çağrı	9
yusufoçuk	10	çarkıfelek	9
yüz bin	10	çatışma	9
yüzbaşı	10	çıkış-	9
zayıfla-	10	çınar	9
zeytin	10	çiğ	9
zıpkın	10	dağlık	9
zırh	10	dava	9
açıklama	9	davet	9
ahh	9	deha	9
akın et-	9	delir-	9
ala	9	deniz kızı	9
alabalık	9	destek	9
albüm	9	didin-	9
âlim	9	din-	9
amansız	9	diploma	9
ambar	9	doğuş	9
ani	9	dolaşma	9
anlayış	9	donakal-	9
ansiklopedi	9	donatıl-	9
arabacı	9	dostça	9
arıza	9	dönme(işi)	9
asma	9	duygulu	9

düzenli	9	kabul	9
ekil-	9	kahkaha at-	9
ekran	9	kakım	9
elde edil-	9	kaleci	9
emekli	9	kariş	9
emel	9	karikatürist	9
eminim	9	karne	9
eskisi	9	kask	9
etkile-	9	kaş	9
evli	9	kavuştur-	9
eyer	9	kayış	9
faydalanma	9	kazanma	9
fazilet	9	kesik	9
fırçala-	9	kırbaç	9
fotoğraf makinesi	9	kısıl-	9
geçirmek	9	kıvrık	9
geçme	9	kızgınlık	9
gelebil-	9	kopya	9
göktaş	9	koşu	9
görevli	9	kozalak	9
gözetle-	9	köpük	9
gülbüz	9	kurnazlık	9
gürgen	9	kurs	9
haa	9	kutlan-	9
hâkim	9	limon	9
hamarat	9	madem	9
hancı	9	metabolizma	9
hat	9	mil(uzaklık)	9
hazır ol-	9	miyav	9
haziran	9	muhteşem	9
hemşehri	9	müjdele-	9
himaye	9	nafile	9
hortlak	9	odunluk	9
içerle-	9	olur	9
iddia	9	oluver-	9
ihtimal	9	on beşinci	9
inkılap	9	on sekizinci	9
irkil-	9	otuz iki	9
ispatla-	9	oyun oyna-	9
isyan et-	9	öbürü	9
itfaiye	9	öğleyin	9
itibaren	9	öğretim	9
kabin	9	öğretmenlik	9

parlaklık	9	yalnız başına	9
payla-	9	yaprakbiti	9
raket	9	yarış et-	9
reçel	9	yelpaze	9
romatizma	9	yengeç	9
saçıl-	9	yetim	9
saksofon	9	yetişebil-	9
sarılı	9	yıkamak	9
satranç	9	yırt-	9
sesli	9	yönel-	9
sıçrayış	9	yönetim	9
sığırtmaç	9	yüz yirmi	9
sıkış-	9	yüzgeç	9
sırf	9	zırhlı	9
sirke	9	zindan	9
sosyal	9	akrep	8
söyleyebil-	9	akşamleyin	8
suçsuz	9	alabildiğine	8
susuz	9	alışık	8
sürül-	9	alkol	8
şahıs	9	amatör	8
şanlı	9	ameliyat	8
şanslı	9	anlaşmazlık	8
şarkıcı	9	anlayışlı	8
şimdiye kadar	9	antrenör	8
takdir	9	aralan-	8
taksi	9	askerî	8
tasma	9	aydın	8
taşlaş-	9	ayıl-	8
tavus kuşu	9	azıcık	8
tayin et-	9	aziz	8
tedbir	9	bacı	8
telgraf	9	balığa çık-	8
terbiye et-	9	balkabağı	8
teşkilat	9	bando	8
tuvalet	9	barındır-	8
uğurlu	9	barış	8
ümit et-	9	basın	8
üşüş-	9	başvekil	8
vallahi	9	be	8
vilayet	9	bedava	8
villa	9	bereket versin	8
yaban domuzu	9	berrak	8

beşik	8	elçi	8
bıyık	8	erit-	8
billur	8	erkenden	8
bin beş yüz	8	erzak	8
bin dokuz yüz on dokuz	8	esmer	8
bir anda	8	esvap	8
boyalı	8	eşik	8
bununla beraber	8	evren	8
buruştur-	8	fakülte	8
büro	8	faydalanmak	8
büyüle-	8	fes	8
cezalandırıl-	8	fevkalade	8
cihaz	8	fırlatıl-	8
çağırt-	8	fırtınalı	8
çat-	8	fotoğraf çek-	8
çektir-	8	garson	8
çeyrek	8	gayret et-	8
çıkagel-	8	gazino	8
çıkarma	8	geçiril-	8
çınlat-	8	geçiş	8
çita	8	gelgelelim	8
çini	8	gelincik	8
çizme	8	gelişme	8
çoğunluk	8	getirebil-	8
dağıtıl-	8	getirme	8
dâhil	8	gezme	8
dantel	8	görünüşlü	8
dedikodu	8	göz bebeği	8
delil	8	gururlu	8
devre	8	gülümseme	8
dişçi	8	gülüş	8
doğuştan	8	güreşçi	8
dolma kalem	8	güzide	8
dost ol-	8	hadise	8
döşe-	8	hamle	8
dul	8	hasır	8
durak	8	havaalanı	8
durul-	8	hendek	8
düşme	8	hırsla-	8
düşünmek	8	hırpala-	8
düzeltnmek	8	hiç değilse	8
eczane	8	hop	8
eksen	8	ışıklı	8

icat et-	8	mahvet-	8
içil-	8	makas	8
ihtiyarla-	8	mani ol-	8
ilave	8	marifetli	8
indiril-	8	marul	8
ister	8	maşallah	8
istiklal	8	mermer	8
isyan	8	meşgul	8
		midye	8
iyi yürekli	8	mikroskop	8
kabartma	8	milimetre	8
kader	8	mimarlık	8
kadro	8	mücadele	8
kağnı	8	nazik	8
kahvaltı et-	8	ninni	8
kaim	8	nişan al-	8
kalıntı	8	obur	8
kapaklan-	8	onuncu	8
kaşın-	8	orijinal	8
katil	8	ortam	8
kayısı	8	otlat-	8
kaynaş-	8	ov-	8
kaynat-	8	ödünç	8
kazık	8	öksürük	8
kazma	8	öksüz	8
kesinlikle	8	örgü	8
keşfedil-	8	piliç	8
kısal-	8	pirecik	8
kışkırt-	8	pisi pisi	8
kilim	8	pislik	8
kira	8	planör	8
kokulu	8	protein	8
kontrbas	8	radyum	8
konuk	8	rahip	8
korkusuz	8	randevu	8
körük	8	rehber	8
kudret	8	rengârenk	8
kudretli	8	rütbe	8
kurum	8	sabırlı	8
kutlu	8	sağ-	8
küçüklük	8	sakin ol-	8
madalya	8	salyangoz	8
madalyon	8	samimi	8

sapsarı	8	yakışıklı	8
sarsıntı	8	yaldız	8
seçme	8	yanardağ	8
sedef	8	yapılı	8
sembol	8	yaratıcı	8
sertlik	8	yargıç	8
sevda	8	yarışmacı	8
seyyah	8	yaşıt	8
sıfat	8	yat	8
sıtma	8	yazabil-	8
silahlı	8	yazın	8
silk-	8	yazısız	8
simge	8	yer fıstığı	8
siper	8	yetişkin	8
sivil	8	yiğit	8
siyahlaş-	8	yolculuk et-	8
siyahlı	8	yöre	8
solu-	8	yüce	8
soyad	8	zahmet	8
sulugöz	8	zamanla	8
sustur-	8	zorluk	8
şarap	8	abajur	7
şayet	8	acemi	7
şerefli	8	açmak	7
şiş	8	adale	7
takdim et-	8	adi	7
tamamlan-	8	ağaçkakan	7
tamir	8	ağaçlık	7
tartışma	8	akılsız	7
tedavüle konul-	8	akın	7
temin et-	8	akset-	7
temizleyici	8	alaka	7
teneffüs	8	aldatıl-	7
tenisçi	8	alışveriş yap-	7
tesir et-	8	aman Allah'ım	7
titrek	8	anneanne	7
tozlu	8	ant	7
tufan	8	arsa	7
uluslararası	8	artır-	7
uyukla-	8	askerlik	7
uzatıl-	8	astronot	7
üreteç	8	aşıla-	7
vedalaş-	8	aşk	7

ateşböceği	7	çardak	7
ateşle-	7	çarşaf	7
ayırma	7	çeviklik	7
aysberg	7	çıkırık	7
azalt-	7	çılğınca	7
balo	7	çiflik	7
bambu	7	çifte	7
baston	7	çizme(işi)	7
başı dertte	7	çocukcağız	7
başkaları	7	çörek	7
başkanlık	7	dağılma	7
bedel	7	dana	7
belle-	7	danış-	7
bencil	7	davul	7
berbat	7	devam et-	7
bere	7	dikkatsizlik	7
bereketli	7	dinamit	7
beslemek	7	dinlet-	7
beşer	7	dinozor	7
bırakmak	7	dişli	7
biç-	7	doğrult-	7
bilgi edin-	7	doksan beş	7
bilgili	7	doldurul-	7
bin dokuz yüz on dört	7	dönüş-	7
bin dokuz yüz on sekiz	7	dua	7
bin dokuz yüz otuz üç	7	duyma	7
bin dokuz yüz yetmiş üç	7	dürüst	7
bir an önce	7	düşünceli	7
boğ-	7	düşünül-	7
boksör	7	eğir-	7
boyacı	7	ek	7
boyu	7	elbiseli	7
bozukluk	7	emir al-	7
böbürlen-	7	emir ver-	7
bufalo	7	esir et-	7
bulan-	7	esirge	7
camekân	7	faaliyet	7
canlılık	7	fal	7
cansız	7	farksız	7
çağırma	7	fen	7
çakı	7	fizikçi	7
çakıl-	7	formül	7
çalmak	7	fotoğrafçı	7

gece yarısı	7	inilti	7
geçenlerde	7	irade	7
geçimsizlik	7	irice	7
genişlet-	7	izlenim	7
gerek... gerek...	7	jandarma	7
gereken	7	kabiliyetli	7
gergedan	7	kabine	7
gerile-	7	kabus	7
gerin-	7	kaçış	7
geriye	7	kâfi	7
giyil-	7	kahvehane	7
giyimli	7	kalsiyum	7
gök gürlemesi	7	kamara	7
gölgele-	7	kan dolaşımı	7
görünür	7	kanepe	7
güler yüz	7	kangren	7
gümbürtü	7	kanı	7
güneşlen-	7	kargaşalık	7
güneydoğu	7	karmakarışık	7
gürültülü	7	karnaval	7
halk oyunu	7	kaydet-	7
halkalı	7	kedicik	7
harikulade	7	kestirme	7
hay	7	kımıldan-	7
haylaz	7	kırıntı	7
hayretle	7	kırk dokuz	7
herif	7	kilometrekare	7
hesapla-	7	kiriş	7
hopla-	7	klarnet	7
hu	7	koç	7
hudut	7	kor	7
hurşit	7	korna	7
huysuz	7	kovul-	7
iddia et-	7	köpek balığı	7
ideal	7	kruvazör	7
iğrenç	7	kupa	7
ihraç	7	kursak	7
iki buçuk	7	kurtçuk	7
ileride	7	lazer	7
iliş-	7	mahkum	7
iltihap	7	makara	7
incelik	7	makbuz	7
incit-	7	manevi	7

mecbur ol-	7	prensip	7
menekşe	7	pulcu	7
merak et-	7	pulculuk	7
mesut ol-	7	rahatsız	7
mevki	7	rapor	7
milyar	7	rejim	7
mola	7	reklam	7
muhtelif	7	röportaj	7
muziplik	7	ruhlu	7
müdürlük	7	rutubetli	7
mümkün ol-	7	safılık	7
nabız	7	sakatlan-	7
nasılsa	7	salı	7
nedeniyle	7	sanayi	7
nefret et-	7	sarkıt-	7
nem	7	sarp	7
olgun	7	saydam	7
on altıncı	7	sekizinci	7
on yedinci	7	serinlik	7
onar-	7	set	7
onur	7	sığır	7
operatör	7	sıhhat	7
orak	7	sınav	7
orangutan	7	sıyrıl-	7
ormanlık	7	sin-	7
oyala-	7	sindirim	7
öğlen	7	soğukkanlı	7
öğretil-	7	solgun	7
önem veril-	7	solungaç	7
özlem	7	sorul-	7
palamut	7	söylenti	7
parazit	7	sulak alan	7
parıltı	7	sultan	7
parola	7	süpürgecik	7
pas	7	şan	7
paslı	7	şarbon	7
pat	7	şehit	7
patlıcan	7	şık	7
pazarlık	7	şubat	7
pelikan	7	şüpheli	7
pişmanlık	7	tabure	7
plaj	7	tabut	7
pratik	7	takdir et-	7

takip	7	yırtık	7
talihli	7	yitir-	7
tamamıyla	7	yüz on	7
tanınmış	7	yüzde yüz	7
tehdit	7	zenginleş-	7
tekerlekli	7	zıt	7
tekrarlan-	7	ziyade	7
ten	7	zorla	7
tepin-	7	zürafa	7
tesadüf et-	7	açgözlü	6
teselli	7	açma(işi)	6
tespit et-	7	adak	6
testere	7	adına	6
tevekkeli	7	adsız	6
tıraş ol-	7	ahtapot	6
tırmala-	7	akçe	6
titiz	7	alamet	6
traktör	7	alışkın	6
tulum	7	amele	6
tümsek	7	arayıcı	6
tüp	7	aritmetik	6
uğulda-	7	asık	6
ulu	7	asilzade	6
usulcacık	7	asit	6
uyar-	7	astım	6
uyut-	7	aşama	6
üzüntülü	7	ayarla-	6
vali	7	bağlılık	6
varil	7	bahane	6
veda et-	7	baksana	6
veteriner	7	barınak	6
virtüöz	7	barut	6
yağış	7	baş aşağı	6
yakalayabil-	7	başıboş	6
yanık	7	başlı	6
yarar	7	bayılt-	6
yaşayabil-	7	bereket	6
yatış-	7	besleyici	6
yaylı	7	bestelen-	6
yedi yüz elli	7	beş bin	6
yeterli	7	biçil-	6
yıkık	7	bildiril-	6
yılanlı	7	bin dokuz yüz altmış dört	6

bin dokuz yüz elli	6	dehşet	6
bin dokuz yüz elli yedi	6	delilik	6
bin dokuz yüz on iki	6	demirci	6
bin dokuz yüz yetmiş	6	dere yatağı	6
bir de	6	dizil-	6
birleşik	6	doğur-	6
bodur	6	dokundur-	6
boyan-	6	dola-	6
boyuna	6	donan-	6
bulunabil-	6	doymak	6
bunal-	6	dönemeç	6
bundan böyle	6	durabil-	6
buyruk	6	duru	6
büyüme	6	durumda	6
cemiyet	6	dürt-	6
cevaplandır-	6	düşmanlık	6
cevher	6	düzel-	6
cılız	6	düzey	6
cinayet	6	ebe	6
coş-	6	ee	6
cuma	6	eksiklik	6
çağrıl-	6	elveda	6
çak-	6	endişeli	6
çakal	6	eşele-	6
çakıl	6	ezber	6
çaldır-	6	familya	6
çalışıl-	6	fedakârlık	6
çarpma	6	federal	6
çatal	6	federasyon	6
çeşme	6	fenalık	6
çevrele-	6	fetih	6
çığ	6	fıkra	6
çıkrıkçı	6	fısıldaş-	6
çiftçilik	6	fısıltı	6
çocuksuz	6	film çevir-	6
çömlek	6	filozof	6
çöreklen-	6	fok balığı	6
dağ başı	6	galeri	6
dalgalı	6	gangsterlik	6
dalgın	6	geçerli	6
daracık	6	gelişigüzel	6
davet edil-	6	gerçekte	6
davetli	6	gevezelik	6

gider-	6	inkâr et-	6
gidil-	6	inşa et-	6
girebil-	6	intikam	6
gizlice	6	irileş-	6
görevlendir-	6	isimli	6
görülebil-	6	istikbal	6
görünüm	6	itaat et-	6
görüş	6	kablo	6
gösteriş	6	kalakal-	6
götürebil-	6	kapatıl-	6
gövdeli	6	kaplan-	6
göz alıcı	6	kaptır-	6
gözcü	6	kâr	6
gözet-	6	karaltı	6
guguk	6	kardan adam	6
güzelleş-	6	karides	6
hafıza	6	karmaşık	6
hafifle-	6	karşıkı	6
hafta sonu	6	karşılaştır-	6
haftalarca	6	kasket	6
hâlen	6	katiyen	6
halledil-	6	kaydırak	6
harçlık	6	kendi başına	6
havalandır-	6	kestane	6
hayret et-	6	kıpırdat-	6
hep birlikte	6	kırmızılık	6
hıçkır-	6	kısmet	6
hindi	6	kıvrın-	6
husus	6	kızart-	6
huylu	6	kibirli	6
hükmet-	6	kilit	6
hüner	6	kiloluk	6
hüzünlü	6	kilometrelik	6
ışınım	6	kimisi	6
içindeki	6	kimsecik	6
idareci	6	kitapçı	6
idman	6	klavsen	6
ihanet et-	6	komedi	6
ikindi	6	kompozitör	6
imal et-	6	kont	6
iman	6	konuşabil-	6
imparatorluk	6	kopya et-	6
imren-	6	koruma	6

kudur-	6	öfkeli	6
kullanabil-	6	öğrenebil-	6
kurtarabil-	6	öğün	6
kurtarıl-	6	öldürücü	6
kurutma	6	örtül-	6
kuyruklu	6	özgü	6
kükürt	6	patakla-	6
külâh	6	patırtı	6
lacivert	6	peçete	6
layık	6	penguen	6
lüks	6	pijama	6
mahzun	6	pike	6
maki	6	piyanist	6
makinelî	6	plak	6
manevra	6	planla-	6
mâni ol-	6	pozisyon	6
mantar(tıpa)	6	profesyonel	6
manto	6	refah	6
manyetizm	6	rica	6
marka	6	rutubet	6
mektep	6	saatlik	6
mensup	6	saçak	6
mert	6	sadrazam	6
meteor	6	sağlan-	6
mırıltı	6	sağlıklı	6
mızrak	6	sakın-	6
muamele	6	sakinleş-	6
muhtaç	6	sapla-	6
murat	6	sapma	6
mutlak	6	sarhoş	6
mutlu ol-	6	sarmaşık	6
münasebetsiz	6	sazlık	6
namına	6	sedir	6
namuslu	6	sehpa	6
nar	6	sezdir-	6
nişan	6	sırtla-	6
nötron	6	sıvış-	6
nutuk	6	sızla-	6
of	6	sihir	6
olağan	6	silkin-	6
oturtul-	6	siyasi	6
otuz altı	6	somurt-	6
oyul-	6	sonraki	6

soyul-	6	yaptırıl-	6
sunul-	6	yarasa	6
susam	6	yaşlan-	6
sütlaç	6	yavaşlat-	6
şakacı	6	yaver	6
şampiyonluk	6	yelek	6
şapkalı	6	yenile-	6
şehirler arası	6	yenilgi	6
şen	6	yirmi bin	6
şerefe	6	yoğurt	6
tahtirevan	6	yontul-	6
takımyıldız	6	yusuvarlak	6
takvim	6	yuvarla-	6
talihsiz	6	yüksük	6
tanecik	6	yüz kırk	6
tarla kuşu	6	yüzücü	6
tasla-	6	zavallıcık	6
taş ocağı	6	zevkli	6
taşıyabil-	6	zeybek	6
taşlı	6	açıkgöz	5
tavsiye	6	aday	5
tebrik et-	6	afet	5
tecrübeli	6	afiş	5
tereddüt et-	6	ahlak	5
tomar	6	ahşap	5
tropik	6	ailece	5
tropikal	6	akbaba	5
tül	6	akıllıca	5
türbe	6	akis	5
uçabil-	6	aksettir-	5
umur	6	alelade	5
uydu	6	aleyh	5
üçer	6	alkışlan-	5
üçgen	6	Allah aşkına	5
üretil-	6	alüminyum	5
valla	6	amma	5
veraset	6	anatomi	5
verici	6	anlayabil-	5
vızıltı	6	anneciğim	5
viyolonist	6	aptallık	5
yakın-	6	araştırmacı	5
yaklaşık	6	araya	5
yaklaştır-	6	arı beyi	5

arkadaşlık et-	5	bilme	5
artı	5	bilye	5
asi	5	bin dokuz yüz on bir	5
askı	5	bin dokuz yüz otuz altı	5
ateşli	5	bin dokuz yüz otuz dokuz	5
atmaca	5	bin dokuz yüz yetmiş yedi	5
avaz	5	bin dokuz yüz yirmi iki	5
avlamak	5	bir bakıma	5
ayaklan-	5	bizon	5
ayaz	5	boğuk	5
aydede	5	boşan-	5
ayıpla-	5	böylesine	5
ayırt etmek	5	buldur-	5
ayran	5	bücür	5
ayrılık	5	büyülen-	5
ayrıntı	5	büyülü	5
az-	5	büyüteç	5
bakabil-	5	canbaz	5
bakışlı	5	cehennem	5
bakma	5	cenaze	5
bastırıl-	5	cezaevi	5
başarısız	5	ciddiyet	5
başlama	5	cübbe	5
başlamak	5	çağdaş	5
batarya	5	çakır	5
batiskaf	5	çark	5
bayat	5	çarpı	5
beceriksiz	5	çarpıl-	5
behiye	5	çarpış	5
beklenil-	5	çarpışma	5
beklenmedik	5	çatırtı	5
beklet-	5	çatışma	5
belediye reisi	5	çavlan	5
benek	5	çekebil-	5
bensiz	5	çıkabil-	5
benzerlik	5	çıkabilir-	5
benzin	5	çıldır-	5
besi	5	çınla-	5
beslenme	5	çıraklık	5
biçare	5	çileli	5
bildirilmek	5	çizik	5
bildirme	5	çoğalt-	5
bilezik	5	çoğaltmak	5

çokluk	5	evlenmek	5
dağarcık	5	evvelce	5
damga	5	fabrikatör	5
danışma	5	feci	5
dargınlık	5	fenni	5
davetsiz	5	fiskiye	5
dayalı	5	fisto	5
dayanak	5	flüorin	5
dayanma	5	fosil	5
dehliz	5	fotosel	5
deliksiz	5	fresk	5
delin-	5	gagala-	5
derman	5	gayrı	5
detektif	5	geliştiril-	5
devam ettir-	5	girmek	5
dikkafalı	5	giyecek	5
dilekçe	5	göç	5
dindir-	5	göçebe	5
divan	5	gölgelik	5
doğrultu	5	görünmek	5
dokuma	5	görüştük	5
dokuma	5	gösterilme	5
dosdoğru	5	gözlüklü	5
dönebil-	5	grip	5
dönme dolap	5	güdümlü	5
dört bin	5	güz	5
dövün-	5	hademe	5
dünyaca	5	hafiflet-	5
ebat	5	hakaret et-	5
edat	5	hakem	5
eğlendirmek	5	hakimiyet	5
ekonomi	5	halife	5
el arabası	5	ham	5
el(yabancı)	5	ham madde	5
ellinci	5	hamam	5
elyaf	5	hararet	5
emici	5	harbiye	5
en azından	5	hareket etme	5
enternasyonal	5	harman	5
er(asker)	5	haşla-	5
esna	5	haşmetli	5
etmek	5	havasız	5
evlatlık	5	hav hav	5

hayran	5	kararlı	5
hayvancılık	5	karatavuk	5
hazırlıklı	5	karbondioksit	5
heybe	5	karbonhidrat	5
heybetli	5	karişıklık	5
hışırda-	5	karişım	5
hizmetkâr	5	kârlı(xzararlı)	5
hörgüçlü	5	kartpostal	5
hukuk	5	kaşı-	5
huni	5	kaşıntı	5
ısıtıl-	5	kaybetme	5
ısmarla-	5	kaygan	5
ifade et-	5	kazanıl-	5
iftihar et-	5	kazı	5
ikide bir	5	kazma(işi)	5
ilahi	5	kereste	5
iliştir-	5	keşış	5
ilmik	5	kılıklı	5
inşa	5	kıllı	5
is	5	kıpır-	5
iskambil	5	kısacası	5
istemek	5	kısıık	5
istenil-	5	kıskanç	5
işaretli	5	kıvanç	5
işgal et-	5	kızartma	5
işitmek	5	kızıış-	5
it	5	kilitle-	5
itme	5	kimyager	5
iyice(çok)	5	kir	5
kabarcık	5	kişne-	5
kabul ettir-	5	kitle	5
kaçırmak	5	kivi	5
kadarcık	5	klasör	5
kalkmak	5	koala	5
kalsın	5	koleksiyoncu	5
kambur	5	komar	5
kan davası	5	komiser	5
kanarya	5	komisyoncu	5
kapsa-	5	komuta	5
kapsül	5	konakla-	5
karabatak	5	konçerto	5
karaciğer	5	kongre	5
karargâh	5	konvoy	5

korkaklık	5	müessese	5
korkutmak	5	müzikal	5
korunma	5	nakış	5
koy	5	nankör	5
köpüklü	5	narin	5
köpür-	5	nazar	5
köşebaşı	5	nur	5
kremalı	5	o yüzden	5
krepon kâğıdı	5	okuyabil-	5
kukla	5	olanak	5
kullanma	5	omuzla-	5
kumanda	5	on bir bin	5
kumul	5	oracık	5
kupkuru	5	oturma	5
kurmak	5	otuz birinci	5
kuruluş	5	oya	5
kuşat-	5	ödeme	5
kuşku	5	önder	5
kutlama	5	örgüt	5
kürek çek-	5	ötesi	5
küs-	5	özen-	5
leydi	5	paydos	5
litre	5	perili	5
maaş	5	periskop	5
mahkum et-	5	perişan	5
mahpus	5	petek	5
makam	5	pinti	5
makinist	5	pipo	5
mama	5	piton	5
mamut	5	puro	5
mavilik	5	pusula	5
mele-	5	rahatsız ol-	5
merhamet	5	renklendir-	5
metrelik	5	resital	5
mevcut	5	rivayet	5
milat	5	sabotaj	5
milletlerarası	5	saçmala-	5
misal	5	sahtekâr	5
morar-	5	saklambaç	5
muayene ettir-	5	salça	5
muhabir	5	saldırına geç-	5
muntazam	5	saldırt-	5
musluk	5	sallanma	5

satma	5	tasdik et-	5
savaş aç-	5	taslak	5
savaşçı	5	taş kömürü	5
sayılı	5	tatsız	5
sayma(işi)	5	tavşancık	5
seçici	5	tavukçu	5
seçme	5	tavus	5
sefalet	5	tayin edil-	5
sek-	5	tehlikesiz	5
serbestçe	5	tekrar et-	5
sıçrat-	5	temsil et-	5
sıçrayış	5	tep-	5
sırt-	5	tepecik	5
sırtüstü	5	terli	5
sızlan-	5	tersine	5
sindir-	5	tertiplen-	5
sindiril-	5	tesadüfen	5
sivril-	5	tevkif et-	5
sonradan	5	tezgâhtar	5
sökül-	5	tıkırtı	5
sömürge	5	tırmanmak	5
söylev	5	tin tin	5
sulan-	5	tiraj	5
suluboya	5	tirajlı	5
sütlü	5	tokat	5
şah	5	topalla-	5
şaklat-	5	trompet	5
şaşakal-	5	tuhaflık	5
şebeke	5	turizm	5
şelale	5	turnuva	5
şema	5	tutabil-	5
şerefine	5	tutuştur-	5
şölen	5	tüket-	5
şömine	5	tüne-	5
şöylece	5	tüt-	5
şükret-	5	uğraş	5
taa	5	uğraşmak	5
tahıl	5	uğurla-	5
tanımak	5	ulaşma	5
tanıtmak	5	umul-	5
tanrıça	5	umut	5
tarif	5	un	5
tarihçi	5	unutkanlık	5

utandır-	5	yüksekçe	5
uz	5	yüz altmış	5
ücret	5	yüzme	5
üç bin beş yüz	5	yüzükoyun	5
üretim	5	yüzüncü	5
ürkek	5	zahmet et-	5
üşen-	5	zat	5
vaha	5	zehirle-	5
vasiyetname	5	zemin	5
vezin	5	zerre	5
viyolonsel	5	zihin	5
vurmak	5	ziraat	5
yadırga-	5	ziyaretçi	5
yağdır-	5	acemilik	4
yakacak	5	açılış	4
yakmak	5	afiyet	4
yalnız başına	5	ağırbaşlı	4
yamak	5	ağırla-	4
yamalı	5	ağlamaklı	4
yanılt-	5	ahlaklı	4
yanlışlıkla	5	ajan	4
yansı-	5	akademi	4
yapabilmek	5	akrabalık	4
yapılabil-	5	aksa-	4
yar-	5	aksi hâlde	4
yaratıl-	5	alarm	4
yavrucuk	5	alçak gönüllü	4
yaygın	5	alıştırmak	4
yedir-	5	altı bin	4
yemek ye-	5	altmış altı	4
yer kabuğu	5	anlaşılan	4
yersiz	5	anlık	4
yeşil ejderha	5	ant iç-	4
yetiştirmek	5	antibiyotik	4
yetki	5	aptallık et-	4
yetmiş dört	5	aralarında	4
yığ-	5	arasındaki	4
yokluk	5	araştırmacı	4
yönetil-	5	arkadaş ol-	4
yudum	5	arsız	4
yufka	5	arttırmak	4
yunus	5	aruz	4
yuvacık	5	arzu et-	4

asıllı	4	bırakıver-	4
aş	4	bırakma	4
aşındır-	4	biftek	4
aşk olsun	4	bilgi ver-	4
avize	4	bilim adamı	4
avlanmak	4	bin dokuz yüz	4
ayaklanma	4	bin dokuz yüz altmış dokuz	4
aylarca	4	bin dokuz yüz altmış üç	4
az kalsın	4	bin dokuz yüz elli beş	4
azar	4	bin dokuz yüz kırk bir	4
azimli	4	bin dokuz yüz kırk dokuz	4
bacaksız	4	bin dokuz yüz kırk sekiz	4
bağlama(işi)	4	bin dokuz yüz kırk yedi	4
bağlantı	4	bin dokuz yüz otuz	4
bağlı ol-	4	bin dokuz yüz yetmiş bir	4
baha	4	bin dokuz yüz yirmi beş	4
bahsedil-	4	bin dokuz yüz yirmi dört	4
bahsetmek	4	bin sekiz yüz otuz	4
balçık	4	binicilik	4
balta girmemiş orman	4	binmek	4
baraj	4	bir milyon	4
barbar	4	bir nevi	4
barış-	4	bir yana	4
barometre	4	birazcık	4
basımevi	4	birim	4
başarılı ol-	4	birleşim	4
başarısızlık	4	birleşme	4
başarmak	4	bitme	4
başrol	4	bombardıman	4
başucu	4	borazan	4
başvezir	4	boyun bağı	4
beden eğitimi	4	boyut	4
bekleş-	4	bozmak	4
belediye başkanı	4	böğür	4
belirle-	4	buket	4
belirtmek	4	bukle	4
beniz	4	bulanık	4
berbat et-	4	bulaş-	4
beslenme	4	bundan sonra	4
bestecilik	4	burkul-	4
beyazlı	4	büfe	4
bezen-	4	büklüm	4
bıldırcın	4	bünye	4

bürü-	4	deyim	4
bütünlemeye kal-	4	dikili	4
büyült-	4	dikilitaş	4
cankurtaran	4	dinlendir-	4
cephane	4	dinlenme	4
ciddileş-	4	dinsel	4
cilalan-	4	dizel	4
ciltli	4	doğrula-	4
cumhuriyet	4	doksan iki	4
çağrıl-	4	doktorluk	4
çalışkanlık	4	dokuz yüz	4
çalıştırma	4	dolay	4
çapraz	4	don	4
çatırda-	4	donanma	4
çekiş	4	donat-	4
çelebi	4	donma	4
çengelli	4	doru	4
çepeçevre	4	dörtgen	4
çılgınlık	4	döşen-	4
çiğnemek	4	duygulan-	4
çocukça	4	düşünebil-	4
çorak	4	düzine	4
dağınık	4	ebe(oyun)	4
daha doğrusu	4	ehemmiyet	4
daim	4	ekseriya	4
dalgakıran	4	eksi	4
dalgınlık	4	eksiksiz	4
damla-	4	ekspres	4
damlacık	4	elektrik akımı	4
damlat-	4	emzik	4
darbe	4	emzir-	4
dayanabil-	4	ender	4
defans	4	esinti	4
değiştiril-	4	esrarengiz	4
değiştirme	4	evcil	4
demirle-	4	evlilik	4
demokratik	4	ezbere	4
denk	4	far	4
der-	4	farecik	4
derinleş-	4	faydalanıl-	4
dertleş-	4	faydalı ol-	4
dertli	4	felsefe	4
devam edil-	4	ferah	4

fert	4	güt-	4
feryat	4	güzelleştir-	4
festival	4	haberleş-	4
fethet-	4	haberleşme	4
fırıncı	4	hâlsiz	4
fildişi	4	hapsedil-	4
file	4	has	4
filmci	4	hasta et-	4
fışek	4	hastabakıcı	4
fıtil	4	haşlan-	4
fiyort	4	hava gemisi	4
fok	4	havale	4
fora	4	havan	4
foto	4	havlu	4
fuar	4	hayal gücü	4
fundalık	4	hayırsever	4
galip	4	he	4
gariplik	4	hediye edil-	4
garsonluk	4	hemşire	4
gazetecilik	4	hesap et-	4
gazozcu	4	hesaplan-	4
geçimsiz	4	heveslen-	4
gelişmiş	4	hıh	4
gerektir-	4	hımm	4
gevşe-	4	hırdavatçı	4
gevşet-	4	hırslı	4
gıcırda-	4	hiddetle	4
giril-	4	hiddetlen-	4
		hile yap-	4
göbek	4	hissetme	4
gömülü	4	hitap et-	4
görebilmek	4	hizmet etmek	4
görüşme	4	hurda	4
gözden kaçır-	4	hususî	4
gözü pek	4	hususiyile	4
gücen-	4	hücum et-	4
güldürmek	4	hüzün	4
güldürücü	4	ırgat	4
gülle	4	ısmarlan-	4
gümrük	4	ıstırap	4
günaydın	4	ış-	4
gündelik	4	ışıl-da-	4
günün birinde	4	ibik	4

icat edil-	4	karaca	4
içir-	4	karakter	4
idarehane	4	karanfil	4
idari	4	karavana	4
ihracat	4	karbon	4
ihtişam	4	kardeşlik	4
ihtiyarlık	4	karpuz	4
ikişer	4	karyola	4
ila	4	kaskatı	4
ilim adamı	4	katılabilmek	4
imal	4	kavim	4
imal edil-	4	kaybettir-	4
inanma	4	kayın	4
incelen-	4	kazı-	4
incin-	4	kederli	4
inişe geç-	4	kemirgen	4
inme(işi)	4	kemlik	4
insanüstü	4	kendince	4
iskelet	4	kenetlen-	4
istif edil-	4	kesecik	4
istirahat	4	kesilme	4
istirahat et-	4	kesme(işi)	4
iş birliği	4	keten	4
işitme	4	keyfi	4
işsiz	4	kılavuz	4
itele-	4	kılıf	4
iyimser	4	kırat	4
kabart-	4	kırk bin	4
kahrol-	4	kıtlık	4
kâhya	4	kıvılcım	4
kakao	4	kız kardeş	4
kalas	4	kızdırmak	4
kalay	4	kil	4
kaldırma	4	kiler	4
kalınlaş-	4	kimlik	4
kalkınma	4	kimyevi	4
kalkış	4	kiracı	4
kalkışmak	4	kireç	4
kama	4	kiremit	4
kamçıla-	4	kişisel	4
kandil	4	klasik	4
kaplama	4	kolaylaştırmak	4
kar topu	4	kolej	4

komite	4	maden ocağı	4
komünist	4	madenci	4
kondur-	4	magnezyum	4
konut	4	mağrur	4
koparıl-	4	mahçup	4
kopart-	4	mahluk	4
kora	4	makbul	4
korkmak	4	maket	4
korunma	4	malum	4
korunum	4	mandıracı	4
koşul-	4	mangal	4
kovalama	4	masalcı	4
koyabil-	4	maskara	4
koymak	4	mayın	4
kozmonot	4	mazgal	4
kroki	4	meğerse	4
kuartet	4	mektuplaş-	4
kucaklaş-	4	memeliler	4
kulaklı	4	menajer	4
kulaklık	4	menfaat	4
kullanılma	4	merakla	4
kullanışlı	4	meraklan-	4
kumandan	4	merhametsiz	4
kundura	4	merkezî	4
kurabil-	4	meşale	4
kurak	4	metot	4
kurban et-	4	meyhane	4
kurul	4	mıknatıs	4
kurula-	4	mırr	4
kurulma	4	mızık	4
kuytu	4	minder	4
kuzen	4	minnacık	4
kuzum	4	mirasçı	4
küfeci	4	mutlu et-	4
külçe	4	mübalağalı	4
küpe	4	mübarek	4
larva	4	müdafaa	4
lav	4	müddetçe	4
leblebi	4	mükâfatlandır-	4
leğen	4	müttefik	4
leylak	4	müzikçi	4
lunapark	4	nam	4
lüzumlu	4	namaz	4

namlu	4	psikolojik	4
nara	4	raptiye	4
nasip ol-	4	rastgel-	4
nazlan-	4	rastgele	4
nedir ki	4	raunt	4
negatif	4	rekor	4
neresi	4	resimle-	4
ney	4	rezil et-	4
nimet	4	ring	4
nizam	4	rota	4
o sıra	4	sadaka	4
obua	4	safra	4
olgunluk	4	saġanak	4
on dördüncü	4	sahibi	4
org	4	sakız	4
orta kulak	4	saldırgan	4
ortaklaşa	4	sanık	4
otorite	4	sarık	4
otuz dokuz	4	sarkıt	4
otuz dört	4	sarnıç	4
otuz sekiz	4	sataş-	4
otuzuncu	4	satılık	4
ovuştur-	4	satmak	4
öğrenil-	4	savrul-	4
öldürölme	4	savunma	4
ölüver-	4	saygıdeğer	4
önemsiz	4	sayılabil-	4
önleme	4	seçkin	4
ötüş	4	sekiz yüz	4
paha	4	sekreter	4
pakça	4	seksen dokuz	4
paraketa	4	selamlaş-	4
pardon	4	sema(gökyüzü)	4
parmaklı	4	semir-	4
parşömen	4	semiz	4
pelerin	4	sendele-	4
peydah ol-	4	sergilen-	4
piston	4	serinletici	4
pişiril-	4	sermaye	4
politika	4	serpil-	4
postalan-	4	serpiştir-	4
postane	4	sersem	4
poyraz	4	sersemlik	4

serum	4	şekerli	4
sevme	4	şımart-	4
seyir	4	şifa	4
seyredil-	4	şifalı	4
seyyar	4	şurup	4
sığ	4	tabla	4
sıkıntılı	4	tahammül	4
sıradağ	4	tahmin	4
sıyr-	4	takas	4
sızı	4	takı	4
silgi	4	talihsizlik	4
silin-	4	tam anlamıyla	4
silkele-	4	taneli	4
sinyal	4	tanımla-	4
siperlik	4	tartıl-	4
siyaset	4	tasarı	4
soğan	4	taşkın	4
soğukkanlılık	4	taşra	4
sonuçlan-	4	tedavi et-	4
sorabil-	4	tedavülde kal-	4
sorumluluk	4	tekme	4
sorun	4	tel örgü	4
soyтары	4	telaş et-	4
söylet-	4	teleks	4
sözcük	4	tembih	4
su aygırı	4	tembihle-	4
suçla-	4	temelli	4
sulamak	4	temizlenme	4
sulu	4	tepele-	4
suratlı	4	terakki	4
suretiyle	4	teras	4
sürahi	4	tesis	4
süratli	4	tez(çabuk)	4
sürece	4	tez(sav)	4
süregel-	4	tırnaklı	4
sürprizli	4	ticari	4
sürtül-	4	tik tak	4
şahitlik	4	tilkicik	4
şahsiyet	4	titreme	4
şakı-	4	titreş-	4
şaşala-	4	titret-	4
şehzade	4	tombalacı	4
şeker pancarı	4	topaç	4

topak	4	yakut	4
toparla-	4	yalın ayak	4
topçu	4	yapışık	4
toplama	4	yapıştırıl-	4
toplama	4	yarıl-	4
tosla-	4	yarımada	4
törenli	4	yasak et-	4
trençkot	4	yaslan-	4
tur	4	yatırıl-	4
turistik	4	yavrula-	4
turna	4	yayımcı	4
turuncu	4	yayınevi	4
tutar	4	yayınlama	4
tutuş	4	yazıcı	4
tütsü	4	yel	4
uğrunda	4	yemin	4
ulaşabil-	4	yeniçeri	4
unsur	4	yer çekimi	4
unutmak	4	yetiştirme	4
unutuver-	4	yirmi dokuz ekim	4
uranyum	4	yiyebil-	4
utangaç	4	yo	4
uykusuzluk	4	yoğun	4
uyuşuk	4	yoğunluk	4
uzaklaşma	4	yoklama	4
üç bin	4	yoksulluk	4
üç yüz bin	4	yola düş-	4
üç yüz seksen	4	yont-	4
ümitlen-	4	yukarıdan	4
üzüntüsüz	4	yular	4
vantilatör	4	yum-	4
varabil-	4	yumrukla-	4
varıl-	4	yumuşacık	4
varış	4	yumuşat-	4
vasıtasıyla	4	yurttaş	4
veba	4	yükseltme	4
vekil	4	yükseltmek	4
verem	4	yüz binlerce	4
viyakla-	4	yüz otuz beş	4
ya Rabbi	4	yüz yirmi beş	4
yağız	4	zalim	4
yakınlık	4	zamlı	4
yaklaşma	4	zar	4

zelzele	4	bagaj	3
zengin et-	4	bağdaş-	3
zerzevatçı	4	bağış	3
açıklama	3	bağrış	3
açılış	3	bağrışma	3
akma	3	bahis	3
anılma	3	bahsetme	3
anten	3	bahtsız	3
antilop	3	bakımlı	3
aradaki	3	bakla	3
arayıp dur-	3	baktır-	3
arkeolog	3	balet	3
		balmumu	3
armağan et-	3	barışçı	3
artma	3	basık	3
asmak	3	basınçlı	3
astronomi	3	basma	3
aşağılık	3	baş ucu	3
âşık	3	başarıl-	3
aşısız	3	başarıyla	3
atabil-	3	başarma	3
atan-	3	başına buyruk	3
atıver-	3	başkomutan	3
attır-	3	başkumandan	3
avurt	3	başlayabil-	3
avut-	3	başsız	3
ayakkabıcı	3	başteknisyen	3
ayaklandır-	3	başüstüne	3
ayaksız	3	batmak	3
ayarlan-	3	baytar	3
aygıt	3	becerebil-	3
ayıcık	3	beceriksizlik	3
ayırma	3	bedbaht	3
ayrılış	3	belirsiz	3
azalma	3	benlik	3
azaltmak	3	beste yap-	3
azgınlık	3	beş on	3
azı	3	beter	3
azınlık	3	bıyıklı	3
azot	3	biber	3
babaaanne	3	bildiri	3
babacığım	3	bin altı yüz kırk iki	3
bademcik	3	bin dokuz yüz altı	3

bin dokuz yüz dört	3	bulandır-	3
bin dokuz yüz elli dört	3	bulaşıkçı	3
bin dokuz yüz elli üç	3	bulaşma	3
bin dokuz yüz kırk altı	3	bulunuş	3
bin dokuz yüz kırk dört	3	buluşma	3
bin dokuz yüz kırk iki	3	buradaki	3
bin dokuz yüz on beş	3	burunlu	3
bin dokuz yüz otuz beş	3	buruşuk	3
bin dokuz yüz üç	3	buzlu	3
bin dokuz yüz yirmi sekiz	3	bülten	3
bin sekiz yüz altmış sekiz	3	cahil	3
bin sekiz yüz doksan beş	3	caiz	3
bin sekiz yüz doksan sekiz	3	camia	3
bin sekiz yüz elli iki	3	can havliyle	3
bin sekiz yüz seksen beş	3	cellat	3
bin sekiz yüz seksen bir	3	cenk	3
bin sekiz yüz seksen sekiz	3	cephe	3
binbaşı	3	cereyan	3
binebil-	3	cesaretlen-	3
binme	3	cetvel	3
bir buçuk	3	cezalandırmak	3
bir müddet	3	cıvılda-	3
bir zaman	3	cibinlik	3
birbirini	3	cilalı	3
biriktiril-	3	cirit	3
birleştiril-	3	civarda	3
bisküvi	3	civardaki	3
bitirmek	3	coşkunluk	3
bitkisel	3	çağıl-da-	3
biyoloji	3	çağla-	3
bizzat	3	çalar saat	3
boğa yılanı	3	çalgıcı	3
bolluk	3	çalışabil-	3
boşaltıl-	3	çam sakızı	3
boyamak	3	çamurlan-	3
boynu bükük	3	çamurlu	3
boynuzlu	3	çaresizlik	3
böbrek	3	çarlık	3
bölü	3	çaydanlık	3
buda-	3	çekim gücü	3
budalalık	3	çekiş-	3
budan-	3	çekmek	3
buharlaş-	3	çeneli	3

çengel	3	depo et-	3
çerçeve	3	derecelik	3
çevirmek	3	derle-	3
çeyiz	3	dershane	3
çıkıver-	3	desen	3
çıkamaz	3	deste	3
çingirak	3	devam edebil-	3
çıra	3	devekuşu	3
çiçekçi	3	develi	3
çiçeklik	3	devlet adamı	3
çil	3	dikit	3
çile	3	diktir-	3
çinko	3	dilen-	3
çivile-	3	dinç	3
çocuklu	3	dini	3
çoğaltıl-	3	dinleyici	3
çukurluk	3	diri	3
çul	3	doğa	3
çullan-	3	dokunma(işi)	3
damak	3	dolambaç	3
dargın	3	dolaşım	3
davranma	3	dondur-	3
dayanama-	3	donmak	3
dayanıl-	3	doruk	3
dayanışma	3	dökülme	3
debelen-	3	dört yüz on iki	3
define	3	dövül-	3
defne	3	dövüşme	3
değdir-	3	dövüşmek	3
değerlendirme	3	dua etme	3
değilse	3	durgunluk	3
değişme	3	duygusuz	3
dehşetli	3	duyurmak	3
dekor	3	düğümle-	3
delice	3	düpedüz	3
delicesine	3	düşkünlerevi	3
delikli	3	düşmanca	3
delta	3	düşürül-	3
demirbaş	3	düşüver-	3
demiryolları	3	düzeltilme	3
denebil-	3	düzensiz	3
denemek	3	ebemkuşağı	3
denizaşırı	3	ecnebi	3

eczacı	3	fena hâlde	3
efe	3	fındıklı	3
eğit-	3	fıskiyeli	3
ekmek(işi)	3	fıstık	3
ekmekçi	3	fış	3
ekşi	3	forma	3
ela	3	fosilleş-	3
ele güne karşı	3	funda	3
elek	3	gabi	3
elektrikçi	3	gaflet	3
elli beş	3	garaj	3
elli dört	3	gardiyan	3
elli üç	3	gayretle	3
elmalı	3	gayretli	3
emi	3	gazlı	3
emniyetli	3	gecele-	3
engel olmak	3	gecelik	3
engelle-	3	geçirme	3
enstitü	3	gedik	3
entarili	3	geniz	3
epeydir	3	gerekçe	3
ergin	3	gergin	3
esaslı	3	gerilim	3
esnaf	3	gerisi	3
espri	3	gezdirme	3
eşarp	3	gezici	3
eşkıya	3	gıcırtı	3
eşlik	3	gıdakla-	3
etiket	3	gırtlak	3
etki et-	3	giymek	3
etkilen-	3	golf	3
etli	3	göbekli	3
evcilleştiril-	3	gök bilim	3
evdeki	3	gönderilmek	3
evlat edin-	3	görevlendiril-	3
evlenme	3	gösterebil-	3
ezel	3	gösteriş	3
eziyet	3	götürülmek	3
faiz	3	göz gezdir-	3
fakirlik	3	gözde	3
farklılık	3	gözünü dik-	3
faul	3	granit	3
fazlaş-	3	gurbet	3

güçlen-	3	heybet	3
güçleş-	3	heyecanla	3
güdül	3	heyecanlandır-	3
gülümseme	3	hırçınlık	3
günah	3	hırpalan-	3
günde	3	hırsla	3
güneş sistemi	3	hilal	3
gürbüzleş-	3	hissedil-	3
gürültücü	3	hissetme	3
güvenlik kuvvetleri	3	hocasız	3
güya	3	horla-	3
güzelim	3	horulda-	3
güzelleşmek	3	hoşça	3
haberci	3	hoşgörü	3
haberleşme	3	hoşlanma	3
hacim	3	huzursuz	3
hakla-	3	ısırlı-	3
haklı ol-	3	ıslıklı	3
haliyle	3	ıssızlık	3
hançer	3	ışma	3
hantal	3	ibare	3
hapset-	3	içme	3
hapşır-	3	idrar	3
hapşu	3	iftihar	3
harap ol-	3	iğnele-	3
harcamak	3	ihmal	3
hareket edebil-	3	ihraç et-	3
hareket ettir-	3	ikaz	3
harem	3	iki bin dört yüz	3
hasret	3	iki milyon	3
haşarılık	3	iki yüz kırk	3
havlamak	3	iki yüz yirmi beş	3
hay aksi	3	ikili	3
hayal et-	3	ikmal	3
haykırış	3	ikram edil-	3
haysiyet	3	ilerlemek	3
hazan	3	ilgisizlik	3
hecin devesi	3	ilgiyle	3
hediyelik	3	illet	3
hekimlik	3	illüzyonist	3
hepsi birden	3	iltifat	3
herkesçe	3	iltifat et-	3
hevesli	3	imla	3

inandır-	3	kalyon	3
inanılmaz	3	kamburlaştır-	3
inat	3	kanaat	3
inatçılık	3	kanca	3
inceleyebil-	3	kankardeş	3
inebil-	3	kano	3
infaz	3	kanser	3
insansı	3	kapaklı	3
intizam	3	kapanma	3
irilik	3	kaptanlık	3
iris	3	kara parçası	3
irtibat	3	kararlaştırıl-	3
istatistik	3	kardan	3
isteksiz	3	kariştiril-	3
istifa et-	3	karikatürcü	3
istikamet	3	kati	3
istila	3	katran	3
iş bölümü	3	kavga etme	3
işbirliği	3	kavgacı	3
işlek	3	kavgacılık	3
işlemeli	3	kavrama	3
işler	3	kavrul-	3
işportacı	3	kavun	3
işsizlik	3	kavur-	3
iştirak et-	3	kaya tuzu	3
itaatsizlik	3	kayakçı	3
itina	3	kaygı	3
itiraf et-	3	kayıtsız	3
itiver-	3	kazanabil-	3
izcilik	3	kazanç	3
izin iste-	3	kazara	3
izin veril-	3	kazıcı	3
kabaca	3	kekik	3
kabadayılık	3	kendi hâlinde	3
kabahatli	3	kendilik	3
kabarık	3	kesmek	3
kabullen-	3	keyifli	3
kadran	3	kımıltısız	3
kafalı	3	kırk altı	3
kalabalıklaş-	3	kırpıl-	3
kalbur	3	kırpıştır-	3
kaldırıl-	3	kıs-	3
kalite	3	kısalt-	3

kısaltıl-	3	kurulu	3
kıskıvrak	3	kurumlan-	3
kışla	3	kurutul-	3
kıvrım	3	kus-	3
kıyas	3	kutlama	3
kıyaslan-	3	kutlu olsun	3
killi	3	kuvvetle	3
kilometrelerce	3	kuzucuk	3
kimono	3	kümecik	3
kitabevi	3	kümelen-	3
kitapçılık	3	küp	3
koklama	3	kürdan	3
kol saati	3	küskün	3
kollu	3	küt	3
konser ver-	3	lider	3
konserve	3	linyit	3
kontak	3	loca	3
konukluk	3	loş	3
konuştur-	3	lüzumsuz	3
korkma	3	mahrum et-	3
koruluk	3	makarna	3
korunabil-	3	manastır	3
koruyabil-	3	manganez	3
koşabil-	3	mani	3
koşul	3	mantarcık	3
kovalamaca	3	manuel	3
kovalan-	3	manyetik	3
koyma	3	masaj	3
koyuver-	3	maskaralık	3
köhne	3	masraflı	3
kömürlük	3	maşallah	3
kötüleş-	3	matem	3
krater	3	mayo	3
kul	3	mecburi	3
kulis	3	mecburiyet	3
kuluçka	3	mecmua	3
kulübecik	3	meçhul	3
kumlu	3	medrese	3
kundak	3	mekanik	3
kunduracı	3	mektepli	3
kurmay	3	memnunluk	3
kurtulabil-	3	memurluk	3
kurulmak	3	mendebur	3

merhametli	3	nispeten	3
merhem	3	nişancı	3
mertebe	3	no	3
meşhur ol-	3	nominal	3
meşrutiyet	3	nur yüzlü	3
metrekarelik	3	odak	3
mezat	3	okaliptüs	3
mısır gülü	3	okşamak	3
mikrobiyoloji	3	okuma yazma	3
mikrometre	3	olumlu	3
milattan sonra	3	on binlerce	3
milimetrelilik	3	onarıl-	3
milletçe	3	onarım	3
milliyetçi	3	onbaşı	3
milyoner	3	optik	3
minnet	3	orkide	3
minnettar	3	otuz bin	3
miskin	3	oyma	3
modem	3	oynayabil-	3
motör	3	oyuncakçı	3
muamele et-	3	ödü patla-	3
muayene etmek	3	ödünc al-	3
muhafaza	3	öğretici	3
muhit	3	öğretim üyesi	3
mukavemet	3	öğretmek	3
muzip	3	öğütle-	3
müderris	3	öksürme	3
müjde ver-	3	ölçmek	3
mümkünse	3	ölçül-	3
mürettebat	3	ölçülü	3
müstesna	3	ömür boyu	3
müsvedde	3	öndeki	3
müşterek	3	önlen-	3
mütareke	3	öpmek	3
nadide	3	örtme	3
nadir	3	öteberi	3
nağme	3	öttür-	3
namus	3	ötüş-	3
nane	3	özgür	3
nefer	3	paçavra	3
nefesli	3	pala	3
nezaketsiz	3	palavra	3
nispet	3	pamuklu	3

pancar	3	resmen	3
pano	3	resmigeçit	3
paralel	3	rey	3
paralık	3	reyhan	3
paramparça	3	rodeo	3
paratoner	3	romancı	3
parça(müzik)	3	romantik	3
pasaklı	3	röportajcı	3
paslan-	3	rütbesiz	3
patlayıcı	3	sabit	3
pavyon	3	sabunlu	3
pedal	3	safa	3
pehlivan	3	sağlamlık	3
pek çoğu	3	sahtekârlık	3
pelte	3	saka kuşu	3
pembeleş-	3	sakatla-	3
pençeleş-	3	sal(sandal)	3
pervane(kelebek)	3	salınım	3
pestil	3	sallantı	3
pırıl	3	sanat eseri	3
pırıltı	3	sancak	3
pikap	3	sapasağlam	3
piyasa	3	saplı	3
plaka	3	sarışın	3
politik	3	satın alma	3
politikacı	3	sayfiye	3
poliüretan	3	saygılı	3
popüler	3	seçilme	3
potasyum	3	seçmek	3
poz	3	seksen beş	3
pozitif	3	seksen sekiz	3
profesörlük	3	senet	3
psikolog	3	senfoni	3
puro	3	sensiz	3
pürüzsüz	3	serçecik	3
radioaktif	3	sergile-	3
radyografi	3	serinlet-	3
radyoskopi	3	serpuş	3
reaktör	3	sersemle-	3
reçine	3	sersemlet-	3
refakat	3	sessizleş-	3
rehin	3	sevap	3
renksiz	3	sevmek	3

sıçan	3	şapırdat-	3
sığdır-	3	şarapçılık	3
sığircık	3	şaşırmak	3
sıklaş-	3	şeffaf	3
sıpa	3	şeker kamışı	3
sıradan	3	şımar-	3
sıralamak	3	şırıltı	3
sırık	3	şiddetle	3
sırma	3	şilep	3
sifon	3	şok	3
siklet	3	şose	3
silahsız	3	şövalyelik	3
silik	3	şuracık	3
simgele-	3	ta ki	3
sinemacı	3	tabiatlı	3
sinsi	3	takdirde	3
sipsivri	3	takip edil-	3
sizinki	3	takip etme	3
softa	3	taklitçilik	3
soğuk algınlığı	3	talaş	3
sokmak	3	tamir edil-	3
sokulgan	3	tan	3
sonsuzluk	3	tango	3
sonuna	3	tanınmak	3
soylu	3	tanışmak	3
sönük	3	tapu	3
stetoskop	3	tarafı	3
stüdyo	3	tarak	3
sulu boya	3	tatlı dilli	3
sur	3	tatlılık	3
sülük	3	tatsızlık	3
süratle	3	tavırlı	3
sürgüle-	3	tazı	3
sürşarj	3	tebessüm	3
sürükleyici	3	tedbirli	3
süveter	3	teğmen	3
şaheser	3	temin edil-	3
şahit ol-	3	temizlet-	3
şahitlik et-	3	tempo	3
şakak	3	teneffüs et-	3
şakalaş-	3	tenor	3
şamata	3	terlet-	3
şamatacı	3	terlikçi	3

tertibat	3	uymak	3
tertipler-	3	uyul-	3
teşekkül	3	uyuş-	3
teşhis	3	uzantı	3
tetik	3	uzatmak	3
tıka-	3	üç yüz altmış	3
tılsımlı	3	üç yüz altmış beş	3
tımarhane	3	üç yüz elli	3
tırman	3	üç yüz milyon	3
tifo	3	üç yüz yirmi iki	3
tilkilik	3	ülkü	3
titreştir-	3	ümitli	3
tiyatrocü	3	ümitsizlik	3
tiz	3	ürpert-	3
tombulluk	3	ürtiker	3
tonluk	3	üstat	3
toparlak	3	üşütmek	3
toplayabil-	3	ütü	3
toplu iğne	3	ütüle-	3
topuk	3	üzücü	3
tornavida	3	var gücüyle	3
tulumba	3	varis	3
tunç	3	varma	3
tutuklu	3	varmak	3
tutum	3	vazgeçir-	3
tutunabil-	3	vesselam	3
tuzlu	3	veyahut	3
tükür-	3	vida	3
tütüncü	3	virgil	3
tüy-	3	volkan	3
uçurma	3	vurma	3
uçuver-	3	vuruş	3
uf	3	vücutlu	3
uğurlar olsun	3	yağla-	3
ulaşıl-	3	yakacık	3
ulaşım	3	yakalat-	3
ulema	3	yakalı	3
uluma	3	yakıcı	3
umursa-	3	yaklaşmak	3
unuttur-	3	yalın	3
ustura	3	yama	3
uygar	3	yamyassı	3
uygulama	3	yapıcı	3

yapılış	3	yoğur-	3
yaptırmak	3	yolluk	3
yaramazlık et-	3	yumuk	3
yarar-	3	yumurtlamak	3
yaratmak	3	yunus balığı	3
yardım et-	3	yurt dışı	3
yardımcı olabil-	3	yuvarlanma	3
yargılan-	3	yükselme	3
yarınki	3	yüz beş	3
yarışçı	3	yüz seksen	3
yasak edil-	3	yüz yetmiş	3
yasemin	3	yüzbinlerce	3
yaşan-	3	yüzde	3
yaşatmak	3	yüzde yetmiş	3
yaşında	3	yüzyıllık	3
yaşlıca	3	zamanında	3
yaşlılık	3	zamkla-	3
yatak odası	3	zayıflık	3
yatakhane	3	zehirlen-	3
yavaşlama	3	zehirlenme	3
yayımla-	3	zerrecik	3
yayınlama	3	zevkle	3
yazarlık	3	zımpara	3
yazı işleri	3	zirve	3
yazıhane	3	ziyarete git-	3
yazılış	3	zonkla-	3
yekpare	3	zoraki	3
yele	3	acıma	2
yeleli	3	açıklamak	2
yelkovan	3	alabilmek	2
yemi	3	alay etmek	2
yenebil-	3	alışveriş yapmak	2
yerleşme	3	alkışlama	2
yerleşmek	3	alkışlamak	2
yetenekli	3	anlaşılma	2
yetinme	3	anlatabilmek	2
yetmiş altı	3	anlayabilmek	2
yıgılı	3	atılmak	2
yıkama	3	atlama	2
yıkanmak	3	atlamak	2
yıkıntı	3	avlama	2
yıpran-	3	avlanma	2
yirmi beşinci	3	avuntu	2

ay başı	2	başlat-	2
ay böceği	2	başlıklı	2
ayar	2	başörtüsü	2
aydınlatıl-	2	başparmak	2
aydınlatmak	2	baştan aşağı	2
aygır	2	baştan aşağıya	2
ayık-	2	başvurma	2
ayın	2	batık	2
ayla	2	batış	2
aylıkçı	2	bayramlık	2
ayrılış	2	bebe	2
ayrım	2	bebeklik	2
ayrıntılı	2	beğenmek	2
ayva	2	belalı	2
az kalsın	2	belirtil-	2
azamet	2	bencilik	2
azarlama	2	bendeniz	2
azat et-	2	bent	2
azizim	2	beraberinde	2
babacan	2	besili	2
babasız	2	beş altı	2
babayiğit	2	beş bin dört yüz	2
babet	2	beş yüz bin	2
badanala-	2	beş yüz milyon	2
bağa	2	beyaz perde	2
bağcılık	2	beyhude	2
bağırıtı	2	beyt	2
bağlat-	2	bezgin	2
bakanlık	2	bezginlik	2
bakıver-	2	bıktır-	2
baklagil	2	biblo	2
baltala-	2	biçilmiş kaftan	2
bank	2	biçimli	2
banliyö	2	bildirmece	2
bar	2	bile-	2
baraka	2	bileşim	2
barınabil-	2	biletçi	2
basamaklı	2	bilge	2
basbayağı	2	bilgisizlik	2
basılma	2	bilinç	2
baskılı	2	bin altı yüz	2
baskül	2	bin beş yüz doksan	2
başarabil-	2	bin beş yüz kırk dokuz	2

bin beş yüz otuz yedi	2	binek	2
bin beş yüz seksen	2	bir ağızdan	2
bin bir	2	bir anlık	2
bin dokuz yirmi beş	2	bir an önce	2
bin dokuz yüz elli altı	2	bir aralık	2
bin dokuz yüz elli iki	2	bir yığın	2
bin dokuz yüz otuz bir	2	bir zamanlar	2
bin dokuz yüz sekiz	2	birader	2
bin dokuz yüz seksen	2	birbirine	2
bin dokuz yüz yetmiş beş	2	birçoğu	2
bin dokuz yüz yirmi altı	2	birçok şey	2
bin iki yüz	2	birdenbire	2
bin iki yüz altmış	2	biriktirme	2
bin sekiz yüz altmış	2	birli	2
bin sekiz yüz altmış dokuz	2	bisikletli	2
bin sekiz yüz doksan	2	bit	2
bin sekiz yüz doksan dokuz	2	bitim	2
bin sekiz yüz doksan üç	2	bitiril-	2
bin sekiz yüz dokuz	2	bitirme	2
bin sekiz yüz elli beş	2	bocala-	2
bin sekiz yüz kırk	2	boğazına düşkün	2
bin sekiz yüz kırk altı	2	boğucu	2
bin sekiz yüz kırk üç	2	boğulma	2
bin sekiz yüz kırk yedi	2	boğulmak	2
bin sekiz yüz on beş	2	boğuşma	2
bin sekiz yüz on bir	2	bolca	2
bin sekiz yüz on yedi	2	bollaştır-	2
bin sekiz yüz otuz altı	2	bombeli	2
bin sekiz yüz otuz beş	2	bostan	2
bin sekiz yüz otuz dokuz	2	boşaltmak	2
bin sekiz yüz otuz dört	2	botanik	2
bin sekiz yüz seksen	2	boy(topluluk)	2
bin sekiz yüz yetmiş altı	2	boyca	2
bin sekiz yüz yetmiş üç	2	bozar-	2
bin sekiz yüz yetmiş yedi	2	bölgesel	2
bin sekiz yüz yirmi yedi	2	bölüştür-	2
bin üç yüz otuz altı	2	bronz	2
bin üç yüz otuz yedi	2	bu gidişle	2
bin yedi yüz elli	2	bu uğurda	2
bin yedi yüz otuz iki	2	bu yana	2
bin yedi yüz seksen iki	2	budak	2
bin yedi yüz yetmiş altı	2	budanma	2
binde biri	2	bugüne	2

buğu	2	çağırmaq	2
buğulan-	2	çakıl taşı	2
bukleli	2	çalım	2
bulabilmek	2	çalınma	2
bulundurma	2	çalıştırmak	2
bulunuş-	2	çalkalan-	2
bulutcuk	2	çalkan-	2
bununla birlikte	2	çam	2
buruş-	2	çamurla-	2
bütünleme	2	çapa	2
büyücek	2	çapulculuk	2
büyümek	2	çarpık	2
büyüttür-	2	çarpım	2
camcı	2	çavdar	2
camlı	2	çehre	2
can yoldaşı	2	çekingenlik	2
canlandırılma	2	çekıştir-	2
cay-	2	çelimsiz	2
cebir	2	çentik	2
ceketli	2	çerçevele-	2
cenkçi	2	çeteci	2
cenkleş-	2	çevredeki	2
cesaretlendir-	2	çığırktan	2
cesur ol-	2	çıkartılmak	2
cevapla-	2	çıkarttır-	2
ceza yaz-	2	çıt	2
cezalandırabil-	2	çıtırtı	2
cırcır böceği	2	çıtırdama	2
cıvıldaş-	2	çiçekçilik	2
cicianne	2	çiçeklen-	2
cidden	2	çiçekli	2
cila	2	çift sür-	2
cilala-	2	çiğlik	2
cip	2	çiklet	2
coğrafyacı	2	çim	2
cömert	2	çimenlik	2
cumbalı	2	çimento	2
cumhuriyetçi	2	çirkinlik	2
cüsse	2	çizgi film	2
cüsseli	2	çizgili	2
çabuklaştır-	2	çizmek	2
çabukluk	2	çocuk oyunu	2
çağıltı	2	çocuklaş-	2

çoğalma	2	deneme merkezi	2
çokbilmiş	2	denen-	2
çökert-	2	denetim	2
çöküntü	2	denetle-	2
çözme	2	denilen	2
çözmek	2	deniz yolu	2
çürüt-	2	denli	2
dadan-	2	derli	2
dağıtmak	2	destan	2
dağla-	2	devamsızlık et-	2
dâhi	2	deve kuşu	2
dakikalarca	2	devret-	2
daktilo	2	devri	2
dalaş-	2	devriye	2
dalış	2	deyip dur-	2
dalma	2	dibi	2
dalmak	2	didikle-	2
dama	2	dikey	2
damıtık	2	diki	2
danslı	2	dikkafahlık	2
dantela	2	dikkatsiz	2
dantelli	2	dikleş-	2
dar vakit	2	dikme(işi)	2
davar	2	dil bilgisi	2
davetiye	2	dil dök-	2
davranmak	2	dile kolay	2
dayanıklılık	2	dinlendirici	2
dayanma	2	direnç	2
dayanmak	2	dirilt-	2
dayat-	2	disiplin	2
debi	2	dişbudak	2
dedektif	2	dişle-	2
defaki	2	doğma	2
defalarca	2	doğra-	2
defalık	2	doğran-	2
değerlen-	2	doğru ol-	2
değişebil-	2	doğum günü	2
delikanlılık	2	doksan dokuz	2
demir parmaklık	2	dokumak	2
demir yolu	2	dokunaç	2
demirhane	2	dokunaklı	2
demirli	2	dokunma	2
demokrasi	2	dokunul-	2

dokuz bin beş yüz	2	düzensizlik	2
dokuz buçuk	2	düzgünce	2
dolaşabil-	2	düzle-	2
dolaşıp dur-	2	ebed	2
dolaylı	2	ebedî	2
dolaysız	2	ebedîleştir-	2
doldurma	2	ebediyen	2
doldurt-	2	ebediyet	2
dolgun	2	eğim	2
dolup taş-	2	eğimli	2
domuz balığı	2	eğitici	2
dondurucu	2	eğitil-	2
dökmek	2	eğlendirici	2
döküntü	2	eğlenmek	2
dönerek	2	eğmek	2
dönüm noktası	2	eğri	2
dört bucak	2	ehil	2
dört yüz bin	2	ehliyet	2
dört yüz yetmiş sekiz	2	eklem	2
dörtte bir	2	ekoloji	2
dörtte üç	2	ekseriyetle	2
döşeli	2	el emeği	2
dövuştür-	2	elastikiyet	2
dua etmek	2	elekrik	2
duba	2	elektirikli	2
durala-	2	elektromanyetik	2
durdurmak	2	eleman	2
durgunlaş-	2	eli açık	2
durma	2	eli boş	2
duruşma	2	eline sağlık	2
duyarlı	2	elips	2
duyulmak	2	elle-	2
duyurma	2	elli altı	2
düğömlen-	2	elli beş bin	2
düşey	2	elli bin	2
düşmek	2	elli bir	2
düşöncesizlik	2	elli dokuz	2
düşöndürücü	2	emekle-	2
düşönülebil-	2	emektar	2
düşönüp dur-	2	empresyonizm	2
düşüş	2	en sonunda	2
düven	2	endişelen-	2
düzeltil-	2	engebe	2

engel balıkları	2	fiilen	2
engelli	2	filiz	2
engerek	2	fiske	2
enik	2	folluk	2
enlem	2	fon	2
erime	2	form	2
erkence	2	formda	2
esasen	2	fosfor	2
eskit-	2	fosforlu	2
esnasında	2	fotoğrafçılık	2
esnek	2	fotoroman	2
eşek arısı	2	frenleme	2
eşitlik	2	gaf	2
etekli	2	gagalama	2
etkili	2	gagalı	2
etmen	2	ganimet	2
etobur	2	gazel	2
etraflı	2	gebert-	2
etsiz	2	gecekondu	2
ettir-	2	geçerlik	2
etüt	2	geçici	2
evcilik	2	geçimli	2
evcilleştir-	2	geçindirme	2
evlendir-	2	geçinme	2
evlenme	2	geçinmek	2
ezici	2	geçirebil-	2
facia	2	geçiriver-	2
fakı	2	geçiver-	2
faktör	2	gelgit olayı	2
fanila	2	gelip çat-	2
faziletli	2	gelişim	2
fazlasıyla	2	gelişmek	2
fedâ	2	gem	2
fedakâr	2	gemicilik	2
fenalaş-	2	gençleş-	2
fenerci	2	gene de	2
ferahla-	2	gerekirse	2
feryat et-	2	gerekse	2
fetva	2	gereksiz	2
fırçalama	2	gerginlik	2
fırçalan-	2	geri al-	2
fırtına kuşu	2	geride	2
fişkirt-	2	gerili	2

gerilik	2	had	2
gevezelik et-	2	hafiflik	2
gevşeklik	2	hafiye	2
gezginici	2	haha	2
gıdak	2	hakikatli	2
gıdasızlık	2	halkı	2
gıdıklan-	2	hallol-	2
gişe	2	hamam böceği	2
giyebil-	2	hamaratlık	2
gök bilimci	2	hamd etme	2
gökdelen	2	hap	2
gökkuşağı	2	hapis kal-	2
gölcük	2	harap	2
görgülü	2	hararetli	2
görüşebil-	2	harcan-	2
gösterici	2	harç	2
gösterişli	2	harfli	2
gösterişsiz	2	hariciye	2
götürüş	2	hariç	2
göz kapağı	2	haset	2
göz kırp-	2	hasıl	2
gözü gibi bak-	2	hasım	2
gruplan-	2	hastalanma	2
gurulda-	2	hastalanmak	2
gururla	2	hastalıklı	2
gübrele-	2	hatırını sor-	2
güç durumda	2	hattat	2
güçleştir-	2	hava al-	2
güfte	2	havai	2
güllü	2	havlama	2
gülücük	2	havuzcuk	2
gülümsemek	2	haya	2
gümrükçü	2	hayalci	2
gün geçtikçe	2	hayali	2
günaydın	2	hayır(iyilik)	2
güneş gözlüğü	2	hayırlı olsun	2
güneşsiz	2	haylazlık	2
güvenil-	2	hayran ol-	2
güvenilir	2	hazır-	2
güzelleştirmek	2	hazırlamak	2
haberdar	2	hazırlat-	2
hacet	2	hazırlıksız	2
hacı	2	hazin	2

hazreti	2	içiver-	2
hazretleri	2	içki iç-	2
helal	2	içli	2
helal ol-	2	idam	2
hemcins	2	idareevi	2
her gün	2	ifade edil-	2
herek	2	iflas et-	2
herkül	2	iftira	2
hesaplaş-	2	iftira et-	2
heykelcik	2	ihtar	2
hıncır	2	ihtar et-	2
hışırdat-	2	ihtilal	2
hızlandır-	2	ihtiyatlı	2
hibiskus	2	iki yüz altmış	2
hihihi	2	iki yüz on	2
hile	2	iki yüz otuz	2
hokka	2	ikna et-	2
hokkabaz	2	ikram	2
homurdanma	2	ikramiyeli	2
hoparlör	2	iktidar	2
hoşnut-	2	ilgisizlik	2
humma	2	ilham perisi	2
huysuzlan-	2	iliklen-	2
huzursuzluk	2	ilke	2
hükümdarlık	2	ilki	2
hürmet et-	2	ilköğretim	2
ıhlamur	2	ilkyardım	2
ırkçı	2	illaki	2
ısırtıver-	2	iltifatlı	2
ısıtıcı	2	iltihaplan-	2
ısıtmak	2	ima	2
ısla-	2	imrendir-	2
ıslah et-	2	imtihan ol-	2
ıslaklık	2	inandırıcı	2
ıslatmak	2	inandırmak	2
ısrar	2	inanış	2
ışık yılı	2	incel-	2
ışıklan-	2	incelemek	2
iade et-	2	incelt-	2
ibrik	2	indirme	2
icap et-	2	indirmek	2
icracı	2	infilak et-	2
içine kapanık	2	iniş	2

insaflı	2	jimnastik yap-	2
insafsız	2	kabadayı	2
insanca	2	kabir	2
insancıl	2	kaçabil-	2
intihar et-	2	kaçık	2
ipçik	2	kaçıl-	2
ipekçilik	2	kaçınmak	2
iri yapılı	2	kaçırt-	2
irili	2	kadeh	2
isabet	2	kafadar	2
isabet et-	2	kahramanca	2
isabet ettir-	2	kahrolsun	2
iskarpın	2	kahvaltı yap-	2
ispatlamak	2	kalan	2
istekli	2	kaldıraç	2
isteme	2	kalkabil-	2
istiflen-	2	kalkan balığı	2
istila et-	2	kalker	2
istilacı	2	kalles	2
iş adamı	2	kalma	2
iş yeri	2	kalori	2
işaretlen-	2	kalsiyum karbonat	2
işgal edil-	2	kamaş-	2
işkence	2	kamera	2
işleme	2	kamuoyu	2
işleme(işi)	2	kanalizasyon	2
işletil-	2	kanat ger-	2
işten	2	kanatlan-	2
ithalat	2	kangal	2
itibar	2	kanunlaş-	2
itiraz	2	kanyon	2
itiraz etmek	2	kapabil-	2
itme	2	kapakçık	2
iyileşme	2	kapamak	2
iyileştirme	2	kapış	2
iyileştirmek	2	kapış-	2
izah	2	kapışıl-	2
izah et-	2	kapkaranlık	2
izinli	2	kaplama(işi)	2
izleme	2	kapora	2
izmarit	2	kara kış	2
jelatin	2	karaağaç	2
jeton	2	karabina	2

karaboncuk	2	kefal	2
karar	2	keklik	2
kararlılık	2	kelepçele-	2
kararsız	2	kelle	2
kararsızlık	2	kement at-	2
karartı	2	kemikli	2
karbonatlı	2	kemiksiz	2
kardeşçe	2	kenarlı	2
kareli	2	kendine özgü	2
karınlı	2	kepek	2
karşılama	2	kesebil-	2
karşılaşıl-	2	kesici	2
karşılaşma	2	kesit	2
karşılaştırıl-	2	kestirebil-	2
kasırğa	2	kestirme yol	2
kasten	2	keşfe çık-	2
kastetme	2	keşif tankı	2
katı yürekli	2	kıdemli	2
katılabil-	2	kılcal damar	2
kâtip	2	kına	2
kavak	2	kır çiçeği	2
kaval	2	kır(beyaz)	2
kavgasız	2	kırağı	2
kavis	2	kıratlık	2
kavuşma	2	kırıklık	2
kaydettir-	2	kırılma	2
kaydolma	2	kırk bir	2
kayın(ağaç)	2	kırk yedi	2
kayınvalide	2	kısa zamanda	2
kayış(işi)	2	kısacık	2
kaymakam	2	kıساسı	2
kaynama	2	kıskaç	2
kaynana	2	kısrak	2
kaynar	2	kışlık	2
kaynaşma	2	kıt	2
kaynata	2	kıvıracak	2
kaynatıl-	2	kıvrımlı	2
kazancı	2	kıyafetli	2
kazazede	2	kıyasla	2
kazmak	2	kızillik	2
keçeleş-	2	kızıştır-	2
kederlen-	2	kimi zaman	2
kedi balığı	2	kiminki	2

kipkibar	2	kuruma	2
kiralık	2	kuruntu	2
kirlenme	2	kuşkonmaz	2
kokuş-	2	kuytuluk	2
kola	2	kuyumcu	2
kolera	2	kuzeybatı	2
komedyen	2	kuzeydoğu	2
komple	2	küçült-	2
komutanlık	2	küflü	2
koni	2	küfür	2
konser vermek	2	kükreme	2
konsol	2	kükürtlü	2
kontrol edil-	2	kültürlü	2
kontrol kulesi	2	külüstür	2
konu edin-	2	künk	2
konuksever	2	kürekli	2
kopma	2	kürklü	2
korkul-	2	küstah	2
korkulu	2	küstahlık	2
korkusuzca	2	küvet	2
kovmak	2	lağım	2
koyucu	2	lahana	2
kölelik	2	laik	2
körel-	2	laktoz	2
körpe	2	lakaplı	2
kötüle-	2	lastikçi	2
kötümser	2	layık ol-	2
kriz	2	leopar	2
krom	2	levazımatçı	2
kubbeli	2	lokum	2
kucak dolusu	2	lunapark	2
kulaç	2	lütuf	2
kulak as-	2	maceracı	2
kullanılış	2	macun	2
kullanılmak	2	maden filizi	2
kulp	2	maden kömürü	2
kunduz	2	madenli	2
kupon	2	mahcupluk	2
kuraklık	2	mahçup	2
kurdeleli	2	mahrum	2
kurdeşen	2	majeste	2
kurşunla-	2	makale	2
kurtulabilme	2	maliye	2

manasız	2	mezbaha	2
manav	2	mezgit	2
manga	2	mezun ol-	2
mankafa	2	mihlan-	2
mankenlik	2	mısra	2
mantık	2	mıy	2
mantıksız	2	mızıkçılık	2
manzum	2	millet meclisi	2
mareşal	2	millî meclis	2
masalsı	2	mimari	2
maskesiz	2	mimber	2
masum	2	mineral	2
mavili	2	minyatür	2
mayalan-	2	misafir et-	2
maymuncuk	2	misil	2
maymunlu	2	misyoner	2
meçhul	2	molekül	2
medenilik	2	monolog	2
mehabet	2	morart-	2
melek	2	mosmor	2
meleme	2	motif	2
melez	2	motorbot	2
meltem	2	muayene ol-	2
meme	2	muhabbet	2
mensup ol-	2	muhallebi	2
mera	2	muhterem	2
merak ol-	2	mukavva	2
		muşamba	2
merasim	2	mutsuz	2
mercimek	2	muzaffer ol-	2
mersi	2	müdahale et-	2
mesir	2	mühendislik	2
mesken	2	mühür	2
meslektaş	2	mükâfatlandırmak	2
mesuliyet	2	münakaşa	2
meşgul et-	2	münakaşa et-	2
meşru	2	mürebbiye	2
metal	2	müsait	2
metelik	2	müşkül	2
methet-	2	mütemadiyen	2
meyilli	2	müteşekkil	2
meyve suyu	2	mütevazı	2
meyveli	2	naaş	2

naftalin	2	on birinci	2
nakledil-	2	on dokuz mayıs	2
naklet-	2	on dokuz nisan	2
nalbant	2	on üçüncü	2
namaz kıl-	2	onarılma	2
nankörlük et-	2	onayla-	2
narenciye	2	onurlu	2
nasihat et-	2	operet	2
naat	2	organizma	2
naylon	2	organza	2
naz	2	ortaöğretim	2
nazır	2	oruç	2
nazlı	2	otelci	2
nefret	2	otlatmak	2
nereli	2	oturabil-	2
nesne	2	otuz ikinci	2
neşelen-	2	otuz üç	2
neşesi	2	otuz üçüncü	2
neşeyle	2	oy ver-	2
net	2	oymacılık	2
neticelen-	2	oynaş-	2
nev	2	oyunculuk	2
nezaketsizlik	2	ödül al-	2
nezaret et-	2	öf	2
nispetle	2	öfkelen-dir-	2
nişancılık	2	öğrenilme	2
nitelik	2	öldürebil-	2
niyetli	2	öldürt-	2
nükte	2	ölebil-	2
odalı	2	ölme eşeğim ölme	2
oğlak	2	ölümsüz	2
okçu	2	öncelikle	2
okka	2	önderlik	2
okunaklı	2	önemli ol-	2
okunuş	2	önleyici	2
okur	2	öpüş-	2
okuryazar	2	örgülü	2
olgunlaşma	2	örme	2
olimpiyat	2	öteden beri	2
olmakla beraber	2	ötüş	2
oluştur-	2	özengi	2
omlet	2	özetle-	2
omurga	2	palet	2

palmiye	2	pompa	2
pansuman yap-	2	ponpon	2
papuç bırak-	2	porsiyon	2
paracık	2	porsuk	2
parasızlık	2	prim	2
parçalık	2	priz	2
pare	2	problem çöz-	2
parlamenter	2	projektör	2
parlatıl-	2	pruva	2
parti(siyasi)	2	pulluk	2
pasaport	2	pusu	2
paso	2	püskül	2
paspas	2	püsküllü	2
pastacı	2	püskür-	2
pastırma	2	rağbet et-	2
patiska	2	rahatlıkla	2
patlama	2	rapor ver-	2
patlat-	2	rastlanmak	2
pekmez	2	rastlantı	2
perçinle-	2	referandum	2
perişan et-	2	refleks	2
periyodik	2	res	2
perşembe	2	resim yapmak	2
peruk	2	resmedil-	2
peşi sıra	2	ressamlık	2
peştemal	2	revak	2
peygamber	2	rezil ol-	2
peynirli	2	ruhsal	2
pırlanta	2	rüzgârlı	2
pısırik	2	sabahki	2
pide	2	sabırla	2
pigment	2	sabırsız	2
piknik	2	sabotaj yap-	2
pil	2	sabunla-	2
piramit	2	sacayağı	2
pirzola	2	saçılmak	2
pisboğaz	2	sadakat	2
pişi balığı	2	safkan	2
pişirme	2	sağıl-	2
pişirmek	2	sağırlık	2
piton yılanı	2	sağlama	2
piyade	2	sağlayabil-	2
plan yap-	2	sahra	2

saka	2	senyör	2
saklamak	2	serbestlik	2
saklanma	2	serinleme	2
saksafon	2	serinlemek	2
salgıla-	2	sertçe	2
salık ver-	2	sertleşme	2
sallanmak	2	ses perdesi	2
saltanat	2	sesleniş	2
salya	2	sevimsiz	2
samanyolu	2	sevindirmek	2
sanabil-	2	seyahat edebil-	2
sancı	2	seyirt-	2
saniyelik	2	seyis	2
sansar	2	seyrel-	2
santimetrelik	2	sığirt-	2
sapta-	2	sıkıcı	2
sardalya	2	sıkılma	2
sardunya	2	sıkıştırıl-	2
sarhoş et-	2	sıklaştır-	2
sarıkız	2	sıklet	2
sarımsakla-	2	sıralama	2
sarkaç	2	sıralamak	2
sars	2	sırasıyla	2
satabil-	2	sırlıslıklam ol-	2
satılmış	2	sırma saçlı	2
sattır-	2	sıska	2
sav-	2	sıva	2
savaşıl-	2	sıva-	2
savaşma	2	sıyrık	2
savmak	2	sihirbazlık	2
saygısızlık	2	siklamen	2
sayıkla-	2	silahlan-	2
saz(bağlama)	2	silikleş-	2
seçilmek	2	silindir	2
seferberlik	2	simit	2
seferki	2	sinir sistemi	2
seksen altı	2	site	2
seksen iki	2	sitem	2
seksen üç	2	sivri akıllı	2
senato	2	siyasal	2
senelik	2	siyatik	2
senfonik	2	sodyum	2
sentetik	2	sofa	2

soğukluk	2	şahsi	2
soğuma	2	şakalaşmak	2
soğut-	2	şakırtı	2
soğutma	2	şakla-	2
sokma	2	şamdan	2
soluk(reng)	2	şanssız	2
sonuncu	2	şanssızlık	2
soruştur-	2	şaşkınlıktan	2
soygun yap-	2	şehadet	2
soyluluk	2	şekerci	2
soyun-	2	şenlen-	2
sökmek	2	şeytanca	2
sökük	2	şıkırda-	2
söndürül-	2	şingirtı	2
söylenil-	2	şiddetlen-	2
söylenme	2	şikâyetçi ol-	2
sözde	2	şimendifer	2
sözleş-	2	şişko	2
spiker	2	şişlik	2
stereofoni	2	şişmanca	2
su terazisi	2	şişmanlat-	2
suç ortağı	2	şoförlük	2
suçsuzluk	2	şöhret ol-	2
sulak	2	şöhretli	2
sultanlık	2	şube	2
sulu zatülcenp	2	şüheda	2
supap	2	şüphelenme	2
supersonik	2	taassup	2
suretle	2	tabelacı	2
sümüklü	2	tabelacılık	2
sümüklü böcek	2	tabi tut-	2
sünnet	2	tabir et-	2
sünnet ol-	2	tabur	2
süpermarket	2	tacidar	2
süprüntü	2	tacir	2
sürebil-	2	taç yaprak	2
sürgün	2	tadım	2
sürşarj edil-	2	tafta	2
sürtünme	2	tahrip et-	2
sürüklenme	2	tahsis edil-	2
süsleme	2	tak	2
süzme	2	takılı	2
şahin	2	takın-	2

takıver-	2	teklif edil-	2
takla	2	tekmele-	2
taklit etmek	2	tekstil	2
taktır-	2	telaffuz	2
taktik	2	telepatik bağ	2
talebe	2	telkin	2
talimat	2	telli	2
tam manasıyla	2	telstar	2
tamamlama	2	temas	2
tamamlamak	2	tenhalaş-	2
tamir ettir-	2	tente	2
tamir ol-	2	tentürdiyot	2
tamir yap-	2	tepeleme	2
tanım	2	teпки	2
tanınma	2	tepkili	2
tanişma	2	tercüman	2
tanişmak	2	terfi et-	2
taniştır-	2	terim	2
tanıtıl-	2	terliksiz	2
taracha	2	tersle-	2
tarafında	2	tertip	2
tarama	2	terzilik	2
tarat	2	tesadüf edil-	2
tarihli	2	tesisat	2
tartı	2	teskin et-	2
tartışma	2	teslim	2
tasa	2	tespit edil-	2
tasasız	2	tespit etmek	2
tastamam	2	teşebbüs	2
taşır-	2	teşebbüs et-	2
taşküre	2	tetanoz	2
taşocağı	2	tetikte	2
tattır-	2	teveccüh	2
tavsiye edil-	2	teyelle-	2
tayyare	2	tık	2
tazele-	2	tık-	2
tebrik	2	tıkıl-	2
tedavül	2	tıkırda-	2
tedbir al-	2	tıkırdat-	2
tedirgin et-	2	tımar et-	2
tefeci	2	tıpatıp	2
tehlikeli ol-	2	tırıs	2
teker	2	tim	2

tipi	2	uğrak	2
titizlikle	2	uğraştır-	2
tiyatroculuk	2	uğrat-	2
toka	2	uğultulu	2
tokatla-	2	uğursuzluk	2
tombul	2	ukala	2
tomruk	2	ulaştırma	2
tomurcuk	2	umutsuzluk	2
tonlarca	2	unutkan	2
toprak altı	2	uskumru	2
toptan	2	utanma	2
torpido	2	uvertür	2
tostoparlak	2	uyandırma	2
toynak	2	uyarmak	2
tökezle-	2	uydurma	2
töre	2	uyma	2
triko	2	uysallaş-	2
tuh	2	uyur-	2
tura	2	uyuştur-	2
turp	2	uyutucu	2
turşu	2	uyuyabil-	2
tuşlu	2	uzaklaşabil-	2
tuta-	2	ücre	2
tutam	2	ücretsiz	2
tutsak	2	üç yüz yirmi	2
tutturmak	2	üçlü	2
tutumlu	2	üçte biri	2
tuzluk	2	ülser	2
tükürük	2	ümme	2
tünelci	2	ünlem	2
türü	2	ürper-	2
tüttür-	2	ürperti	2
uçan	2	ürpertici	2
uçar	2	üstele-	2
uçlu	2	üstlen-	2
uçul-	2	üşümek	2
uçup dur-	2	üye ol-	2
uçurt-	2	üzengi	2
ufaklık	2	üzülmek	2
ufal-	2	vahşileş-	2
ufala-	2	vakitsiz	2
ufalan-	2	varlıklı	2
ufalt-	2	vatansever	2

vay canına	2	yarım kal-	2
vazgeçilmez	2	yarımküre	2
vecize	2	yarış atı	2
veda	2	yas	2
veliaht	2	yasaklan-	2
verebilmek	2	yaşama	2
verim	2	yaşar-	2
vesika	2	yaşayış	2
veznedar	2	yataklı	2
vicdan	2	yatır	2
virgül	2	yavuz	2
virüs	2	yayılma	2
vitaminli	2	yaylın ateşi	2
viyola	2	yaymak	2
yafta	2	yayvan	2
yağış	2	yazan	2
yağışlı	2	yazdırmak	2
yağlan-	2	yedi buçuk	2
yağlıboya	2	yedi yüz	2
yağmacı	2	yek	2
yakalanma	2	yelten-	2
yakıştır-	2	yemlik	2
yalama	2	yeni baştan	2
yalanla-	2	yenilemek	2
yalpa	2	yenilme	2
yama-	2	yenisi	2
yandır-	2	yenme	2
yankılan-	2	yer bul-	2
yanmak	2	yeşilimsi	2
yapılmak	2	yeşillen-	2
yapmacık	2	yeti	2
yapraklı	2	yetiştirebil-	2
yar	2	yetiştirilebil-	2
yaradılış	2	yetkili	2
yararlanıl-	2	yetmiş bin	2
yararlı ol-	2	yetmiş üç	2
yaraş-	2	yetmiş yedi	2
yaratıcılık	2	yıkılış	2
yaratılış	2	yılan balığı	2
yardım edebilmek	2	yıldır-	2
yardım etme	2	yıldızbilim	2
yargıcı	2	yıldızlı	2
yarıcı	2	yıprat-	2

yiğitlik	2	yüz yirmi yedi	2
yirmi beş bin	2	yüz-(soy)	2
yirmi beşlik	2	yüzde on	2
yirmi birinci	2	yüzde seksen	2
yirmi dokuzuncu	2	yüzde yirmi	2
yirmi iki bin	2	yüzebil-	2
yirmi iki milyon	2	yüzme havuzu	2
yirmi üç nisan	2	yüzü asık	2
yirmi yedinci	2	yüzüne vur-	2
yoğurtlu	2	zahmetli	2
yok yere	2	zamansız	2
yoklama	2	zamir	2
yol boyu	2	zatürre	2
yol parası	2	zayıflama	2
yolcu gemisi	2	zedele-	2
yoldaş	2	zemberek	2
yollama	2	zengin ol-	2
yoluk	2	zerafet	2
yoluyla	2	zevksiz	2
yonca	2	zifiri	2
yoo	2	zihniyet	2
yorum	2	zincirli	2
yosunlu	2	ziyanlık	2
yönetmenlik	2	zonklama	2
yörük	2	zorbalık	2
yudumla-	2	zorlaş-	2
yufka yürekli	2	zorlukla	2
yukarıda	2	acıma	1
yumurtlama	2	açılma	1
yumuşaklık	2	adamak	1
yutmak	2	ağırlamak	1
yücelik	2	ağlayış	1
yüklet-	2	ağırma	1
yüksekli	2	akış	1
yükselti-	2	aklamak	1
yüksün-	2	aksırma	1
yüreksiz	2	alabilme	1
yüz elli sekiz	2	aldanma	1
yüz kırk beş	2	aldırış	1
yüz on beş	2	alıkoyma	1
yüz sekiz	2	alıkoymak	1
yüz seksen altı	2	alınma	1
yüz tut-	2	alışmak	1

anlatış	1	astrofizik	1
anma	1	astronom	1
anmak	1	aşılama	1
araştırmak	1	aşılama	1
ardıç	1	aşılanma	1
ardına	1	aşılanmak	1
ardınca	1	aşırı derecede	1
arı kovan	1	aşikâr	1
arıt-	1	aşiret	1
arıtılmış	1	aşmaz	1
arıttır-	1	at arısı	1
arıza yap-	1	atak	1
arızalı	1	ataklık	1
arkadaşlık etme	1	ateş kuşu	1
arkadaşsız	1	ateşçi	1
arkalık	1	ateşkes	1
arkalıklı	1	ateşlet-	1
arkeoloji	1	ateşsiz	1
arktik	1	atılğan	1
arma	1	atılım	1
armağan al-	1	atılış	1
armoni	1	atılıver-	1
arsız ol-	1	atılma	1
arsızlık	1	atış yap-	1
arş	1	atış-	1
artıl-	1	ati	1
artılı	1	atlan-	1
artırıl-	1	atlas	1
artırma	1	atlayış	1
artırmak	1	atma	1
artış	1	av köpeği	1
artıklık	1	ava çıkmak	1
arttırıl-	1	avans	1
arzulu	1	avantajlı	1
asansörcü	1	avare ol-	1
asırlarca	1	avare olabil-	1
aslanağzı	1	avrat	1
aslen	1	avutmak	1
aslı	1	ay ay ay	1
asma köprü	1	ay tutulması	1
asma(işi)	1	ayak izi	1
asra	1	ayakkabısız	1
astarlı	1	ayarlamak	1

ayböceği	1	azlık	1
ayça	1	babacanlık	1
aydınat-	1	babacı	1
aydınlanma	1	babacık	1
aydınlanmış	1	babalık	1
aydınlanmak	1	babalık et-	1
aydınlatma	1	bacaklı	1
ayet	1	badana et-	1
ayı balığı	1	badana ettir-	1
ayıklama	1	bade	1
ayıklamak	1	badi	1
ayıklan-	1	bağ bozumu	1
ayılt-	1	bağdaş	1
ayıp et-	1	bağdaş kur-	1
ayırıcı	1	bağırt-	1
ayırım	1	bağışıklık	1
ayırt edil-	1	bağışlama	1
aynalı	1	bağışlamak	1
aynalık	1	bağışlan-	1
aynı şekilde	1	bağlama	1
ayrıcalık	1	bağlamak	1
ayrık otu	1	bağlangıç	1
ayrılıver-	1	bağlantı kur-	1
ayrılmaz	1	bağlantı kurul-	1
ayrışma	1	bağlayabil-	1
ayrıştır-	1	bağlayış	1
ayy	1	bahane et-	1
ayy ayy	1	baharlı	1
az daha	1	bahçeli	1
az kaldı	1	bahçıvanlık	1
azaltıl-	1	bahsedebil-	1
azaltılma	1	bahtiyar ol-	1
azaltma	1	bahtiyarlık	1
azametli	1	bakakal-	1
azami	1	bakılma	1
azarlan-	1	bakımsız	1
azat etmek	1	bakımsızlık	1
azı dişi	1	bakınma	1
azılı	1	bakırcı	1
azıt-	1	bakışma	1
azizlik	1	bakkaliye	1
azledil-	1	baldız	1
azledilme	1	bale resitali	1

balerinlik	1	başarı sağla-	1
balgam	1	başarılı olma	1
balıkçık	1	başbahçıvan	1
balıkçıl	1	başgöster-	1
balıkçıl kuşu	1	başı dik	1
balıklama	1	başı önünde	1
balinya	1	başıbozuk	1
baloncu	1	başka bir deyimle	1
balonculuk	1	başkalaş-	1
balyalan-	1	başkalaşım	1
ban-	1	başkaldır-	1
bankacı	1	başkalık	1
banliyö treni	1	başkanlık et-	1
barbunya	1	başköşe	1
barınıl-	1	başlatıl-	1
barışçılık	1	başmabeyinci	1
barışma	1	başpapaz	1
bariz	1	başşehir	1
baron	1	başvurabil-	1
baryumlu	1	başvurul-	1
basabil-	1	batak	1
basılabil-	1	batıl	1
basılış	1	batılılaşmış	1
basınç yap-	1	batın	1
basil	1	batırıl-	1
basiret	1	batış-	1
basitleştir-	1	batma	1
basitleştiril-	1	baygınlık	1
baslık	1	bayılıver-	1
basma	1	bayılma	1
basmak	1	bayım	1
bastıbacak	1	bayındır	1
bastıkça	1	bayi	1
bastırabil-	1	bayramlaş-	1
bastırma	1	baz	1
bastırmak	1	beceriklilik	1
baş belası	1	becermek	1
baş dön-	1	bedbahtlık	1
baş döndürücü	1	bedelini öde-	1
baş oyuncu	1	bedeni	1
baş tacı	1	bedevi	1
başa gelen çekilir	1	bedir	1
başarabilmek	1	beğendir-	1

beğendirmek	1	beş bin beş yüz	1
beğenilme	1	beş bin yüz otuz beş	1
beğenme	1	beş para	1
bekçilik	1	beş yüz altmış bir	1
bekçilik et-	1	beş yüz elli	1
bekletil-	1	beş yüz kırk	1
bekleyebil-	1	beş yüz otuz iki	1
bekleyiş	1	beş yüz yirmi	1
belediye başkanlığı	1	beş yüz yirmi altı	1
belediye reisliği	1	beş yüzüncü	1
beleşçilik	1	beşli	1
beliriver-	1	bet	1
belirlen-	1	bey amca	1
belirli ölçüde	1	beyanname	1
belirme	1	beyaz cam	1
belirtilme	1	beyazlaş-	1
belkemikli	1	beyazlat-	1
belle-(bahçe)	1	beyazlık	1
belleme	1	beygir gücü	1
bellemek	1	beygirci	1
bend	1	beygiri	1
benimki	1	beygirsiz	1
benizli	1	beyinsiz	1
benzemek	1	bez-	1
benzetme	1	beze-	1
benzinci	1	bıçakçı	1
benzinli	1	bırakılma	1
berbatlık	1	bıçılmek	1
berberlik	1	bıçimsiz	1
bereketli ol-	1	bıçme	1
berelen-	1	bıçmek	1
bereli	1	bidon	1
beresiz	1	bigâne	1
beriki	1	bigudi	1
berraklık	1	bilakis	1
besleme	1	bilebil-	1
besleme(işi)	1	bileşik	1
beslenmek	1	bilet al-	1
besleyebil-	1	bileyici	1
besleyebilmek	1	bilgece	1
bestekâr	1	bilgi edinmek	1
bestelemek	1	bilgi verme	1
bestelemek	1	bilgi yarışması	1

bilgiç	1	bin dokuz yüz elli bir	1
bilgiçlik	1	bin dokuz yüz kırk üç	1
bilgisiz	1	bin dokuz yüz on altı	1
bilim dili	1	bin dokuz yüz on üç	1
bilinçli	1	bin dokuz yüz otuz dört	1
bilinmek	1	bin dokuz yüz otuz iki	1
bilinmeyen	1	bin dokuz yüz seksen dört	1
billursu	1	bin dokuz yüz yetmiş altı	1
bin altı yüz dokuz	1	bin dokuz yüz yetmiş dört	1
bin altı yüz altı	1	bin dört yüz doksan sekiz	1
bin altı yüz altmış beş	1	bin dört yüz doksan yedi	1
bin altı yüz altmış üç	1	bin dört yüz elli üç	1
bin altı yüz doksan altı	1	bin dört yüz iki	1
bin altı yüz doksan üç	1	bin dört yüz otuz beş	1
bin altı yüz elli iki	1	bin dört yüz yetmiş üç	1
bin altı yüz otuz altı	1	bin elli	1
bin altı yüz sekizhollanda	1	bin iki yüz altmış dört	1
bin altı yüz seksen beş	1	bin iki yüz doksan beş	1
bin beş yüz doksan bir	1	bin iki yüz doksan iki	1
bin beş yüz doksan sekiz	1	bin iki yüz yetmiş beş	1
bin beş yüz doksan yedi	1	bin iki yüz yetmiş bir	1
bin beş yüz dokuz yüz dokuz	1	bin otuz iki	1
bin beş yüz kırk	1	bin sekiz yüz	1
bin beş yüz kırk altı	1	bin sekiz yüz altı	1
bin beş yüz kırk bir	1	bin sekiz yüz altmış bir	1
bin beş yüz kırk iki	1	bin sekiz yüz altmış yedi	1
bin beş yüz otuz beş	1	bin sekiz yüz doksan altı	1
bin beş yüz otuz sekiz	1	bin sekiz yüz doksan bir	1
bin beş yüz seksen beş	1	bin sekiz yüz doksan dört	1
bin beş yüz seksen sekiz	1	bin sekiz yüz doksan yedi	1
bin bir çeşit	1	bin sekiz yüz dört	1
bin doksan iki	1	bin sekiz yüz elli	1
bin dokuz on dört	1	bin sekiz yüz elli dokuz	1
bin dokuz yetmiş beş	1	bin sekiz yüz elli üç	1
bin dokuz yüz altmış altı	1	bin sekiz yüz kırk beş	1
bin dokuz yüz altmış iki	1	bin sekiz yüz kırk dokuz	1
bin dokuz yüz altmış sekiz	1	bin sekiz yüz kırk dört	1
bin dokuz yüz altmış üçyıl	1	bin sekiz yüz kırk iki	1
bin dokuz yüz altmış yedi	1	bin sekiz yüz kırk sekiz	1
bin dokuz yüz atmış üç	1	bin sekiz yüz otuz iki	1
bin dokuz yüz beş	1	bin sekiz yüz otuz üç	1
bin dokuz yüz bir	1	bin sekiz yüz otuz yedi	1
bin dokuz yüz dokuz	1	bin sekiz yüz seksen altı	1

bin sekiz yüz seksen dört	1	bir milyon iki yüz yirmi dört bin	1
bin sekiz yüz seksen yedi	1	bir milyon üç yüz bin	1
bin sekiz yüz üç	1	bir milyon üç yüz doksan dört bin	1
bin sekiz yüz yedi	1	bir milyon üç yüz elli bin	1
bin sekiz yüz yetmiş	1	bir numaralı	1
bin sekiz yüz yetmiş beş	1	bir solukta	1
bin sekiz yüz yetmiş dokuz	1	bir tanecik	1
bin sekiz yüz yetmiş iki	1	bir taraftan	1
bin sekiz yüz yetmiş sekiz	1	bir yanda	1
bin sekiz yüz yirmi	1	birahane	1
bin sekiz yüz yirmi iki	1	biraz olsun	1
bin sekiz yüz yirmi sekiz	1	birazdan	1
bin üç yüz otuz sekiz	1	bir de	1
bin yedi yüz	1	birden	1
bin yedi yüz altı	1	birdir bir	1
bin yedi yüz altmış altı	1	biriket	1
bin yedi yüz bir	1	birikme	1
bin yedi yüz doksan altı	1	birikmek	1
bin yedi yüz doksan beş	1	birleştirilme	1
bin yedi yüz doksan dokuz	1	birleştiriver-	1
bin yedi yüz elli dokuz	1	birleştirme	1
bin yedi yüz elli üç	1	birlik ol-	1
bin yedi yüz elli yedi	1	bitik	1
bin yedi yüz iki yüz seksen	1	bitirebil-	1
bin yedi yüz kırk bir	1	bitirilme	1
bin yedi yüz kırk dokuz	1	bitiştir-	1
bin yedi yüz seksen dokuz	1	bitki örtüsü	1
bin yedi yüz seksen üç	1	bitkin düşür-	1
bin yedi yüz yetmiş dokuz	1	bitkinlik	1
bin yedi yüz yetmiş sekiz	1	bitmek	1
bin yetmiş iki	1	biyolog	1
bin yüz	1	biyolojik	1
bin yüz on dokuz	1	bluz	1
binde bir	1	boğa güreşçiliği	1
binden	1	boğazla-	1
bindiril-	1	boğazlaş-	1
binil-	1	boğdur-	1
bir başka deyişle	1	boğdurul-	1
bir bölü üç	1	boğmacalı	1
bir çırpıda	1	boğulmak	1
bir defa	1	boğum	1
bir güzel	1	bohça	1
bir milyon dokuz yüz kırk bin	1	boks yap-	1

boksit	1	buğdaygiller	1
bolayır	1	bukalemun	1
bollaştırmak	1	bulanıklaş-	1
bombala-	1	bulaşıcılık	1
bombalat-	1	bulgur	1
bor	1	bulucu	1
boran	1	bulunabilmek	1
borçlu ol-	1	bulunmayabil-	1
bora	1	bulunuş	1
bordo	1	buluşma	1
bornoz	1	buluştur-	1
boşalma	1	bulutlan-	1
boşalttır-	1	bulutlu	1
boşboğaz	1	bulutsuz	1
bot	1	bulutüssü	1
boy at-	1	buluver-	1
boyacılık	1	buna karşılık	1
boyayabil-	1	bunak	1
boykot	1	bunalım	1
boyla-	1	bunalt-	1
boylam	1	bunaltıcı	1
boynuzla-	1	bunun üzerine	1
boyunlu	1	buralı	1
boz ayı	1	burma	1
boza	1	burnu büyük	1
bozan-	1	burs	1
bozdur-	1	buruşuksuz	1
bozma	1	buz dağları	1
bozmadan	1	buz fiyordu	1
bozuk para	1	buzacı	1
bozulma	1	buzdolabı	1
bozuluver-	1	buzlama	1
bozuş-	1	bükey	1
böcekçik	1	bükme	1
böğür-	1	bükülebil-	1
böğürtlenlik	1	bürgü	1
bölüş-	1	büst	1
böylelik	1	bütçe	1
bu kadar	1	bütünle-	1
bu kez	1	büvüteç	1
bu sırada	1	büyük meclis	1
budalaca	1	büyükbaş	1
bugünlük	1	büyüleyici	1

büyütebil-	1	cerrahi	1
büyütme	1	cesaretsiz	1
büyütücü	1	cesur olabil-	1
büyütül-	1	cesurlaş-	1
büyüeybil-	1	cevap gel-	1
büyüeybilmek	1	cevap ol-	1
büz-	1	cevap verebil-	1
büzgü	1	cevap veril-	1
büzgüsüz	1	cevaplandırabil-	1
büzülme	1	cevherli	1
büzülü	1	cezalan-	1
cam göbeği	1	cezalandırıl-	1
cam nehri	1	cezasını çek-	1
cambazlık	1	cezasız	1
can kurban	1	cezaya çarptır-	1
can sıkıntısı	1	cık	1
canavarlık	1	cırtcirt	1
cancağız	1	cırtlak	1
cancığer	1	cıva	1
canıgönülden	1	cıvata	1
canı	1	cıvık	1
canlandırıl-	1	cıvıldaşma	1
canlandırma	1	cıvıltı	1
casusluk	1	cızırtı	1
cazırda-	1	cila yap-	1
cazibe	1	ciltlen-	1
cazip	1	ciltlet-	1
cebeci	1	cilve	1
cefa	1	cim	1
cefakeş	1	cimrilik	1
cehil	1	cinayet işle-	1
ceketsiz	1	cinsdaş	1
cenazeci	1	ciyakla-	1
cengâver	1	coğrafi durum	1
centilmen	1	cok geçmeden	1
cenup	1	coşku	1
cepheli	1	coşkunca	1
cerahat	1	coşkunlukla	1
cerahatli	1	cumba	1
cerahet	1	cüda	1
cerbeze	1	cümbüş	1
cerbezeli	1	cüret	1
ceriha	1	cüretkârlık	1

çağırabil-	1	çekik göz	1
çağıradur-	1	çekil bak-	1
çağırttır-	1	çekilip git-	1
çağlar	1	çekiliver-	1
çağlayan	1	çekilmek	1
çağrılı	1	çekim kuvveti	1
çakılı	1	çekip al-	1
çakır gözlü	1	çekip alabil-	1
çakış-	1	çekişmek	1
çakmak	1	çekişmeli	1
çakmak çak-	1	çekiştirme	1
çaktır-	1	çektirme	1
çakturma	1	çel-	1
çalabil-	1	çelenk	1
çalgılı	1	çelik çomak	1
çalınmak	1	çelikleştir-	1
çalışabilmek	1	çelişki	1
çalıştırıl-	1	çello	1
çalkala-	1	çelme tak-	1
çamaşırhane	1	çemberli	1
çamurluk	1	çemen	1
çanakçı	1	çenekli	1
çantada keklik	1	çenk	1
çantalı	1	çentikle-	1
çantasındaki	1	çepeçevre	1
çapala-	1	çer çöp	1
çapıl-	1	çerkez tavuğu	1
çapında	1	çeşitleme	1
çaprazla-	1	çeşitlen-	1
çarpabil-	1	çeşitlilik	1
çarpma-	1	çetinleştir-	1
çarpmak	1	çevikleş-	1
çat	1	çevirebil-	1
çatallı	1	çeviri	1
çatırdat-	1	çevirme	1
çatış	1	çevirt-	1
çatlat-	1	çevrelen-	1
çatlı	1	çevrelik	1
çatma	1	çıkartma	1
çayhane	1	çıkartıl	1
çayırılık	1	çıkartıl	1
çekebilme	1	çıkartıl	1
çekici kıl-	1	çıkartıl	1

çıkıp git-	1	çoraklaş-	1
çıkış yolu	1	çökel-	1
çıkışma	1	çöpçü balığı	1
çıkılmaz sokak	1	çöplen-	1
çıktı	1	çöplü	1
çingiraklı	1	çözme	1
çıpra	1	çözölmek	1
çırçıplak	1	çözömler-	1
çırçır	1	çözömlerle-	1
çırpıl-	1	çubuklu	1
çırpılma	1	çubukluk	1
çırpınış	1	çukur ayna	1
çırpınışlı	1	çulluk	1
çıtlat-	1	çuvalı	1
çıyan	1	dadaş	1
çifçi	1	dadılık	1
çifçilik	1	dağ eteği	1
çifiçi	1	dağ keçisi	1
çiftçilik et-	1	dağ taş	1
çiftleşme	1	dağcı	1
çiftleşmek	1	dağcılık	1
çiğdem	1	dağınık ol-	1
çiğneme	1	dahaki	1
çikolata	1	daimi	1
çimlen-	1	dakikacık	1
çimli	1	dakikada bir	1
çinicilik	1	dakikalık	1
çirkinleş-	1	dalak	1
çirkinleştir-	1	dalaşma	1
çitçi	1	dalaşma-	1
çitle	1	dalavere	1
çivi yazısı	1	dalgalanma	1
çiy	1	dalı	1
çizebil-	1	dalış	1
çizgin	1	dalış yap-	1
çizili	1	dalıver-	1
çiziver-	1	dalmak	1
çocuk bahçesi	1	dalyan	1
çoğaltılma	1	damgalı	1
çoğul	1	damıt-	1
çok yönlü	1	damıtıl-	1
çokça	1	damlalık	1
çomak	1	damlı	1

danışmak	1	dem	1
danışman	1	deme	1
dans edebil-	1	demir köprü	1
dantelacı	1	demirlet-	1
dantelacılık	1	demirperde	1
dar ağacı	1	demokrat	1
daral-	1	denenmek	1
daralma	1	denetleme	1
darı	1	deney yap-	1
darlaş-	1	denge kur-	1
darmadağınık	1	denmesini kaybet-	1
dava aç-	1	denersiz	1
davacı	1	denersizlik	1
davayı kaybet-	1	deniz ineği	1
davet al-	1	deniz kaplumbağası	1
davet edil-	1	deniz kırlangıcı	1
davet et-	1	deniz motoru	1
davranabil-	1	deniz uçağı	1
davranıl-	1	denkleme	1
dayaksız	1	denmek	1
dayandır-	1	depolama	1
dayanıklı ol-	1	derecik	1
dayızade	1	derili	1
dedektiflik	1	derin uyku	1
dedikoducu	1	derince	1
dedirt-	1	derinleştir-	1
defacık	1	dermansızlık	1
defansçı	1	ders çalış-	1
değerindeki	1	desene	1
değerlendirmek	1	desenli	1
değişiksiz	1	destek ol-	1
değişim	1	destroyer	1
değişir-	1	devam etme	1
değişmek	1	devam etmek	1
değiştirebil-	1	devam ettirebil-	1
değiştiriver-	1	devamsız	1
değiştirme	1	deve diken	1
dehşet saç-	1	devecik	1
dekorcu	1	devirmek	1
delalet et-	1	devlet dairesi	1
deli saçması	1	devletleş-	1
delinme	1	devletleştiril-	1
delirt-	1	devrilme	1

devrolun-	1	diplomata	1
deyiver-	1	dirayet	1
dezenfekte et-	1	dirayetli	1
dırdır	1	direkli	1
dırdırcı	1	direksiyon	1
dış kulak	1	direksiyona geç-	1
dibek	1	direktif ver-	1
didik didik et-	1	direnış göster-	1
didiş-	1	direnmek	1
didişme	1	diret-	1
difteri	1	diril-	1
dikdörtgen	1	dirilik	1
dikebil-	1	dirilir-	1
dikelim	1	diriltme	1
dikine	1	dirlik	1
dikiş makinesi	1	dirsek	1
dikitli	1	disiplinli	1
diklemesine	1	disiplinsiz	1
dikleştir-	1	disiplinsizlik	1
diktatörlük	1	dış doktoru	1
diktirt-	1	divane	1
dil balığı	1	diyafram	1
dilci	1	diyecek	1
dilemek	1	diyet	1
dilencilik	1	diz boyu	1
dilsizlik	1	diz kapağı	1
dimdik dur-	1	dize	1
dinamik	1	dizgine	1
dinamitle-	1	dizginle-	1
dinamo	1	dizili	1
dinçleş-	1	dizme	1
dinçlik	1	doçent	1
dindar	1	doçentlik	1
dindirmek	1	doğal karşıla-	1
dingil	1	doğrat-	1
dingil	1	doğrudan	1
dinlenci	1	doğrulama	1
dinlendirmek	1	doğrulamak	1
dinlenebil-	1	doğrulma	1
dinleyebil-	1	doğrulamak	1
dinme-	1	doğruluş	1
dipçik	1	doğrusu ya	1
diplomalı	1	doksan altı milyon	1

doksan bin	1	doyurabil-	1
doksan bir	1	doyurul-	1
doksan dört	1	dökme	1
doksan sekiz	1	döktür-	1
doksanlık	1	dökülme	1
doktora	1	dökülüş	1
doktora yap-	1	dökülüver-	1
doktora yapmak	1	dökümcü	1
doktorculuk	1	dökün-	1
doktorsuzluk	1	döküver-	1
doku	1	döl	1
dokumacılık	1	döndürmek	1
dokunabil-	1	döndürücü	1
dokundurma	1	döne-	1
dokut-	1	dönence	1
dokuz yüz doksan dokuz	1	döner top	1
dokuz yüz on beş	1	dönüm noktası	1
dokuz yüz on üç bin	1	dönümü	1
dolambaçlı	1	dönüp dur-	1
dolandırıl-	1	dönüştür-	1
dolanıp dur-	1	dört bin altı yüz	1
dolanıver-	1	dört bin beş yüz	1
dolanma	1	dört bin dört yüz otuz dört	1
dolarlık	1	dört bin yüz altmış sekiz	1
dolaşık	1	dört bir köşesi	1
dolayısı	1	dört bir yan	1
doldurabilir-	1	dört bir yandan	1
dolduruver-	1	dört elli	1
dolgunlaş-	1	dört milyar sekiz yüz milyon	1
dolma	1	dört milyon	1
dolmuş	1	dört yol	1
dolu dizgin	1	dört yüz doksan yedi bin	1
doluver-	1	dört yüz elli	1
domuzluk	1	dört yüz elli bin	1
don(buz)	1	dört yüz kırk	1
donabil-	1	dört yüz kırk beş	1
donakal-	1	dört yüz milyon	1
donma	1	dört yüz on beş bin	1
donuklaş-	1	dört yüz seksen	1
doruk noktası	1	dört yüz yetmiş beş	1
dostane	1	dört yüz yetmiş dokuz	1
doyurma	1	dört yüz yirmi dört	1
doymak	1	dörtleme	1

dörtte biri	1	düne	1
döşek	1	dünkü	1
döşeme	1	dünya çapında	1
döşet-	1	dünyanın kaç bucak olduğunu göster-	1
döşeyici	1	dürüstlük	1
dövüşçü	1	düstur	1
dram	1	düş kur-	1
dua edil-	1	düşecek gibi ol-	1
dudaklı	1	düşen	1
dumanlı	1	düşkünlik	1
duracağı yok	1	düşman ol-	1
duraklama	1	düşül-	1
duraklamak	1	düşünce uyandır-	1
duran	1	düşüncesizce	1
durdurma	1	düşünceye dal-	1
durma	1	düşündür-	1
durmaksızın	1	düşünüp dur-	1
duruluk	1	düşünür	1
durup dururken	1	düşünüş	1
duruver-	1	düşüp kalk-	1
duş al-	1	düşürebil-	1
dutluk	1	düşürme	1
duvar ilanı	1	düşürmek	1
duvarcılar	1	düzeltebil-	1
duvarlı	1	düzelttir-	1
duyarlı ol-	1	düzenbaz	1
duysal-	1	düzenleme	1
duyu	1	düzenlenme	1
duyulabil-	1	düzgünlük	1
duyulmaz	1	düzleş-	1
duyulur	1	düzleştiril-	1
duyunca	1	düzül-	1
duyuş	1	ebelik	1
düdüklü tencere	1	ebrulu	1
düello	1	ecdat	1
düğmeli	1	ecel	1
düğü	1	ecram	1
düğümlü	1	ecza	1
dülger	1	edep	1
dümbelek	1	edilebil-	1
dümen kır	1	edinil-	1
dümensiz	1	edip	1
dündar	1	efendilik	1

efkârlı	1	elbisesiz	1
egzersiz	1	elçilik	1
egzersiz yap-	1	eldivensiz	1
eğe kemiği	1	ele başı	1
eğik	1	elekt	1
eğince	1	elektirik	1
eğiril-	1	elektrikli tren	1
eğirmek	1	elektronik beyin	1
eğitilebil-	1	elektronik kontrol merkezi	1
eğitmek	1	eleme	1
eğitmen	1	element	1
eğle-	1	elenmek	1
eğlendirme	1	eleştirici	1
eğlencedur-	1	eleştirme	1
eğlenme	1	eli ağır	1
eğlenti	1	eli çabuk	1
eğreli	1	eli dar	1
eğreli otu	1	elim sende	1
eğreti	1	eliptik	1
eğril-	1	elli dördüncü	1
ehlileş-	1	elli iki	1
ehlileştir-	1	elli milyon	1
ehlileştiril-	1	elli yedi	1
ehlileştirilebil-	1	elmacık kemiği	1
ekici	1	elmaslı	1
ekili	1	elver-	1
ekleme	1	elverişli ol-	1
eklemek	1	emare	1
ekolojist	1	emaye	1
ekose	1	emeklilik	1
ekrandaki	1	emekliye	1
el âlem	1	emeksiz	1
el çabukluğu	1	emir veril-	1
el çırp-	1	emir vermek	1
el kadar	1	emme	1
elöp-	1	emniyet altına al-	1
el sall-	1	emniyet et-	1
el ver-	1	emniyet müdürlüğü	1
elastik	1	emniyetle	1
elbirliği	1	emniyette ol-	1
elbiselik	1	empresyonist	1
emrinde çalış-	1	emzirme	1
emzikli	1	en(genişlik)	1

enayi	1	ensefalit	1
enayilik et-	1	entelektüel	1
endişe et-	1	enteresan	1
engel çık-	1	erimek	1
engel ol-	1	erişil-	1
engelleyici	1	erişme	1
eni	1	erişmek	1
eninde	1	eriştir-	1
enjektör	1	eritil-	1
enkaz	1	eritken	1
enli	1		
eritme	1	etkin	1
eritmek	1	etkinlik	1
eriyebil-	1	etrafıca	1
eriyik	1	ev kadını	1
eriyip git-	1	evcilleş-	1
erkekli	1	evlat acısı	1
erte	1	evlendirme	1
esaret	1	evliya	1
esinlen-	1	evvelki	1
esintisiz	1	eyerlen-	1
esir ol-	1	eyle-	1
esirlik	1	eyleme	1
eskisinden	1	eyvallah	1
eskiz	1	ezan	1
esme	1	ezberlet-	1
esmerleş-	1	ezgi	1
esnada	1	ezik	1
esneme	1	eziklik	1
estağfurullah	1	ezilip kal-	1
estetik	1	ezilmek	1
esvapçı	1	eziver-	1
eş-	1	fabl	1
eşanj	1	fabrikalaş-	1
eşecik	1	fabrikalaşma	1
eşil-	1	fahri	1
eşkiyacılık	1	fail	1
eşlik et-	1	fakirleş-	1
eteklik	1	fakirleşmiş-	1
eter	1	fala bak-	1
etken	1	falaka	1
etki alanı	1	falcılık	1
etki altında	1	falso	1

fantazi	1	fışkırmak	1
fark edebil-	1	fışkırtıl-	1
farkında değil	1	fidyeye	1
farklı ol-	1	filarmoni	1
fasıla	1	filarmonik	1
fatura	1	fırkat	1
faydalanabil-	1	fitneci	1
faydalanılma	1	fiziksel	1
faydalanılmak	1	fizyolojik	1
faydalı olmak	1	flama	1
faydası	1	flit	1
faydası dokun-	1	flüörür	1
faydası ol-	1	fokurda-	1
faydasız	1	folklorik	1
fayton	1	fondan	1
faziletsiz	1	formunda	1
fazlaca	1	fotin	1
fazladan	1	foyası anlaşıl-	1
fecr	1	fren	1
fedai	1	frene bas-	1
fedakârca	1	frenle-	1
fedakârlık	1	fukara	1
felç	1	galyum	1
felek	1	garanti	1
fena değil	1	garez	1
fenalık etmek	1	garibine git-	1
fer	1	garp	1
feragat et-	1	gastrit	1
ferahlat-	1	gayda	1
fersah	1	gayret etmek	1
fesleğen	1	gayret göster-	1
fesli	1	gayri	1
fır	1	gaza bas-	1
fırçalamak	1	gazlı bez	1
fırçalanmak	1	gaz ocağı	1
fırlatış	1	gebe	1
fırlatma	1	geber-	1
fırlayıver-	1	gecikme	1
fırsatı kaçır-	1	geciktir-	1
fırtınaya tutul-	1	geç kal-	1
fısıldat-	1	geç kalma	1
fıstıklı	1	geç kalmak	1
fışırda-	1	geçebilmek	1

geçecek	1	geri gitmek	1
geçilme	1	geri gönderil-	1
geçindirmek	1	geri gönderilme	1
geçinebil-	1	geri tepme	1
geçirimsiz	1	geriletici	1
geçirt-	1	gerilme	1
gelebilme	1	geriş-	1
gelebilmek	1	gerizekâlı	1
geleneksel	1	getirebilmek	1
gelgit	1	getirilmek	1
gelinlik	1	getirtil-	1
gelirli	1	geviş getir-	1
geliştirme	1	gevrek	1
geliştirmek	1	gevşek	1
geliver-	1	gevşet	1
gem vur-	1	gezebil-	1
gemi feneri	1	gezip dur-	1
gemlik	1	gıcırdat-	1
gen	1	gıcırtılı	1
genel olarak	1	gıdıklama	1
genellik	1	gıpta	1
geniş çapta	1	gıpta et-	1
geniş ölçüde	1	gibi gel-	1
genişçe	1	gibi ol-	1
genişleme	1	gidebilme	1
geniştirmek	1	gideli	1
genleş-	1	giderek	1
geometrik şekil	1	giderici	1
gerçekleşme	1	giderme	1
gerçekleşmek	1	gidi	1
gerçekleşmiş	1	gidip dön-	1
gerçekleştirebil-	1	gidişle	1
gerçekleştiril-	1	gidon	1
gerdan	1	girdaplı	1
gerdanlık	1	girinti	1
gereç	1	girişil-	1
gereğince	1	girişkenlik	1
gerekli ol-	1	gitar	1
gereklilik	1	giyilebil-	1
gerginleş	1	giyiniş	1
gerginleştir-	1	giyinme	1
geri alma	1	giyme	1
geri gel-	1	giysili	1

gizil	1	göz alıcı	1
gizli tut-	1	gözaltı	1
gizlilik	1	gözcülük	1
glikoz	1	gözetil-	1
gocuk	1	gözetleyici	1
gol at-	1	gözlemek	1
golcü	1	gözleyici	1
golf topu	1	gramer	1
gondol	1	gramlık	1
göçme	1	gramofon	1
gögüs	1	grev	1
gök cisimleri	1	grili	1
gök kubbe	1	gruplanma	1
gök taşı	1	gudubet	1
gölgeli	1	guguk kuşu	1
gömülme	1	gugukçuk	1
gönderilme	1	guguklu saat	1
gönderilmek	1	guruldama	1
gönlünce	1	gurultu	1
gönül tokluğu	1	gurur verici	1
görebilme	1	gururlan-	1
görenek	1	gübrelemek	1
görev düş-	1	gübrelik	1
görevden alın-	1	gücendir-	1
görevlen-	1	güçlendir-	1
görülme	1	güçlülük	1
görölmek	1	güçsüz	1
görümce	1	güğüm	1
görüme	1	gülcü	1
görünebil-	1	güldürme	1
görüntülü	1	güleç	1
görünüşe bakılırsa	1	güleç yüzlü	1
görüp gör-	1	gülerek	1
görüş	1	gülümser	1
görüş açısı	1	gülümseyiş	1
görüşme	1	gülün-	1
görüştür-	1	gülüp dur-	1
görüştül-	1	gülüver-	1
gösterge	1	gün geriye	1
gösterici	1	gün ışığı	1
gösteri sun-	1	günah ol-	1
gösterme	1	gündelikçi	1
götürme	1	gündüz gözüyle	1

güneş çarpması	1	haham	1
güneş enerjisi	1	hain ol-	1
güneş sistemi	1	haince	1
güneş taşı	1	hak tanı-	1
güneşlenme	1	hakemlik	1
güneşlik	1	hakikatte	1
güney kutbu	1	hakim ol-	1
güneybatı	1	hakim(bilgili)	1
günkü	1	hakkındaki	1
günün biri	1	hakkıyla	1
gür-	1	haklayıver-	1
güreş-	1	haksever	1
güreşçilik	1	haksız düşmanlık	1
gürleme	1	haksız ol-	1
gürlemek	1	haksızlık et-	1
gürleş-	1	haksızlık ol-	1
gürültü etme	1	haksızlık yap-	1
gürültüsüz	1	hâl çaresi	1
gürültüsüzce	1	halay	1
güve	1	halıcılık	1
güven kal-	1	halıcioğlu	1
güvenceli	1	halk müziği	1
güvenilebil-	1	hâlledilme	1
güvenli	1	hâlsizlik	1
güvenme	1	hamak	1
güvenilme	1	hamdüsena	1
güvenmeye gel-	1	haminne	1
güvercinlik	1	hamiyet	1
güzel sanat	1	hamiyetli	1
güzellikle	1	hamle yap-	1
ha ha ha	1	hamsi	1
haç	1	han hamam	1
haddinde	1	hanım hanımcık	1
hademelik et-	1	hapı yut-	1
hadesesiz	1	hapsol-	1
hadsiz	1	har(yakıcı)	1
hafızası	1	har(hesapsız)	1
hafifletme	1	hara	1
hafifletmek	1	harab	1
hah ha	1	harabelik	1
hah hah hah	1	hararetlen-	1
hah şöyle	1	harcama	1
hahahaha	1	harcama-	1

harç kar-	1	havali	1
harç tenekesi	1	havasızlık	1
hare	1	havlama	1
hareket edil-	1	havlayış	1
hareketlen-	1	havlayıver-	1
hareketsiz kal-	1	havuzlu	1
hareketsizlik	1	havyar	1
harfiyen	1	hayal et-	1
harlık	1	hayal ürünü	1
hasat	1	hayalcilik	1
hasılı	1	hayasızca	1
haspa	1	hayat boyu	1
hassa	1	hayata gir-	1
hassasiyet	1	hayatımı kazan-	1
hassaslık	1	hayda	1
hastanelik	1	haydi oradan	1
haşan	1	haydutbaşı	1
haşarat	1	haydutluk	1
haşaratı	1	hayhay	1
haşır	1	hayır kalma-	1
haşinlik	1	hayır kurumu	1
haşlama	1	hayta	1
haşlamak	1	hayvansal	1
hatırlama	1	hazım	1
hatırlamak	1	hazır dur-	1
hatırlan-	1	hazırcı	1
hatırlatma	1	hazırlama	1
hatırlayabil-	1	hazırlanabil-	1
hatırlayış	1	hazırlanma	1
hatırlayıvermek	1	hazırlayabil-	1
hatip	1	hazmet-	1
hatırna	1	hece	1
hatun	1	hecele-	1
hava akımlı	1	hedef ol-	1
hava filosu	1	hediye al-	1
hava pompası	1	hediye et-	1
hava yastığı	1	hediye etmek	1
havacı	1	heh hee	1
havagazı	1	hekimsiz	1
havai fişek	1	hep birden	1
havalandırma	1	her ihtimale karşı	1
havalanma	1	her ne kadar	1
havale et-	1	her neyse	1

hercümerç et-	1	hilesiz	1
hertz	1	himmet	1
hesap açtır-	1	hindiba	1
hesap makinesi	1	hint çiçeği	1
hesap sor-	1	hint yağı	1
hesap tut-	1	hipnotize et-	1
hesaplama	1	hipopotam	1
hesaplanma	1	hisar	1
hesaplat-	1	hisse	1
hesaplı	1	hissettir-	1
hesapsız	1	hissiz	1
hevesle	1	histamin	1
heyecanlanmak	1	hişşşt	1
heykelci	1	hişşşt	1
heykeltıraş	1	hişt	1
hey	1	hitap	1
hıçkırma	1	hitap edil-	1
hım	1	hiyeroglif	1
hıncahınç	1	hizmet etme	1
hırçınlaş-	1	hizmete ver-	1
hırıltı	1	hizmetine sun-	1
hırıltılı	1	hizmette bulun-	1
hırka	1	ho ho	1
hırsızlık yap-	1	hobi	1
hısım	1	hohoho	1
hışım	1	hokey	1
hışımla	1	hoop	1
hiyanet	1	hoplama	1
hıyar	1	horlama	1
hızır	1	horlama	1
hızlanıver-	1	horon	1
hızlıca	1	horr	1
hiç de	1	hortumlu	1
hiçbir zaman	1	horultu	1
hiçbiriyle	1	horultulu	1
hiçe say-	1	hostes	1
hih hi	1	hoşbeş	1
hii haa	1	hoşlanmak	1
hikâyeli	1	hoşsohbet	1
hilebaz	1	hotoz	1
hilekâr	1	hoyrat	1
hilekârlık	1	hörgüç	1
hileli	1	höyük	1

hummalı	1	ibre	1
hurç	1	ibret	1
hurdacı	1	icap	1
huylan-	1	icap ettir-	1
huysuzlaş-	1	icat etme	1
huysuzluk	1	icra	1
huzurlu	1	iç salgı bezleri	1
huzursuzluk et-	1	iç savaş	1
hücreli	1	iç yüzü	1
hücum edil-	1	içebil-	1
hücum yap-	1	içgüdü	1
hüküm	1	içgüdüsel	1
hülyalı	1	içici	1
hünerli	1	içiril-	1
hürmet	1	içiş	1
ılıca	1	içiverme	1
ılıkça	1	içkili	1
ırak	1	içlik	1
ırgatlık	1	içme	1
ırgatlık et-	1	içtikçe	1
ısınmak	1	idadi	1
ısrıgan	1	idam edil-	1
ısırik	1	idare edebil-	1
ısıрма	1	idare etmek	1
ısırmak	1	idareli	1
ısıtıcı	1	idaresizlik	1
ısıtma	1	iddia edil-	1
ıskarta	1	iddialı	1
ıslahhane	1	ifa	1
ıslanma	1	ifa et-	1
ıslıkla-	1	ifade edebil-	1
ısrarla	1	ifraz	1
ısrarlı	1	iftar	1
ıstakoz	1	iğne vur-	1
ışık al-	1	iğne yap-	1
ışık yak-	1	iğnelen-	1
ışıl	1	iğneli söz	1
ışılta	1	ihbar	1
ışırma	1	ihbar et-	1
ışınlı	1	ihmal edil-	1
iade	1	ihmal etme	1
ibadet	1	ihmal etmek	1
ibaret ol-	1	ihmalkâr	1

ihtiraslı	1	iktisat	1
ihtişamlı	1	ilaçla-	1
ihtiva et-	1	ilaçlamak	1
ihtiyarcık	1	ilaçlı	1
ihtiyarlat-	1	ilah	1
ihtiyat	1	ilan ol-	1
ikamet et-	1	ilan tahtası	1
ikaz etmek	1	ilan ver-	1
iki bin altı yüz yetmiş dokuz	1	ilave edil-	1
iki bin beş yüz	1	ilave yap-	1
iki bin beş yüz kırk üç	1	ilelebet	1
iki bin dokuz yüz yirmi yedi	1	ileri at-	1
iki bin dört yüz	1	ileri götür-	1
iki bin iki yüz	1	ilerici	1
iki bin iki yüz otuz	1	ileriyeye	1
iki bin yedi yüz	1	ilerletme	1
iki bin yedi yüz otuz altı	1	iletebil-	1
iki bin yüz doksan iki	1	iletil-	1
iki mart	1	ilgilenil-	1
iki milyon altı yüz bin	1	ilgisiz	1
iki milyon beş yüz bin	1	ilham	1
iki milyon yüz on bin	1	ilik	1
iki üç yüz	1	ilinti	1
iki yüz altmış dört	1	ilişiği ol-	1
iki yüz doksan	1	ilk defa	1
iki yüz elli bin	1	ilköğrenim	1
iki yüz elli dört	1	illa	1
iki yüz seksen	1	illallah	1
iki yüz seksen sekiz	1	ille de	1
iki yüz yetmiş bin	1	ilmek	1
iki yüz yirmi	1	ilmiye	1
iki yüz yirmi beş bin	1	imal etme	1
iki yüz yirmi bin	1	imam	1
iki yüz yirmi sekiz	1	imanlı	1
iki yüzlü	1	imha et-	1
ikide	1	imkânı yok	1
ikincilik	1	imkânsız ol-	1
ikiye ayrıl-	1	imtihan et-	1
ikmale kal	1	imtihan etmek	1
ikram etmek	1	imtihan ver-	1
ikramlı	1	imza et-	1
iksir	1	imzalamak	1
iktisadi	1	imzalat-	1

imzalı	1	irsiyet	1
inadına	1	irtibata geç-	1
inanan	1	irtibatsız	1
inanılır	1	irtifa	1
inanır	1	isabet ettir-	1
inanma	1	isabet ettirebil-	1
inanmaz	1	isabetli	1
inayet ola	1	iskete	1
inci kolye	1	iskorpit	1
inci mercan	1	isle-	1
incili	1	isli	1
incilik	1	ispat	1
inek böcekleri	1	ispat edebil-	1
infilak	1	ispat etmek	1
İngiliz anahtarı	1	ispirotolu	1
inik	1	israf	1
inilde-	1	israf et-	1
inilebil-	1	istavrit	1
inilti-	1	isteksizce	1
iniş yap-	1	istet-	1
iniver-	1	isteyiş	1
inkâr	1	istiap	1
inkâr edil-	1	istida	1
inkılapçı	1	istidat göster-	1
inkışaf	1	istif et-	1
inleme	1	istifa	1
inlemek	1	istifade	1
inlet-	1	istifade et-	1
inmek	1	istihbarat	1
insaf et-	1	istihsal et-	1
insafsızca	1	istila edil-	1
inşa edil-	1	istinat	1
inşaatçı	1	istisna	1
intiba	1	iş gücü	1
intibah	1	iş kazası	1
intizamsız	1	iş ver-	1
ip atla-	1	iş yap-	1
ipekçi	1	işaret koy-	1
iptidai	1	işaret sıfatı	1
irfan	1	işe gir-	1
iri yapılı	1	işitebil-	1
iri yarı	1	işitmek	1
iridyum	1	işitme merkezi	1

işkembe	1	izin isteme	1
işkembeci	1	izini kaybetmek	1
işlemek	1	izinsiz	1
işletip dur-	1	izleme-	1
işletmek	1	izlemek	1
işleyebilme	1	izleyebil-	1
işleyiş	1	izmihlal	1
işportacılık	1	iztırıp	1
iştahla	1	jeolog	1
iştahlı	1	jeoloji	1
iştahlılık	1	jest	1
iştahsız	1	jet motoru	1
iştahsızlık	1	jet otosu	1
iştiraca	1	jet ski	1
iştirak et-	1	jet uçağı	1
işyeri	1	jilet	1
itaat	1	jimnastikçi	1
itaat et-	1	kabahatli ol-	1
itaat etmek	1	kabalık	1
ithal edil-	1	kabataslak	1
ithal et-	1	kabil ol-	1
itham et-	1	kabilse	1
itibariyle	1	kabuk tut-	1
itimat	1	kabuklan-	1
itimat et-	1	kabuksuz	1
itimat etme	1	kabul etme	1
itinalı	1	kabul ol-	1
itiraf	1	kaburga	1
itiraf etmek	1	kabza	1
itiraf ettir-	1	kacak	1
itiraz etme	1	kaçadur-	1
itirazsız	1	kaçıncı	1
itiş	1	kaçınıl-	1
itiş-	1	kaçınma	1
iyi kalplilik	1	kaçıp git-	1
iyi niyet	1	kaçırabil-	1
iyi ol-	1	kaçış yolu	1
iyilik et-	1	kadastro	1
iyilik ol-	1	kadayıf	1
iyilik perisi	1	kademeli	1
iyimserlik	1	kaderin cilvesi	1
izahat	1	kaderine bırak-	1
izin çık-	1	kadı	1

kadınlı	1	kalorifersiz	1
kadife çiçeği	1	kalorili	1
kadifemsi	1	kalpak	1
kafa kâğıdı	1	kalpaklı	1
kafa zenginleştir-	1	kalsiyum fosfat	1
kafaca	1	kalyoncu	1
kafanı kullan-	1	kam	1
kafasız	1	kamam	1
kafe	1	kamaştır-	1
kâğıda bas-	1	kamburlaş-	1
kâğıtçılık	1	kamçısız	1
kahrallı	1	kamp kur-	1
kahraman ol-	1	kamp yap-	1
kahre	1	kampanya	1
kahvaltı etmek	1	kampanyalı	1
kahvaltı yapmak	1	kamufle edil-	1
kahveci	1	kan grubu	1
kain	1	kan kaybı	1
kainde	1	kana boya-	1
kak-	1	kanaatkâr	1
kakaolu	1	kanaatkârlık	1
kaktır-	1	kanat çırp-	1
kalabilmek	1	kanatçık	1
kalakbaşı	1	kandırabil-	1
kalburüstü	1	kandilli	1
kaldırma kuvveti	1	kangrenli	1
kalecilik	1	kanıt	1
kalfalık	1	kanıtla-	1
kalış	1	kanlan-	1
kalkan	1	kansas	1
kalkan oyunu	1	kansız	1
kalkerli	1	kantar	1
kalkık	1	kantin	1
kalkın-	1	kanun(müzik)	1
kalkındır-	1	kanunsuz	1
kalkınma	1	kânunuevvel	1
kalkınmak	1	kânunusani	1
kalkıp	1	kapalı kal-	1
kalkma	1	kapama-	1
kalma-	1	kapanabil-	1
kalorifer	1	kapayıp kal-	1
kaplanmak	1	kapatmak	1
kapasite	1	kapayış	1

kapçık	1	kapıver-	1
kapılan-	1	kapişon	1
kapılı	1	kapkacak	1
kapılma	1	kaplamak	1
kapışma	1		
kaplanlar vadisi	1	karşı durabil-	1
kaplat-	1	karşıda	1
kaplıca	1	karşıdaki	1
kapma	1	karşılaşabil-	1
kapmak	1	karşılaşma	1
kapsamlı	1	karşılaşmak	1
kaptanıderya	1	karşılaştırmak	1
kaptanlık et-	1	karşılaştırma	1
kaptıkaçtı	1	karşılayıcı	1
kapton	1	karşılıksız	1
kara gün	1	karşımıza çık-	1
kara tahta	1	kartlardaki	1
karabaş	1	kartvizit	1
karabulut	1	kasabalı	1
karakuş	1	kasıl-	1
karalama	1	kasır	1
kararlaş-	1	kaside	1
kararlaştırma	1	kasnakçı	1
kararlı ol-	1	kast	1
kararname	1	kastet-	1
kararsız ol-	1	kaşalot	1
karartıl-	1	kaşındır-	1
karasal	1	kaşınma	1
karasal iklim	1	kaşıt	1
karasu	1	kata	1
karatahta	1	katalog	1
karayel	1	kategori	1
karayolları	1	katı yürekli	1
karbonat	1	katıksız	1
karbonhidratlı	1	katılaş-	1
karelik	1	katılaşma	1
karişabil-	1	katılış	1
karişma	1	katlama	1
karişmak	1	katlanma	1
kariştirma	1	katma	1
kariştirmek	1	katmak	1
karina	1	katmerli	1
karma	1	katot	1

kavaklı	1	kelepir	1
kavga etmek	1	kelimelik	1
kavisli	1	kelimenin tam anlamıyla	1
kavrama	1	kem	1
kavramış-	1	kemirme	1
kavşak	1	kene	1
kavurma	1	keneten-	1
kavurucu	1	kenetle-	1
kayabaşı	1	kenetleyiver-	1
kayabil-	1	kenevir	1
kayalaş-	1	kentli	1
kayalıkli	1	kepçe	1
kaybolmak	1	kepekli	1
kaydettirme	1	kepenk	1
kaygılan-	1	kepenk indiril-	1
kaygısız	1	kerat cetveli	1
kayınbaba	1	kerecik	1
kayıtlı	1	kerevet	1
kayıver-	1	kerpiç	1
kaymak(işi)	1	kervana katıl-	1
kaymakam bey	1	keseligil	1
kaynaşma	1	kesi-	1
kaynatma	1	kesif	1
kaynatmak	1	kesintisiz	1
kaz ayağı	1	kesiştir-	1
kaz kafalı	1	kesiver-	1
kazabil-	1	keskin nişancı	1
kazançlı	1	kestaneci	1
kazandırmak	1	kestir	1
kazasız	1	kestireme-	1
kazıcı ayaklı	1	kestirme	1
kazıl-	1	kestirmek	1
kazıma	1	keşfedebil-	1
kazın-	1	keşfedilme	1
kazıt-	1	keşfediş	1
keçi inadı	1	keşfediş	1
kederlendir-	1	keşfi	1
kefensiz	1	keşfolun-	1
kehanet	1	keşifte bulun-	1
kek	1	kete	1
kelam	1	keyfi bil-	1
kelek	1	keyfince	1
kelepçe	1	keyiflen-	1

keyiflendir-	1	kırpış-	1
keyifsiz	1	kırt	1
keza	1	kırtasiyeci	1
kıç	1	kıs kıs	1
kıl payı	1	kısa devre	1
kıl-	1	kısaltmak	1
kılavuzluk	1	kısımdaki	1
kılavuzluk et-	1	kıskandır-	1
kılavuzluk yap-	1	kıskanma	1
kılcal	1	kısmı	1
kılçık	1	kıstas	1
kılıç balığı	1	kıstır-	1
kılık değiştir-	1	kıstırıl-	1
kılma	1	kış bastır-	1
kımıldamadan	1	kış uykusu	1
kımıldanma	1	kışkırtma	1
kımıldat-	1	kışla-	1
kınalı	1	kışlak	1
kıpırdama	1	kıtalar arası	1
kıpırdanma	1	kıvılcımlandır-	1
kıpkırmızı ol-	1	kıvrak	1
kırbaçasız	1	kıvrıl	1
kırdır-	1	kıvrılma	1
kırık not	1	kıvrılmış	1
kırılıver-	1	kıyak	1
kırılmak	1	kıyama-	1
kırıp	1	kıyamet	1
kırış-	1	kıyasla-	1
kırışık	1	kıyaslama	1
kırıt-	1	kıyaslanma	1
kırk altıncı	1	kıyemet kop-	1
kırk beş bin	1	kıyıl-	1
kırk dört	1	kıymalı	1
kırk iki	1	kıymet bil-	1
kırk üç	1	kız iste-	1
kırlangıçgiller	1	kız kaçır-	1
kırlara çık-	1	kızarıklık	1
kırlık	1	kızartıcı	1
kırma	1	kızdırıl-	1
kırmandalı	1	kızdırt-	1
kırmızısı	1	kızıllaş-	1
kırpık	1	kızılötesi ışın	1
kırpıntı	1	kızış	1

kızlı	1	kokteyl	1
kibarlaş-	1	kokunç	1
kibarlık	1	kolaştır-	1
kih kih	1	kolaylaş-	1
kilitlen-	1	kolaylaştırma	1
kilo al-	1	koleksiyon yap-	1
kilometren	1	koleksiyoncuk	1
kim kim	1	kolit	1
kim kime	1	kollamak	1
kimi kimsesi	1	kollarını aç-	1
kimin nesi	1	kolonya	1
kimseler	1	kolordu	1
kimsesizlik	1	koltuk altı	1
kimyacı	1	koltukları kabar-	1
kimyon	1	koltuklu	1
kinci	1	komedyenlik	1
kinçilik	1	komiklik	1
kinin	1	komisyon	1
kins	1	komposto	1
kip	1	kompozisyonlu	1
kipi	1	kompres yap-	1
kireç taşı	1	komşuluk	1
kireçburnu	1	komuran	1
kirlenme	1	kondüktör	1
kirletil-	1	konferansçı	1
kirletme	1	konforlu	1
kirletmek	1	konmak	1
kişneme	1	kontrol	1
kitap kurdu	1	konsey	1
klirik	1	kontes	1
klorat	1	kontrat yap-	1
klorofil	1	kontrol mekanizma	1
kobay	1	kontrol sistemi	1
kobra yılanı	1	kontrollü	1
koca aslan	1	konu edil-	1
koca yemişi	1	konukseverlik	1
kocakulak	1	konum	1
kocaoğlan	1	konunca	1
kodes	1	konuşkan	1
kok	1	konuşturabil-	1
kok kömürü	1	konuşulabil-	1
kokart	1	konuşur-	1
kokma	1	koparabil-	1

koparılmak	1	kökten	1
kopariver-	1	köleleş-	1
koparma	1	kömürcü	1
kopuver-	1	köpürt-	1
kopya et-	1	kör et-	1
kopyacılık	1	kör olasıca	1
kor-	1	körlük	1
kordan	1	körükle-	1
korkunçluk	1	körülük	1
korkusuzca	1	köse	1
korkutma	1	köstek	1
korkutucu	1	köşe kapmaca	1
korkutul-	1	köşecik	1
korniş	1	köşeli	1
korunabilmek	1	kötü kalpli	1
kostüm	1	kötü niyetli	1
koşarcasına	1	kötü yol	1
koşucu	1	kötülük yapma	1
koşulabil-	1	kötümse	1
koşum	1	kötümserlik	1
koşup dur-	1	kötürüm kal-	1
koşuşma	1	köz	1
koşuştur-	1	kralcı	1
koşuşup dur-	1	kraliçelik	1
kovalama	1	kremrengi	1
kovalamak	1	krepon	1
kovmak	1	kritik	1
kovulmak	1	krizi	1
koyabilme	1	kronometre	1
koydur-	1	ksilofon	1
koymuş	1	kuarts	1
koyu yeşil	1	kucaklama	1
koyulaş-	1	kucaklamak	1
koyulmak	1	kudretlisi	1
koyun(vücut)	1	kuduz ol-	1
koyup	1	kuğu balesi	1
koz	1	kuklacı	1
kozmik	1	kulaç at-	1
kök kurdu	1	kulağına küpe ol-	1
kökçük	1	kulak zarı	1
köken	1	kulaktan dolma	1
köklen-	1	kulcağız	1
köklenme	1	kullanabilme	1

kullanılış-	1	kuşkulu	1
kullanış	1	kuş yemi	1
kulplu	1	kutlanma	1
kulübedeki	1	kutucuk	1
kum havuzu	1	kutul	1
kumanya	1	kutuplan-	1
kumar	1	kuvvetiyle	1
kumluk	1	kuvvetlendiril-	1
kumru	1	kuvvetlendirmek	1
kur	1	kuvvetli ol-	1
kura çek-	1	kuvvetsiz	1
kura çekil-	1	kuyruk ucu	1
kura-	1	kuyumculuk	1
kurabiyecilik	1	kuzeyli	1
kural uy-	1	kuzguni	1
kurbağagil	1	küçük hanım	1
kurban kes-	1	küçükken	1
kurban ol-	1	küçükten	1
kurbanlık	1	küfret-	1
kurcalama	1	küfür et-	1
kurdur-	1	kükreyiş	1
kurkuluk	1	külahlı	1
kurma(işi)	1	külbastı	1
kurnazlı	1	küllü	1
kurşun kalem	1	küllük	1
kurtarabilmek	1	kültürel	1
kuruk	1	kürecik	1
kurulamak	1	kürekçi	1
kurulan-	1	küskünlük	1
kurumuş	1	küskütük	1
kurup	1	kütüphaneci	1
kurup dur-	1	labirent	1
kuruştan	1	laçka	1
kurutulmuş	1	lağam	1
kuruyemiş	1	lahit	1
kustur-	1	lahmacun	1
kusu	1	laika	1
kusursuzlaş-	1	lakap	1
kuş cenneti	1	lakırtı	1
kuşan-	1	lala	1
kuşatma	1	lamlâ	1
kuşkulan-	1	lanet	1
kuşkulandır-	1	lanetle-	1

lapa	1	magazin	1
lastik ayakkabı	1	mağlup	1
laubali ol-	1	mağlup et-	1
lavanta	1	mağlup etmek	1
lavaş	1	mağrib	1
laya	1	mahal	1
laz	1	mahalleli	1
lazım ol-	1	mahpus	1
lebriz et-	1	mahçupluk	1
lehimci	1	mahkemeye ver-	1
lehinde	1	mahluk	1
lekele-	1	mahmuzla-	1
lem	1	mahmuzlu	1
levhasız	1	mahrum etme	1
levrek	1	mahrum etmek	1
lezzet	1	mahrum ol-	1
lezzetli bul-	1	mahsus yap-	1
lifli	1	mahsustan	1
lig	1	mahvolma	1
limansız	1	mahya	1
limonluk	1	mahzunlaş-	1
linç	1	mahzur ol-	1
link	1	maiyet	1
liracık	1	makam(müzik)	1
liret	1	makber	1
lisan	1	makigil	1
livak	1	makine kontrol	1
liyakat	1	makineci	1
lokantacı	1	makinelî tüfek	1
lokmacık	1	maksatsız	1
loşluk	1	makyaj yap-	1
lüfer	1	mala	1
maarif	1	malik	1
maaş bağlan-	1	malikâne	1
mabeyinci	1	maliyet	1
maceraperest	1	malumat	1
macere	1	manalı	1
maça kızı	1	manasızlık	1
maddeci	1	mandalina	1
madem öyle	1	mandıra	1
madencilik	1	mania	1
madenî parça	1	manolya	1
madensel	1	mantarlaş-	1

mantarlaştır-	1	mazeret	1
mantı	1	mazot	1
mantıklı	1	mebus	1
manyak	1	mebusan	1
manyaklık	1	mecalsiz	1
manyetizma	1	mecbur kal-	1
manyetize et-	1	mecbur olmak	1
manzaralı	1	medcezir	1
manzume	1	medenileş-	1
marakas	1	medeniyete er-	1
marangoz	1	medet um-	1
mareşallik	1	mehmetçik	1
margarin	1	mehtaplı	1
markalı	1	mekanizma	1
market	1	mektup al-	1
marş ileri	1	melemek	1
masa başı	1	melun	1
masa tenisi	1	memleketli	1
masafe	1	memnuniyet	1
masaj yap-	1	memnunluk duy-	1
masal oku-	1	memur edil-	1
maskarası ol-	1	men et-	1
maskele-	1	menkıbe	1
masör	1	menşei	1
masraf etmek	1	menteşe	1
maşa	1	merak edil-	1
maşrapa	1	merak etme	1
mat	1	merak uyandır-	1
matadorluk	1	meraklandır-	1
matah	1	meraklı ol-	1
matematikçi	1	meraktan	1
materyal	1	merhametsizlik	1
matine	1	merhemli	1
matra	1	meridyen	1
matrak	1	merinos	1
maun	1	merserize pamuk	1
mavileş-	1	mert ol-	1
mavileştir-	1	mertçe	1
maydanoz	1	mesele çıkart-	1
mayhoş	1	mesut olma	1
mayın gemisi	1	meşe ağacı	1
maymuncuk	1	meşeli	1
maymun iştahlı	1	meşgale	1

meşruti	1	misafirserver	1
metanet ver-	1	misket	1
meteorolog	1	mitoloji	1
meteoroloji	1	mitolojik	1
meteoroloji istasyonu	1	modellik	1
mevsimlik	1	modellik et-	1
mevzu	1	modernize et-	1
meyan	1	monarşi	1
meydanda	1	monitör	1
meydanlık	1	montaj	1
meyhaneci	1	monte edil-	1
meylet-	1	monte et-	1
meyve ver-	1	moo	1
meyvecilik	1	morartı	1
meziyet	1	morg	1
mezure	1	morlaş-	1
mıhla-	1	morlu	1
mırıldanma	1	mors	1
mısırlık	1	moruk	1
miskal	1	morumtrak	1
mızıkçılık et-	1	mosmor ol-	1
mızızlan-	1	motifli	1
mide zarı	1	motorsuz	1
midesi bulan-	1	motosikletli	1
miğfer	1	motörbot	1
mihrap	1	mozaik	1
mikro	1	mozaikli	1
mikrop kültürü	1	muame	1
mikroplu	1	muayene edil-	1
mili	1	muayene yap-	1
milis	1	muayenehane	1
millerce	1	muayyen	1
millik	1	mucit	1
milyon dolar	1	muhaberat	1
milyonluk	1	muhacir	1
mimarbaşı	1	muhafaza edil-	1
mimarlık	1	muhakkak ol-	1
mimarisiz	1	muhalefet	1
minnettâr ol-	1	muhallebici	1
misafirlik	1	muharebe	1
misafirhane	1	muhavere yap-	1
misafir odası	1	muhayyile	1
misafirperver ol-	1	muhtaç ol-	1

muhtemel	1	mürebbi	1
mukabele et-	1	mürekkepli	1
mukabil	1	mürettip	1
mukaddes	1	mürit ol-	1
mukaddesat	1	mürşit	1
mukavele	1	müsaade iste-	1
mukavvadan	1	müsait ol-	1
mukayese et-	1	müsame	1
muntazaman	1	müsavat	1
musallat	1	müsrif	1
muska	1	müstağni	1
muson	1	müstahak	1
mutasavvıf	1	müstait	1
mutat	1	müstakil	1
mutlu kıl-	1	müsteşar	1
mutlu say-	1	müşavir	1
mutsuz et-	1	müşfik	1
mutsuz kıl-	1	müşkülât	1
muvaıffak	1	müteahhit	1
muvaıffakiyet	1	müteessir	1
muzır	1	mütefekkir	1
mücadele et-	1	mütehassıs	1
mücerret	1	mütekâmil	1
mücevherat	1	müterakki	1
müdafaâ et-	1	müzayede	1
müdafaasız	1	müzelik	1
müdahale etmek	1	müzik aleti	1
müdür yardımcısı	1	müzikacı	1
müebbet hapis	1	müziplik	1
müfredat	1	müzişyenlik	1
mühlet ver-	1	naçız	1
müjdelen-	1	nadas	1
mükâfat al-	1	nadiren	1
mükâfat kazan-	1	nahife	1
mükâfatsız	1	nahiye müdürü	1
mülk	1	nakışlı	1
mümessil	1	nakliyat	1
mümessili	1	nakşa	1
mümkün değil	1	namahrem	1
mümkün kıl-	1	namaz kıldır-	1
münasip	1	namlı	1
münihli	1	namlulu	1
müracaat et-	1	namus borcu	1

nargile	1	nikel	1
narlı	1	nilüfer	1
nasıl olmuşsa	1	nisan yağmuru	1
nasılsınız	1	nişan veril-	1
nasır	1	nişanlan-	1
nasihat	1	nişasta	1
nasip	1	nitelendirilebil-	1
nasıp	1	nitelikte	1
naylon torba	1	nitrat	1
nazaran	1	nitrit asit	1
nazarlık	1	niyaz	1
nazırlık	1	niyetlen-	1
ne âlâ	1	nizamlı	1
neci	1	nizip	1
neden sonra	1	nizip suyu	1
nefes darlığı	1	nodul	1
nefesini tut-	1	nohut	1
nemlen-	1	noktacık	1
nene	1	noktalama	1
nergis	1	noktasız	1
nesi	1	normale dön-	1
nesimde	1	not defteri	1
nesli tüken-	1	noter	1
neşelendir-	1	nöbetleş-	1
neşesi kaç-	1	nöbetleşe	1
neşesiz	1	numara çevir-	1
neşesizlen-	1	numara yap-	1
neşesizlik	1	numaralan-	1
neşir	1	numaralandır-	1
neşret-	1	nurlan-	1
neşriyat	1	nutku	1
neticede	1	nüfus kâğıdı	1
neticesi	1	nüfuslu	1
neticesiz	1	odacı	1
nevtan(güç birimi)	1	odacık	1
neyin nesi	1	odaklı	1
nezaketen	1	ofla-	1
nezareti	1	oğuş-	1
nezleli	1	oh be	1
nihai	1	ohh	1
nihayetinde	1	oklava	1
nihayette	1	oksijenli	1
nikah kıy-	1	oksit	1

oktavlık	1	on parmağında on marifet	1
okul gazetesi	1	on sekiz bin	1
okullar arası	1	on sekiz nisan	1
okullu	1	on sekiz nisan bin yedi yüz yetmiş beş	1
okunabil-	1	onar	1
okunuş	1	onarılış	1
okutma	1	onarmak	1
okutmak	1	onarttır-	1
okutul-	1	onda	1
okutulmak	1	ondan önce	1
okuyuş	1	onuruna	1
oküler	1	opal	1
okyuncu	1	operasyon geçir-	1
olabilme	1	oracıkta	1
olabilmek	1	oralı	1
olagel-	1	oranda	1
olan olmuş	1	oranla	1
olanaksız	1	orantılı	1
olanca güç	1	oratoryo	1
olasılık	1	orducu	1
oldur-	1	organik	1
oley	1	organist	1
olsa gerek	1	organizasyon	1
oltan	1	organize et-	1
olursa	1	ormancılık	1
olursa olsun	1	ornitolog	1
oluşma	1	ortadaki	1
oluşmak	1	ortaklık	1
oluşturmak	1	ortala	1
oluşturul-	1	ortalama	1
oluşum	1	oruçlu	1
omurgasız	1	otlama	1
on altı bin	1	otlamak	1
on beş bin	1	otlatma	1
on bin altı yüz doksan iki	1	otlatmak	1
on dakika	1	otluk	1
on dört bin	1	otomatik telefon	1
on dört milyon	1	oturadur-	1
on gün	1	oturma odası	1
on iki buçuk	1	oturum	1
on ikinci	1	oturup dur-	1
on kasım bin dokuz yüz otuz sekiz	1	otururabilme	1
on lira	1	oturuş	1

oturuver-	1	öldürölmek	1
otuz altı bin yedi yüz doksan iki bin	1	öldürör-	1
otuz altıncı	1	öleyaz-	1
otuz beş bin	1	ölgün	1
otuz dokuz bin üç yüz altmış dört	1	ölüş	1
otuz yedi	1	önayak	1
otuz yedi bin	1	önceleri	1
ovala-	1	öncölük	1
ovalık	1	öncölük et-	1
oyalama	1	öncölük etme	1
oyalamak	1	önem kazan-	1
oyalı	1	önemle	1
oymak	1	önemse-	1
oynanmak	1	öner-	1
oynaşıp dur-	1	önerge	1
oynatıcı	1	öneri	1
oynatıl-	1	öngör-	1
oynatılma	1	öngöröl-	1
oynatmak	1	önleme	1
oynayabilme	1	önlenebil-	1
oyun havası	1	önlerine kat-	1
oyuna dal-	1	önleyebil-	1
oyunlaştır-	1	önlüklü	1
oyunlu	1	öpücük	1
ödemek	1	öpüşebil-	1
ödemeli	1	örf	1
ödet-	1	örgen	1
ödettir-	1	örgütleş-	1
ödeyebilmek	1	örme	1
ödle	1	örnek ol-	1
ödüllendir-	1	örsele-	1
ödünç ver-	1	örtbas	1
öfkelenmek	1	örtün-	1
öğle paydosu	1	örülü	1
öğrencili	1	öte yanda	1
öğüt vermek	1	ötücü	1
öğüt-	1	ötür	1
öğütöl-	1	övgü	1
ökçeli	1	övme	1
öksüzlük	1	övmek	1
ölçtür-	1	övünç	1
ölçülebil-	1	övünme	1
ölçüş-	1	özdeyiş	1

özen	1	pardesü	1
özendir-	1	parelel	1
özetle	1	parıl	1
özgürlük	1	parıldama	1
özleme	1	park et-	1
özlet-	1	parke	1
özleyiş	1	parlaklaş-	1
özlü-	1	parlama	1
özümleme	1	parlamak	1
özür	1	parlamento	1
paça	1	parlar-	1
pahasına	1	parlatma	1
pak	1	parlayıver-	1
paket yap-	1	parmaksız	1
paketli	1	partal	1
pakla-	1	partili	1
pala bıyıklı	1	partner	1
pala(kesici)	1	parya	1
palavracı	1	pasaj	1
pamuktan	1	pasaklılık	1
panayır yeri	1	pasif	1
panço	1	pastil	1
panik	1	paşam	1
pankreas	1	pataklamak	1
pansiyon	1	paten	1
pansiyoner	1	pati	1
pansuman	1	patinaj	1
pantolonlu	1	patlak	1
pantolonsuz	1	patlayabil-	1
panzehir	1	patlayıcı madde	1
papaya	1	paye	1
para canlısı	1	paylamak	1
para et-	1	paylaşıł-	1
paraca	1	paylaşma	1
parala-	1	paytak	1
paralan-	1	payton	1
paralı	1	pazarlık edebil-	1
paramparça ol-	1	pedallı	1
paraşütçü	1	pedalsız	1
parçalanma	1	pekleştir-	1
parçalat-	1	peltemsi	1
parçalatıl-	1	pembelik	1
parçalayabil-	1	pembemsi	1

pencereli	1	polikarbonat	1
pençe at-	1	polis memuru	1
pençeli	1	pompala-	1
peren	1	ponço	1
perçem	1	pop	1
perçinleme	1	porfir	1
perdele-	1	porselen	1
perdeli	1	portatif	1
pergel	1	portreli	1
perişanlık	1	postacılık	1
personel	1	postal	1
pervaneli	1	poster	1
pervanesiyle	1	posterli	1
pervanesiz	1	pot	1
pervaz	1	potasyum hidroksit	1
pespembe	1	potin	1
peşin	1	pöh	1
peyke	1	prenseslik	1
peyzaj	1	prenslük	1
pıhtılaş-	1	pres	1
pıhtılaşma	1	prizma	1
pınar başı	1	profesyonel ol-	1
pırılda-	1	protesto et-	1
pırr	1	prova yap-	1
pısırlıklık	1	prova yapabil-	1
piğme	1	psikoloji	1
pilili	1	pudra	1
pilli	1	pul al-	1
pilotlu	1	pulla-	1
pilotluk	1	pullan	1
pilotsuz	1	pullu	1
pinekle-	1	puntolu	1
pinpon	1	puslu	1
psi	1	pusu kurmak	1
pişik	1	pusulacık	1
pişirme	1	püskürme	1
pişkin	1	püskürtmek	1
piyasaya sür-	1	radarlı	1
plan kurma	1	radio vericileri	1
planlan-	1	radioaktivite	1
platin	1	radjosuz	1
pohpohla-	1	rafadan	1
pohpohlan-	1	rafine	1

rağbet bul-	1	riayet et-	1
rahat ettir-	1	ricada bulun-	1
rahatlayıver-	1	ropdöşambır	1
rahatsız etme	1	rozet	1
rahatsız etmek	1	römorkör	1
rahatsızlık ver-	1	rötuş	1
rahmet	1	ruh hastası	1
rahmetli	1	ruh sağlığı	1
rakamlı	1	ruhbilimci	1
rakı	1	rüştiye	1
rakip ol-	1	rüştiyeli	1
rakipsiz	1	rütbeli	1
rakkase	1	rütüş	1
randıman	1	rüya gör-	1
rapor et-	1	saat başı	1
rasathane	1	saatçi	1
rastlamak	1	sabah akşam	1
rastlanıl-	1	sabahla-	1
rastlayabil-	1	sabih	1
reçete	1	sabote edebil-	1
reçineli	1	sabote edil-	1
reddedil-	1	sabote et-	1
refakatçi	1	sabretme	1
rehberlik et-	1	sabretmek	1
rehin tut-	1	saç örgüsü	1
reisicumhurluğu	1	saçma	1
rejisörlük	1	saçmak	1
rekabet	1	saçsız	1
rekor kır-	1	sadeleş-	1
rektör	1	sadelik	1
renk cümbüşü	1	saf dışı	1
resim çiz	1	safahat	1
resim yapabil-	1	safha	1
resmet-	1	safra kesesi	1
resmi yap-	1	saftlık	1
restore edil-	1	sağdaki	1
reşit	1	sağır et-	1
ret	1	sağlamlaş-	1
retina	1	sağlamlaştırıl-	1
revir	1	sağlanabil-	1
rey ver-	1	sağlıkla	1
rezalet	1	sağma	1
rezil	1	sağmak	1

sahaf	1	saplamak	1
sahifelik	1	sapsız	1
sahipsiz	1	sarabilmek	1
sahnelen-	1	saraç	1
sair malzeme	1	saran	1
sakat koltuğu	1	sararma	1
sakat ol-	1	sararmak	1
sakınca	1	saraylı	1
sakıncalı	1	sardalya	1
sakinlik	1	sarf edil-	1
sakkaroz	1	sargı bezi	1
saklama	1	sargı sar-	1
saklanabil-	1	sarhoş ol-	1
saklanmak	1	sarhoşluk	1
saklayabil-	1	sarıca	1
saklayabilmek	1	sarıklı	1
saksağan	1	sarılış	1
salahiyet	1	sarımsı	1
salak	1	sarımtırak	1
salam	1	sarın-	1
salatalık	1	sarkık	1
saldırış	1	sarkıtlı	1
saldırgan	1	sarkıver-	1
salgı	1	sarma	1
salgı bezi	1	sarma (işi)	1
salık	1	sarman	1
salık veril-	1	sarpa sar-	1
salim	1	sarsılma	1
sallama	1	sataşma	1
sallamak	1	sataşmak	1
sallandır-	1	satıcılık	1
sallanıp dur-	1	satıl	1
sallantılı	1	satılma	1
sallayış	1	satın	1
salonlu	1	satın almak	1
salsa	1	satır(cümle)	1
samba	1	satmak	1
samimi ol	1	savcı	1
samimilik	1	savrulma	1
sanal	1	savruntu	1
sanatçılık	1	savunmak	1
sanatsever	1	savurt-	1
sapa	1	saydamlık	1

saydır-	1	seliç	1
saygın	1	selüloit	1
saygısızlık et-	1	selüloz	1
sayı yap-	1	sem	1
sayıca	1	semender	1
sayıcı	1	semizotu	1
sayılmak	1	sempati	1
sayısı art-	1	sempatik	1
sayış-	1	sempatiklik	1
saymak	1	senaryo	1
sazan	1	sent	1
sazan köpeği	1	sepetle-	1
sazla	1	sepya	1
sebat	1	ser	1
sebep olabil-	1	seramik	1
sebepsiz	1	seraset	1
sebil	1	sergilenme	1
sebzeci	1	sermek	1
secde et-	1	serpilme	1
seçik	1	serpiştirme	1
seçilebil-	1	serpiştirmek	1
seçim yap-	1	sersemce	1
seda(ses)	1	sersemleş-	1
sedye	1	serserice	1
seferber	1	sert tabaka	1
sefere çık-	1	sertleştiril-	1
seğirtmiş	1	serüvenci	1
sekiz bin	1	server	1
sekiz buçuk	1	servilik	1
sekiz milyon	1	seslendiril-	1
sekiz yüz bin	1	sessiz dünya	1
sekiz yüz seksen sekiz	1	sessiz ol-	1
sekiz yüz yirmi	1	setli	1
sekizli	1	sevi	1
sekme	1	sevil	1
seksen dört	1	sevimsilik	1
seksen üç milyon	1	sevinçten	1
sela	1	sevindirici	1
selamet	1	sevindirme	1
selamete ulaştır-	1	sevinmek	1
selamlamak	1	seviş-	1
selamünaleyküm	1	sevk et-	1
selenyum	1	sevkiyat	1

seyahat etme	1	sırtma	1
seyranlık	1	sırma saç	1
seyredebil-	1	sırmalı	1
seyredilmek	1	sırnaşık	1
seyrediş	1	sırrı	1
seyrekleş-	1	sırtar-	1
seyrettir-	1	sırtarma	1
seyreyle-	1	sırtarmak	1
sezi	1	sırtlan-	1
sezmek	1	sırtüstü	1
sezon	1	sıskalık	1
sıcakkanlı	1	sıvacı	1
sıçramak	1	sıvan-	1
sıçrayabil-	1	sıvışmak	1
sıçrayabilme	1	sıyrılmak	1
sıfırlık	1	sızlat-	1
sığa-	1	sızma(işi)	1
sığdırmak	1	si bemol	1
sığınak	1	sicil	1
sığıntı	1	sigara iç-	1
sığır-	1	sigortacı	1
sıgılık	1	sigortacılık	1
sıhhatsiz	1	sihirli yüzük	1
sıhhiye	1	silah at-	1
sıhlaş-	1	silahçılık	1
sıkılğan	1	silahlandır-	1
sıkılğanlık	1	silahşör	1
sıkışık	1	silecek	1
sıkışmış	1	silip süpürebilir-	1
sıkıver-	1	silkelet-	1
sıkma	1	silme	1
sımsıcak	1	silmek	1
sına-	1	silsile	1
sınama	1	simetrik	1
sınıflan	1	sindirilme	1
sınıflandırıl-	1	sindirilmek	1
sınıflandırılma	1	sinema şeridi	1
sınır dışı	1	sinemacılık	1
sınırlı	1	sinemaskop	1
sıra ol-	1	sini	1
sıralanabil-	1	sinirlendir-	1
sırtış	1	sinirlerini boz-	1
sırtkan	1	sinsice	1

sinyal ver-	1	sorsa	1
sipariş	1	sorup dur-	1
sipariş al-	1	soruşturma	1
sipariş et-	1	soruver-	1
sisli	1	sosyal çalışma	1
sismograf	1	sosyalist	1
sitemli	1	soydan	1
sivrice	1	soygunculuk	1
sivrilik	1	soyma	1
sivrilme	1	soymak	1
sivrilt-	1	soyunma	1
siyahlık	1	soyunmak	1
siyanidrik	1	soyutla-	1
slikon	1	söğüt ağacı	1
slogan	1	söktür-	1
smokin	1	sömür-	1
sobele-	1	söndürme	1
soda	1	sönme	1
sodyum hidroksit	1	sör	1
sodyum klorür	1	söv-	1
sofra bezi	1	sövüş	1
soğukça	1	söyleniş	1
sohbet	1	söyleniver-	1
sokabil-	1	söylenmek	1
sokulabil-	1	söyleyip dur-	1
soldur-	1	söz konusu	1
solist	1	sözgelışı	1
solo	1	sözleşme	1
soluksuz	1	sözlü	1
solun	1	sözlük	1
solunum yolları	1	sözlülük	1
som	1	spor ayakkabı	1
som balığı	1	sporculuk	1
somon balığı	1	spot lamba	1
somurtkan	1	stadyum	1
somurtuk	1	stat	1
sondaj	1	statü	1
sonrası	1	stereofonik	1
sonrasız	1	stil	1
sonsuz dek	1	stok	1
sonuçlandır-	1	stok et-	1
sopalı	1	stokla-	1
sorgu	1	stop et-	1

stratejik	1	süngertaşı	1
stres	1	süngülü	1
su altı	1	süper	1
su bas-	1	süprüntülü	1
su çarkı	1	süpürgeci	1
su çiçeği	1	süpürme	1
su gibi	1	süpürmek	1
subay ol-	1	sürat motoru	1
subaylık	1	sürat yap-	1
subtropikal	1	süravi	1
sucu	1	sürdürebil-	1
suç at-	1	sürdürme	1
suçlandır-	1	sürdürmek	1
suçlu bul-	1	sürede	1
suçüstü	1	sürelî	1
suda	1	süresince	1
suikastçı	1	sürgü	1
sulama	1	sürgüleme	1
sulamak	1	sürme	1
sulandır-	1	sürmek	1
sulfamit	1	sürmeli	1
sulh	1	sürpriz ol-	1
sulhun	1	sürpriz yap-	1
sulu gözlü	1	sürşarj yapıl-	1
sundurma	1	sürşarjlı	1
sunî teneffüs	1	sürtünme	1
sunmak	1	sürtüş-	1
superisi	1	sürtüşme	1
sura	1	sürüp dur-	1
surat	1	sürüp gel-	1
suskun	1	süsleme	1
suskunluk	1	sütanne	1
susmak	1	süt kardeşi	1
susuş	1	sütlü kahve	1
susuver-	1	sütsüz	1
sutaşı	1	süvari alayı	1
suya boğ-	1	süzgün	1
suzan	1	şadır	1
sükûnet	1	şadırvan	1
sülfat nikotin	1	şafak vakti	1
sülfrik	1	şahit olma	1
sülfrik asit	1	şahlandır-	1
sümbül	1	şairlik	1

şaka yapma	1	şekillendir-	1
şakıma	1	şekillendiril-	1
şaklabanlık	1	şekilsiz	1
şakra-	1	şematik	1
şakrak	1	şenlendir-	1
şal	1	şer	1
şalgam	1	şerefeli	1
şalvar	1	şereflendir-	1
şama	1	şerefsiz	1
şamil	1	şev	1
şampanya	1	şeycik	1
şampiyon ol-	1	şeyh	1
şampiyona	1	şeyhülislam	1
şandar	1	şeyran	1
şangırda-	1	şeytanlık	1
şangırdama	1	şezlong	1
şangırtı	1	şıçrayabil-	1
şans dile-	1	şık ol-	1
şans eseri	1	şıkırtı	1
şantung ipeği	1	şımarıklık	1
şapkacı	1	şingırdama	1
şapşal	1	şiar	1
şarapnel	1	şifreli	1
şark	1	şiirli	1
şarkı söyleme	1	şilte	1
şarkılı	1	şimal	1
şarlamak	1	şimdiye dek	1
şarlatanlık	1	şimşek çak-	1
şartlan-	1	şipşirin	1
şartlanma	1	şirince	1
şartlı	1	şirinlik	1
şaşı	1	şişirilmek	1
şaşıрма	1	şişiriş-	1
şaşkınlık içinde	1	şişirme	1
şaşkınlıkla	1	şişkinlik	1
şaşmak	1	şişmanla-	1
şat	1	şişmanlık	1
şefkatli	1	şişme	1
şehir içi	1	şişmek	1
şehit ol-	1	şoförsüz	1
şehriye	1	şort	1
şekerleme	1	şov	1
şekillen-	1	şunun bunun	1

şuracıkta	1	takıntısız	1
şuradaki	1	takırda-	1
şurası	1	takırdama	1
şut	1	takıt	1
şut çek-	1	takip etmek	1
şutçu	1	takipçi	1
şuur	1	taklit edil-	1
şuursuz	1	taklit etme	1
şuursuzca	1	taklitçi	1
şüphecilik	1	takma	1
şüpheyle	1	takmak	1
tabakçık	1	taksi et-	1
tabancalı	1	taksit	1
tabi tutul-	1	taktir	1
tabiat ana	1	talepkâr	1
tablet	1	talihli ol-	1
tablola-	1	talk	1
taburcu et-	1	tam tam	1
tabutçu	1	tam zamanı	1
tadavi	1	tamamlat-	1
taflan	1	tamamlatma	1
tafsilat	1	tamamlayıcı	1
tafsilat ver-	1	tamir etme	1
tahammül et-	1	tampon bölge	1
tahammülsüz	1	tahtakır	1
tahir	1	tangırtı	1
tahlil	1	tanık	1
tahlisiye	1	tanıklık et-	1
tahmin edil-	1	tanıklıkta bulun-	1
tahmin etmek	1	tanımlama	1
tahrip	1	tanımlamak	1
tahsil et-	1	tanımlan-	1
tahsil ettir-	1	tanır-	1
tahsilli	1	tanışıklık	1
tahtakuruları	1	tanker	1
tahterevalli	1	tansiyon	1
taka	1	tanyeri	1
takabil-	1	tanzimat	1
takdim	1	tapınıl-	1
takdim edil-	1	tapmak	1
takdir edil-	1	taptaze	1
takdir-	1	taraba	1
takılmak	1	tarafı	1

tarafsızlık	1	tavşancı	1
tarhana	1	tavukla-	1
tarif edil-	1	tavzih	1
tarife	1	tayfun	1
tarikât	1	tayin	1
tartabil-	1	tayin etme	1
tartışıl-	1	tazelen-	1
tartışıp dur-	1	te	1
tarttır-	1	tebaa	1
tasalan-	1	tecrübeli olmak	1
tasalı	1	tecrübesiz	1
tasfiye et-	1	tedarik et-	1
tasfiyehane	1	tedbirsiz ol-	1
tasnif	1	teessür	1
tasnif edilebil-	1	teferruat	1
tasvir	1	teftiş et-	1
taş köprü	1	teğelle-	1
taşınma	1	tehlikeye at-	1
taşınmak	1	tekel	1
taşıt-	1	tekgözlü	1
taşla-	1	tekin	1
taşlan-	1	tekke	1
taşlı kıymetli	1	tekrar etmek	1
taşlık	1	tekrar git-	1
taştan	1	tekrarlama	1
taşyürekli	1	tekrarlanma	1
tatbik	1	tekrarlat-	1
tatbik edil-	1	tel çek-	1
tatbik et-	1	tela	1
tatil ol-	1	telaffuz edil-	1
tatlan-	1	telakki et-	1
tatlı dil	1	telef	1
tatlılaş-	1	telef ol-	1
tatlılaştır-	1	telefon edebil-	1
tatlısu	1	telefon edil-	1
tatma	1	telefon santrali	1
tattırmak	1	telekomünikasyon	1
taun	1	telepati	1
tavanlı	1	telepati kurabil-	1
tavırla	1	teleskobik	1
tavla	1	teleskop	1
tavla-	1	teleskopçu	1
tavsiyede bulun-	1	telis	1

telkin et-	1	tertip edil-	1
telli	1	tertipli	1
tema	1	tertipsizlik	1
tematik	1	tesadüf ol-	1
tembelleş-	1	tesbih	1
temelsiz	1	teselli etme	1
temenni et-	1	teselli etmek	1
temin	1	tesir yap-	1
temin edebil-	1	tesirsiz	1
temin edilebil-	1	teslim edil-	1
temiz olma	1	teslim etmek	1
temizlenmek	1	tespit	1
temizletmek	1	tesselli	1
temsil edil-	1	teşbih	1
temsil etmek	1	teşekkür etme	1
tenhalaştır-	1	teşekkür etmek	1
tenis oyna-	1	teşhis koy-	1
tenkit	1	teşvik	1
tenkit et-	1	teşvik etmek	1
tenli	1	tetkik edebil-	1
teorik	1	tevhit	1
tepeden inme	1	tevkif	1
tepetaklak	1	tevkif edil-	1
tepinme	1	teyel	1
ter bezi	1	tezahür	1
ter içinde	1	tezelden	1
terbiye etmek	1	tezgâhtarlık	1
terbiyeci	1	tıkın-	1
terbiyecilik	1	tıklat-	1
terbiyesiz	1	tılsım	1
tercüme edil-	1	tıp fakültesi	1
tereddüt	1	tıpan	1
terfi	1	tıprıtı	1
terfi etmek	1	tıpta	1
terhis ol-	1	tıraş makinesi	1
terk etmek	1	tıraşlı	1
terkip	1	tırmalama	1
terleme	1	tırmalamak	1
terlemek	1	tırmanabil-	1
terlikçilik	1	tırmanıver-	1
termometre	1	tırmık	1
ters dön-	1	tırmıkla-	1
terslen-	1	tırmıklı	1

tırpan	1	tozlan-	1
tırtıllı	1	tör	1
ticari merkez	1	tövbe	1
tik	1	tövbe et-	1
tikli	1	tövbe ettir-	1
tiksinti	1	trajedi	1
timsal	1	trampet balığı	1
tipazi	1	trampfen	1
tipik	1	transatlantik	1
tipiklik	1	transistörlü	1
tirşe	1	tribün	1
tiryaki	1	tufan	1
titizlik	1	tuğlalı	1
titrek	1	tuhaf ol-	1
titreşme	1	turfanda	1
tiyatrosever	1	turnusol	1
tohum dik-	1	turunculuk	1
tokluk	1	turunçgil	1
tokmak	1	tus	1
tombalak	1	tutabilme	1
tombazlar	1	tutabilmek	1
ton balığı	1	tutuk	1
tonton	1	tutuk-	1
top koştur-	1	tutukla-	1
topal	1	tutulabil-	1
toparлакçık	1	tutulma	1
toplanıl-	1	tutunmak	1
toplanmak	1	tutuşma	1
toplarla-	1	tutuşturmak	1
toplat-	1	tuval	1
toplayabilmek	1	tuvalet(elbise)	1
topluca	1	tuzla	1
toplumsal	1	tü	1
toprak ana	1	tüfekli	1
topraksız	1	tüh	1
topuz	1	tükenmek	1
topyekûn	1	tükenmez	1
torbalı	1	tüketim	1
torpille-	1	tüllen-	1
tos	1	tümce	1
tost	1	tünek	1
totem	1	türbedar	1
toynaklı	1	türek	1

türet-	1	urba	1
türkücü	1	urgan	1
tüysüz	1	usanma	1
ucuzla-	1	uslan-	1
ucuzlat-	1	uslanma	1
uçabilme	1	uslu dur-	1
uçak gemisi	1	usluluk	1
uçan gemi	1	ustabaşı	1
uçan tekne	1	ustaca	1
uçtaki	1	ustal	1
uçucu	1	ustalıkla	1
uçucu böcek	1	ustalıklı	1
uçup git-	1	usulünce	1
uçurabil-	1	utandırıcı	1
ud	1	utanıl-	1
ufaklı	1	utanma	1
ufaltmak	1	uyacak	1
uff	1	uyak	1
uğrama	1	uyandırıcı	1
uğraşıl-	1	uyandırıl-	1
uğraştır dur-	1	uyanıklık	1
uğul-	1	uyaniş	1
uğulda	1	uyaniver-	1
uğurlama	1	uyanma	1
uğursuzca	1	uyanmak	1
ulaşabilmek	1	uyarı	1
ulaşılabil-	1	uydurma	1
ulaşılma	1	uydurmak	1
ulaştırma	1	uydurul-	1
ulaştırmacılık	1	uygulayıcı	1
ulaştırmak	1	uykucu	1
ulusal egemenlik	1	uykusuz	1
ulvi	1	uysallaştır-	1
umacı	1	uysallık	1
umman	1	uyuklama	1
umulmaz	1	uyum	1
umum	1	uyuşukluk	1
umurla-	1	uyutul-	1
umurunda	1	uyuyakal-	1
umutla-	1	uyuyup kal-	1
umutlandırıcı	1	uyuyuver-	1
unutulmak	1	uyuz	1
uranyum oksit	1	uzakça	1

uzaklaştırabil-	1	üniversiteli	1
uzaklaştırmak	1	üreme	1
uzamak	1	üretme	1
uzanmak	1	üretmek	1
uzatabil-	1	ürkekçe	1
uzatıver-	1	ürkeklik	1
uzay aracı	1	ürkmek	1
uzaylı	1	ürkütme	1
uzlaşma	1	ürperme	1
uzlaşmak	1	üslup	1
uzunlama	1	üssü	1
uzunlamasına	1	üstlük	1
uzuv	1	üşüme	1
üç bin dokuz yüz on altı	1	üşütme	1
üç bin yedi yüz otuz sekiz	1	üşütmek	1
üç buçuk	1	üttür-	1
üç dört	1	üveyik	1
üç kuruş	1	üyelik	1
üç milyon	1	üzengi	1
üç yüz altmış dört	1	üzerinden	1
üç yüz doksan altı	1	üzme	1
üç yüz doksan beş	1	üzmek	1
üç yüz elli altı	1	üzüm bağları	1
üç yüz elli beş	1	üzümsüz	1
üç yüz elli üç	1	vaat	1
üç yüz kırk dokuz	1	vadedil-	1
üç yüz kırk sekiz	1	vah vah vah	1
üç yüz on	1	vahim	1
üç yüz on dört	1	vahşi hayvan	1
üç yüz otuz altı	1	vahşice	1
üç yüz otuz üç bin	1	vakum	1
üç yüz yirmi beş	1	vakvaka	1
üç yüz yirmi dört	1	varabilmek	1
üç yüz yirmi iki bin beş yüz doksan	1	varan	1
üçte iki	1	varılabil-	1
üçte ikisi	1	varılma	1
üçü beşi	1	variyet	1
üçüz	1	varlıklı	1
ümit kapısı	1	varsayım	1
ümitsiz	1	vasat	1
ünce	1	vasıf	1
üne kavuş-	1	vasiyet	1
üniformalı	1	vasiyet et-	1

vatlık	1	vurucu	1
vatman	1	vurur-	1
vatoz	1	vuruver-	1
vazgeçirme	1	ya Rab	1
vazgeçirmek	1	ya yahut	1
vecd	1	yaba	1
vefa	1	yaban armudu	1
vefat	1	yaban öküzü	1
vefat et-	1	yaban ördeği	1
vekâlet	1	yabancılık	1
velespit	1	yadırgan-	1
velhasıl	1	yadigar	1
veresiyeci	1	yağ mumu	1
veril-	1	yağlı tohum	1
verilme	1	yağma ettir-	1
verimli ol-	1	yağma yok	1
vesile	1	yağmacılık	1
vesilesi	1	yağmur ormanları	1
vesilesiyle	1	yağmurluk	1
vezne	1	yağsız	1
vezneci	1	yakalık	1
vıyakla-	1	yakalıklı	1
vızıldama	1	yakar top	1
vızz	1	yakar-	1
vicdansız	1	yakarış	1
vinç	1	yakarış	1
vinyet	1	yakınlaş-	1
viola	1	yakınma	1
vira	1	yakınsa	1
viran	1	yaklaşabil-	1
virgülsüz	1	yaklaşır-	1
vişne	1	yakma	1
vites	1	yakmacı	1
vites kutusu	1	yalancık-	1
viyadük	1	yalanlama	1
viyaklama	1	yalanlamak	1
viyandota	1	yalanlanma	1
vize	1	yalı	1
volt	1	yalıtkan	1
voltajlı	1	yalpala-	1
vurdur-	1	yalvarış	1
vurgun	1	yalvarabil-	1
vurma	1	yalvarmak	1

yamama	1	yarbay	1
yaman ol-	1	yardım edebil-	1
yamçı	1	yardımcı olmak	1
yamuk	1	yardımseverlik	1
yanaklı	1	yarenlik et-	1
yanaşabil-	1	yargıçlık	1
yanaşabilmek	1	yargılan	1
yanaşıl-	1	yarıçap	1
yanaşmak	1	yarıda	1
yanı başında	1	yarılmış	1
yanı başındaki	1	yarmak	1
yanılma	1	yasadışı	1
yanıltma	1	yasakla-	1
yanış	1	yasama	1
yanlı	1	yasama organı	1
yanlışsız	1	yasla-	1
yanmış	1	yaslı	1
yansım	1	yaşanabil-	1
yansıtma	1	yaşayıp git-	1
yansıtabil-	1	yatalak	1
yansıtma	1	yatırma	1
yapı taşı	1	yatış	1
yapıcılık	1	yatıştırma	1
yapımcı	1	yatıştırmak	1
yapışabil-	1	yavan	1
yapışmak	1	yavaşlık	1
yapıştırıver-	1	yavrulayabil-	1
yapıştırmak	1	yaya geçidi	1
yapraklan-	1	yayan	1
yaptırabil-	1	yaygara	1
yaptırma	1	yaygaracı	1
yâr ol-	1	yaygınlaş-	1
yâr(sevgili)	1	yayık	1
yaralanma	1	yayılın-	1
yararına	1	yayılmak	1
yararla-	1	yayım	1
yararlanma	1	yayımlan-	1
yaraşma	1	yayımlanmak	1
yaratan	1	yayıncı	1
yaratıcı(sanatçı)	1	yayınlamak	1
yaratma	1	yayınlayabil-	1
yaratmak	1	yaylalık	1
yaratıl-	1	yaylan-	1

yaz kış demeden	1	yerleşme	1
yaz yağmuru	1	yerleştirme	1
yazı tura	1	yerleştirmek	1
yazılış	1	yerliler	1
yazılma	1	yerüstü	1
yazışma	1	yeşilken	1
yazışmak	1	yeteneksiz	1
yedi bin beş yüz	1	yetersiz	1
yedi milyon beş yüz	1	yetimhane	1
yedi sekiz	1	yetişebilmek	1
yedi yüz altmış	1	yetişmiş	1
yedi yüz elli bin	1	yetiştiricilik	1
yedi yüz yetmiş altı	1	yetiştiricisi	1
yedi yüz yirmi dört	1	yetiştirilmek	1
yedide altısı	1	yetmiş beş bin	1
yedide biri	1	yetmiş beşinci	1
yedili	1	yetmiş bir	1
yedirenk	1	yetmiş dokuz	1
yediveren	1	yetmiş iki	1
yegâne	1	yetmiş sekiz	1
yel vur-	1	yığınla	1
yeleyelpe git-	1	yığıntı	1
yelpazeli	1	yıkama	1
yem ol-	1	yıkayıcı	1
yemekhane	1	yıkılabil-	1
yemekli	1	yıkılma	1
yemekten	1	yıkılmak	1
yenik	1	yıkılmaz	1
yenilebil-	1	yıkıver-	1
yenileme	1	yıktır-	1
yenilenme	1	yıl başı	1
yenilet-	1	yıldız çiçeği	1
yenileyebil-	1	yıldızbilimci	1
yenileyiver-	1	yıldızlan-	1
yenilme	1	yıldızsız	1
yenilmek	1	yılgınlık	1
yenilmezlik	1	yılış-	1
yer elması	1	yıllar boyu	1
yerçekimsizlik	1	yirmi dokuz buçuk	1
yerel	1	yirmi ikinci	1
yerindeki	1	yirmi ocak	1
yerleşebil-	1	yirmi otuz	1
yerleşir-	1	yirmi sekiz eylül bin dokuz yüz yetmiş bir	1

yirmi sekizinci	1	yumuşak başlı	1
yirmi üç nisan bin dokuz yüz yirmi üç	1	yumuşakça	1
yirmi üçüncü	1	yumuşatma	1
yirminci yüzyıl	1	yumuşatmak	1
yitmek	1	yutul-	1
yiyeceksizlik	1	yuvalan-	1
yiyiş	1	yuvalı	1
yobaz	1	yuvarlanmak	1
yoğrul-	1	yücel-	1
yoğun ol-	1	yükleme	1
yoğunlaştır-	1	yüklenmek	1
yoğunlaştırma	1	yükletmek	1
yok pahasına	1	yüksek basınç	1
yoksun	1	yüksek gerilimli	1
yokuş aşağı	1	yükselebil-	1
yol ağzı	1	yükseliş	1
yol boyunca	1	yükselti	1
yolculuk yapabil-	1	yükseltme	1
yollat-	1	yüküm	1
yollayabil-	1	yükümlülük	1
yolsuz	1	yürekler acısı	1
yolunu kaybet-	1	yüreklilik	1
yontma	1	yürün-	1
yorabil-	1	yürürlük	1
yorulma	1	yürürlükte	1
yorumlan-	1	yürütme	1
yön değiştir-	1	yürütme organı	1
yöneliş	1	yürütül-	1
yönerge	1	yüz altmış iki	1
yönetim kurulu	1	yüz altmış sekiz	1
yönetme	1	yüz bin yıl	1
yönetmen	1	yüz bir	1
yönünden	1	yüz doksan bir	1
yufka yüreklilik	1	yüz elli altı	1
yuha	1	yüz elli beş	1
yuhala-	1	yüz elli iki	1
yukarı çek-	1	yüz iki	1
yumakla-	1	yüz karası	1
yumru	1	yüz kırk bir	1
yumruklama	1	yüz kırk dokuz milyon beş yüz bin	1
yumurta yap-	1	yüz on altı	1
yumurtla	1	yüz on bin	1
yumuş	1	yüz on dört	1

yüz on sekiz	1	zayi et-	1
yüz on yedi	1	zebra	1
yüz otuz dokuz	1	zehirlenme	1
yüz otuz dört	1	zehirsiz	1
yüz otuz sekiz	1	zengince	1
yüz seksen beş bin	1	zenginleştir-	1
yüz seksen yedi	1	zenginleştirmek	1
yüz yedi	1	zevzek	1
yüz yetmiş beş	1	zeytincilik	1
yüz yetmiş milyon	1	zeytinyağlı	1
yüz yirminci	1	zeytuni	1
yüzde altmış	1	zıbart-	1
yüzde elli	1	zıkkım	1
yüzde kırk	1	zınc	1
yüzde on beş buçuk	1	zıplama	1
yüzde yirmi beş	1	zıplamak	1
yüzde yirmi iki	1	zıplayabilme	1
yüzebil-(denizde)	1	zıplayış	1
yüzebilmek	1	zıp zıp	1
yüzlük	1	zırla-	1
yüzme(deniz)	1	zıfır	1
yüzsüz	1	zıfırı karanlık	1
yüzü	1	zihinsel	1
yüzüncü	1	zikzak	1
zabit	1	zincirle-	1
zafiyet	1	zincirleme	1
zahir	1	zincirlen-	1
zahmetsiz	1	ziya	1
zaman ver-	1	ziyafet ol-	1
zannedil-	1	ziyan ol-	1
zapt et-	1	ziyankâr	1
zapt etmek	1	ziyanlı	1
zar(hücre)	1	zooloji	1
zarar et-	1	zorba	1
zarar vermek	1	zorlama	1
zararlı ol-	1	zorlan-	1
zarfında	1	zorlu	1
zaruret	1	zorluk çıkar-	1
zati	1	zorunda ol-	1
zatülcenp	1	zorunluluk	1
zavallica	1	zoruyla	1
zavallılık	1	zulüm	1
zayıflamak	1	züğürtlük	1

zümre

1

zümürüt yeşili

1

Ek-2. Doğan Kardeş Dergisindeki Özel İsimler

Özel İsim	Sıklık	Fransız	54
Doğan Kardeş	202	Tanrı	53
Ay (gökte)	172	Ankara	50
Türk	169	Pen	50
Karagöz	166	Çin	48
İstanbul	157	Suna	48
Teo	154	David	47
Ali	153	Zerox	46
Karagözcük	149	Jerom	46
Dünya (gezegen)	145	Almanya	44
Tarzan	139	Oliver	44
Atatürk	121	Rip	43
Ahmet	115	Metin	43
Amerika	109	Donald	42
Jim	106	Fatoş	42
Ayşe	102	Cerri	41
Güneş (gök cismi)	101	Mustafa	40
İngiliz	97	Haydn	40
Avrupa	96	Marslı	39
Mehmet	95	Mahmut	39
Allah	87	Joe	39
Türkiye	85	Veli	39
İngiltere	84	Pete	38
Orhan	81	Avrupalı	38
Afrika	76	Elzevir	38
Hasan	75	Eskimo	37
Can	74	Londra	37
Masa (insan ismi)	73	Anadolu	37
Tom	72	Suzi	36
Kızılderili	71	Arap	35
Hindistan	70	Danny	34
Sara (insan ismi)	68	Roy	34
Mine	66	Aysel	32
Billy	65	Riri	32
Sevim	63	Belma	31
Krisi	61	Gabi	31
Erol	60	Uğur	31
Turgut	58	Yıldız	31
Paris	58	Yüksel	31
Ömer	57	Amerikalı	30
Ercan	56	Avustralya	30
Fransa	55	Balu	30

Don Kişot	30	Batı(Avrupa)	24
Kurudere	30	Dick Turpin	24
Maugli	30	Amerika Birleşik Devletleri	23
Tarık	30	Charlie	23
Ürsül	30	İdil Biret	23
Volkan	30	Jane	23
Arçe	29	Jorge	23
Coşkun	29	Lidya	23
Don Gonzales	29	Tekir	23
İvan	29	Tintin	23
Jakob	29	William	23
Lilian	29	Ali İhsan	22
Pat	29	Brad	22
Ali Bey	28	Cemal Nadir	22
Akdeniz	27	Dick	22
Aleks	27	Esma	22
Amerikan	27	Kümmertli Baba	22
Doğan	27	Levis	22
İzmir	27	Mercedes	22
John	27	Mısır	22
Miche	27	Pepen	22
Steve	27	Sing	22
Asya	26	şandar	22
Ding Dong	26	Türkçe	22
Dirk	26	Viyana	22
Dora	26	Avusturya	21
Mustafa Kemal	26	Baghira	21
Paul	26	Blaine	21
Travers	26	Chet	21
Alman	25	Fatma	21
Apollo	25	Harvey	21
Ayla	25	Hollanda	21
Demir Bey	25	Kaa	21
El Diablo	25	Kümmertli	21
Friç	25	Marlene	21
Henri	25	Mikael	21
İngilizce	25	Mulligan	21
İran	25	Nesrin Hanım	21
Jan	25	Newton	21
Key	25	Nikolas	21
Perihan	25	Roma	21
Tomris	25	Bob	20
Zeynep	25	Çinli	20

Dan	20	Mister Eggleston	18
Davy	20	Noel	18
Erhan	20	Osman	18
Güney Afrika	20	Ossok	18
Herber	20	Sevinç	18
İsviçre	20	Yula	18
Jüpiter	20	Bay Mornant	17
Liz	20	Birinci Dünya Savaşı	17
New York	20	Coni	17
Pepito	20	Emine	17
Raymond	20	Gülay	17
Rus	20	Hırloş	17
Samur	20	İlhan	17
Selma	20	İtalya	17
Uçarı	20	Jak	17
Ashanti	19	Karamaça	17
Ayşe Abla	19	Kezban	17
Bay Kerisford	19	Londra	17
Belina	19	Selim Sırrı	17
Brion	19	Semra	17
Bursa	19	Şato San	17
Durmuş	19	Torad	17
Feriha	19	Yıldırım	17
Franklin	19	Zehra	17
Gül Ayşe	19	Alp	16
Hamdi Baba	19	Bayan Minçin	16
Hatsu	19	Dane	16
Joan	19	Efe	16
Lifu	19	Güney Amerika	16
Mars	19	Hawai	16
Scott	19	İsveç	16
Sinan	19	Louisa	16
Türkân	19	Mariya	16
Abdi	18	Mıstık	16
Ahmet Bey	18	Müjdat	16
Alen	18	Müjdat Gezen	16
Cezayir	18	Nevin	16
Ekvator	18	Pasteur	16
Ezop	18	Peter	16
Japon	18	Rcd(Mercedes)	16
Japonya	18	Reyhan	16
Kanada	18	Rhodope	16
Karin	18	Rip Van Winkle	16

Sumru	16	Oktay	14
Tiko Tiko	16	Orbasan	14
Yapı ve Kredi Bankası	16	Oya	14
Yavuz	16	Sivas	14
Yunanlı	16	Sukya	14
Belçika	15	Üstünakıl(insan ismi)	14
Bizans	15	Van Gogh	14
Charley	15	Aden	13
Çao Çong	15	Albert	13
Çetin	15	Arthuro	13
George	15	Ayşe Teyze	13
Hintli	15	Ayşen	13
İspanyol	15	Caner	13
İtalyan	15	Denny	13
Kahra	15	Engin	13
Karadeniz	15	Fettah	13
Karson	15	Gulliver	13
Kemal	15	Hint	13
Kutusev	15	Jimmi	13
Liza	15	Julius	13
Nesrin	15	Kocaoğlan	13
Nijerya	15	Legros	13
Oğuz	15	Meral	13
Ömer Usta	15	Mınav	13
PTT	15	Mugambi	13
Serap	15	Nik	13
Seyyid	15	Oreli	13
Sher	15	Osmanlı	13
Sipru	15	Pigmeler	13
Şerif King	15	Rüçhan Çamay	13
Boston	14	Sandra	13
Brenda	14	Shivan	13
Fuchs	14	Silviya	13
Galiker	14	Ted	13
Gip	14	Üsküdar	13
Güney Afrika Birliği	14	Zerrin	13
İspanya	14	Androkles	12
Joseph	14	Aydemir	12
Kaptan Kondor	14	Benita	12
Kora	14	Biyang	12
Nil	14	Bobo	12
Nip	14	Cameron	12
Nuriye Hanım	14	Çangki	12

Dama(İnsan İsmi)	12	Karbeyaz	11
Fransızca	12	Luis	11
Gönül	12	Mac	11
Güllü	12	Melâhat	11
Haggins	12	Müslüman	11
Hırgür Bacı	12	Nasrettin Hoca	11
Hollandalı	12	Neriman	11
Jertrüd	12	Önder	11
Jil	12	Paoli	11
Karaboncuk	12	Peru	11
Keniyö	12	Romalı	11
King	12	Sami	11
Korgan	12	Sim	11
Miki	12	Sirpu	11
Mina	12	Şarl	11
Ratsey	12	Şükran	11
Recep	12	Tonino	11
Riko	12	Türkiye Büyük Millet Meclisi	11
Selçuk	12	Uranüs	11
Selim	12	Yılmaz	11
Sue	12	Abilagil	10
Tristan	12	Almanca	10
Türkiye Cumhuriyeti	12	Bell	10
Viktor	12	Benekli	10
Yunan	12	Bulgaristan	10
Alaska	11	Cim	10
Angst	11	Dupin	10
Arthur	11	Gregor	10
Bay Ahmet	11	Güler	10
Bayan Pete	11	Gülser	10
Berlin	11	Hale	10
Boer	11	İvo Gal	10
Boncuk	11	Jale	10
Brezilya	11	Kâmil	10
Budon	11	Konya	10
Cimcam	11	Laura	10
Fırtına Kuşları	11	Lin	10
Gülpembe	11	Litam	10
Gülten Hanım	11	Lundy	10
Houdini	11	Miç	10
İsmail Ağa	11	Mihriban Hanım	10
Joey	11	Minçin	10
Kanuni Sultan Süleyman	11	Murat	10

Nermin	10	Leman	9
Nihal Yalaza Taluy	10	Leylâ	9
Nuriye Nine	10	Luigi	9
Sakarya	10	Martin	9
Samsun	10	Mavi Gözlük	9
Skuantu	10	Mehmet Akif	9
Suko	10	Millî Mücadele	9
Teoman	10	Minik	9
Tete	10	Miskito	9
Ülkü	10	Murtaza	9
Ünal	10	Olcay	9
Venedik	10	Orta Çağ	9
Virgil	10	Pierrina	9
Yeşim	10	Ron	9
Andrews	9	Sanço	9
Atne	9	Sema	9
Aynu	9	Susano	9
Benz(Mercedes)	9	Thorne	9
Çanakkale	9	Tipazi	9
Dilek	9	Train	9
Doc	9	Veysel	9
Domeniko	9	Vilibald	9
Edward Jenner	9	Washington	9
Fred	9	Arsırat	8
Fundy	9	Babil	8
Gandhi	9	Batu	8
Gürbüz	9	Bay Aksoy	8
İdris	9	Bay Stroop	8
İhsan Bey	9	Beyoğlu	8
İkinci Dünya Savaşı	9	Canyakmaz	8
İnci	9	Dalboynuz	8
İsmail	9	Edi	8
Joseph	9	Elif	8
Karabaş	9	Fao	8
Kastamonu	9	Hobbs	8
Kayseri	9	İstiklal Savaşı	8
Kerisford	9	İtalya	8
Kermikel	9	Jumbo	8
Kırmızıderili	9	Kaliforniya	8
Kızılırmak	9	Kaptan Travers	8
Kubilay Han	9	Kayser	8
Kurtuluş Savaşı	9	Leydi	8
Kuzey Amerika	9	Marco Polo	8

Marius	8	Deniz	7
Marko Polo	8	Diki	7
Mercedes Benz	8	Doktor Warden	7
Moppet	8	Durmasor	7
Moriset	8	Dündar	7
Nasrettin	8	Edirne	7
Nermin	8	Eflâatun Cem Güney	7
Nieritz	8	Emili	7
Özden	8	Erpara	7
Pakistan	8	Faik	7
Pierre	8	Federal Alman Cumhuriyeti	7
Ram Das	8	Graham Bell	7
Robina	8	Gülşah	7
Sarman	8	Harry	7
Selim Sırrı Tarcan	8	Heidi	7
Simon	8	Hindu	7
Spangler	8	Hristiyan	7
Sullivan	8	Judy	7
Süha	8	Kakamuk	7
Tekin	8	Kıbrıs	7
Tim	8	Konstantin	7
Tombalak Suat	8	Linda	7
Tuğrul	8	Liszt	7
Valtor	8	Lolo	7
Viki	8	Lotti	7
Vong Çi	8	Louis Pasteur	7
Yaman	8	Lui	7
Yeni Zelanda	8	Madam Valeri	7
Zürih	8	Meksika	7
Adana	7	Merck	7
Adger Allan Poe	7	Mister Ham	7
Alcott	7	Mornant	7
Altın Ayaklar Çiftliği	7	Napolyon	7
Arapça	7	Norveç	7
Arnavutluk	7	Öreli	7
Atlas Okyanusu	7	Pan	7
Basil Montcalf	7	Philadelphia	7
Büdü	7	Pierre Curie	7
Cemile	7	Rip	7
Cumhuriyet Bayramı	7	Roland	7
Curtis	7	Ruşça	7
Çaykovski	7	Rusya	7
Dan Murpi	7	Satılmış	7

Semiha	7	Fagin	6
Sezer	7	Fatma Hanım	6
Spitzberg	7	Fürer	6
Sudan	7	Gilbert	6
Süleymaniye Camisi	7	Gugukçuk	6
Şimal	7	Gülgün	6
Tomi	7	Hughes	6
Turner	7	İngilizler	6
Uzak Doğu	7	İnönü	6
Yalçın	7	İskoçya	6
Yellowstone Parkı	7	İspanyolca	6
Zeki Üngör	7	İstiklal Marşı	6
Afacan	6	James	6
Afrikalı	6	Johnson	6
Aklavik	6	Julia	6
Arda	6	Kabasakal	6
Arizona	6	Kabil	6
Art	6	Kaptan Basil	6
Atilla	6	Karla	6
Ayasofya	6	Kasım Zenginoğlu	6
Balsora	6	Katolik	6
Barankur	6	Katrin	6
Basil	6	Keukenhof	6
Bay Necdet	6	Kızıldeniz	6
Bay Şanter	6	Kızıldere	6
Bayan Adams	6	Koca Sinan	6
Bayan Blanş	6	Kontes	6
Bayan Çester	6	Lizan	6
Betül	6	Locke	6
Brüksel	6	Luigi Perego	6
Bugaş	6	Mac Donald	6
Büyük Millet Meclisi	6	Mantar	6
Canan	6	Mariner	6
Cancan	6	Marlen	6
Catne	6	Martha	6
Cemal Reşit Rey	6	Merlan	6
Çip	6	Mimar Sinan	6
Doag	6	Natal	6
Edison	6	Necdet	6
Edward	6	Nep	6
Elis	6	Nino	6
Erkan	6	Norveçli	6
Ermenhar	6	Oliver Harikalar Diyarında	6

Orellana	6	Billûr	5
Osmanlı İmparatorluğu	6	Boğaziçi	5
Pemba	6	Brahma	5
Polo	6	Brawnlow	5
Polonya	6	Bretveyt	5
Robert	6	Budin	5
Sadık	6	Cabi	5
Salih	6	Cabir	5
Sen Nehri	6	Cemal Nadir Güler	5
Sesilya	6	Cenova	5
Sezercik	6	Chopin	5
Sıtkı	6	Çez	5
Sovyet Rusya	6	De Gaulle	5
Sovyetler	6	Doktor Kâmrân Şenel	5
Spip	6	Dorit	5
Stella	6	Dört Kardeş Dağı	5
Tibet	6	Eda	5
Tofilo	6	Edgar	5
Ulvi Cemal Erkin	6	Ejder	5
Van Vliet	6	Endonezya	5
Vedat	6	Enis	5
Vedat Nedim Tör	6	Fanto	5
Venüs	6	Fatih	5
Walt Disney	6	Fırat	5
Zeki	6	Filipinler	5
Aksakal	5	Firavun	5
Alev	5	Frank	5
Aliye Hanım	5	Gangster	5
Alparslan	5	Garsia	5
Antartika	5	Goodyear	5
Avni	5	Gordon	5
Ayhan Bey	5	Göztepe Sağırlar Okulu	5
Aytaç	5	Gud	5
Bach	5	Güney Kutbu	5
Bağdat	5	Hakan	5
Bay Krü	5	Hans	5
Bayan Eggleston	5	Herschel	5
Bayan Mari	5	Hintçe	5
Bayan Tillie	5	Hoanghien	5
Behiye	5	Hüseyin	5
Beppu	5	İbiş	5
Berversiti	5	İnka	5
Bill	5	İrfan	5

İskoç	5	Shirley Temple	5
İsmet İnönü	5	Sicilyalı	5
Jad	5	Smart	5
Jane Karsbi	5	Şikago	5
Jeki	5	Şili	5
Kadırga	5	Şükrü Enis Regü	5
Karakaçan	5	Tekgöz	5
Karsonville	5	Tiuli	5
Keleş İbrahim	5	Trabzon	5
Keller	5	Transvaal	5
Kenan	5	Türkler	5
Kızılay	5	Ulucami	5
Kont	5	Van	5
Koreli	5	Vera	5
Lynn	5	Verda Erman	5
Madame Curie	5	Victor	5
Mançurya	5	Wari Yula	5
Mastadon	5	Yeni Delhi	5
Maviş	5	Yolanda	5
Maya	5	Yumurcak	5
Mehmet Akif Ersoy	5	Yunanistan	5
Melekler	5	Zeus	5
Memiş	5	Zinglat	5
Meruji	5	Aksoy	4
Minivip	5	Aliş	4
Mitzi	5	Alkız	4
Mösyö Legros	5	And Dağları	4
Mufilo	5	Andersen	4
Musa Hoca	5	Aristo	4
Namık Kemal	5	Arjantin	4
Nejat	5	Armster	4
Orta Asya	5	Arşüd	4
Paddock	5	Artemis	4
Pakize Hala	5	Ayhan	4
Pinokyo	5	Ayköy	4
Ramazan	5	Aynur	4
Robert Burns	5	Ayşegül Sarıca	4
Rowlands	5	Balassani	4
Salih Dayı	5	Balinya	4
Satürn	5	Balkan	4
Sevil	5	Barbaros Hayrettin	4
Seylan	5	Batı Almanya	4
Sezen	5	Batılı	4

Bay Duglas	4	Hatice Turhan Sultan	4
Bay Jackson	4	Hayalci	4
Bay Kermikel	4	Hipotetik Adası	4
Bay Öke	4	Hui	4
Beki	4	Hülya Koçyiğit	4
Benjamin Franklin	4	Isaac Newton	4
Billy Dane	4	İdris Bey	4
Breslau	4	İgloo	4
Bud Carson	4	İrlanda	4
Burcu	4	İskenderiye	4
Burma	4	İslam	4
Bülbül	4	İsveçli	4
Canavar Adası	4	İsviçreli	4
Celâl Kandemiroğlu	4	Jack Johnson	4
Cengiz	4	Jakond	4
Cezayirli	4	Kadilak	4
Cici Can	4	Kâmran Bey	4
Çocuk Esirgeme Kurumu	4	Kâmran Şenel	4
Davut Ağa	4	Kaptan Basil Montcalf	4
Dayak(kabile)	4	Karsonvil	4
Disney	4	Kasım	4
Doğu	4	Kemalettin Tuğcu	4
Doğu Karadeniz	4	Kenan Bey	4
Dui	4	Kızıl	4
Edwige	4	Kızkulesi	4
Ermenice	4	Kilimanjaro	4
Eskişehir	4	Kleopatra	4
Feddah	4	Konya	4
Fleming	4	Kregar	4
Florfina	4	Kutlu Adalı	4
Francis	4	Kuzey Kutbu	4
Frank Blaine	4	Larsen	4
Fromay	4	Leipzig	4
Galileo	4	Lina	4
Gemlik	4	Lizanm	4
Gocben	4	Lusi	4
Greg	4	Madagaskar	4
Grönland	4	Manisa	4
Gufi	4	Manivela	4
Gülperi	4	Mantar Cüceleri	4
Gülsün	4	Marco	4
Hacivat	4	Marie	4
Hamburg	4	Maroken	4

Mehmet Ali Bey	4	Tantor	4
Mersedes	4	Tiku	4
Mersin	4	Toscanini	4
Mete	4	Trakya	4
Mihrace	4	Trombon	4
Mikimoto	4	Viking	4
Millî Eğitim Bakanlığı	4	Vilon	4
Missisipi	4	Viner	4
Moğol	4	Wallace	4
Mohune	4	Waterburg	4
Moloh	4	Wellington	4
Moskova	4	Wining	4
Mozart	4	Yadmos	4
Muallâ	4	Yassıada	4
Munis	4	Aden Körfezi	3
Muş	4	Agâh Efendi	3
Nancy	4	Ağrı Dağı	3
Nato	4	Ahmet Amca	3
Nijer	4	Akşam Gazetesi	3
Oranj	4	Akşit Göktürk	3
Osvvald	4	Albay Harried	3
Özer	4	Almanlar	3
Pamuk Prenses	4	Amazon	3
Petro	4	Amelya	3
Polip	4	Andorra	3
Portekiz	4	Andre	3
Portekizli	4	Andrew	3
Profesör Tokada	4	Ankara Devlet Konservatuvarı	3
Ran	4	Arabistan	3
Reşat Nuri Güntekin	4	Asyalı	3
Rize	4	Ateş Kaptan	3
Sadık Efendi	4	Avusturyalı	3
San Vincent	4	Aylâ Erduran	3
Satish	4	Aynular	3
Selimiye	4	Bandarlog	3
Simpson	4	Bassa	3
Simson	4	Bassa Süleyka	3
Sipru Maksupi	4	Belen	3
Sumular	4	Benjamin	3
Süleymaniye	4	Benuva	3
Şahin	4	Bernadet	3
Şeyda Özsan	4	Bernard	3
Şişli	4	Bestien	3

Beyazıt	3	Fatih Sultan Mehmet	3
Birleşmiş Milletler	3	Fatma Nine	3
Bodrum	3	Federal Almanya	3
Borg	3	Fenikeli	3
Brahman	3	Feridun Karakaya	3
Braun	3	Feriha Hanım	3
Brütüs	3	Filip	3
Buala	3	Flaman	3
Burke	3	Franz	3
Burns	3	Galata Köprüsü	3
Burton	3	Galatasaray	3
Cambridge	3	Galatasaray Lisesi	3
Canan Hanım	3	Gamma	3
Cangıl	3	Gauguin	3
Cennet	3	George Croft	3
Charles Goodyear	3	Gloves	3
Cibuti	3	Gonca	3
Cin Hakkı	3	Gönül Gökdoğan	3
Concord	3	Görbil	3
Cronton	3	Grace	3
Çağla	3	Grayson	3
Çakır	3	Gregg	3
Çalıküşu	3	Guisseppa	3
Çet	3	Gül	3
Dan	3	Gülseren Sadak	3
Dan Lenore	3	Halis	3
Danimarkalı	3	Halisköy	3
David Sandland	3	Ham(insan ismi)	3
Davut	3	Harried	3
Delhi	3	Harun	3
Deli Zilha	3	Haşarı	3
Demokratik Alman Cumhuriyeti	3	Hatay	3
Dinçer	3	Heymdale	3
Diyarbakır	3	Hillary	3
Dolmen	3	Himalaya	3
Dom Pedro	3	Hindiçini	3
Doris	3	Hint Okyanusu	3
Durban	3	Ho Lin	3
Ege	3	Isparta	3
Ertan	3	İbrahim Ağa	3
Erzurum	3	İbrahim Zeki Burdurlu	3
Explorer	3	İdil Özerdem	3
Farsça	3	İkinci Dünya Harbi	3

İlker	3	Lisbeth	3
İskandinav	3	London	3
İskoçyalı	3	Lopez	3
İstanbul	3	Lord	3
İstiklal Caddesi	3	Louis	3
Jason	3	Macar	3
Jil Martro	3	Manoel	3
Jim	3	Manuel Perez	3
Joseph Haydn	3	Marakeş	3
Jules Verne	3	Marite	3
Kadıköy	3	Marmara	3
Kam	3	Mary	3
Kapu	3	Maskew	3
Karasakal	3	Mehmet Ali	3
Kaya	3	Mehtap	3
Keloğlan	3	Memo	3
Keloğlan Çocuk Tiyatrosu	3	Merih	3
Kepler	3	Metriz	3
Kırım	3	Mezopotamya	3
Kid	3	Mısırlı	3
Kilis	3	Miço	3
Koko	3	Milano	3
Kondor	3	Muavin Hanım	3
Kont Şampinyak	3	Mulensar	3
Kopernik	3	Murfild	3
Kral Charles	3	Muungu	3
Krikor	3	Muviro	3
Kukulete	3	Muzaffer	3
Kurudereli	3	Napoli	3
Kuzey Afrika	3	Nebile Hanım	3
Küçük Kadınlar	3	Necil Kâzım Akses	3
Küçük Prens	3	Nihat	3
La Fontaine	3	Ninova	3
Lady	3	Osman Bey	3
Lady Stanhope	3	Ozan	3
Lagos	3	Özcan	3
Lâle	3	Özdemir	3
Latince	3	Öztürk Serengil	3
Leon	3	Pamuk	3
Leonardo Da Vinci	3	Panama	3
Levis Hammond	3	Panther	3
Lincolnshire	3	Papatya	3
Linda Barrett	3	Pasifik Okyanusu	3

Paulus Aurelius	3	Vedat Görbil	3
Pedro Sanchez	3	Venezuela	3
Phil Jackson	3	Vevil Caddesi	3
Poni	3	Virginia	3
Prens Nikolas	3	Warunta	3
Rep	3	Wilfred	3
Reutter	3	William Harvey	3
Ross	3	Yahudi	3
Ruslar	3	Yeşim Okçugil	3
Rüstem	3	Zara	3
Safiye Sultan	3	Abilagil Hala	2
Saime	3	Acar	2
Salma	3	Adenauer	2
Sarı Geyik	3	Adenli	2
Selçuklu	3	Adriyatik Denizi	2
Semih	3	Afganistan	2
Sevin	3	Afrika Birliği	2
Shankar	3	Afrikaans	2
Sibirya	3	Ahmet Mithat Efendi	2
Silifke	3	Aksaray	2
Singapur	3	Alaaddin	2
Sir	3	Albay Bakers	2
Slav	3	Albay Graham	2
Som	3	Albert Schweitzer	2
Sputnik	3	Alen Dütay	2
Summersan	3	Alexander Fleming	2
Suriye	3	Alikanta	2
Süphan Dağı	3	Alis	2
Sylvio	3	Alpler	2
Şerif	3	Alsas	2
Şirin	3	Altan Erbulak	2
Şule	3	Altın Kum Oteli	2
Taksim	3	Amasya	2
Tamtam	3	Amir	2
Tango	3	Ann Latman	2
Tiktak Amca	3	Anna	2
Times	3	Aras	2
Tiranüs	3	Arın Karamürsel	2
Titanik	3	Arif	2
Tracy	3	Artvin	2
Treskovon	3	Aslanlar Vadisi	2
Ümit Burnu	3	Asurlular	2
Vandermere	3	Atlantic Monthly	2

Atlantik	2	Borneo	2
Atlantik Paktı	2	Brady	2
Atmosfer	2	Britanya	2
Avrupa Konseyi	2	British Museum	2
Avşa	2	Bucurgat	2
Avşa Adası	2	Buffi	2
Ayasofya Camisi	2	Bulgar	2
Aydın	2	Bülent	2
Aykulu	2	Büyük İskender	2
Ayten	2	Cabi Palabıyık	2
Babet	2	Calin	2
Badik	2	Cambridge	2
Baker	2	Cancan ile Afacan	2
Balıkesir	2	Cape Kennedy	2
Balkan Savaşı	2	Carini	2
Baltık Denizi	2	Carlo	2
Barbaros	2	Carlo Collodi	2
Bartelmi Diaz	2	Cartier	2
Başak	2	Catskill	2
Batanero	2	Cebelitarık	2
Batı Anadolu	2	Cek	2
Bay Basil	2	Cenevre	2
Bay Budin	2	Cervantes	2
Bay Drake	2	Cibali	2
Bay Fromay	2	Cici Hüsnü	2
Bay Pertinent	2	Cilo Dağı	2
Bay Richard	2	Coilodi	2
Bay Valentin	2	Corc	2
Bayan Cassowary	2	Çanakkale Boğazı	2
Bayan Ornitorenk	2	Çi	2
Bayan Trudi	2	Dallas	2
Beethoven	2	Dan Amca	2
Bekir	2	Danimarka	2
Bemard	2	Davis Kupası	2
Bergama	2	Dawson	2
Bilecik	2	Debra	2
Bilgiç	2	Deli Zile	2
Birinci Dünya Harbi	2	Denizli	2
Birleşik Amerika	2	Destroyer	2
Bitlis	2	Dicle	2
Björn Borg	2	Dilâra	2
Bobi	2	Dirk Riggs	2
Bombay	2	Dodger	2

Doğan Sigorta	2	Fransuva	2
Doğu Anadolu	2	Franz Liszt	2
Doktor Howard Florey	2	Fuat Bulca	2
Dresden	2	Galapagos	2
Duglas	2	Galapagos Adaları	2
Dursun Severus	2	Ganj	2
Ebu Musa Cabir	2	Gaziantep	2
Ece	2	Gebze	2
Edgar Poe	2	George Washington	2
Edinburgh	2	Gepar	2
Efes	2	Gino	2
Eflâtun	2	Giresun	2
Eleonar	2	Gogh	2
Eminönü	2	Goluvalı	2
Enver Hoca	2	Gordon Tracy	2
Erciyes	2	Goril	2
Erenköy	2	Gökçen	2
Ermeni	2	Göztepe	2
Erzurum Kongresi	2	Guguk	2
Esterhazy	2	Gutenberg	2
Etrüskler	2	Gülen	2
Fadime	2	Güler Kıpçak	2
Fagot	2	Gülsüm	2
Faruk Nafiz Çamlıbel	2	Gülten	2
Fatma Güzide Demir	2	Güngör	2
Ferdi Statzer	2	Haddok	2
Feridun Bey	2	Haldun	2
Ferih	2	Halka	2
Ferih Egemen	2	Halkedon	2
Ferit Tüzün	2	Halley	2
Ferman	2	Hansel ile Gretel	2
Ferruh Doğan	2	Hansel ve Gretel	2
Feza	2	Harbiye	2
Fikret Yüzatlı İlkokulu	2	Harran	2
Fikri	2	Harriet	2
Fiyor	2	Harry Houdini	2
Flamanca	2	Harvard	2
Florans	2	Harvard Üniversitesi	2
Floransa	2	Hasan Ferit Anlar	2
Frag	2	Hatice	2
Frankeştayn	2	Haydarpaşa	2
Frankfurt	2	Helen	2
Fransızlar	2	Herodot	2

Holanda	2	Karsbi Şatosu	2
Hopkins	2	Karşıyaka	2
Hoppa	2	Kartal	2
Hor	2	Kartal Göz	2
Hüsniye	2	Katay	2
Hüsrev	2	Kemal Atatürk	2
Iğdır	2	Kenvud	2
Ingalls	2	Kenya	2
Island	2	Kılıç Ali Paşa	2
İdil	2	Kıpçak	2
İhsan Kartal	2	Kısıklı	2
İkinci Abdülhamit	2	Kit	2
İkinci Mahmut	2	Klimanjero	2
İkmal Merkezi	2	Klondike	2
İnebolu	2	Kodiak	2
İranlı	2	Kontes De Thon	2
İsa	2	Korno	2
İskandinavya	2	Kostantin	2
İsmet	2	Kral Edward	2
İsrailoğulları	2	Kristof Kolomb	2
İzabel	2	Kron	2
İzmit	2	Kurudere Kasabası	2
Jack	2	Kuzey Atlantik Paktı	2
Jake Mill	2	Kuzey Bale Topluluğu	2
Jan Terrua	2	Kuzey Batı	2
Jat	2	Küçük Kovboy	2
Java	2	Küçük Mahmut	2
Jeffries	2	Küçük Prenses	2
Johan Sebastian Bach	2	Kütahya	2
Johann Christoph	2	La Jakond	2
John Allen	2	Lakadon	2
John Herschel	2	Lakandon	2
John Hunter	2	Lâtif	2
Jones	2	Leh	2
Joseph Meister	2	Leonardo	2
Juliana	2	Levent	2
Julietta	2	Leydi Jane Karsbi	2
Jüstinyen	2	Liberya	2
Kamboç	2	Lif Luf	2
Kaplumbağa Adaları	2	Linçu	2
Karadeniz	2	Lingo	2
Karadeniz Bölgesi	2	Linktanlar	2
Karıncaezmez	2	Lippershey	2

Lister	2	Mustafa Kemal Atatürk	2
Livak	2	Müni	2
Liverpool	2	Neil Armstrong	2
Loda	2	Nevin Hanım	2
Longyearbyen	2	Nevit Kodallı	2
Lord Dik	2	Nevşehir	2
Louisa M Alcott	2	Nevtokadiyo	2
Macaristan	2	New York Sun	2
Madrid	2	Niccolo Polo	2
Magi	2	Nida	2
Mahatma	2	Niğde	2
Mahmur	2	Niyagara	2
Malabar	2	Noel Baba	2
Malazgirt Meydan Savaşı	2	Nokta ile Virgül	2
Mantar Dede	2	Nuh	2
Manyas Gölü	2	Nuri Conker	2
Mark	2	Nutuk	2
Marmara Bölgesi	2	Oahu	2
Marsilya	2	Oliver Cromwell	2
Marsupi	2	Onuncu Yıl Marşı	2
Martro	2	Orbasa	2
Masketv	2	Orhan Veli Kanık	2
Matteo	2	Orhangazi	2
Mausolos'un Mezarı	2	Orso	2
Mc Guire	2	Osman Gergen	2
Medusa	2	Otit	2
Mehmet Ali Korkmaztürk	2	Oxford	2
Meksikalı	2	Parlamento Kuvvetleri	2
Melekler Hava Filosu	2	Pasifik	2
Memoş	2	Paskal	2
Mercury	2	Pat Blaine	2
Michael	2	Paul Travers	2
Midilli	2	Penisilin	2
Minecik	2	Pennsylvania	2
Moby Dick	2	Peter Sheldon	2
Morgat	2	Petersbourg	2
Morina	2	Pierri	2
Morton	2	Pierrine	2
Muçin	2	Pigme	2
Muja	2	Pinkerton	2
Munhosen	2	Pirene	2
Musaddek	2	Polistiril	2
Mustafa Ağa	2	Polonyalı	2

Portekizce	2	Sultan Selim	2
Principia	2	Suzan	2
Profesör Karl Viner	2	Süleyka	2
Protestan	2	Süpermen	2
Publica	2	Süpervip	2
Rembrandt	2	Süreyya	2
Riko Sikka	2	Süveyş	2
Ringa	2	Şaban Efendi	2
Rivar	2	Şair Nedim İlkokulu	2
Robot Ayı	2	Şam	2
Rogallo	2	Şef Buala	2
Ront	2	Şeker Bayramı	2
Ruhi	2	Şevket Bey	2
Saadet	2	Şeyda	2
Sabiha	2	Tahran	2
Salim Bey	2	Taluy	2
Salzburg	2	Tamer	2
Sam	2	Taşkent	2
Samiy	2	Tataarcık	2
Sanço Panza	2	Tatum Onell	2
Sanders	2	Temel	2
Sara Krü	2	Terrua	2
Sarayburnu	2	Tessen	2
Saru Ağan	2	Tezer	2
Sayfiye	2	Tin Tin	2
Scott Üssü	2	Tiran	2
Selânik	2	Toboso	2
Selimiye Camisi	2	Tokada	2
Selma Emiroğlu	2	Tonton	2
Semiramis'in Asma Bahçeleri	2	Topaç	2
Sen Stefan Kilisesi	2	Toros	2
Sesilyan	2	Tracy Jane	2
Sıdika Durmuş	2	Train Mulligan	2
Sırbistan	2	Travancore	2
Siam	2	Trudi	2
Sikka	2	Tunç Devri	2
Sille	2	Turan	2
Sir Francis Drake	2	Tuz Gölü	2
Sir Harry	2	Türk İkizleri	2
Sivastopol	2	Tyler	2
Smith	2	Uçar Balık	2
Stampfer	2	Uçar Sincap	2
Sultan Ahmet Meydanı	2	Uludağ	2

Umurbey	2	Abdurrahman Şeref Bey	1
Uysal	2	Abdülhamit	1
Uzaykent	2	Abdülmecit	1
Üçüncü Mehmet	2	Abdülrezzak	1
Ümraniye	2	Ada	1
Üngör	2	Adakale	1
Valentin	2	Adalar	1
Valestroy	2	Adam Liszt	1
Valf	2	Adapazarı	1
Van Gölü	2	Adbu	1
Vanguard	2	Âdem Şakar	1
Varto	2	Adil Kurt	1
Vasco Da Gama	2	Adliye Sarayı	1
Vence	2	Adnan Saygun	1
Verda	2	Adolphe Sax	1
Verwoerd	2	Adriaazoo	1
Vil	2	Adrian	1
Vincent Van Gogh	2	Adriya	1
Vivian Fuchs	2	Afrikaner	1
Vong	2	Agâh	1
Vostok	2	Agnes	1
Yalçın Çetin	2	Ağırnaz Köyü	1
Yalçın Emiroğlu	2	Ağrı	1
Yang	2	Ahmet Adnan Saygun	1
Yavuz Sultan Selim	2	Ahmet Ağabey	1
Yenicami	2	Ahmet Baykal	1
Yeniçeri Ocağı	2	Ahmet Demir Bey	1
Yeniköy	2	Ahmet Kalkan	1
Yenişehir	2	Ahmet Mercan	1
Yeşilay	2	Ahmet Muhip Dıranas	1
Yozgat	2	Ahmet Saygun	1
Yugoslav	2	Aieskincov	1
Yunan Medeniyeti	2	Aka Gündüz	1
Yunanca	2	Akbaba Dağı	1
Yunanlılar	2	Akgül	1
Yusuf	2	Akka	1
Yüksek Adalet Divanı	2	Akşehir Gölü	1
Zilha	2	Al Şapkalı Kız	1
Zinaida	2	Alaçam Deresi	1
Ziya	2	Alan Shepard	1
Ziya Osman Saba	2	Albani	1
Abbas	1	Albay	1
Abbasoğulları	1	Aldob	1

Aleko Papodopulo	1	Anneler Günü	1
Alev İpekçil	1	Anon	1
Alexis	1	Anot	1
Alexis Voraiev	1	Antalya	1
Alf Courtney	1	Antep	1
Alı Sing	1	Antonie Rubinstein	1
Ali Baba ile Kırk Haramiler	1	Apaçi	1
Ali İhsan Kalmaz	1	Apaçi Geçidi	1
Ali Rıza	1	Apollon	1
Ali Zar	1	Apti	1
Alian	1	Apti Paşa	1
Aliye	1	Aras Nehri	1
Alkolle Mücadele Derneği	1	Arçe Drake	1
Allan	1	Arequipa	1
Allegro	1	Arın	1
Alp Dağları	1	Ariposa	1
Altınayak	1	Arktika	1
Altıkamelus	1	Arnavutça	1
Alto	1	Arovaka	1
Amanos	1	Arpaçay	1
Amerika Sağırlara Yardım Cemiyeti	1	Arşidük	1
Amerikan Tabiat Tarihi Müzesi	1	Arthur Gordon Pym	1
Amit	1	Arthur Sullivan	1
Amoy	1	Arthuro Toscanini	1
Amsterdam	1	Asım	1
Amuderya Nehri	1	Aslan	1
Amundsen	1	Asur	1
Anafartalar	1	Asur Devleti	1
Anakonda	1	Aşık Veysel	1
Anders	1	At Meydanı	1
Andersen Masalları	1	Ata	1
Andorra La Vella	1	Ateş	1
Andrews Jim	1	Ateş Pars	1
Angel Çavlanı	1	Atina	1
Anıtkabir	1	Atlantik Okyanusu	1
Anibal	1	Atlas	1
Anienne Irmağı	1	Attarzan	1
Aniset Brijit	1	Attila	1
Anizeti	1	Attila Aydın	1
Ankara Kız Lisesi	1	Aude Landry	1
Ann	1	Auguste Dupln	1
Anna Karenina	1	Auguste Piccard	1
Anna Magdalena	1	Auresmycin	1

Avlonya	1	Bandırma	1
Avni Bey	1	Bantu	1
Avrupa Devletleri	1	Banu	1
Avrupa Medeniyeti	1	Banzai	1
Avukat Ayhan Bey	1	Barbe Rousse	1
Avusturya Macaristan İmparatorluğu	1	Barents	1
Ayaş	1	Bariton	1
Ayçan Tezel	1	Baron	1
Ayda	1	Baron Rotschild	1
Aydos Dağı	1	Barrett	1
Aydos Tepesi	1	Barthelemy Thimonnier	1
Aysun Günaydı	1	Barton	1
Ayşe Amuca	1	Basra	1
Ayşe Çetin	1	Basra Körfezi	1
Ayşe Öke	1	Basutoland	1
Ayşe Taşkent	1	Basutos	1
Ayşecik	1	Başet Dağı	1
Ayten Sekreter	1	Batı Afrikalı	1
Ayvalık	1	Batı Avrupa	1
Azade	1	Batı Avrupa Birliği	1
Azapkapı	1	Batı Trakya	1
Azılı Gangster	1	Batisfer	1
Aziz	1	Batlamyus	1
Aztek	1	Batman	1
Babıali	1	Battıram	1
Badi	1	Bay Bella	1
Baeyruth	1	Bay Biletçi	1
Bafra	1	Bay Caley	1
Bağımsız Oranj Devleti	1	Bay Donald	1
Bahariye	1	Bay Eisenhower	1
Bahariye İlkokulu	1	Bay Galiker	1
Bahçelievler	1	Bay Henhauser	1
Bahri	1	Bay Henry	1
Bahriye Bakanı Tirpitz	1	Bay Kantarit	1
Bakanlar Kurulu	1	Bay Kümmerli	1
Baken	1	Bay Livak	1
Baker Nakliyat	1	Bay Maskeiv	1
Bakster	1	Bay Reutter	1
Baküs	1	Bay Ross	1
Balkan Devletleri	1	Bay Sami Öke	1
Baltimore	1	Bay Sanchez	1
Bam Das	1	Bay Smith	1
Bamtam	1	Bayan Angst	1

Bayan Blaine	1	Bir Şeftali Bin Şeftali	1
Bayan Ciseha	1	Birinci İnönü Savaşı	1
Bayan Doris	1	Birleşik Amerika	1
Bayan Dugan	1	Birleşik Devletler	1
Bayan Durand	1	Birmingham	1
Bayan Kermikel	1	Biskay	1
Bayan Leylâ	1	Bizans İmparatoru	1
Bayan Meredit	1	Bizanslılar	1
Bayan Parker	1	Bizen	1
Bayan Petein	1	Blain	1
Bayan Richard	1	Block	1
Baysıl Kasabası	1	Blum und Füsse	1
BBC Radyosu	1	Boa Kaa	1
Beatles	1	Bobin	1
Bechuanaland	1	Boğaz Köprüsü	1
Bedeşşan	1	Bojanor Burnu	1
Bedri Rahmi Eyüpoğlu	1	Bolinsar	1
Behçet Kemal Çağlar	1	Bolu	1
Bekir Çavuş	1	Bom Bom	1
Bela Bartok	1	Bonn	1
Belaton	1	Bonn Limanı	1
Belçika Frangı	1	Bono	1
Belinay	1	Borinage	1
Belkıs Nalçacı	1	Borman	1
Bellela	1	Bourgeois	1
Beniat	1	Bönci	1
Benidera	1	Bramford Stadyumu	1
Bentam	1	Branda	1
Beppo	1	Brandt	1
Berat	1	Bremen	1
Beşler	1	Brenda Tomson	1
Bettina Gibbins	1	Bresina	1
Beyazıt Meydanı	1	Breznik	1
Beybaba	1	Brom	1
Beyk İmamverdi	1	Bromfield	1
Beyoğlu Kız Lisesi	1	Bruno	1
Beyşehir	1	Bruno Kreisky	1
Beyşehir Gölü	1	Bualan	1
Bil	1	Budist	1
Bili Nancy	1	Bufti	1
Bilim ve Teknik	1	Buhtunnasr	1
Bilorman	1	Buldok	1
Bingham	1	Bulgarca	1

Bulgaristanlı	1	Cenan Akın	1
Burdur	1	Cenevizli	1
Burgaz	1	Cevdet Çetiner	1
Burmaçıl	1	Ceyn	1
Burns Edinburgh	1	Cezmi	1
Bursalı	1	Challenger	1
Burton	1	Charles Baudlaire	1
Burton Gentleman	1	Charlie Aklavik	1
Bülbüller Çetesi	1	Cici	1
Bülbüller Grubu	1	Cihet	1
Büser	1	Cıralı Taş Devri	1
Büyük Ata	1	Cincinati	1
Büyük Britanya	1	Cinnah	1
Büyük Frederik	1	Claudio	1
Büyük Konstantin	1	Claudio Toscanini	1
Büyük Sahra	1	Claudius	1
Büyük Taarruz	1	Colangelo	1
Cahit Sıtkı Tarancı	1	Con Ahmet	1
Cahit Uçuk	1	Concord Savaşı	1
Caley	1	Condorde	1
Cameron Waterman	1	Cook	1
Can Ahmet	1	Coppelia	1
Can Can	1	Cordova	1
Candan	1	Cormon	1
Canla Özden	1	Costa Rica	1
Canterbury	1	Crage	1
Cari Warden	1	Cromwell	1
Carlson	1	Cudi Dağı	1
Caroline	1	Cuk	1
Carry	1	Curic	1
Cashman	1	Cübbe Ali	1
Cassowary	1	Cüneyt Arkın	1
Catskill Dağları	1	Çamlıbel	1
Cava	1	Çamlıca	1
Cavit Bey	1	Çang	1
Cebir	1	Çatalağzı Gazi Osman Paşa İlkokulu	1
Celâl	1	Çatalca	1
Cem	1	Çavuş Bekir	1
Cem Güney	1	Çekirge	1
Cemal	1	Çekoslovakyalı	1
Cemal Gürsel	1	Çerkez Ethem	1
Cemil Erkan	1	Çerri	1
Cenabihak	1	Çester	1

Çıldır Gölü	1	Doktor Fleming	1
Çu	1	Doktor Fuchs	1
Daily Times Gazetesi	1	Doktor Milton	1
Dalgıç Ağa	1	Doktor Ray	1
Dalkılıç Ağa	1	Doktor Schweitzer	1
Daltonlar	1	Doktor Wallace	1
Danny Hughes	1	Dole	1
Danny Kaye	1	Dolly	1
Dans	1	Donata	1
David Copperfield	1	Dormen	1
David Scott	1	Dormen Tiyatrosu	1
Davy Lambası	1	Dorset	1
De Gaullebin	1	Dover	1
De Vallery	1	Dördüncü Mehmet	1
Delfi	1	Dragster	1
Deli Hasan	1	Drais	1
Detroit Irmağı	1	Drakensberg	1
Develi	1	Dufrense	1
Devis	1	Dumasor	1
Devlet Güzel Sanatlar Akademisi	1	Dumbo	1
Dıraç	1	Dumlu Dağı	1
Dickens	1	Dumlupınar	1
Didar Okan	1	Duralumin	1
Diesel	1	Durand	1
Dik Armster	1	Durmasol	1
Dikilitaş	1	Durmasor Abdi	1
Dilâra Yenge	1	Dursun	1
Dilber	1	Dursunbey	1
Dina	1	Dülsine	1
Ding	1	Dütay	1
Diyojen	1	Edgehill Savaşı	1
Dobruca	1	Edinburg Üniversitesi	1
Dodger Oliver	1	Edirnekapı	1
Dogi	1	Ediş	1
Doğan Kulüp	1	Edmund Halley	1
Doğan Taşkent	1	Edvar	1
Doğu	1	Edvard Grieg	1
Doğu Almanya	1	Edwin Aldrin	1
Doğu Berlin	1	Ege Bölgesi	1
Doğu Berlin Tiyatroları	1	Ege Denizi	1
Doğulu	1	Egemen	1
Doktor Edward Jenner	1	Eggleston	1
Doktor Ernest Chain	1	Eğirdir Gölü	1

Eisnach	1	Esra	1
Ejderha	1	Essen	1
Elâ	1	Esterbley	1
Elâzığ	1	Eşref Vural	1
Elbasan	1	Ethem	1
Elektronik	1	Etienne Montgolfier	1
Elias Howe	1	Etna Yanardağı	1
Elizabet Tanyel	1	Etnografya Müzesi	1
Elizabeth Browne	1	Etrüsk	1
Elmas	1	Etrüsk Medeniyeti	1
Elmas Vadisi	1	Etyen Ançorena	1
Elzevir Block	1	Eve	1
Emerson	1	Everest	1
Emile	1	Eyfel Kulesi	1
Emili Keru	1	Eyüp Sabri Efendi	1
Emingil	1	Ezo	1
Emmanuel	1	Fahrettin Gökay	1
Emmanuel Diaz	1	Fahri Engin	1
Empire State Building	1	Fahrünnisa Seden	1
Erdal Eyikes	1	Faik Bey	1
Ergene Ovası	1	Faik Binal İlkokulu	1
Ergene Suyu	1	Falanjer	1
Erich Kaestner	1	Falkland Adaları	1
Erih Weis	1	Fani Doğan	1
Eriskop	1	Fanta	1
Erkânı Harbiye	1	Fantina	1
Erkin Koray	1	Fatih Atikali İlkokulu	1
Erkin	1	Fatih Camisi	1
Erman	1	Fatin	1
Ermenistan	1	Fatoş Sokakların Meleği	1
Ermin	1	Faversham	1
Ernest Chain	1	Fehmi Tanyurt	1
Erol Acısal	1	Fenerbahçe(Spor)	1
Ersin	1	Fenerbahçeli	1
Erzberg	1	Fenike	1
Esenevler İlkokulu	1	Ferhan Dev	1
Esentepe	1	Ferhunde Erkin	1
Esin	1	Ferid Alnar	1
Eski Mısır	1	Fethiye	1
Eski Moda Kız	1	Fetih	1
Eskişehir Mehmetçik Ortaokulu	1	Fevzi Çakmak İlkokulu	1
Esop	1	Fırat Nehri	1
Espelueges	1	Fırtına	1

Fiberolas	1	Galileo Galilei	1
Figen Ertelun	1	Galveston	1
Filadelfiya	1	Gana	1
Filiz	1	Garo Mafyan	1
Filiz Başaran	1	Gary Brigden	1
Finiçik	1	Gay Drake	1
Finike	1	Gayser	1
Finler	1	Gazi	1
Flamanlar	1	Gazi Ağa	1
Flamingo	1	Gazi Mustafa Kemal	1
Flit	1	Gazi Mustafa Kemal Paşa	1
Floransalı	1	Gazi Osman Paşa	1
Florey	1	Gedik Ahmet Paşa	1
Florida	1	Gençlik ve Spor Bayramı	1
Florida Üniversitesi	1	General De Gaulle	1
Flying Scotchman	1	Geneve	1
Fokkestone	1	Gentile Bellini	1
Ford	1	George Searfe	1
Fort De Gaume Altamiro	1	George Stephenson	1
Foto Çakır	1	Gergedan	1
Frances	1	Germen	1
Francesco	1	Gertrud	1
Francisko De Orellana	1	Geyve Suyu	1
Frani Jonas	1	Gezen	1
Franklık	1	Ghana	1
Fransalı	1	Ghana Cumhuriyeti	1
Fransız Cilası	1	Gine	1
Fransız Frangı	1	Giossen	1
Franz Joseph Haydn	1	Giovanni Bellini	1
Freedom	1	Girtin	1
Frençois	1	Giyom Tel	1
Frenk	1	Gloucestershire	1
Fresk	1	Glennfield	1
Frike	1	Glennie	1
Froma	1	Glonas	1
Fuçin	1	Gobi	1
Fujiyama Yanardağı	1	Gondolcular	1
Fuller	1	Goodrich	1
Fuzuli	1	Gökhan	1
Galaks	1	Gökmen Ayak	1
Galapagos Pengueni	1	Gönçten	1
Galata	1	Gönen	1
Galatasaray(Yer)	1	Gönül Şükran	1

Göreme	1	Hacı Bekir	1
Gradlona	1	Hacı Evhat	1
Gradlonun	1	Haçaduryan	1
Grafit	1	Hague	1
Graham Magazine	1	Hail	1
Grand Manan	1	Hakim Memduh	1
Grant Kalesi	1	Hakim Memduh Bey	1
Graz	1	Hakkı Sünat	1
Grek Medeniyeti	1	Haliç	1
Grenç	1	Halil Ağa	1
Greta	1	Halil Efendi	1
Gretel	1	Halil Eren Yerli	1
Griffin	1	Halil Yıldırım	1
Grizu Gazi	1	Halime	1
Groot Zundert	1	Halûk	1
Grönland Adası	1	Hamdi	1
Guam	1	Hanbalık	1
Guayaguil	1	Handel	1
Gudun	1	Hans Christian	1
Guinca	1	Hans Frike	1
Guinea Körfezi	1	Hans Meyer	1
Gulu Gulu	1	Harbiye Şehir Tiyatrosu	1
Gunsbach	1	Harper	1
Gura Gura	1	Harrach	1
Gurula	1	Harran Üniversitesi	1
Gusiav	1	Harri Dill	1
Guyana	1	Harşit Çayı	1
Gülay Uğurata	1	Harun Reşid	1
Gülek	1	Hasan Dağı	1
Gülen Olut	1	Hasan Latif Sarıyüce	1
Gülliver	1	Hasan Sarışın	1
Gülnihal	1	Hasis	1
Gülo	1	Hassa	1
Gülseren	1	Haşan Pulur	1
Gültan	1	Haşarı Melekler	1
Gün	1	Hatice Efe	1
Günal	1	Hatice Hanım	1
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	1	Hatice Samanel	1
Güneydoğu Asya	1	Hatice Turhan Sultan Türbesi	1
Güngör Kabakçioğlu	1	Hattat Çelebi Karahisari Sinan	1
Güngörmüş	1	Havval Adaları	1
Güntekin	1	Hawaili	1
Güven Dalay	1	Hawkeye	1

Haydar Öztürk	1	Hülya Tarcan	1
Haydıt	1	Hürrem Sultan	1
Hayley	1	Hürriyet	1
Hayley Mills	1	Hüseyin Akdağ	1
Hayleys Çiftliği	1	Hüseyin Cahit	1
Hayreddin	1	Hüseyin Çıyazgan	1
Hayrettin	1	Hüsrev Efendi	1
Hayrettin Arslan	1	Irak	1
Hayyan	1	Isaac	1
Hazer	1	Istranca	1
Heinz	1	Işık Lisesi	1
Heinz Nawratil	1	İbrahim	1
Helen Keller	1	İbrahim Efendi	1
Henri Giffard	1	İbrahim Ersaraç	1
Henrik	1	İbrahim Özen	1
Henry Pulitzer	1	İç Anadolu Bölgesi	1
Hensel	1	İffet	1
Herbert Green	1	İhsan	1
Hesiod	1	İkinci Babil Krallığı	1
Heuss	1	İkinci Eumenes	1
Hırgür	1	İkinci Selim	1
Hırloş'la Mınav	1	İkinci Simon	1
Hicaz	1	İlkçağ	1
Hilmi Çağlayan	1	İlker İnanoğlu	1
Hindenburg	1	İnanoğlu	1
Hirfanlı	1	İndia	1
Hirfanlı Gölleri	1	İngalls	1
Hitler	1	İngiliz Guyanası	1
Hoangho	1	İngiliz Kraliyet Demiryolları	1
Hocaoğulları	1	İngiltereli	1
Hollywood	1	İnönü Savaşı	1
Homer	1	İsfıyord	1
Hopking	1	İskandinavyalı	1
Hopkings	1	İsmail Gündoğdu	1
Horasan	1	İsmail Hakkı Çetin	1
Howard Florey	1	İsmet Tekeş	1
Hristiyanlık	1	İspanyol Pesetası	1
Huda	1	İspinoza	1
Hudini	1	İsrail	1
Hudson	1	İstanbul Arkeoloji Müzesi	1
Hudson Nehri	1	İstanbul Etiler Devlet Konservatuvarı	1
Hula	1	İstanbul Konservatuvarı	1
Hüget Terruan	1	İstanbul Şehir Tiyatroları	1

İşkodra	1	John Walker	1
İtalyalı	1	Jokab	1
İtalyanca	1	Joliet	1
İznik	1	Joliet Hapishanesi	1
İznik Göl	1	Jon	1
Jack Jackson	1	Jorj	1
Jack Maddox	1	Joseph Mayon	1
Jack Rivar	1	Josepli	1
Jackson	1	Josiah Franklin	1
Jacques Ibert	1	Juan	1
Jake	1	Judith Gardiner	1
Jakon Tablosu	1	Jules	1
Jale Dalay	1	Junction	1
James Cook	1	Jübile	1
James Lovell	1	Jül	1
James Mcdivitt	1	Kabalevski	1
Jan Terruanm	1	Kabataş Erkek Lisesi	1
Janet Mafyan	1	Kâbe	1
Jansen	1	Kaçkar Dağı	1
Japonca	1	Kahire	1
Jarse	1	Kahire Üniversitesi	1
Jeep	1	Kahn	1
Jeneyro	1	Kahraman Şerif King	1
Jeronimo	1	Kaisa	1
Jessi Dilmen	1	Kaka	1
Jibbon	1	Kalahiri	1
Jidsu	1	Kalai Sultaniye	1
Jim Blaine	1	Kalek	1
Jim Mc Guire	1	Kalkan Filateli Sergisi	1
Jimnastik	1	Kalküta	1
Jip	1	Kamçat	1
Jiu	1	Kamçatka	1
Jo'nun Çocukları	1	Kamehameha	1
Jodie Foster	1	Kamerun	1
Johanna Spyris	1	Kâmran Amca	1
Johannesburg	1	Kanguru	1
John Biscoe Gemi	1	Kansas	1
John Drake	1	Kantarit	1
John Gremshaw	1	Kap	1
John Kennedy	1	Kaptan Hüsrev Paşa	1
John Mills	1	Kaptan Montcalf	1
John Mohune	1	Kaptan Paul Trawers	1
John Steinbeck	1	Karacaahmet Mezarlığı	1

Karadağ	1	Keyphone	1
Karaju	1	Kıbrıs Adası	1
Karak	1	Kıbrıslı	1
Karakoncolos	1	Kırıkkale	1
Karaköy	1	Kırklareli	1
Karaman	1	Kırkpınar Güreşleri	1
Karga ile Tilki	1	Kırmızı Başlıklı Kız	1
Kargar	1	Kızılhaç	1
Kari Drais	1	Kızılırmak Köprüsü	1
Kars	1	Kızılkuş	1
Karsbi Hanedan	1	Kid Caley	1
Karsın	1	Kikvat	1
Karsonville Kasabası	1	Kings Okulu	1
Kartaca	1	Kipling	1
Kartalbaş	1	Kitabü'l Mükteseb	1
Kartaltepe	1	Klementine	1
Kartel	1	Kocaeli Çatalca	1
Karya Krallığı	1	Kocaelispor	1
Kasonvil	1	Kocamustafapaşa	1
Kastamonulu	1	Koçhisar	1
Katalan Lehçesi	1	Kokichi Mikimoto	1
Katar	1	Kolibri	1
Katey	1	Kolombiya	1
Kauai	1	Kolombo	1
Kayalık	1	Kolorado	1
Kayseri Ovası	1	Kolugo	1
Kayserili	1	Komolo	1
Kazel	1	Komünist Partisi	1
Kâzım Akses	1	Kondüktör Bey	1
Kefalo	1	Konrad Lorenz	1
Kehribar	1	Kont Barankur	1
Kenan Özbek	1	Konta	1
Kenan Temizan	1	Konya Ovası	1
Kenid	1	Kop	1
Kennikel	1	Kora Gregor	1
Kerguelen	1	Koran	1
Kerime	1	Kore	1
Kerman	1	Korkmaz	1
Kerter	1	Korlce	1
Kervan	1	Korsika	1
Keşmir	1	Kos	1
Kev	1	Kotra	1
Kevser Kocaemre	1	Köln	1

Köprülü Mehmet Paşa	1	Lecros	1
Köroğlu	1	Lee Majors	1
Köyceğiz	1	Lemür	1
Kral James	1	Leonof	1
Kral Mausolos	1	Leonore Kosswig	1
Kral Üçüncü Leopold	1	Lergan	1
Kraliçe Birinci Elizabeth	1	Leslle Clows	1
Kraliçe Elizabeth	1	Leva	1
Kraliçe Henrietta	1	Lexington Savaşı	1
Kraliçe Saba	1	Leydi Bell	1
Kraliçe Semiramis	1	Leydi Jane	1
Kreisler	1	Leydi Karsbi	1
Krokodil	1	Libya	1
Kukenaam Çavlanı	1	Lidyalı	1
Kuniller	1	Lidyalılar	1
Kunteri	1	Limpopo	1
Kur'an	1	Lincoln Anıtı	1
Kurtuba	1	Linda Blalr	1
Kurudere Köyü	1	Linguafon Takımı	1
Kurudereliler	1	Linz	1
Kuş Cenneti	1	Lionel Bart	1
Kuveyt	1	Lipsos	1
Kuzey Avrupa	1	Lisinus	1
Kuzey Denizi	1	Litamm	1
Kuzeybatı Afrika	1	Litosfer	1
Küba	1	Lokce	1
Küçük Bey	1	Lokomotif	1
Küçük Lord	1	Londian	1
Kümmer	1	Londra Üniversitesi	1
La Fontaine Masalları	1	Londralı	1
La Haye	1	Long	1
La Plalne	1	Lop	1
Labrador	1	Lord Brownlow	1
Lagara Çavlanı	1	Lord Fairfax	1
Laiman	1	Lorri	1
Lale Öge	1	Los Angeles	1
Landry	1	Los Mangeurs	1
Lapland	1	Louis Paster	1
Larsen Kardeşler	1	Loura	1
Lascaux	1	Lourdes	1
Latman	1	Lovell	1
Lawrence	1	Lozan	1
Lazkiye	1	Lozan Antlaşması	1

Luazo	1	Mantar Avcı	1
Lugano	1	Manvantara	1
Luganoda	1	Manyas	1
Luigi Galvani	1	Manyas Ovası	1
Luis Adası	1	Maracaibo Gölü	1
Luke	1	Maras	1
Lulu	1	Marçel	1
Luzern	1	Mareşal Fevzi Çakmak İlkokulu	1
Lübnan	1	Margot Fonteyn	1
Lükres	1	Mari	1
Lüksemburg	1	Marianne Saar	1
Lüneberg	1	Marice Ravel	1
Lüzern	1	Marie Antoinette	1
Lüzern Jertrüd	1	Marie Sklodovska	1
Lynn Shevil	1	Marineland	1
Maçka	1	Mariposa	1
Madalyon	1	Maritd	1
Madra Adası	1	Markoni	1
Madir	1	Marmara Denizi	1
Mae	1	Marshall Planı	1
Mafsal	1	Marş	1
Magdalenya	1	Mary Ingalls	1
Mahatma Gandhi	1	Mary Lockes	1
Mahatma Mohandas Gandhi	1	Marysan	1
Mahir	1	Maskali	1
Mahmud	1	Matanuska Nehri	1
Mahmut Anlar	1	Matanuska Vadisi	1
Mahmuz	1	Mathias	1
Mahzun	1	Mathias Haydn	1
Majestik Sineması	1	Matmazel Edwige	1
Majestikte	1	Mauı	1
Makasdar	1	Maurice Adası	1
Makedonya	1	Mausolos	1
Malabarte	1	Max Bruck	1
Malakka Boğaz	1	Maysteri	1
Malazgirt Meydan Muharebesi	1	Mcdivitt	1
Malindi Limanı	1	Mehd	1
Malta	1	Mehmat Ağa	1
Mang	1	Mehmet Ali Kocaman	1
Mangu	1	Mehmet Ali Onat	1
Manko	1	Mehmet Kahraman	1
Manko Kayalıkları	1	Mehmetçik	1
Manş Denizi	1	Meliha Dünder	1

Meliha Kodak	1	Moda Kız Numune Mektebi	1
Melike Demirağ	1	Moda	1
Memduh	1	Moğol Hakan	1
Mendeb Boğazı	1	Moğol İstilası	1
Menuhin	1	Moğolistan	1
Meral Vuralhan	1	Mohini	1
Mercan	1	Molokaj	1
Merkür	1	Mombasa	1
Mert	1	Mondros Mütarekesi	1
Mescit Dağı	1	Monoemuci	1
Mesude	1	Monomotap	1
Mesut Yaşar	1	Monroe	1
Metrik	1	Monroe Ailesi	1
Metteo	1	Montcalf	1
Mevlid	1	Montcalflar	1
Mevlüt Cengiz	1	Montgolfier Kardeşler	1
Mınav'la Hırloş	1	Montpellier	1
Mısırlılar	1	Montreal	1
Miat	1	Mopy Dink	1
Midhat Sertoğlu	1	Mordağ	1
Mihavet	1	Moreta	1
Mihriban	1	Morgan	1
Mihrimah Sultan Camisi	1	Moropus	1
Mihver Devletleri	1	Mortepe	1
Mik	1	Moskov	1
Mika	1	Mozambik	1
Mikado	1	Mr Binks	1
Mikail	1	Mudanya	1
Millî Birlik Komitesi	1	Mudia	1
Millî Eğitim Müdürlüğü	1	Mudurnu Çayı	1
Milliyet	1	Muğla	1
Milu	1	Muhammet	1
Mimar Davut Ağa	1	Muhammet Ali	1
Mimar Koca Sinan	1	Muhandas	1
Minneapolis	1	Muharrem	1
Minou Drouet	1	Muhittin Sadak	1
Mira	1	Muhtar Halil Efendi	1
Misakı millî	1	Mungo Park	1
Miss Black	1	Murfildi	1
Miss Joyce Connell	1	Murlu	1
Mister Montgomery	1	Musa	1
Mobbs	1	Musa Efendi	1
Moda İlkokulu	1	Muslihiddin	1

Muslihiddin Efendi	1	New Delhi	1
Mustafa Eremektar	1	New England	1
Mustafa Kemal Paşa	1	New Foundland	1
Mustafa Kesim	1	New Haven	1
Mustafa Koşukavak	1	Nezrin	1
Mustafa Özdemir	1	Niagara Şelalesi	1
Mustafa Reşit Paşa	1	Nicaragua	1
Mustafa Savaşman	1	Niccolo	1
Mustafa Yarşan	1	Nicholas Vedder	1
Mustafa Yücel	1	Nicola Rubinstein	1
Müdür İbrahim Vardoğan	1	Nihat Dizen	1
Müfit Seylam	1	Nijeryalı	1
Müge	1	Nikola Petkov	1
Mühmellen	1	Nil Nehri	1
Münih Üniversitesi	1	Nilüfer Hatun İlkokulu	1
Müsamer	1	Nine	1
Mysore	1	Ninive	1
Nail Yargıcı	1	Nisan	1
Nalliers	1	Niyagara Şelalesi	1
Nana Mihalidis	1	Nobel	1
Nancy Oliver	1	Nobel Fizik Ödülü	1
Nansen	1	Robert Wiener	1
Nao Burnu	1	Normandiya	1
Napolyon Savaşları	1	Normanlar	1
Nara Limanı	1	Nortartküs	1
Nasrettin Baba	1	Norton Bentam	1
Nazi	1	Nouvilo	1
Nazlı	1	Nova Scotia	1
Nebile	1	Noyan	1
Necati Cumalı	1	Nuh Peygamber	1
Necati Toraman	1	Nur	1
Neclâ	1	Nurettin Kayıkçı	1
Neclâ Nazır	1	Nuri İyicil	1
Nedam	1	Nürnberg	1
Nedi	1	Obasan	1
Nejat Baydar	1	Oberland	1
Nejat Mazhar Gür	1	Ohio Üniversitesi	1
Nejlâ Pars	1	Ohlo	1
Nell	1	Ojivaslar	1
Nestor	1	Okay Akyol	1
Neşe	1	Okyanus	1
Nevada Curtis	1	Oliver Fagin	1
Nevva	1	Onur	1

Operatörler Koleji	1	Paoli Balassani	1
Oranj Devleti	1	Paper	1
Organtin	1	Papier	1
Orhan Azizoglu	1	Parla	1
Orhan Şaik Gökyay	1	Parlamento Temsilciler Meclisi	1
Orhan Veli	1	Parls	1
Oroks	1	Pars	1
Orta Afrika	1	Pasifik Bahriyesi	1
Orta Avrupa	1	Pasifik Çiftliği	1
Orta Doğu	1	Pasifik Su Altı Ürünleri Çiftliği	1
Ortak Pazar	1	Pastör	1
Ortaköy	1	Pat Mato	1
Ortodoks	1	Patika	1
Ortodoks Hristiyan	1	Patris	1
Oscar Wilde	1	Pazu	1
Oskar	1	Pecliblend	1
Oslo	1	Pekin	1
Osmanoğulları	1	Pele	1
Ottawa	1	Pendik	1
Oxford Georgia	1	Pens	1
Oxford Üniversitesi	1	Pepe	1
Öjen Onegin	1	Pepit	1
Öke	1	Perez	1
Ömer Kanat	1	Perfore	1
Önder Tüzcet	1	Peri	1
Örs	1	Peri Bacaları	1
Özel Oya Bale Okulu	1	Perihan	1
Özerdem	1	Perrault	1
Özgürlük Heykeli	1	Perrina	1
Özin	1	Pers İmparatoru Serhas	1
Paderewski	1	Peruka	1
Padua Üniversitesi	1	Pervin	1
Pafta	1	Pete Sheldon	1
Paganini	1	Peter Çaykovski	1
Pakistanlı	1	Peter Ilyic Çaykovski	1
Paliputra	1	Peter Vanderdenk	1
Palomar Dağı	1	Peterman Peak Tepesi	1
Palya	1	Peters	1
Pamir Yaylası	1	Petron	1
Pana	1	Phile Jackson	1
Pandora	1	Phillppeville	1
Panter Baghira	1	Pigmen	1
Paola	1	Piken	1

Pioneer	1	Ramado	1
Piri Reis	1	Ramiz	1
Pisa Kulesi	1	Ramiz Efendi	1
Pithyllus	1	Rao	1
Planetarium	1	Ray Adie	1
Poe	1	Rea	1
Polaris	1	Redingot	1
Polarma	1	Redstone	1
Poli	1	Rej	1
Poligon	1	Ren Nehri	1
Polonium	1	Resus Irmağı	1
Polyanna	1	Reşko Tepesi	1
Porta Riko	1	Rezzan Abidinoğlu	1
Poyraz	1	Rhea	1
Prank Borman	1	Rheinland	1
Prelüd	1	Rhodoj	1
Pren	1	Rıfkı	1
Prens	1	Rıza Ruşen Yücer	1
Prens Charles	1	Rıza Şah Pehlevi	1
Prens James	1	Richard Lockc	1
Prens Ni	1	Richart Trevithick	1
Prens Titesko	1	Richmend	1
Prences Dilek	1	Richmond	1
Prences Tiyaşrosu	1	Rida	1
Pretoria	1	Rip Castkill	1
Preveze	1	Rip Van Winkle	1
Profesör Volzac	1	Riya	1
Profesör Viner	1	Rka	1
Prusya	1	Roba	1
Pruth	1	Robert Delanna	1
Ptolemaus	1	Robert Gibbon Johnson	1
Pudu	1	Robert Terrua	1
Puerto	1	Roberta	1
Puhu	1	Roberto	1
Pulman	1	Robot Penguen	1
Puten	1	Roger Bacon	1
Pyrene	1	Rogga Rag	1
Queensland	1	Roland Bangarter	1
Rab	1	Rom	1
Rahmi	1	Romalılar	1
Raiding	1	Romanya	1
Rakım	1	Romen Nastase	1
Ralph Waldo Emerson	1	Roosevelt	1

Rose Silvi	1	Santa Maria Di Loreto	1
Rostock	1	Sapanca	1
Röntgen	1	Sapanca Gölü	1
Rudyard Kipling	1	Saraçhane	1
Rugan	1	Saraybosna	1
Rugbi	1	Sardinya	1
Rumeli	1	Sarıkamış	1
Rumeli Kavağı	1	Sarp	1
Rumen	1	Sato San	1
Ruperto	1	Schmidt	1
Rus Çarı	1	Schweikart	1
Russel	1	Schweitzer	1
Russel Schwveickart	1	Score	1
Rusticiano	1	Sebastian	1
Rüçhan	1	Seher Dosdoğru	1
Rüstem Efendi	1	Selçuklular	1
Rüya Gibi	1	Selin	1
Sabahat	1	Selli	1
Sabih Gözen	1	Selma Abla	1
Sabo	1	Semerkand	1
Sabri Esat Siyavuşgil	1	Semiha Hanım	1
Sacun Çayı	1	Semiramis	1
Safier	1	Sepetçioğlu	1
Sahra	1	Septimus	1
Saint Petersbourg	1	Serhat	1
Sair	1	Serpil	1
Sait	1	Serpil Ersoy	1
Saiun	1	Severen Nehri	1
Saksofon	1	Sevgi	1
Salamon	1	Sevim Aktaş	1
Salazar	1	Sevin Kocaer	1
Salih Fidanoğlu	1	Sevr Antlaşması	1
Salim	1	Seylanlı	1
Sam Kulver	1	Sfenk	1
Sami Öke	1	Shackleton Üssü	1
Samoslu	1	Shakespeare	1
Samsu	1	Shankar Yarışmaları	1
San	1	Sheepeaters	1
San Diego	1	Sherwood Anderson	1
San Marco	1	Sheridan	1
San Tiago Adası	1	Sherl	1
Sandra Filding	1	Shibam	1
Sansan	1	Shirley	1

Sırık	1	Stirmer	1
Sırp	1	Strassburg	1
Sıtkı Bey	1	Streptomycin	1
Siam Litam	1	Stuart	1
Siirt	1	Stuttgart	1
Siksa	1	Stylus	1
Silfih	1	Suat	1
Silivya	1	Sue Martin	1
Silviyan	1	Suin	1
Sindbad	1	Sukrano	1
Sinderella	1	Sultan Abdülaziz	1
Sir Edmund Hillary	1	Sultan Sazlığı	1
Sir George Cayley	1	Sultan Süleyman	1
Sir Isaac Newton	1	Sumatra	1
Sir Peroy	1	Summersand	1
Sir Winston Churchill	1	Sumu	1
Siribad	1	Sunda Adaları	1
Sirto	1	Susana	1
Sivas Kongresi	1	Suzi Duggan	1
Sivaslı	1	Süleyman Balçın	1
Skagway	1	Süleyman Çelebi	1
Skoldborger	1	Süleyman Nazif	1
Skoldlar	1	Süveyş Kanalı	1
Slavlar	1	Şaban	1
Sofya	1	Şadan	1
Sofya Kültürel Yıkım Enstitüsü	1	Şah Tahmasb	1
Sokaavel	1	Şahap	1
Sokullu	1	Şahinoğlu	1
Sokullu Mehmet Paşa	1	Şair Mehmet Emin Bey	1
Sonat	1	Şampınyak	1
Songül Dünder	1	Şang-Tu	1
Soprano	1	Şansi Şensi Nehri	1
Sorbonne	1	Şantung	1
Southam	1	Şark	1
Southern Literary Messenger	1	Şason	1
Sovyetler Birliği	1	Şato	1
Spitzberg Adası	1	Şebboy	1
Stafilokok	1	Şebnem	1
Stafilokoküs	1	Şefik	1
Stalla	1	Şefik Eroğlu	1
Stanadareg	1	Şehname	1
Statish	1	Şehzade	1
Steno	1	Şehzade Camisi	1

Şemsi İnkaya	1	Tevrat	1
Şemsi Paşa	1	The Raven	1
Şemsi Paşa Camisi	1	Thfodon	1
Şenel Ünlücömert	1	Thon	1
Şeran	1	Tınaztepe	1
Şerif Curtis	1	Tibetliler	1
Şeyh Sümbül Sinan	1	Tifdruk	1
Şeytan	1	Tiktak	1
Şikago Üniversitesi	1	Tilki ile Deve	1
Şilin	1	Tilki ile Kurt	1
Şimşek	1	Tillie	1
Şirley Temple	1	Tillie Majczek	1
Şövalye	1	Times Gazetesi	1
Şule Güvenç	1	Timor	1
Tagore	1	Tissino	1
Tahiti	1	Titicaca Gölü	1
Tamara	1	Titikaka	1
Tannhauser	1	Titov	1
Tarık Bey	1	Toby Tyler	1
Tarık Olgan	1	Todor	1
Tashanya	1	Tokat	1
Tatum	1	Tokyo	1
Tayfun	1	Tolima	1
Tayms Nehri	1	Tom Joe	1
Tayvan	1	Tombul Tavşan Masalı	1
Tebriz	1	Tomi Trotter	1
Ted	1	Tomlinson	1
Tees Irmağı	1	Tommy Burns	1
Tekirdağ	1	Tophane	1
Teksaslı	1	Topkapı Sarayı	1
Tele Selectif	1	Toraman	1
Tele Selection	1	Torik	1
Ten	1	Tornosor	1
Tenk	1	Toroslar	1
Teo Aleks	1	Tortum Şelalesi	1
Teodosius	1	Tot	1
Tercümân-ı Ahvâl	1	Trabzonsporlu	1
Terlikçi Ali	1	Tracey Jane	1
Terramycin	1	Trampet	1
Terrualar	1	Trança	1
Terry	1	Transval	1
Terry Colangelo	1	Trapez	1
Tevere	1	Trenachard	1

Trilifodon	1	Üçüncü Murat	1
Trolle	1	Üftade Soylu	1
Trotper	1	Üngör Öznalbant	1
Trup	1	Ünsal Şeker	1
Tufan	1	Üsküdar Amerikan Kız Lisesi	1
Tuğamiral Souchon	1	Vaal	1
Tuna	1	Vahab	1
Tuna Boyları	1	Valon	1
Tuncay	1	Valonlar	1
Tuncer Sevi	1	Varanus Komodensis	1
Tunus	1	Varna	1
Turgay	1	Varşova Paktı	1
Turgut Arseven	1	Vasıf Bey	1
Turgut Reis	1	Vaştor	1
Turpin	1	Vatan Yahut Silistre	1
Tuzla Gölü	1	Vedat Demirci	1
Tülecioğlu	1	Veli Ağa	1
Tülin	1	Veremle Savaş Derneği	1
Türk Hava Kurumu	1	Vespa Motorsiklet	1
		Veysel Efendi	1
Türk Ocağı	1	Vikingler	1
Türk Silahlı Kuvvetleri	1	Vildan Semerci	1
Türkçülük	1	Virginia Clemm	1
Türkis	1	Viyandot	1
Türkistan	1	Vladivostok	1
Türkiye Filatelist Dernekleri Federasyonu	1	Volf	1
Türkiyeli	1	Von Bummel	1
Tüzün	1	Von Zippelin	1
Uganda	1	Vosk	1
Uğur Öda	1	Voskhod	1
Ulucan	1	Wabul	1
Ulusal Egemenlik Bayramı	1	Wagner	1
Uluslararası Koruma Teşkilatı	1	Walos	1
Upton	1	Walt	1
Ural Altay	1	Waltef Ulbricht	1
Uriah Gardner	1	Walter	1
Uruguay	1	Warden	1
Urum	1	Wari	1
Utah	1	Warwickshire	1
Utanç Duvarı	1	Waterlo	1
Uyuşuk	1	Weddell Denizi	1
Üçgen Çetesi	1	Weimar	1
Üçüncü Ahmet	1	Weimar Hükümeti	1

West Point	1	Yıldırım Beyazıt	1
Westminster Katedrali	1	Yıldız Gülpınar	1
Wilfred Strathmore	1	Yıldız Kenter	1
Wilhelm Conrad	1	Yıldız Salonu	1
Wilhelm Conrad Röntgen	1	Yontma Taş Devri	1
Wilhelm Friedmann Bach	1	York	1
Wilhelm Kempff	1	Yumuk	1
Wilhelm Röntgen	1	Yunan Tanrısı	1
Wilholmina	1	Yuri Gagarin	1
Wilkinson	1	Yves	1
Will	1	Zamora	1
Willard	1	Zargana	1
William Anders	1	Zehra Yıldırım	1
William Gilbert	1	Zeki İzer	1
William Herschel	1	Zeki Okuturlar	1
William Saroyan	1	Zeliha Uzlu	1
William Turner	1	Zenginoğlu	1
Willy	1	Zeo	1
Wimbledon	1	Zero	1
Wimlore	1	Zeynep Değirmencioğlu	1
Wisconsin	1	Zigana	1
Wong	1	Ziya Gökalp	1
Wright	1	Zodyak	1
Würzburg Üniversitesi	1	Zola	1
Xosas	1	Zonguldak	1
Yagon	1	Zulu	1
Yağmur	1	Zübeyde Topaloğlu	1
Yahya Diken	1	Zühre	1
Yahya Kemal	1		
Yahya Mert	1		
Yangtze	1		
Yanye	1		
Yaren	1		
Yarkent	1		
Yavuz Selim	1		
Yeditepe	1		
Yellowstone	1		
Yenhaa	1		
Yenice	1		
Yerli Malları ve Tutum Haftası	1		
Yeşil Burun Takımadaları	1		
Yeşilirmak	1		
Yılanlı Sütun	1		

Ek-3. Doğan Kardeş Dergisindeki Deyimler

Deyim	Sıklık	Allah'a ısmarladık	25
karar ver-	191	hâline gel-	25
meydana gel-	131	hoş geldiniz	25
ne kadar	129	ileri sür-	25
haber ver-	117	yol aç-	25
aklına gel-	110	zarar ver-	25
yola çık-	100	iş gör-	24
elde et-	97	karşılık ver-	24
fark et-	90	eline geç-	23
hoşuna git-	90	sağ ol-	23
meydana getir-	88	ne var ki	22
başına gel-	86	dünyaya gel-	21
ses çıkarma-	74	emin ol-	21
söz ver-	65	geri dön-	21
idare et-	64	kendine gel-	21
kim bilir	61	selam ver-	21
işe yara-	55	canı iste-	20
karın doyur-	55	kendini alama-	20
ortaya çık-	53	meydana çık-	20
nefes al-	51	ortaya çıkar-	19
canı sıkıl-	50	yer al-	19
ne yazık ki	43	ne olur	18
farkına var-	42	elinden kurtul-	17
gözüne iliş-	42	göze al-	17
özür dile-	42	hak ver-	17
yolunu tut-	42	iç çek-	17
yol al-	39	iyi ki	17
ele geçir-	38	karşı koy-	17
yola koyul-	38	yok ol-	17
ad ver-	37	dikkatini çek-	16
uykuya dal-	35	gözden kaybol-	16
elinden geleni yap-	34	sözünü kes-	16
söz et-	34	yardıma koş	16
ayağa kalk-	33	çare bul-	15
geç kal-	33	diyecek yok	15
yok et-	33	göz at-	15
başından geç-	32	gözünden kaç-	15
ders ver-	32	haber al-	15
vakit geçir-	32	hoşça kal-	15
yerine getir-	32	içini çek-	15
geri kal-	28	kaşlarını çat-	15
aldırış etme-	26	kusura bakma-	15

yol göster-	15	film çek-	10
boşa git-	14	geri ver-	10
farkında ol-	14	göz dik-	10
geri çekil-	14	gözleri dol-	10
göz kulak ol-	14	gözlerine inanama-	10
gözden geçir-	14	hakkından gel-	10
harekete geç-	14	hayal kur-	10
ortaya koy-	14	ileri gel-	10
peşine düş-	14	işaret ver-	10
serbest bırak-	14	karşı gel-	10
şarkı söyle-	14	lafa karış-	10
dikkat çek-	13	merak sar-	10
geçmiş olsun	13	tuzığa düş-	10
hiç olmazsa	13	yerine geç-	10
ortadan kaldır-	13	yok canım	10
sıkıntı çek-	13	ağızı açık kal-	9
yerini al-	13	aklına getir-	9
ad tak-	12	aklından geçir-	9
ayak bas-	12	avazı çıktığı kadar	9
baş çık-	12	baş başa ver-	9
bir araya gel-	12	ceza çek-	9
dayak ye-	12	ıslık çal-	9
ders al-	12	ileri atıl-	9
diz çök-	12	iş işten geç-	9
ele al-	12	izin al-	9
güneş bat-	12	katıla katıla gül-	9
hak et-	12	kazaya uğra-	9
hayal kırıklığına uğra-	12	nasıl olsa	9
ne olursa olsun	12	ortadan kalk-	9
tedavüle çıkar-	12	sonucuna var-	9
aklına koy-	11	sonuç ver-	9
bağrına bas-	11	söze karış-	9
canını sık-	11	temel at-	9
göz kamaştır-	11	üstesinden gel-	9
iyi et-	11	var ol-	9
ne de olsa	11	yere ser-	9
ortadan kaybol-	11	yerinde ol-	9
soluk al-	11	yerini tut-	9
tamir et-	11	ziyafet çek-	9
bardaktan boşanırcasına yağ-	10	affedersin	8
cesaret ver-	10	başına geç-	8
ele geç-	10	burnunu sok-	8
fırsat ver-	10	ceza ver-	8

çığlık at-	8	imkân ver-	7
dört gözle bekle-	8	imza at-	7
dudak bük-	8	işe karış-	7
güneş doğ-	8	işe koyul-	7
hüküm sür-	8	işine gel-	7
ileri git-	8	kendini göster-	7
imdadına yetiş-	8	konser ver-	7
kendini toparla-	8	ne pahasına olursa olsun	7
kendini tutama-	8	rol al-	7
lazım gel-	8	surat as-	7
önüne geç-	8	tedavülden kalk-	7
sınıfta kal-	8	yerinde durama-	7
son ver-	8	yerine koy-	7
söz aç-	8	yüzü gül-	7
tuzak kur-	8	akıl et-	6
tüyleri diken diken ol-	8	aklı yat-	6
ümidini kes-	8	aklına es-	6
ziyaret et-	8	aklından çıkarma-	6
akla gel-	7	alt et-	6
aklı başına gel-	7	altını üstüne getir-	6
aklından geç-	7	altüst et-	6
baş göster-	7	bana kalırsa	6
boş yere	7	başarı göster-	6
can at-	7	başı derde gir-	6
canını kurtar-	7	boş ver-	6
canını yak-	7	can ver-	6
ders ol-	7	canı yan-	6
dikkat kesil-	7	çıt çıkma-	6
el birliği et-	7	fırsat bul-	6
ele ver-	7	geri çevir-	6
elinden al-	7	gol at-	6
evvel zaman içinde kalbur saman içinde	7	gözleri parla-	6
farz et-	7	güçlük çek-	6
göz açıp kapayıncaya kadar	7	içine al-	6
göz yum-	7	ilgi çek-	6
göze çarp-	7	ilgi gör-	6
gözünü ayırma-	7	izini kaybet-	6
haber gel-	7	kan ter içinde kal-	6
hakkı var	7	kendini beğen-	6
hâlini al-	7	kendini kaptır-	6
içi rahat etme-	7	kurşuna diz-	6
içinden gel-	7	meydan oku-	6
ilgi göster-	7	meydana çıkar-	6

ne gezer	6	karşı çık-	5
ne münasebet	6	kendinden geç-	5
paniğe kapıl-	6	kendini kaybet-	5
peşine takıl-	6	ne olur ne olmaz	5
peşini bırakma-	6	ne yapıp yapıp	5
rol oyna-	6	not et-	5
sorguya çek-	6	öç al-	5
şaka yap-	6	rahat bırak-	5
tadını çıkar-	6	rahat dur-	5
takla at-	6	saygı göster-	5
tehdit et-	6	seyre dal-	5
uzak dur-	6	sözünde dur-	5
üzerine al-	6	sözünden çıkma-	5
yola getir-	6	ta kendisi	5
zevk al-	6	taş kesil-	5
adam et-	5	tepeden bak-	5
af dile-	5	teşvik et-	5
akıllara durgunluk ver-	5	uğur getir-	5
aklını kaçır-	5	uyku çek-	5
ateş püskür-	5	yarıda kal-	5
ayağa fırla-	5	yer ver-	5
çene çal-	5	yol kes-	5
dar gel-	5	yolu düş-	5
deli ol-	5	acı çek-	4
eksik olma-	5	aç kal-	4
eline düş-	5	affedersin	4
elini sürme-	5	ağır gel-	4
esir al-	5	ağzı sulan-	4
esir düş-	5	akıl ver-	4
fena ol-	5	aklı er-	4
fikir ver-	5	aklında tut-	4
göç et-	5	aklını başına al-	4
göğüs ger-	5	aklını başına topla-	4
gönül ver-	5	anlamına gel-	4
göz gözü görme-	5	anlata anlata bitireme-	4
gücü yet-	5	ateş al-	4
harekete geçir-	5	ayak uydur-	4
hayata gözlerini yum-	5	başta gel-	4
hor gör-	5	bir araya getir-	4
ilgi duy-	5	boyun eğ-	4
işi başından aş-	5	bozguna uğra-	4
işini gör-	5	canı acı-	4
iyisi mi	5	cesaretini topla-	4

çekip git-	4	mükâfatını gör-	4
çığır aç-	4	neyse ki	4
çileden çık-	4	nişan al-	4
dik dik bak-	4	not al-	4
el ele ver-	4	o kadar	4
el koy-	4	olur şey değil	4
eline al-	4	oralı olma-	4
fayda etme-	4	öğüt ver-	4
fenalık et-	4	örnek al-	4
galip gel-	4	örnek ol-	4
gel zaman git zaman	4	örnek ver-	4
geziye çık-	4	öyle ya	4
göz göze gel-	4	pas verme-	4
göz kırp-	4	peşinde koş-	4
gözü takıl-	4	rast gel-	4
gözüne çarp-	4	razı et-	4
gözüne kestir-	4	selam söyle-	4
gözüne uyku girme-	4	seni gidi	4
günlerden bir gün	4	ses ver-	4
haddini bildir-	4	sırası gel-	4
hak kazan-	4	sırtından geçin-	4
havaya uç-	4	sorumlu tut-	4
hayran kal-	4	şafak sök-	4
hayretler içinde kal-	4	şaşkına dön-	4
hizmet et-	4	şöyle dursun	4
hoş gör-	4	şüphe et-	4
iddia et-	4	tadı damağında kal-	4
ilgisini çek-	4	takati kalma-	4
istifini bozma-	4	tarihe karış-	4
işbaşı yap-	4	tavır takın-	4
işin içinden çık-	4	telaşa düş-	4
kaza geçir-	4	temas et-	4
keyfi yerinde ol-	4	tıraş et-	4
kılığına gir-	4	tuhafına git-	4
kontrol altında ol-	4	ün sal-	4
kopya çek-	4	üstüne yürü-	4
kulak ver-	4	üzerine at-	4
kuluçkaya yat-	4	yer kapla-	4
lüzum görme-	4	yerinden fırla-	4
masraf et-	4	yerinden oyna-	4
meydan verme-	4	yerine gel-	4
mola ver-	4	yeter ki	4
moralini boz-	4	yol ver-	4

yola gel-	4	dört elle sarıl-	3
yolunu bekle-	4	elinde ol-	3
yüz çevir-	4	elini çabuk tut	3
ziyafet ver-	4	eser kalma-	3
ziyan et-	4	etrafını sar-	3
acısını çıkar-	3	faydasını gör-	3
açığa vur-	3	feda et-	3
adını taşı-	3	fırsat bil-	3
ağzı kulaklarına var-	3	geri kalma-	3
akıl danış-	3	gönlü ol-	3
akıl erdir-	3	görev al-	3
aklı alma-	3	göreyim seni	3
aklı başında olma-	3	göz önüne al-	3
aklından çık-	3	gözden kaybet-	3
aklını başından al-	3	gözlerini fal taşı gibi aç-	3
alaya al-	3	gözü iliş-	3
altüst ol-	3	gözünü aç-	3
aslına bakarsan	3	gözünü dört aç-	3
ateş aç-	3	ha gayret	3
bağlı kal-	3	haber yolla-	3
başına iş aç-	3	hâlden anla-	3
başını belaya sok-	3	hayata atıl-	3
bembeyaz kesil-	3	hayret içinde kal-	3
bilgi edin-	3	hayrete düş-	3
birbirine gir-	3	hele şükür	3
bugünden tezi yok	3	hesaba kat-	3
burun buruna gel-	3	hesabını gör-	3
canına yet-	3	hesap ver-	3
canını ver-	3	ısrar et-	3
cankulağı ile dinle-	3	içi içine sığma-	3
ceza kes-	3	intikam al-	3
çaba göster-	3	iple çek-	3
çaba harca-	3	iş düş-	3
çaresine bak-	3	kara kara düşün-	3
çaresiz kal-	3	kaskatı kesil-	3
çılığına dön-	3	kaşla göz arasında	3
değer ver-	3	kendi hâline bırak-	3
demir at-	3	kendini ada-	3
derece al-	3	kendini ver-	3
dert yan-	3	keyfi kaç-	3
dile gel-	3	kıpkırmızı kesil-	3
dili var-	3	kiraya ver-	3
doyum olma-	3	koltukları kabar-	3

korktuğu başına gel-	3	yardımda bulun-	3
kökünü kurut-	3	yazık ol-	3
kulak as-	3	yerini doldur-	3
kusur et-	3	yerle bir et-	3
kuvvet al-	3	yol bul-	3
küçük gör-	3	yola düzül-	3
küplere bin-	3	yollara düş-	3
laf et-	3	yolun açık olsun	3
meraktan çatla-	3	yorgun düş-	3
mideye indir-	3	yuva kur-	3
nalları dik-	3	yüreği parçalan-	3
ne biçim	3	yüzüne vur-	3
ne yazık ki	3	zahmet çek-	3
neden ol-	3	zayıf düş-	3
ortalık karış-	3	ad koy-	2
oyun bozanlık et-	3	adak ada-	2
oyun et-	3	adı çık-	2
öcünü al-	3	adını ver-	2
önde gel-	3	ağır yara al-	2
payına düş-	3	ağırına git-	2
pişmanlık duy-	3	ağzından kaç-	2
rahata kavuş-	3	ağzından laf al-	2
rehin al-	3	ağzının içine bak-	2
saldırıya uğra-	3	ağzının suyu ak-	2
sapsarı kesil-	3	akıl öğret-	2
satışa çıkarıl-	3	akılda tut-	2
saygı duy-	3	akıldan çıkar-	2
serbest kal-	3	aklı başından git-	2
sevinçten uç-	3	aklı takıl-	2
sonuç al-	3	alacağı olsun	2
söz dinle-	3	Allah'a şükür	2
sürüp git-	3	Allah'tan	2
şaka et-	3	altında kal-	2
şaşkına çevir-	3	ant iç-	2
şut at-	3	araları açıl-	2
tadına doyum olma-	3	araya gir-	2
taraf tut-	3	ardına düş-	2
ter dök-	3	arkasına düş-	2
tortop ol-	3	aşağı kalır yeri yok	2
tozu dumana kat-	3	avaz avaz bağır-	2
ümitsizliğe düş-	3	ayağına kapan-	2
üzerinde dur-	3	ayaklarına kara sular in-	2
yanında ol-	3	azar işit-	2

baskın yap-	2	düşünceye dal-	2
baş et-	2	eksik ol-	2
başarısızlığa uğra-	2	el aç-	2
başından sav-	2	el at-	2
başını dinle-	2	el sık-	2
bel bağla-	2	el sıkış-	2
bir yaşına daha gir-	2	el sürme-	2
bitmek tükenmek bilme-	2	el uzat-	2
boğazından geçme-	2	elden bırakma-	2
boş dön-	2	elden çıkar-	2
boş kal-	2	elden git-	2
boşa çık-	2	elden kaçır-	2
boynuna atıl-	2	ele avuca sığma-	2
boynunu bük-	2	eli boş dön-	2
bozuntuya verme-	2	eli kolu bağlı ol-	2
burnundan solu-	2	eli varma-	2
burnunun dibine sokul-	2	elinde avucunda nesi varsa	2
buyur et-	2	emek ver-	2
can çekiş-	2	fakir düş-	2
can sıkıcı	2	fayda ver-	2
canına tak et-	2	faydalı ol-	2
canını dişine tak-	2	feda ol-	2
cennete çevir-	2	fırsat bu fırsat	2
cesaret göster-	2	fırsat kolla-	2
ciddiye al-	2	fikir yürüt-	2
çene yor-	2	fırar et-	2
çenesini tut-	2	gafil avlan-	2
çifte at-	2	gelip çat-	2
darda kal-	2	geri al-	2
deliye dön-	2	göğsü kabar-	2
derece al-	2	göreceği gel-	2
destek ol-	2	görmezlikten gel-	2
dikkatini topla-	2	göz açıp kapayıncaya kadar	2
dil uzat-	2	göz alabildiğine	2
dilinden düşürme-	2	göz göre göre	2
dillerde dolaş-	2	göz önüne getir-	2
dillere destan ol-	2	gözleri yaşar-	2
diş bile-	2	gözü kamaş-	2
dişini sık-	2	gözün aydın	2
dizginleri eline al-	2	gücü yet-	2
dolap çevir-	2	gücünü topla-	2
dolup taş-	2	hâli vakti yerinde	2
düğüm at-	2	hasret kal-	2

hayran bırak-	2	katkıda bulun-	2
hayranlık duy-	2	kavgaya tutuş-	2
hayrette bırak-	2	kayıplara karış-	2
hesabına çalış-	2	kazdığı kuyuya kendi düş-	2
heves et-	2	kendi hâlinde	2
hiç değilse	2	kendi kendini ye-	2
hiç mi hiç	2	kıpkırmızı ol-	2
hoş karşıla-	2	kırıp geçir-	2
hoşa git-	2	kıyamet kop-	2
huzurunu kaçır-	2	kolaçan et-	2
hüner göster-	2	kulağına git-	2
ibaret ol-	2	kulağını çek-	2
icat edil-	2	kulak kesil-	2
içi sızla-	2	kulak misafiri ol-	2
içi yan-	2	kulaklarını dik-	2
içinden geçir-	2	kulak tırmala-	2
içine işle-	2	kumanda et-	2
içini dök-	2	kurban git-	2
iddiaya giriş-	2	küçük düşür-	2
ihtiyaç duy-	2	kül ol-	2
iki paralık ol-	2	mal ol-	2
iki yakası bir araya gelme-	2	manevra yap-	2
ilgi topla-	2	meydana getiril-	2
ilgi uyandır-	2	muradına er-	2
imdada yetiş-	2	musallat ol-	2
imkân sağla-	2	müsaade et-	2
inat et-	2	nara at-	2
istifade et-	2	ne çıkar	2
iş başa düş-	2	ne dese beğenirsin	2
işine bak-	2	ne haber	2
işini bil-	2	nefes nefese kal-	2
işler yolunda git-	2	nefesi kesil-	2
iyi gel-	2	nutuk çek-	2
kafa yor-	2	oh olsun	2
kafasına koy-	2	ortak ol-	2
kan dök-	2	ortaya at-	2
kapı dışarı et-	2	oruç tut-	2
karanlık bas-	2	ödü kop-	2
karar al-	2	ömrüne bereket	2
karar veril-	2	öne sür-	2
karşı karşıya gel-	2	önüne çık-	2
karşı ol-	2	pusu kur-	2
kasıp kavur-	2	pusuya yat-	2

rahat et-	2	vücuda getir-	2
rahatı kaç-	2	yakasına yapış-	2
sabrı tüken-	2	yakınlık göster-	2
saf dışı et-	2	yalvar yakar-	2
sahneye çık-	2	yanına bırakma-	2
salık ver-	2	yararı dokun-	2
sayıp dök-	2	yardım gör-	2
selam dur-	2	yarından tezi yok	2
ses kesil-	2	yas tut-	2
sesini kes-	2	yatağa düş-	2
sevgi duy-	2	yer değiştir-	2
sonu gel-	2	yer et-	2
sözü edil-	2	yer tut-	2
sözün kıyası	2	yerden göğe kadar	2
sözünü tut-	2	yerinde say-	2
şaha kalk-	2	yığılıp kal-	2
şakası yok	2	yıldırımla vurulmuşa dön-	2
şaşırp kal-	2	yoksun kal-	2
şeref ver-	2	yoluna koy-	2
şimşek çak-	2	yolunda git-	2
tabi tutul-	2	yük ol-	2
taklidini yap-	2	yüreği ağzına gel-	2
talan et-	2	yüz göz ol-	2
tarihe geç-	2	yüz tut-	2
tatsızlık çık-	2	yüz ver-	2
tedbir al-	2	yüzü asıl-	2
tekme vur-	2	yüzü görme-	2
temasa geç-	2	zahmete gir-	2
tepesi at-	2	zahmete katlan-	2
tetikte dur-	2	zarar gör-	2
tokat at-	2	zarara uğra-	2
topa tut-	2	zararı dokun-	2
umut kes-	2	zararlı çık-	2
uslu dur-	2	zevk duy-	2
uykusu kaç-	2	zihin aç-	2
ün kazan-	2	a dan z ye kadar	1
üstün tut-	2	acele ettir-	1
üstüne al-	2	acı duy-	1
üzerine düş-	2	acısını dindir-	1
üzerine yürü-	2	acıya katlan-	1
vazife gör-	2	açığa çık-	1
vız gel-	2	açığa çıkar-	1
vicdan azabı	2		

açık bırak-	1	alıp ver-	1
açlık çek-	1	alıp vereme-	1
âdet olduğu üzere	1	alkış topla-	1
adı geç-	1	Allah Allah	1
adı gibi bil-	1	Allah bilir	1
adı üstünde	1	Allah ne verdiyse	1
adı var	1	Allah vere de	1
adını al-	1	Allah'ın belası	1
adını koy-	1	Allah'ın emri	1
ağır bas-	1	Allah'ın günü	1
ağızdan ağıza dolaş-	1	Allah'ın hikmeti	1
ağza alınmayacak	1	Allah'ın işine bak-	1
ağzı bir karış açık	1	alnını karışla-	1
ağzı var dili yok	1	altından kalk-	1
ağzına bir parmak bal sür-	1	altta kal-	1
ağzına kadar	1	amaç güt-	1
ağzından burnundan gel-	1	anlamazlıktan gel-	1
ağzından kaç-	1	aptal yerine koy-	1
ağzını bıçak açma-	1	arka ol-	1
ağzını sıkı tut-	1	arkadan vur-	1
ağzının payını ver-	1	arkası kesilme-	1
ağzının tadını bil-	1	arpacı kumrusu gibi düşün-	1
akan sular dur-	1	arzu duy-	1
akıl alma-	1	aşağı kal-	1
akıl erdireme-	1	ateşi düş-	1
akıl sır erme-	1	ateşle oyna-	1
		ateşler içinde yan-	1
akıllılık et-	1	atlı kovala-	1
akıntıya kapıl-	1	ayağa kaldır-	1
akla karayı seç-	1	ayağına gel-	1
aklı başka yerde	1	ayaklar altına al-	1
aklı çık-	1	ayakları yerden kesil-	1
aklı karış-	1	ayaklarına kapan-	1
aklımdan geç-	1	ayakta tut-	1
aklına durgunluk ver-	1	ayın on dördü gibi	1
aklına yat-	1	ayıptır söylemesi	1
aklında kal-	1	ayrı düş-	1
aklından zoru ol-	1	ayvayı ye-	1
aklını başına topla-	1	azap duy-	1
aklını kullan-	1	bacası tüt-	1
aklının köşesinden geç-	1	bahse gir-	1
alabora ol-	1	bahsi geç-	1
alıcı gözüyle bak-	1	bana mısın deme-	1

bardaktan boşanırcasına yağ-	1	bir ağızda	1
barut gibi	1	bir araya topla-	1
baskına gönder-	1	bir aşağı bir yukarı	1
baş aşağı et-	1	bir ayağı çukurda	1
baş başa bırak-	1	bir bu eksikti	1
baş başa kal-	1	bir dediğini iki etme-	1
baş başa ol-	1	bir hâl ol-	1
baş başa ver-	1	bir kenara at-	1
baş ver-	1	bir kulağından girip öbür kulağından çık-	1
başla gel-	1	bir taşla iki kuş vur-	1
başına bela aç-	1	bir tut-	1
başına bela ol-	1	bir yana bırak-	1
başına çorap ör-	1	bir yana dünya öbür yana	1
başına dert aç-	1	bir yol bul-	1
başına dik-	1	bir yolunu bul-	1
başına dikil-	1	birbirine kat-	1
başına geçir-	1	bitip tükenmez	1
başına iş çık-	1	bitkin düş-	1
başına iş çıkar-	1	boğazına bir yumruk tıkan-	1
başında ol-	1	boğazına düğümlen-	1
başından at-	1	boğazına kadar	1
başından büyük işlere kalkış-	1	boğazında düğümlen-	1
başını ağrı-	1	borca gir-	1
başını bekle-	1	boş bırakma-	1
başını duman al-	1	boş bul-	1
başını ez-	1	boş bulun-	1
başını sok-	1	boş dur-	1
başını taştan taşla vur-	1	boşa koysan dolmaz, doluya koysan almaz	1
başının çaresine bak-	1	boy at-	1
başının etini ye-	1	boyun bük-	1
başköşeye kurul	1	boyun kır-	1
başağılığı dile-	1	boyunduruk altında bulun-	1
baştan savma	1	bozguna uğra-	1
bayrak çekil-	1	bundan iyisi can sağlığı	1
bela kesil-	1	burnunu sok-	1
belini doğrult-	1	buz kesil-	1
berabere kal-	1	buz tut-	1
bereket versin ki	1	büyük abdesti gel-	1
beş aşağı beş yukarı	1	büyük laf et-	1
beş paralık et-	1	büyüklik göster-	1
beş parasız kal-	1	büyümüş de küçülmüş	1
beyan et-	1	can gel-	1
bıkkınlık duy-	1	can sıkıntısı	1

can yak-	1	dili dön-	1
cana kıy-	1	dili tutul-	1
canevinden vurul-	1	dilinden kurtarama-	1
canı cehenneme	1	dilinden kurtulama-	1
canı çek-	1	dilini yut-	1
canı çık-	1	dilinin ucunda	1
canı gibi sev-	1	dillerden düş-	1
canına can kat-	1	diş göster-	1
canına kıy-	1	dizginini çek-	1
canını al-	1	dizinin dibinden ayrılma-	1
canını çıkar-	1	dizlerinin bağı çözül-	1
canla başla çalış-	1	dizleri kesilmek-	1
cehennem ol git-	1	doğduğuna pişman ol-	1
cehennemin dibine git-	1	dostluk et-	1
cesaret al-	1	dört ayak üstüne düş-	1
cevapsız bırak-	1	dört dön-	1
cevapsız kal-	1	dul kal-	1
ceza al-	1	duman attır-	1
ceza ye-	1	duruma düş-	1
cezasını çek-	1	dünya varmış	1
cin gibi	1	dünyada inanmaz	1
cirit oyna-	1	dünyada olmaz	1
çabaya gir-	1	dünyada razı olma-	1
çekip çevir-	1	dünyanın dört bucağı	1
çile çek-	1	dünyaya getir-	1
çileden çıkar-	1	düzene koy-	1
çocukluk et-	1	düzene sok-	1
damdan düşer gibi	1	el ayak çekil-	1
dara düş-	1	el değiştir-	1
dayak at-	1	el kaldır-	1
dediği çık-	1	elde tut-	1
dediğim dedik	1	elden geçir-	1
dehşet saç-	1	elden geldiği kadar	1
delik deşik et-	1	eli ayağı buz kesil-	1
demeye kalma-	1	eli ayağı dolaş-	1
demir al-	1	eli ayağı titre-	1
denize açıl-	1	eli ayağına dolaş-	1
dışında kal-	1	elinde bulundur-	1
dikkat sarfet-	1	elinde büyü-	1
dikkate al-	1	elinde kal-	1
dikkatini çekme-	1	elinde tut-	1
dil çıkar-	1	elinden bir şey gelme-	1
dili damağı kuru-	1	eline kal-	1

elini uzat-	1	gönlünü et-	1
elinin altında	1	gönül okşa-	1
eliyle koymuş gibi	1	göz açtırma-	1
elle tutulur	1	göz alabildiğine	1
elle tutulur hâle gel-	1	göz et-	1
emeği geç-	1	göz kamaştır-	1
emek harca-	1	göz önünde bulun-	1
emekliye ayrıl-	1	göz önünde bulundur-	1
endişeye düş-	1	göz önünde tut-	1
eti ne budu ne	1	göz ucuyla bak-	1
etmediğini bırakma-	1	gözdağı ver-	1
evdeki pazar çarşıya uymaz	1	gözden ıraklaş-	1
eziyet et-	1	gözden uzaklaş-	1
faaliyete geç-	1	göze gir-	1
fal bak-	1	göze görün-	1
faydası dokun-	1	gözleri faltaşı gibi açıl-	1
fazla ol-	1	gözleri fıldır fıldır dön-	1
fedakârlık et-	1	gözleri karar-	1
fenalık geçir-	1	gözlerinden oku-	1
ferahlık ver-	1	gözü açıl-	1
feryadı bas-	1	gözü dal-	1
fırsatı kaç-	1	gözü dikil-	1
fırsattan istifade	1	gözü doy-	1
fırtına kop-	1	gözü kal-	1
fikir edin-	1	gözü kapalı ol-	1
fikrini al-	1	gözü karar-	1
formda ol-	1	gözü kes-	1
formunu koru-	1	gözü kork-	1
galip çık-	1	gözü üzerinden ayrılma-	1
geceyi gündüze kat-	1	gözünde büyü-	1
gel keyfim gel-	1	gözünde büyüt-	1
gereksiz gör-	1	gözünde tüt-	1
geri dur-	1	gözünden düşür-	1
geri git-	1	gözünü kırp-	1
gırtlığına kadar	1	gözünü korkut-	1
gibi ol-	1	gözünün bebeği gibi bak-	1
göğsü kabar-	1	gözüyle bakıl-	1
göğsünü gere gere	1	gurur duy-	1
göğsünü kabart-	1	gücü kesil-	1
göklere çıkar-	1	gücüne git-	1
gölgede bırak-	1	güç gel-	1
gönlünden kop-	1	gül gibi geçin-	1
gönlünü al-	1	gün doğ-	1

gün ışığına çıkart-	1	hazıra kon-	1
gün yüzü görme-	1	her kafadan bir ses çık-	1
güneş gör-	1	herkesin harcı değil	1
gününü gün et-	1	hesabını sor-	1
güven duy-	1	hevesi kursağında kal-	1
güven ver-	1	hız kaybet-	1
haber çık-	1	hiç şakası yok	1
haber gönder-	1	hiçe say-	1
hacet yok	1	himayesine al-	1
haddini bil-	1	hislerine kapıl-	1
hakaret say-	1	hoş gör-	1
hâkim ol-	1	hoş tut-	1
hakkı ödenme-	1	huzur ver-	1
hakkını ye-	1	hükmü ol-	1
haklı çık-	1	ızdrap çek-	1
hâl hatır sor-	1	ibret al-	1
hâli harap	1	icabına bak-	1
hâli kalma-	1	icat et-	1
hâli tavrı yerinde	1	iç geçir-	1
hâli üzere	1	içi açıl-	1
hâline bak-	1	içi ısın-	1
hapı yut-	1	içi kalk-	1
har vurup harman savur-	1	içi kan ağla-	1
haraca bağla-	1	içi parçalan-	1
harap et-	1	için için gül-	1
hata et-	1	içinden geç-	1
hatır sor-	1	içine çek-	1
hatırına getir-	1	içine çekil-	1
hatırında kal-	1	içine doğ-	1
hatrını sor-	1	içini kurt kemir-	1
hayale dal-	1	idrak et-	1
		iki arada kal-	1
hayat ver-	1	iki büklüm	1
hayata küs-	1	iki gözü iki çeşme	1
hayatına mal ol-	1	ilan ver-	1
hayır işle-	1	ilave edil-	1
hayır kalma-	1	ileriye git-	1
hayırdır inşallah	1	iliklerine kadar işle-	1
hayran et-	1	imdadına koş-	1
hayran ol-	1	imza et-	1
hayrı dokun-	1	inadı tut-	1
haz duy-	1	inanmazlık et-	1
hazır bulun-	1	inim inim inle-	1

ipini kopar-	1	kapana kısılmış	1
iş çıkar-	1	kapana sıkış-	1
iş tutmuş	1	karanlık çök-	1
iş ver-	1	karara bağla-	1
işaret ver-	1	karara var-	1
işbaşı yap-	1	kararını ver-	1
işbirliği yapıl-	1	karnı zil çal-	1
işe çık-	1	karşı durabil-	1
işi gücü bırak-	1	karşı karşıya getir-	1
işi iş ol-	1	karşı karşıya ol-	1
işin içinde iş ol-	1	karşısına al-	1
işin içinden sıyrıl-	1	karşısına dikil-	1
işini bilen	1	karşısında dur-	1
işleri ters git-	1	kaşlarını çat-	1
iyi git-	1	kavga çık-	1
iyi karşıla-	1	kavga çıkar-	1
iyilik bil-	1	kazançlı çık-	1
iz bırakma-	1	kazaya kurban git-	1
izahat ver-	1	kazık at-	1
izin kopar-	1	kelepçe vur-	1
izne çık-	1	kelle uçurt-	1
iznini kopar-	1	kemküm et-	1
kabahat işle	1	kendilerini alama-	1
kabına sığma-	1	kendilerini tutama-	1
kabuk tut-	1	kendine yedir-	1
kaçacak delik ara-	1	kendini at-	1
kafa tut-	1	kendini avut-	1
kafasında şimşek çak-	1	kendini bırak-	1
kafasını dinle-	1	kendini bil-	1
kafasını yor-	1	kendini büyük gör-	1
kafayı çek-	1	kendini göster-	1
kafayı üşüt-	1	kendini tehlikeye at-	1
kahkahayı bas-	1	kendini yerine koy-	1
kalbi kırıl-	1	kesesine uygun	1
kaleme al-	1	kıkır kıkır gül-	1
kaleme sarıl-	1	kılına dokunul-	1
kalp kır-	1	kısa kes-	1
kan alacak damarı bil-	1	kıtlıktan çıkmış gibi	1
kan beynine sıçra-	1	kıvama gel-	1
kan revan içinde	1	kıyasıya	1
kana susa-	1	kıymet bil-	1
kanı iliği kuru-	1	kıymetini bil-	1
kanı kayna-	1	kız ver-	1

kızılca kıyamet kop-	1	lüzum kalma-	1
kim olursa olsun	1	maceraya atıl-	1
kin güt-	1	mana çıkar-	1
kolayını bul-	1	mana ver-	1
kolaylık göster-	1	mat et-	1
kolaylık gösteril-	1	mecbur kal-	1
koltuk kabart-	1	mekik doku-	1
kontrol altında bulundur-	1	merakta bırak-	1
kontrolü altına gir-	1	mesul tut-	1
konuk ol-	1	mırın kırın et-	1
korku ver-	1	midesi kazın-	1
koynuna al-	1	minnet duy-	1
kozlarını paylaş-	1	muamele gör-	1
kök sal-	1	mümkün ol-	1
köpek gibi	1	müşabakaya gir-	1
köşesine çekil-	1	nam sal-	1
kötülük et-	1	nar gibi	1
kulağa küpe ol-	1	ne arar	1
kulağına çarp-	1	ne çare	1
kulağına inanma-	1	ne demek	1
kulağından çık-	1	ne o	1
kulak kabart-	1	ne ol-	1
kumanda edilebil-	1	ne olacak	1
kurşuna diz-	1	ne var ne yok	1
kusur bul-	1	neye uğradığını anlama-	1
kusuruna bak-	1	neye uğradığını şaşır-	1
kuşku uyandır-	1	nispet ol-	1
kuvvet bul-	1	numara yapma	1
kuvvet ver-	1	nur içinde yat-	1
kuyruğa gir-	1	oh deme-	1
küçük dilini yut-	1	olay çıkar-	1
kül et-	1	oldu olacak	1
laf açıl-	1	oluruna bırak-	1
laf anlat-	1	omuz silk-	1
laf at-	1	omzunu silk-	1
laf yetiştir-	1	onu bunu bırak-	1
lafa dal-	1	ortaya atıl-	1
lafa tut-	1	ödünü kopar-	1
lafını kes-	1	öfkeye kapıl-	1
laftan anlama-	1	ölçüyü kaçır-	1
lamı cimi yok	1	ölüm kalım savaşı	1
layık görül-	1	ölüp git-	1
lüzum duy-	1	ömründe görme-	1

ömür sür-	1	sahneye koy-	1
önüne gelen	1	sar sarmala-	1
önünü kes-	1	satılığa çıkar-	1
özen göster-	1	sesini soluğunu kes-	1
özlem duy-	1	sevap işle-	1
özlemine çek-	1	sevincinden uç-	1
paha biç-	1	seyirci kal-	1
paha biçilmez	1	sıcak bas-	1
para et-	1	sıkı tut-	1
para etme-	1	sıkıntı bas-	1
para sızdır-	1	sınıfta çak-	1
parmağı ağzında kal-	1	sırta kadem bas-	1
patlak ver-	1	sırt sırta ver-	1
pay al-	1	sırtı yere gelme-	1
pay et-	1	siper al-	1
pay ver-	1	siper ol-	1
pençe at-	1	sokağa çık-	1
pes et-	1	son bul-	1
peşinden sürükle-	1	sonuç çıkar-	1
peşine tak-	1	sopa çek-	1
pireyi deve yap-	1	sopa ye-	1
piyasaya çıkar-	1	söz bir Allah bir	1
plan kur-	1	söz birliği et-	1
pot kır-	1	söz konusu ol-	1
poz ver-	1	söz tut-	1
rağbet gör-	1	söz yok	1
rahat ol-	1	sözünü uzat-	1
rahatına bak-	1	sözünden dön-	1
renk kat-	1	sözünden hiç dışarı çıkma-	1
renk ver-	1	sözünün eri	1
renkten renge gir-	1	su yüzüne çık-	1
rezil et-	1	suratı bir karış-	1
rezil ol-	1	sürpriz yap-	1
ricada bulun-	1	süt kesil-	1
rol yap-	1	sütliman ol-	1
sabahı zor et-	1	şikâyetle bulun-	1
sadık kalabil-	1	şöhret kapılarını aç-	1
safdışı bırak-	1	şöhret kazan-	1
sağ kal-	1	tabana kuvvet	1
sağ olsun	1	tadı kaç-	1
sağlıcakla kal-	1	tadı kalma-	1
sahip çık-	1	tadına bak-	1
sahne ol-	1	tadında bırak-	1

tadını al-	1	uzak kal-	1
tadını kaçır-	1	uzak tut-	1
takdir kazan-	1	ümidi boşa çık-	1
takılı kal-	1	ümit bağla-	1
tası tarağı topla-	1	ümit kes-	1
taş çatlasa	1	ün sağla-	1
taş çıkar-	1	ürperti ver-	1
taş çıkart-	1	üstün gel-	1
tatıl yap-	1	üstün ol-	1
tatsızlık çıkar-	1	üstünde durul-	1
tehlikeye at-	1	üstünden at-	1
tehlikeye düş-	1	üstünden geç-	1
tekme ye-	1	üstüne at-	1
telaş al-	1	üstüne düş-	1
temas kur-	1	üstüne gel-	1
teminat altına al-	1	üstüne titre-	1
temiz tut-	1	üstüne yok	1
temize çek-	1	üzerine var-	1
temize çık-	1	üzüntü ver-	1
teneffüs et-	1		
tepeden tırnağa süz-	1	vaatte bulun-	1
tepesine çık-	1	vakit öldür-	1
tepesine çıkart-	1	vay canına	1
terbiye gör-	1	veda et-	1
terbiye ver-	1	ver elini	1
ters ters bak-	1	vurgun vur-	1
teselli et-	1	vücuda gel-	1
tesir bırak-	1	yabancı gel-	1
tesir göster-	1	yağa bala batır-	1
teslim bayrağını çek-	1	yaka silk-	1
tir tir titre-	1	yakasını bırak-	1
tokat patlat-	1	yakasını kurtar-	1
tokat ye-	1	yakınlık kur-	1
tongaya düş-	1	yakıp yık-	1
top atıl-	1	yan gelip yat-	1
tozunu al-	1	yan gözle bak-	1
tutsak düş-	1	yan yat-	1
tüyleri ürper-	1	yanına al-	1
ucu bucağı olma-	1	yara al-	1
ucuz kurtul-	1	yarişa sok-	1
umut bağla-	1	yasa bürün-	1
uygun bul-	1	yasak et-	1
uygun gel-	1	yataklık et-	1

yaygarayı bas-	1	yüzü kül gibi ol-	1
yaygarayı kopar-	1	yüzü olma-	1
yenik düş-	1	yüzüne gül-	1
yerden yere vur-	1	yüzünü ak çıkar-	1
yere yığıl-	1	yüzünü buruştur-	1
yerin dibine gir-	1	yüzünü ekşit-	1
yerinde kal-	1	yüzünü güldür-	1
yerinden oynat-	1	yüzünü kara çıkar-	1
yerlerinde durama-	1	yüzünü şeytan görsün	1
yerli yerinde ol-	1	yüzüstü bırak-	1
yok yok	1	yüzüstü kal-	1
yoksun ol-	1	zaman al-	1
yol iz bilme-	1	zaman kazan-	1
yolcu et-	1	zaman öldür-	1
yoldan çık-	1	zapt et-	1
yolu açık ol-	1	zarar gel-	1
yolunu bul-	1	zarara uğrat-	1
yolunu gözle-	1	zevki çık-	1
yorgan döşek yat-	1	zıvanadan çık-	1
yön ver-	1	zil takıp oyna-	1
yüreği hop et-	1	zincir vur-	1
yüreği sızla-	1	zincire vurul-	1
yürek tüket-	1	zindan et-	1
yürürlüğe gir-	1	ziyan ol-	1
yüz ağart-	1	ziyanı yok	1
yüz karası	1	zor gel-	1
yüzü kızar-	1	zoruna git-	1
yüzü kireç gibi ol-	1		

Ek-4. Doğan Kardeş Dergisindeki İkilemeler

İkileme	Sıklık		
kendi kendine	138	ışıl ışıl	14
yavaş yavaş	98	günden güne	14
sık sık	95	iyiden iyiye	13
pırıl pırıl	72	doya doya	13
bol bol	47	derin derin	12
ağır ağır	43	üstü başı	12
çeşit çeşit	42	baş başa	11
uzun uzun	42	hop hop	11
hemen hemen	39	kızgın kızgın	11
ara sıra	35	uçsuz bucaksız	11
renk renk	33	yer yer	11
üst üste	32	canla başla	10
mini mini	29	çanak çömlek	10
aşağı yukarı	28	çoluk çocuk	10
bir bir	28	dalgın dalgın	10
birer birer	28	doğru dürüst	10
zaman zaman	26	el ele	10
rahat rahat	25	ileri geri	10
ufak tefek	25	irili ufaklı	10
üst baş	25	karı koca	10
ayrı ayrı	24	soluk soluğa	10
olup biten	24	tek tük	10
teker teker	24	yeni yeni	10
kolay kolay	23	baştan başa	9
şaşkın şaşkın	23	bile bile	9
koşa koşa	22	çalı çırpı	9
güle güle	20	parça parça	9
tatlı tatlı	19	tepeden tırnağa	9
sağa sola	19	alev alev	8
seve seve	19	arada sırada	8
acı acı	18	ayrı ayrı	8
kat kat	18	büyük küçük	8
yan yana	18	gelip geçen	8
türlü türlü	17	karşı karşıya	8
güzel güzel	16	küçük küçük	8
hızlı hızlı	16	mışıl mışıl	8
iri yarı	16	olan biten	8
sağ salim	15	olsa olsa	8
doğrudan doğruya	14	sıkı sıkıya	8
gece gündüz	14	sıra sıra	8
		boşu boşuna	7
		cıvıl cıvıl	7

hafif hafif	7	sürüne sürüne	5
için için	7	şuraya buraya	5
öte beri	7	tıka basa	5
ser sert	7	tuhaf tuhaf	5
sessiz sessiz	7	üstünü başını	5
tıp tıp	7	abur cubur	4
yorgun argın	7	akın akın	4
acele acele	6	boy boy	4
arka arkaya	6	çıkır çıkmaz	4
badi badi	6	derli toplu	4
bağıra bağıra	6	er geç	4
baka baka	6	fıkır fıkır	4
başka başka	6	geceli gündüzlü	4
başlı başına	6	gelir gelmez	4
boyly boyunca	6	gerisin geriye	4
daldan dala	6	gide gide	4
dertli dertli	6	grup grup	4
düşünceli düşünceli	6	harıl harıl	4
düşünüp taşın-	6	hay hay	4
iri iri	6	hayran hayran	4
iş güç	6	hıçkır hıçkır	4
kesik kesik	6	iç içe	4
kıvrıla kıvrıla	6	ikişer ikişer	4
konuşa konuşa	6	kadınli erkekli	4
nefes nefese	6	kendi kendini	4
oradan oraya	6	konu komşu	4
sıkı sıkı	6	neşeli neşeli	4
silip süpür	6	oraya buraya	4
tekrar tekrar	6	pisi pisi	4
uslu uslu	6	sabah sabah	4
üzgün üzgün	6	sinsi sinsi	4
adım adım	5	söylene söylene	4
bağırıp çağırıp	5	suçlu suçlu	4
belli başlı	5	sürü sürü	4
boydan boya	5	süslü püslü	4
değiş tokuş	5	tir tir	4
güç bela	5	vah vah	4
günü gününe	5	vıcık vıcık	4
hüngür hüngür	5	yarı yarıya	4
kayıtsız şartsız	5	yüze yüze	4
kocaman kocaman	5	ağız ağıza	3
özene bezene	5	al al	3
sakin sakın	5	Allah Allah	3

aptal aptal	3	yuvarlana yuvarlana	3
art arda	3	zar zor	3
avaz avaz	3	zıplaya zıplaya	3
bağıra çağıra	3	ağızdan ağıza	2
bekle bekle	3	ağlaya ağlaya	2
birer ikişer	3	aka aka	2
buram buram	3	akıllı uslu	2
cins cins	3	aklı fikri	2
dikkatli dikkatli	3	alım satım	2
durup durup	3	alır almaz	2
gelen giden	3	anası danası	2
gelip git-	3	avuç avuç	2
girip çık-	3	az çok	2
in cin	3	basa basa	2
ince ince	3	biter bitmez	2
işsiz güçsüz	3	boylu poslu	2
kabara kabara	3	çabuk çabuk	2
kara kara	3	çarpa çarpa	2
karşıdan karşıya	3	çatal çatal	2
kol kola	3	çatır çatır	2
küçüklü büyüklü	3	çeke çeke	2
mahzun mahzun	3	çekine çekine	2
nazlı nazlı	3	çift çift	2
neler neler	3	çiğ çiğ	2
okuya okuya	3	çok çok	2
para pul	3	delik deşik	2
petek petek	3	dere tepe	2
sağda solda	3	derece derece	2
sallaya sallaya	3	didik didik	2
sarı sarı	3	döne döne	2
sıkı fıkı	3	döner dönmez	2
sinirli sinirli	3	durup dururken	2
şehir şehir	3	duyar duymaz	2
şırıl şırıl	3	düş kalka	2
şöyle böyle	3	düşüne düşüne	2
telaşlı telaşlı	3	düşünüp taşın-	2
tembel tembel	3	ekip biç-	2
tıklım tıklım	3	elden ele	2
toz toprak	3	eninde sonunda	2
ürkek ürkek	3	ev bark	2
varı yoğu	3	evir- çevir-	2
yara bere	3	gelen geçen	2
yırtık pırtık	3	gelmiş geçmiş	2

geri geri	2	sessiz sedasız	2
gezip toz-	2	sevine sevine	2
gıcır gıcır	2	siyahlı beyazlı	2
gidip gel-	2	sürükleye sürükleye	2
gidiş geliş	2	sürüye sürüye	2
gizli gizli	2	şakır şakır	2
güçlü kuvvetli	2	şunu bunu	2
gürül gürül	2	şurada burada	2
hasta hasta	2	tak tak	2
hayal meyal	2	tek tek	2
heyecanlı heyecanlı	2	tembel tembel	2
hınca hınç	2	tıkır tıkır	2
homurdana homurdana	2	topu topu	2
hoplaya hoplaya	2	usul usul	2
hoplayıp zıpla-	2	varır varmaz	2
hu hu	2	vere vere	2
iner inmez	2	vızır vızır	2
isteksiz isteksiz	2	yalvar yakar-	2
istemeye istemeye	2	yana yakıla	2
işi gücü	2	yaz kış	2
iyi iyi	2	yazıp çiz-	2
kala kala	2	yıldan yıla	2
kap kakak	2	yiye yiye	2
kapı kapı	2	zangır zangır	2
kapış kapış	2	zır zır	2
karış karış	2	acı tatlı	1
kazasız belasız	2	aç açına	1
kederli kederli	2	açar açmaz	1
kısıık kısıık	2	açık seçik	1
koklaya koklaya	2	açıklı koyulu	1
korka korka	2	açılır kapanır	1
köpüre köpüre	2	adıyla sanıyla	1
kösös	2	af maf	1
köşe bucak	2	ağlayıp sızla-	1
küçük büyük	2	akıl fikir	1
oh oh	2	alaylı alaylı	1
olur olmaz	2	allak bullak	1
orasını burasını	2	allamak pullamak	1
öbek öbek	2	allı pullu	1
ölüm kalım	2	alt alta	1
sallana sallana	2	aman aman	1
sara sara	2	ana baba	1
ses seda	2	anlata anlata	1

ara tara-	1	cicili bicili	1
araç gereç	1	cins cins	1
aslını esasını	1	çalıp çırp-	1
ata ata	1	çalışa çalışa	1
aydan aya	1	çarpık çurpuk	1
ayıp ayıp	1	çatlak çatlak	1
az buz	1	çayır çimen	1
azar azar	1	çayırda bayırda	1
bağır çağır-	1	çevire çevire	1
baka baka	1	çıka çıka	1
bakar bakmaz	1	çın çın	1
bakıp bakıp	1	çırpa çırpa	1
bal bal	1	çıtır çıtır	1
ballandıra ballandıra	1	çiçek çiçek	1
basar basmaz	1	çil çil	1
baş baş	1	çirkin çirkin	1
bata çıka	1	çukur çukur	1
bekleye bekleye	1	dağ taş	1
bet beniz	1	daha daha	1
bilgiç bilgiç	1	dakikadan dakikaya	1
bine bine	1	dal budak	1
bir iki	1	daldıra daldıra	1
birike birike	1	dalga dalga	1
bitmez tükenmez	1	dallı budaklı	1
boğuk boğuk	1	damla damla	1
boncuk boncuk	1	damlaya damlaya	1
boyu posu	1	deli dolu	1
boyuna posuna	1	deneme yanılma	1
böbürlene böbürlene	1	derinden derine	1
buket buket	1	derlenip toparlan-	1
burunsuz boyunsuz	1	deste deste	1
buruş buruş	1	devrile devrile	1
bütün bütün	1	dinleye dinleye	1
büyüğü küçüğü	1	diri diri	1
büyük büyük	1	dirlik düzen	1
büyüye büyüye	1	dizi dizi	1
büzük büzük	1	dolam dolam	1
cansız cansız	1	dolar taşar	1
cayır cayır	1	dolaşa dolaşa	1
cık cık	1	dolu dolu	1
cılız cılız	1	dolup dolup	1
cıyak cıyak	1	döke döke	1
cici cici	1	dörder dörder	1

döve döve	1	güle oynaya	1
dövüne dövüne	1	güllük gülistanlık	1
durup durma-	1	gümüş gümüş	1
duyar duymaz	1	gürültü patırtı	1
düşünmüş taşınmış	1	hafta hafta	1
düşünüp düşünüp	1	hâlsiz hâlsiz	1
edip edip	1	hararetli hararetli	1
eğri büğrü	1	harf harf	1
eğrile eğrile	1	hatırlaya hatırlaya	1
ekili dikili	1	hazırlaya hazırlaya	1
eli kolu	1	hey hey	1
eme eme	1	hırıl hırıl	1
endişeli endişeli	1	hırlaya hırlaya	1
eriye eriye	1	hırlı hırsız	1
eski püskü	1	hiddetli hiddetli	1
eş dost	1	huyu tüyü	1
ev ev	1	ılık ılık	1
evden eve	1	içini dışını	1
evirip çevir-	1	ikişer üçer	1
evsiz barksız	1	inleye sıklaya	1
ezile büzüle	1	iplik iplik	1
fabrika fabrika	1	ipten ipe	1
ferah ferah	1	iri ufak	1
feri fesi	1	itilip kakıl-	1
fıldır fıldır	1	itiş kakış-	1
fırl fırl	1	itişip kakış-	1
gak gak	1	iyi kötü	1
garip garip	1	kaba saba	1
geldi geçti	1	kaçta kaç	1
gele gele	1	kalın kalın	1
gelip git-	1	kana kana	1
gerisin geri	1	kanaya kanaya	1
geze geze	1	kara kuru	1
gezip gör-	1	kardeş kardeş	1
gıcırdaya gıcırdaya	1	kardeş kardeş	1
gider gitmez	1	katmer katmer	1
giderek gelerek	1	kelime kelime	1
giren çıkan	1	kelimesi kelimesine	1
girintili çıkıntılı	1	kılık kıyafet	1
gizliden gizliye	1	kımıl kımıl	1
görünür görünmez	1	kır bayır-	1
görür görmez	1	kırık dökük	1
güç kuvvet	1	kırıp geçir-	1

kıs kıs	1	öteden beriden	1
kıvrım kıvrım	1	ötekini berikini	1
koca koca	1	ötesini berisini	1
koka koka	1	öttüre öttüre	1
kolu budu	1	öve öve	1
kova kova	1	palas pandiras	1
koyun kuzu	1	paldır küldür	1
körü körüne	1	parıl parıl	1
kötü kötü	1	pat küt	1
köy köy	1	pembe pembe	1
kucak kucak	1	pençe pençe	1
kuçu kuçu	1	püskül püskül	1
kulaç kulaç	1	raf raf	1
kurdun kuşun	1	sabah akşam	1
kurula kurula	1	saç baş	1
küskün küskün	1	saçak saçak	1
küt küt	1	saçma sapan	1
lif lif	1	sağa sağa	1
lime lime	1	sağdan soldan	1
lokma lokma	1	sağı solu	1
lüle lüle	1	sağına soluna	1
mal mülk	1	salına salına	1
manalı manalı	1	salkım salkım	1
marş marş	1	santim santim	1
mevsim mevsim	1	sardıra sardıra	1
miyav miyav	1	satıp sav-	1
mor mor	1	satır satır	1
nasıl masıl	1	savar savmaz	1
neşesiz neşesiz	1	semiz semiz	1
nokta nokta	1	sendeleye sendeleye	1
nöbet nöbet	1	senetsiz sepetsiz	1
oflaya puflaya	1	sere serpe	1
olup ol-	1	serin serin	1
ora bura	1	sesli sesli	1
orada burada	1	seyrede seyrede	1
ot çöp	1	sıcağı sıcağına	1
otlaya otlaya	1	sıcak soğuk	1
öfkeli öfkeli	1	sıkıla çekine	1
öfleye püfleye	1	sıkıla sıkıla	1
ölç biç-	1	sırt sırta	1
ölçüp biç-	1	sızım sızım	1
ölüm dirim	1	sızlana sızlana	1
ötede beride	1	siyah beyaz	1

sonra sonra	1	uzaya uzaya	1
söyler söylemez	1	uzun uzadıya	1
süklüm püklüm	1	ümitsiz ümitsiz	1
süslü süslü	1	üzüntülü üzüntülü	1
şakrak şakrak	1	vak vak	1
şangır şungur	1	vakit vakit	1
şap şup	1	vura vura	1
şapırdata şapırdata	1	vurup kır-	1
şapur şupur	1	yağmur çamur	1
şeytan şeytan	1	yakıp yık-	1
şıkır şıkır	1	yalvarıp yakar-	1
şıp şıp	1	yamru yumru	1
şişe şişe	1	yanar yanar	1
şuna buna	1	yapa yapa	1
şunun şurası	1	yapış yapış	1
şuradan buradan	1	yarım yamalak	1
şurası burası	1	yarım yarım	1
tabaka tabaka	1	yaşa yaşa	1
tadı tuzu	1	yazdan yaza	1
tane tane	1	yerli yerinde	1
tasasız tasasız	1	yerli yersiz	1
taştan taş	1	yersiz yurtsuz	1
taze taze	1	yığın yığın	1
tehk tehk	1	yıkık dökük	1
tekme tokat	1	yıl yıl	1
ters ters	1	yırta yırta	1
tertip düzen	1	yiyip içip	1
tık tık	1	yok yok	1
tingir mingir	1	yoklaya yoklaya	1
titreye titreye	1	yudum yudum	1
tövbe tövbe	1	yukarıdan aşağıya	1
tuta tuta	1	yumru yumru	1
tüy tüs	1	yükselmiş yükselmiş	1
uç uca	1	yün yumak	1
uçan uçana	1	yürüye yürüye	1
uğraşa uğraşa	1	yüzü gözü	1
uykulu uykulu	1	zayıf nayıf	1
uysal uysal	1	zıp zıp	1
uyuya uyuya	1	zonk zonk	1
uzak uzak	1	zor bela	1
uzaktan yakından	1		